

**Nikola Tesla Szerb Tanítási Nyelvű Óvoda,
Általános Iskola, Gimnázium, Kollégium és
Könyvtár**

**Српско забавиште, основна школа, гимназија,
колегијум и библиотека Никола Тесла**

**PEDAGÓGIAI ÉS
MŰVELŐDÉSI
PROGRAM**

2025.

Tartalom

1. AZ INTÉZMÉNY BEMUTATÁSA	9
1.1. Az intézmény hivatalos adatai	9
1.2. Az intézmény rövid története	10
1.3. Az intézmény arculata/Карактеристике наше установе	11
1.4. Az intézmény küldetésnyilatkozata/Мисија наше установе.....	13
2. NEVELÉSI PROGRAM	14
2.1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárása ..	14
2.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	16
2.3. Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok	17
2.4. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	18
2.5. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje .	21
2.5.1. A sajátos nevelési igényekkel, ill. a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység.....	22
2.5.2. A kiemelten tehetséges gyermekekhez kapcsolódó pedagógiai tevékenység	23
2.6. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	24
2.7. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje	25
2.8. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái.....	26
2.8.1. A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák	26
2.8.2. A szülők közösségét érintő kapcsolattartási formák	26
2.8.3. A pedagógusok közösségét érintő kapcsolattartási formák	28
2.8.4. Kapcsolattartás az intézmény partnereivel.....	28
2.9. A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei és az alkalmassági vizsga szabályai, a szóbeli felvételi vizsga követelményei.....	29
2.9.1. Felvétel az 1. évfolyamba.....	29
2.9.2. Felvétel a nyelvi előkészítő és a 9. évfolyamba	30
2.9.3. A tanulmányok alatti vizsgák célja, hatálya	31
2.9.4. A tanulmányok alatti vizsgákkal kapcsolatos intézményi eljárásrend	33
2.9.5. A tanulmányok alatti vizsgák követelményei tantárgyanként	35
2.10. Az iskolai írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje, az érdemjegyek tanulmányi rendszerben történő rögzítésével kapcsolatos értesítési kötelezettség határideje	39
2.11. Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai	41
2.12. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei	42
2.13. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai	42
2.13.1. Iskolaváltás	42

2.13.2. A tanuló átvételének szabályai	42
2.14. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	43
2.14.2. A pedagógusok helyi intézményi feladatai.....	43
2.14.2. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	44
3. ÓVODAI PEDAGÓGIAI PROGRAM.....	46
3.1. Nikola Tesla Szerb Tanítási Nyelvű Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium Kollégium és Könyvtár Budapesti Óvodája	46
3.2. Nikola Tesla Szerb Tanítási Nyelvű Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium Kollégium és Könyvtár Lórévi Óvodája.....	69
3.3. Nikola Tesla Szerb Tanítási Nyelvű Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium Kollégium és Könyvtár Deszki Óvodája	72
HELYI TANTERV	107
4.1. A választott kerettantervek megnevezése.....	107
4.2. A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, órászáma	108
4.3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	110
3.4. A Nemzeti alaptantervben (a továbbiakban: Nat) meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai	111
3.5. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja	112
3.6. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai	112
3.6.1. Kötelezően választható tantárgyak	112
3.6.1. Szabadon választható tantárgyak.....	112
3.6.2. A tantárgyválasztás egyéb szabályai, határidők	113
3.8. Az egyes érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témakörei	114
3.9. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái	114
3.10. A magatartás és szorgalom minősítésének elvei	116
3.10.1. A tanulók magatartás értékelésének és minősítésének alapelvei, követelményei és formái	116
3.10.2. A tanulók szorgalma értékelésének és minősítésének alapelvei, követelményei és formái.....	118
3.11. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elveit.....	119
3.12. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elveket, programokat, tevékenységeket.....	119
3.12. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	119

3.13. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek.....	120
A 11–12. évfolyamon az emelt szintű érettségire történő felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatok és követelmények	121
1. Az intézmény adatai	122
1.1. Az iskola öndefiníciója	122
1.2. Küldetésnyilatkozat	122
1.3. Az intézmény történelmi áttekintése.....	122
2. Szociális környezet, tanulóink családi háttere	123
3. Az iskolában folyó munka személyi és tárgyi feltételei	124
3.1 Személyi feltételek:	124
3.2 Tárgyi feltételek:.....	124
4. Az iskola kapcsolatai.....	124
5. Nevelési Program.....	125
5.1 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	125
5.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	127
5.3 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	128
5.4. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	129
5.5. A sajátos nevelési igényekkel, ill. a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység	130
5.6. A kiemelten tehetséges gyermekekhez kapcsolódó pedagógiai tevékenység	131
5.7. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	131
5.8. A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei és az alkalmassági vizsga szabályai, a felvételi vizsga követelményei.....	132
5.8. 1. Felvétel az 1. évfolyamba.....	132
5.8. 2. A tanulmányok alatti vizsgák célja, hatálya	132
5.8. 3. A tanulmányok alatti vizsgákkal kapcsolatos intézményi eljárásrend	134
5.8. 4. A tanulmányok alatti vizsgák követelményei tantárgyanként	136
5.9. Az iskola írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje, az eredmények tanulmányi rendszerben történő rögzítésével kapcsolatos értesítési kötelezettség határideje.....	140
5.10. Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai	142
5.11. A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei	143
5.12. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai	143

5.12. 1. Az iskolaváltás.....	143
5.12. 2. A tanuló átvételének szabályai	144
5.13. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai.....	144
6. Iskolai Helyi Tanterv.....	145
6.1 A választott kerettantervek megnevezése.....	145
6.2 A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszám 146	146
6.3 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	148
6.4 A Nemzeti alaptantervben (a továbbiakban: Nat) meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai	149
6.5 A testnevelés, testmozgás megvalósításának módja	149
6.6. A tantárgyválasztás szabályai, határidők.....	149
6.7. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái	150
6.8. A magatartás és szorgalom minősítésének elvei	152
6.8.1. A tanulók magatartás értékelésének és minősítésének alapelvei, követelményei és formái	152
6.8.2. A tanulók szorgalma értékelésének és minősítésének alapelvei, követelményei és formái	153
11. 9. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek ...	155
6. 10 Egészségnevelési elvek.....	155
Az egészségnevelési elvek az intézmény Helyi Tantervének 3.12.1-es pontjában foglaltak szerint.	155
6.11. Egészségnevelési programok	155
6.12. Egészségnevelési tevékenységek	155
6.13. Környezeti nevelési elvek.....	156
6.14. Környezeti nevelési tevékenységek	156
6. 15 A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	156
6. 16. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek.....	157
NIKOLA TESLA SZERB TANÍTÁSI NYELVŰ ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA, GIMNÁZIUM, KOLLÉGIUM ÉS KÖNYVTÁR DESZKI ÁLTALÁNOS ISKOLÁJA.....	158
1. Az iskola rövid bemutatása	158
2. Szociális környezet, tanulóink családi háttere	159

3. Az iskolában folyó munka személyi és tárgyi feltételei	159
3.1 Személyi feltételek:	159
3.2 Tárgyi feltételek:	159
4. Az iskola kapcsolatai	160
5. Nevelési Program	161
5.1 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai.....	161
5.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	162
5.3 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	162
5.4 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje. 163	
5.4.1. A sajátos nevelési igényekkel, ill. a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység.....	165
5.4.2. A kiemelten tehetséges gyermekekhez kapcsolódó pedagógiai tevékenység.....	165
5.5. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	166
5.6. 1. Felvétel az 1. évfolyamba.....	167
5.6. 2. A tanulmányok alatti vizsgák célja, hatálya.....	167
5.6. 2. A tanulmányok alatti vizsgákkal kapcsolatos intézményi eljárásrend.....	169
5.6. 3. A tanulmányok alatti vizsgák követelményei tantárgyanként	169
5.7. Az iskola írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje, az eredmények tanulmányi rendszerben történő rögzítésével kapcsolatos értesítési kötelezettség határideje	169
5.8. Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai	171
5.9. A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei	172
5.10. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai	173
5.10. 1. Az iskolaváltás.....	173
5.10. 2. A tanuló átvételének szabályai.....	173
5.11. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	174
6. Iskolai Helyi Tanterv	174
6.1 A választott kerettantervek megnevezése	174
6.2 A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszama	175
6.3 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	176

6.4 A Nemzeti alaptantervben (a továbbiakban: Nat) meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai	176
6.6. A tantárgyválasztás szabályai, határidők	177
6.7. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái	177
6.8. A magatartás és szorgalom minősítésének elvei.....	180
6.8.1. A tanulók magatartás értékelésének és minősítésének alapelvei, követelményei és formái	180
6.8.2. A tanulók szorgalma értékelésének és minősítésének alapelvei, követelményei és formái	181
6. 9 Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek	182
6. 10 Egészségnevelési elvek	182
Az egészségnevelési elvek az intézmény Helyi Tantervének 3.12.1-es pontjában foglaltak szerint.	182
6. 11 Egészségnevelési programok.....	182
6. 12 Egészségnevelési tevékenységek	183
• Környezettudatos Magatartás: Programok és tevékenységek, amelyek a környezeti fenntarthatóságot, a hulladékcsökkentést és a környezettudatos életmódot népszerűsítik, hozzájárulva ezzel az egészséges életmód kialakításához.....	183
6.13 Környezeti nevelési elvek.....	183
6. 14 Környezeti nevelési tevékenységek	183
6. 15 A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	184
6. 16 A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek	184
5. KOLLÉGIUMI PEDAGÓGIAI PROGRAM.....	185
1. A Kollégium társadalmi szerepe	185
2. A Kollégiumi nevelés	186
2.1. A kollégiumi nevelés célja és alapelvei.....	187
2.2. A kollégiumi nevelés feladatai	187
3. A KOLLÉGIUM MŰKÖDÉSE	191
3.1. Személyi feltételek, elvárások	191
3.2. Tárgyi, környezeti feltételek, elvárások a kollégiumban.....	192
4. A kollégiumi nevelési folyamat céljai és eredményességének értékelése.....	192
5. A kollégiumi élet megszervezése	194
6. A Kollégiumi tevékenység szerkezete.....	195
6.1.A kollégium által kötelezően biztosítandó foglalkozások	195
6.2.Pedagógiai és gyermek felügyelet	196
6.2.1. A kollégium zavarmentes működésének biztosítása céljából az ügyeletes gyermekfelügyelő	196

6.2.2.	A kollégium zavarmentes működésének biztosítása céljából az ügyeletes nevelőtanár:	196
6.2.3.	A kollégiumi élet szervezése során a kollégium vezetőjének a feladata:	197
7.	A Kollégiumi nevelés eredményessége	197
6.	MŰVELŐDÉSI PROGRAM	198
6.1.	Küldetésnyilatkozat	198
6.1.1.	Könyvtárunk küldetése	198
6.2.	Közművelődési koncepciónk kialakításának dokumentumai, törvényi előírásai, tényezői.	199
6.3.	A könyvtár funkciói.....	200
6.4.	Célok, feladatok.....	200
6.5.	Állandó programok.....	201
6.6.	Fejlesztési tervek	201
6.6.1.	Időszaki és állandó kiállítások.....	201
6.6.2.	Tervezett programok	202
6.7.	A könyvtári állomány	203
6.7.1.	Az állomány gyarapítása	203
6.7.2.	Az állomány apasztása és ennek nyilvántartása	203
6.7.3.	Az állomány elhelyezése	203
6.7.4.	Az állomány védelme	203
6.8.	A könyvtár munkarendje	204
6.9.	A könyvtár használati szabályzata.....	204

1. AZ INTÉZMÉNY BEMUTATÁSA

1.1. Az intézmény hivatalos adatai

Hivatalos neve: Nikola Tesla Szerb Tanítási Nyelvű Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium, Kollégium és Könyvtár

Az intézmény neve szerb nyelven: Српско забавиште, основна школа, гимназија, колегијум и библиотека Никола Тесла

Rövidített neve: Nikola Tesla Szerb Közoktatási Központ

Az intézmény rövidített neve szerb nyelven: Српски образовни центар Никола Тесла

Feladatellátási helyei:

a) Székhelye: 1074 Budapest, Rózsák tere 6-7.

b) Telephelyei: 1074 Budapest, Rózsa u. 5. (kollégium)
1074 Budapest, Rottenbiller u. 14. (óvoda)
1053 Budapest, Veres Pálné utca 17. (kollégium)

c) Tagintézmények megnevezése, címei:

Tagintézmények névhasználata: a tagintézmények az intézmény hivatalos nevének feltüntetésével képzett tagintézményi nevet használnak.

- Nikola Tesla Szerb Tanítási Nyelvű Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium, Kollégium és Könyvtár Lórévi Általános Iskolája
2309 Lórév, Dózsa György utca 103 hrsz.
- Nikola Tesla Szerb Tanítási Nyelvű Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium, Kollégium és Könyvtár Lórévi Óvodája
2309 Lórév, Dózsa György utca 63.
- Nikola Tesla Szerb Tanítási Nyelvű Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium, Kollégium és Könyvtár Deszki Általános Iskolája
6772 Deszk, Széchenyi u. 41.
- Nikola Tesla Szerb Tanítási Nyelvű Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium, Kollégium és Könyvtár Deszki Óvodája
6772 Deszk, Széchenyi u. 41.

A tagintézmények neve szerb nyelven:

- Српско забавиште, основна школа, гимназија, колегијум и библиотека Никола Тесла основна школа у Ловри
- Српско забавиште, основна школа, гимназија, колегијум и библиотека Никола Тесла забавиште у Ловри
- Српско забавиште, основна школа, гимназија, колегијум и библиотека Никола Тесла основна школа у Десци
- Српско забавиште, основна школа, гимназија, колегијум и библиотека Никола Тесла забавиште у Десци

Fenntartó neve és székhelye: Szerb Országos Önkormányzat
1055 Budapest, Falk Miksa utca 3.

Típusa: többcélú, nemzetiségi köznevelési intézmény, általános művelődési központ (óvoda, általános iskola, gimnázium, kollégium, könyvtár)

OM azonosító: 035271

Alapfeladata: A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 2. § 4. és 5. pontja, a köznevelési törvény 7. §-a alapján a nemzetiségi köznevelési, óvodai, általános iskolai, gimnáziumi, kollégiumi feladatok ellátása, továbbá a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény rendelkezései szerint könyvtári feladatok ellátása.

Alapfeladatának jogszabály szerinti megnevezése: az Nkt. 4. § 14a. pontja alapján: nemzetiséghez tartozók óvodai nevelése, nemzetiséghez tartozók általános iskolai nevelése-oktatása, kollégiumi ellátás, nemzetiségi kollégiumi ellátás, nemzetiséghez tartozók gimnáziumi nevelése-oktatása, a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók óvodai nevelése és iskolai nevelése-oktatása.

1.2. Az intézmény rövid története

Arsenije Čarnojević által vezetett 1690 évi nagy népvándorlás után Magyarország egyes területein sűrűn lakott települések jöttek létre jelentős szerb lakossággal. I. Lipót császár kiváltsága alapján a szerbeket elismerték nemzetként az Osztrák-Magyar Monarchián belül, ami önmagában is szükségessé tette az általános népművelés terjesztését.

A Budai egyházmegyében a szerbeknek már a 18. században voltak saját felekezeti iskoláik, melyeket I. Lipót császár biztosított számukra a nagy népvándorlás után. Az egyházközségek a templomuk mellé egy iskolát, ill. tantermet is építettek, így 1948-ig a szerb egyházközségek fenntartásában működtek a hitoktató szerb elemi iskolák.

A háború után Pomázon élt a környékben a legtöbb szerb, ezért itt létesítettek egy körzetesített, bentlakásos, kollégiummal ellátott „déli-szláv” nyelvű általános iskolát. 1954-ben ez az iskola beköltözött a budapesti Rózsák terére.

Intézményünk a 1950-től Budapesten működő Szerbhorvát Tanítási Nyelvű Általános Iskola, Gimnázium és Diákotthon jogutódja.

1993-as önállóvá válásunk óta folyamatosan bővítettük iskolánkat, hogy a szerb közösség minél szélesebb rétegei számára biztosíthassuk a minőségi nevelést, oktatást. Az első jelentős lépést 2014. szeptember 1-jén tettük, amikor megnyitottuk a lórévi Szerb Általános Iskolát, amelyet egy évvel később a lórévi Szerb Óvoda követett. Az iskolánk növekedése 2018-ban tovább folytatódott, amikor Szegeden megalapítottuk a Szerb Általános Iskolát. Az új évtized kezdetén, 2019-ben, a deszki Szerb Óvoda és a deszki Szerb Általános Iskola is csatlakozott hozzánk. A fejlődés 2021 szeptemberében újabb mérföldkőhöz érkezett, amikor Szegeden

megnyílt a Szerb Óvoda, tovább gazdagítva intézményünket és bővítve szolgáltatásaink körét. Ezzel 2024 szeptemberéig összesen hat tagintézmény működött együtt iskolánkkal, megerősítve elkötelezettségünket a szerb nyelvű oktatás iránt és hozzájárulva közösségünk fejlődéséhez.

1.3. Az intézmény arculata/Карактеристике наше установе

Intézményünk nemzeti jellege egyedülálló helyet és szerepet biztosít számunkra a fővárosban. Kiemelt feladatunk, hogy támogassuk az eltérő szociokulturális háttérrel rendelkező tanulóinkat a hátrányaik leküzdésében — legyen szó az általános műveltség hiányosságairól, a szerb nyelvi képességek különbségeiről, vagy a családi nevelésből és értékrendből adódó eltérésekről —, hogy előmozdítsuk társadalmi beilleszkedésüket, sikeres érvényesülésüket, és személyes boldogulásukat.

Nemzeti arculatunkból fakadóan kötelességünk eleget tenni azoknak a speciális társadalmi és nemzeti elvárásoknak, valamint szülői és tanuló igényeknek, amelyek az identitástudat és a nemzeti értékek megőrzésére, a hagyományok ápolására, a szerb nyelv magas szintű művelésére irányulnak. Célkitűzéseink között szerepel a szerb értelmiség kinevelése és olyan szakemberek képzése, akik a nemzeti közéletben, valamint a vállalkozási és egyéb területeken is kiválóan megállják a helyüket.

Intézményünk országos beiskolázású nemzeti intézményként elkötelezett a nemzeti hagyományok ápolása, valamint a nemzeti kultúra értékeinek közvetítése és megőrzése mellett. Különös hangsúlyt fektetünk a hazai szerb nemzeti történelmének, irodalmának és művészetének megismertetésére, ezáltal segítve tanulóinkat abban, hogy tisztelettel és megbecsüléssel viszonyuljanak ezekhez az értékekhez. A nemzeti kultúrát ápoló programjaink támogatják a tanulók személyiségfejlődését, fejlesztik kreativitásukat és esztétikai érzéküket, valamint nyitottabbá teszik őket a művészeti tevékenységek sajátos szépségeinek felfedezésére és élvezetére.

Intézményünk arra törekszik, hogy széles körű kapcsolatokra tegyen szert, és hogy tanulóink megismerhessék Szerbia történelmét, irodalmi, kulturális és művészeti értékeit, valamint természeti örökségét. Külön figyelmet fordítunk az egyetemes értékek és emberi jogok tiszteletben tartására, az esélyegyenlőség előmozdítására, és arra, hogy diákjainkban kialakítsuk a pozitív erkölcsi normák és humanista értékek — mint a segítőkészség, tolerancia, és szolidaritás, — gyakorlati alkalmazását a mindennapi életben és társas kapcsolatokban.

Intézményünk nyitottan viszonyul a nemzeti kultúra értékeinek közvetítéséhez, mind hazai, mind nemzetközi szinten, ezzel is erősítve a nemzeti közösségek közötti kapcsolatok elmélyítését.

Fenntartó önkormányzatunk számára mindig megbízható partnerként állunk a közösség művelődési és kulturális életének támogatásában. Tudatában vagyunk társadalmi felelősségünknek, hiszen a jövő nemzedékét neveljük. Ezért minden pedagógustól és munkatárstól elvárjuk a folyamatos fejlődésre való törekvést.

Главна карактеристика наше установе обезбеђује нам јединствено место и улогу у главном граду. Наш примарни задатак је да подржимо ученике који долазе из различитих социокултурних средина у превазилажењу њихових недостатака — било да се ради о недостацима у општем образовању, разликама у способности употребе српског језика или разликама које произилазе из породичног васпитања и вредносног система — како бисмо допринели њиховој друштвеној интеграцији, успешној реализацији и личном напретку.

Наша дужност је да одговоримо на специфичне друштвене и народносне захтеве, као и на потребе родитеља и ученика, који се односе на очување идентитета, неговање традиција и високо ниво познавања српског језика. Један од наших главних циљева је формирање српске интелигенције и образовање стручњака који ће се успешно снаћи у нашем јавном животу, као и у привредним и другим областима.

Као народносна установа са ученицима из целе земље, посвећени смо неговању народносних традиција, као и преношењу и очувању културних вредности наше заједнице. Посебну пажњу посвећујемо упознавању ученика са историјом, књижевношћу и уметношћу српске националне мањине у земљи, чиме подстичемо њихово поштовање и уважавање ових вредности. Програми који негују нашу културу подржавају развој личности наших ученика, развијају њихову креативност и естетску осетљивост, те их чине отворенијим за откривање и уживање у специфичним лепотама уметничких активности.

Наше настојање је да успоставимо што шири спектар односа и да омогућимо нашим ученицима да упознају историју Србије, као и њене књижевне, културне и уметничке вредности и природно наслеђе. Посебну пажњу посвећујемо поштовању универзалних вредности и људских права, промовисању једнаких шанси и стварању позитивних моралних норми и хуманистичких вредности — као што су спремност на помоћ, толеранција и солидарност — које наши ученици могу применити у свакодневном животу и друштвеним односима.

Наша установа је отворена за преношење вредности наше културе како у земљи, тако и на међународном нивоу, чиме доприноси продубљивању односа међу народносним заједницама.

За нашег власника смо увек поуздан партнер у подршци културног и образовног живота заједнице. Свесни смо своје друштвене одговорности, јер васпитавамо будуће генерације. Стога од сваког наставника и сарадника очекујемо да стално тежи професионалном развоју.

1.4. Az intézmény küldetésnyilatkozata/Мисија наше установе

Szerb nemzetiségi iskolaként elköteleztük magunkat a mindennapi életben hasznosítható szerb nyelvtudás megszerzésének, megőrzésének segítése mellett, és arra törekszünk, hogy diákjaink mélyebb szerb nemzetiségi identitástudatra tegyenek szert. Fontos számunkra, hogy tanítványainkat környezettudatosságra és egészséges életmódra neveljük. Az iskolai közösségben harmonikus és bizalommal teli kapcsolatokat ápolunk pedagógusaink és diákjaink között, elősegítve ezzel a jól működő közösségi élet kialakulását.

Munkánk középpontjában a kulturált magatartásra és toleranciára épülő személyiségfejlesztés, tehetséggondozás és felzárkóztatás áll. Célunk, hogy diákjaink pozitív hozzáállást alakítsanak ki a tanuláshoz és a tudáshoz. Fenntartó önkormányzatunk számára mindig megbízható partnerként állunk a közösség művelődési és kulturális életének támogatásában. Tudatában vagyunk társadalmi felelősségünknek, hiszen a jövő nemzedékét neveljük. Ezért minden pedagógustól és munkatárstól elvárjuk a folyamatos fejlődésre való törekvést.

Као школа са српским наставним језиком и националним идентитетом, посвећени смо помагању ученицима у стицању и очувању знања српског језика које је применљиво у свакодневном животу. Истовремено тежимо да наши ученици развију дубљу свест о свом српском националном идентитету. Важан део наше мисије је и васпитање ученика у духу еколошке свести и здравог начина живота. У школској заједници негујемо хармоничне и поверењем испуњене односе између наставника и ученика, чиме подстичемо формирање добро функционишуће заједнице.

У средишту нашег рада налази се развој личности који се заснива на културном понашању и толеранцији, као и неговање талената и пружање подршке ученицима којима је потребно додатно охрабрење. Наш циљ је да ученици развију позитиван однос према учењу и знању. За нашег оснивача&власника смо увек поуздан партнер у подршци културног и образовног живота заједнице. Свесни смо своје друштвене одговорности, јер васпитавамо будуће генерације. Стога од сваког наставника и сарадника очекујемо да стално тежи професионалном развоју.

2. NEVELÉSI PROGRAM

2.1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárása

Az intézmény oktató-nevelő munkájának céljait és feladatait a szerb nemzetiségi jelleg és arculat határozza meg. Ezek az elvek szorosan kapcsolódnak az előző évek célkitűzéseikhez, és hosszú távon irányt mutatnak intézményünk oktatási és nevelési tevékenységének.

Az intézményünkben folyó szerb nemzetiségi nevelés-oktatás a gyermekek/tanulók életkori sajátosságainak és egyéni fejlettségének megfelelően a szerb nyelv és kultúra megismerését és elsajátítását, a kulturális hagyományok átörökítését és fejlesztését szolgálja.

Alapelveink középpontjában a gyermek és a tanuló személyiségének teljes körű fejlesztése és szilárd műveltség biztosítása áll. Nevelőtestületünk az alábbi alapelveket vallja: intézményünk felelős minden gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséért. Minden szerb és más származású gyermek nálunk olyan nevelésben és oktatásban részesül, amely tiszteletben tartja állampolgári jogait.

Tiszteletben tartjuk tanulóink gondolati, lelkiismereti és vallásszabadsághoz való jogát, és egyenlő esélyeket biztosítunk mindenkinek. Fontosnak tartjuk, hogy mindig a gyermek érdekeit helyezzük előtérbe, és elutasítunk minden hátrányos megkülönböztetést.

Legfontosabb törekvésünk, hogy biztosítsuk az összefüggő és harmonikus oktató-nevelő munkát, amely egységes pedagógiai szemléletet és követelményrendszert biztosít a gyermekek számára az óvodától egészen a felnőttkorig, tekintettel arra, hogy intézményünk az óvodáskorú gyermekektől a középiskolás diákoknak nyújt színvonalas pedagógiai munkát.

Pedagógiai tevékenységünk középpontjában a tanulók korszerű ismereteinek megalapozása, bővítése és megszilárdítása áll, emellett kiemelten fontos számunkra az anyanyelv tiszteletére és a szerb nemzetiségi hagyományok ápolására való nevelés, valamint a fejlesztő oktatás és gondozás.

Az intézményünkben folyó nevelés - oktatás célja és feladata az, hogy a gyermekek számára olyan anyanyelvi környezetet teremtsen, amelyben természetes módon ápolhatják és fejleszthetik a szerb nemzetiségi életmódhoz, kultúrához kapcsolódó hagyományokat és szokásokat. E nevelési-oktatási folyamat elősegíti a gyermeket a szerb nyelvi kompetenciájának fejlesztésére, miközben tudatosan támogatja a szerb nemzetiségi identitástudat kialakulását és erősítését, ezáltal gazdagítva és mélyítve önazonosságukat.

Feladataink meghatározásakor a következő alapelveket vettük figyelembe:

- a szerb nyelv tanítási nyelvként való alkalmazása lehetővé teszi, hogy az intézményünk teret adjon a szerb nyelv valóságos szituációban való használatához, és biztosítsa a kiegyensúlyozott kétnyelvű nyelvi készség kialakulását,
- a magyar nyelv és irodalom, valamint az idegen nyelv kivételével valamennyi tantárgyat - a helyi sajátosságokat figyelembe véve - szerb nyelven tanítjuk.
- indokolt esetben kéttannyelvű csoportokat hozunk létre az évfolyamokon belül.

A magyarországi szerbség helyzetének, történelmének, jelenlegi állapotának és kulturális örökségének mélyebb megértése érdekében elengedhetetlennek tartjuk az alábbi, fenntartói többletforrást igénylő programok megvalósítását. Ezek a tevékenységek jelentős mértékben hozzájárulnak diákjaink szerb nemzetiséghez való kötődésének, identitástudatának erősítéséhez, valamint a közösségi érzés kialakításához és ápolásához.

1. Erdei iskola: Tanulóink kommunikációs készségeinek fejlesztése érdekében évente egy alkalommal egyhetes szerbiai tanulmányi táborozást biztosítunk, ahol délelőtt tanítási órákon, délután pedig tanórán kívüli tevékenységeken vehetnek részt. Ezen program révén a diákok az anyaországban ismerhetik meg Szerbia történelmi emlékeit és természeti szépségeit, valamint gyakorlatban alkalmazhatják az órákon szerzett tudást.

2. Osztálykirándulások: Elsősorban a magyarországi szerb közösségek által lakott régiók, városok és falvak meglátogatására összpontosítunk, ahol tanulóink megismerhetik az ott található tárgyi és szellemi kulturális örökséget, valamint felfedezhetik a természeti értékeket. Lehetőség szerint szerbiai kirándulások szervezését is vállaljuk.

3. Nemzetiségi és szerbiai versenyeken való részvétel: Az iskolai nevelés egyik kiemelt célja a gyerekek önismeretének fejlesztése. Ennek révén a diákok képesek lesznek felismerni saját erősségeiket és gyengeségeiket. A megfelelő önismeret pedig esélyt ad arra, hogy az életben olyan területet találjanak, amely összhangban van személyiségükkel és képességeikkel. Az egyén a legtöbbet azáltal tanulhat magáról, ha másokkal összehasonlítva értékeli önmagát.

4. Tanórán kívüli foglalkozások: A színjátszókörben a drámapedagógiai módszerek alkalmazásával diákjaink gazdagíthatják szókincsüket, fejleszthetik adottságaikat, és játékos formában növelhetik kreativitásukat. Az énekkari és néptánc fellépések nagyban hozzájárulnak intézményünk pozitív képének kialakításához. A hagyományörző kézműves foglalkozások keretében a tanulók a jeles napi szokásokhoz kapcsolódó hagyományok megismerésével betekintést nyerhetnek a hagyományápolás jelentőségébe és gyakorlati úton sajátíthatják el a különböző kézműves technikákat.

5. Egészséges életmód és fenntarthatóság hete: Az egészséges életmódra nevelés és a környezettudatosság fejlesztése érdekében évente egy alkalommal projekthét keretében változatos programokat kínálunk. A rendezvények, előadások és kiscsoportos foglalkozások az egészséges táplálkozás, a rendszeres testmozgás, az elsősegélynyújtás, a drogprevenció, a fenntarthatóság témaköreit ölelik fel.

6. Pedagógus továbbképzéseken való részvétel: Nevelőtestületünk tagjai számára elengedhetetlen magyarországi és szerbiai továbbképzéseken való részvétel a kollégák nyelvi és szakmai fejlődése szempontjából.

7. Iskolai közösségi szolgálat: A gimnáziumunkba járó tanulókat segítenünk kell a kötelező iskolai közösségi szolgálat teljesítésében.

2.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A személyiségfejlesztés az oktatás egyik legfontosabb célja, hiszen az iskolának nem csupán a tudás átadásában, hanem a tanulók egészséges személyiségének kibontakoztatásában is kulcsszerepe van. Az egyén harmonikus fejlődése hozzájárul ahhoz, hogy a diákok életük során magabiztosan, felelősségteljesen és empátikusan lépjenek fel a társadalmi közegben.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok komplex, sokrétű tevékenységek, amelyek az önismeret, szociális kompetenciák, érzelmi intelligencia, értékrend, kreativitás, önállóság és felelősségtudat fejlesztésére irányulnak. Ezek a területek együtt alkotják a harmonikus személyiség alapját, amelyre a tanulók egész életük során támaszkodhatnak. Az iskolai nevelés e területeinek fejlesztése hosszú távon nemcsak az egyén boldogulását, hanem a társadalom egészének jólétét is szolgálja.

Az önismeret fejlesztése: A személyiségfejlesztés kiindulópontja az önismeret kialakítása és mélyítése. Ennek során a pedagógusnak lehetőséget kell teremtenie arra, hogy a diákok felismerjék saját erősségeiket és gyengeségeiket, megértsék érzelmeiket és reakcióikat. Az önismeret fejlesztése révén a tanulók megtanulják elfogadni önmagukat, ugyanakkor felismerik azokat a területeket, ahol fejlődésre van szükségük. A pedagógusoknak olyan feladatokat kell kialakítaniuk, amelyek elősegítik az önreflexiót, például csoportos beszélgetéseket, önértékelési gyakorlatokat és egyéni visszajelzéseket.

Szociális kompetenciák fejlesztése: A szociális kompetenciák, mint az empátia, együttműködés és kommunikáció fejlesztése szintén központi eleme a személyiségfejlesztésnek. Az iskolai környezet ideális terep arra, hogy a diákok gyakorolják és erősítsék ezeket a készségeket. A csoportmunka, a közös projektek, a vitaórák mind-mind lehetőséget adnak a tanulónak arra, hogy megtapasztalják a közösségi lét kihívásait és szépségeit. A pedagógusnak feladata, hogy támogassa a tanulók közötti együttműködést, és ösztönözze az aktív, tiszteletteljes kommunikációt.

Érzelmi intelligencia fejlesztése: Az érzelmi intelligencia fejlesztése során a tanulók megtanulják felismerni és kezelni saját érzelmeiket, valamint megérteni mások érzéseit. Az érzelmi intelligencia magas szintje hozzájárul a konfliktusok hatékony kezeléséhez, a stressz csökkentéséhez és a boldogabb élethez. A pedagógusoknak ezért fontos szerepük van abban, hogy olyan tanulási környezetet teremtsenek, amely támogatja az érzelmi intelligencia fejlődését, például az érzelmi megnyilvánulások elfogadásával és az érzelmekkel kapcsolatos beszélgetések kezdeményezésével.

Értékrend és morális fejlesztés: A személyiségfejlesztés része az értékrend és a morális tudatosság kialakítása is. Az iskolának olyan értékeket kell közvetítenie, mint a tisztesség, felelősségvállalás, igazságosság és tisztelet. A pedagógusoknak példamutatással, etikai kérdések megbeszélésével és a diákok felelős döntéshozatalának támogatásával kell hozzájárulniuk ahhoz, hogy a tanulók erős erkölcsi irányítással rendelkezzenek.

Kreativitás és önkifejezés támogatása: A kreativitás és önkifejezés fejlesztése szintén fontos pedagógiai feladat. Az iskolának olyan lehetőségeket kell kínálnia, amelyek során a diákok szabadon kifejezhetik önmagukat, legyen szó művészeti tevékenységekről, írásról, zenéről vagy akár sporttevékenységekről. A kreatív tevékenységek segítenek a tanulóknak abban, hogy új perspektívákat fedezzenek fel, és fejlesszék problémamegoldó képességeiket.

Az önállóság és felelősségtudat erősítése: A pedagógusoknak törekedniük kell arra, hogy diákjaik önállóságát és felelősségtudatát erősítsék. Az iskolai feladatok, projektek és a tanulókra bízott felelősségi körök mind hozzájárulnak ahhoz, hogy a tanulók megtanuljanak önállóan dönteni, felelősséget vállalni tetteikért, és felismerjék a saját képességeikben rejlő potenciált.

2.3. Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Pedagógiai programunk szerves részét képezi az egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok megvalósítása, amelynek célja a tanulók testi, lelki és szociális jólétének elősegítése. Az egészséges életmód kialakítása és fenntartása hosszú távon biztosítja a diákok kiegyensúlyozott fejlődését és hatékony tanulását, ezért az iskolának átfogó és integrált megközelítést kell alkalmaznia e téren.

Egészséges táplálkozásra nevelés: A táplálkozás alapvető szerepet játszik a tanulók egészségében és tanulási teljesítményében. Az iskolai egészségfejlesztés egyik központi eleme a helyes táplálkozási szokások kialakítása. E célból az iskolának rendszeresen tájékoztatnia kell a tanulókat és szüleiket a kiegyensúlyozott étrend fontosságáról, és ösztönöznie kell az egészséges ételek fogyasztását. Az iskola menzájának és büféjének kínálatát is ennek megfelelően kell kialakítani, előnyben részesítve a friss, természetes alapanyagokat és kerülve a túlzott cukor- és zsírbevitelű ételeket.

Rendszeres testmozgás biztosítása: A fizikai aktivitás nélkülözhetetlen a gyermekek testi fejlődéséhez és lelki kiegyensúlyozottságához. Az iskolai testnevelés órákon túlmenően az egészségfejlesztési programnak biztosítania kell a diákok számára a rendszeres testmozgás lehetőségét, például sportkörök, szabadidős sportesemények, valamint iskolai sportversenyek szervezésével. A testmozgás beépítése a mindennapokba elősegíti a diákok fizikai állóképességének és koordinációjának javítását, valamint csökkenti a mozgásszegény életmód okozta egészségügyi kockázatokat.

Egészséges mentális környezet megteremtése: Az iskolának fontos feladata a diákok lelki egészségének támogatása. Ez magában foglalja a stresszkezelési technikák, a konfliktuskezelési módszerek és az érzelmi intelligencia fejlesztésének oktatását. Az iskolai pszichológus, szociális munkás vagy tanácsadó bevonása révén biztosítani kell, hogy a diákok szükség esetén megfelelő segítséget kapjanak. Az iskolai közösség támogatása, a biztonságos és befogadó iskolai légkör kialakítása szintén kulcsfontosságú a lelki egészség megőrzésében.

Egészségét és tematikus napok szervezése: Az egészségét és tematikus napok olyan rendezvények, amelyek célja az egészséges életmód fontosságának hangsúlyozása és a diákok ismereteinek bővítése ezen a területen. Ezek az események magukban foglalhatnak előadásokat, interaktív foglalkozásokat, gyakorlati bemutatókat, például elsősegélynyújtás vagy egészséges ételek készítése, valamint sportversenyeket és közösségi programokat. Az egészségét során az iskola egész közössége – diákok, tanárok, szülők – aktívan részt vesz az egészségfejlesztési programban, ezzel erősítve a közösség összetartását és elkötelezettségét az egészséges életmód iránt.

Drogprevenció és káros szenvedélyek megelőzése: Az iskolának kiemelt figyelmet kell fordítania a drogprevencióra és a káros szenvedélyek megelőzésére. Ennek érdekében a tanulóknak rendszeres tájékoztatást kell kapniuk a dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás veszélyeiről, valamint a túlzott képernyőhasználat és az egészségtelen viselkedésformák hosszú távú következményeiről. A preventív programoknak interaktívnak és életkoruknak megfelelően szemléletesnek kell lenniük, hogy hatékonyan felkeltsék a tanulók érdeklődését és elérjék a kívánt hatást.

2.4. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Célkitűzés: Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a diákok képesek legyenek alapvető elsősegély-nyújtási technikák alkalmazására vészhelyzetekben, ezzel hozzájárulva saját maguk és társaik biztonságához. A program célja továbbá, hogy növelje a tanulók önbizalmát és felelősségtudatát, miközben felkészíti őket a váratlan helyzetek kezelésére.

Célcsoport: Az elsősegély-nyújtási ismeretek elsajátítása minden évfolyam tanulóira kiterjed.

Az alsó tagozat

Oktatási tartalom:

- Az elsősegély-nyújtás fogalma, célja, általános szabályai
- Tájékozódás a baleset helyszínén, helyszínbiztosítás
- Mentőhívás megtanítása
- Sebellátás megtanítása, fedőkötés
- Vérzéscsillapítás (orrvérzés csillapítása helyesen)
- Égési sérülések típusai, ellátása
- Általános tűzvédelmi ismeretek, füstmérgezés
- Szén-monoxid mérgezés tünetei, teendők
- Vegyszer okozta sérülések, vegyi anyagok az iskolában
- Epilepsziás gyermek az iskolában, teendők
- Eszméletvesztés tünetei, ellátása
- Életjelenségek, újraélesztés

Felső tagozat

Oktatási tartalom és módszerek:

1. Elméleti oktatás:

- Az elsősegély-nyújtás fogalma, célja, általános szabályai
- Tájékozódás a baleset helyszínén, helyszínbiztosítás, mentőhívás
- Életjelenségek. Az eszméletvesztés tünetei, ellátása
- A klinikai és a biológiai halál jelei, komplex újraélesztés elmélete
- Sebek fogalma, fajtái, elsődleges sebellátás
- Vérzések fajtái, ellátásuk, vérzéscsillapítás lehetőségei, artériás nyomópontok helyei és lefogásuk
- A törés tünetei, fajtái, rögzítési módok
- Rándulás és ficam
- Vízi mentés, társmentés
- Leggyakoribb mérgezések és azok ellátása
- Teendők túlzott alkoholfogyasztás esetén
- Teendők kábítószer használata esetén

2. Gyakorlati képzés

- keringés és légzés vizsgálata, stabil oldalfekvés tanítása
- komplex újraélesztés tanítása
- sebellátás, alapvető kötésformák

Gimnázium

Oktatási tartalom és módszerek

1. Elméleti oktatás:

- **Általános bevezetés:** Az elsősegélynyújtás fontosságának megismertetése, jogi és etikai vonatkozások.
- **Alapvető anatómiai ismeretek:** Az emberi test főbb részei és működésük.
- **Elsősegélynyújtási alapelvek:** A mentőhívás protokollja, a mentési sorrend, helyzetfelismerés és döntéshozatal.

2. Gyakorlati képzés:

- **Sebellátás:** A kisebb sebek ellátása, vérzéscsillapítás, steril kötözés alapjai.
- **Eszméletlenség kezelése:** Az eszméletlen sérült ellátása, stabil oldalfekvés alkalmazása.
- **Légúti elzáródás megszüntetése:** A Heimlich-műfogás, illetve egyéb módszerek alkalmazása felnőtteknél és gyermekeknél.
- **Alapvető újraélesztés (CPR):** A mellkasi kompresszió és lélegeztetés technikája, félautomata defibrillátor (AED) használata.
- **Sokk elleni teendők:** A sokkos állapot felismerése és kezelése.
- **Égési sérülések kezelése:** Az égési sérülések ellátásának lépései.

3. Tematikus foglalkozások és szimulációk:

- **Szimulált vészhelyzetek:** Gyakorlati szituációk szimulálása, ahol a diákok valóságos körülmények között gyakorolhatják az elsősegélynyújtást.
- **Interaktív műhelyek:** Kiscsoportos foglalkozások, ahol a tanulók mélyebben ismerhetik meg az egyes elsősegélynyújtási technikákat.

4. Éves egészségét keretében:

- Az egészségét során az elsősegélynyújtási ismeretek külön hangsúlyt kapnak, interaktív előadások, bemutatók és versenyek formájában, ahol a diákok összevethetik tudásukat.

5. E-learning és digitális eszközök bevonása:

- **Digitális tananyagok:** Online elérhető tananyagok, videók, tesztek, amelyek segítik a diákok felkészülését és tudásuk elmélyítését.
- **Mobilalkalmazások használata:** Az elsősegélynyújtást támogató alkalmazások megismerése és gyakorlati használata.

Oktatók és források:

- **Szakképzett elsősegély-oktatók bevonása:** Az iskola együttműködhet helyi mentőszolgálatokkal, egészségügyi szervezetekkel vagy elsősegély-oktatókkal, akik rendszeresen tartanak elméleti és gyakorlati foglalkozásokat.
- **Tanári továbbképzés:** A pedagógusok számára szervezett továbbképzések, hogy ők is felkészültek legyenek az elsősegélynyújtási ismeretek átadására és alkalmazására.

Értékelés:

- **Záróverseny:** Az év végén szervezett elsősegélynyújtási verseny, amelyen a diákok csapatokban mérhetik össze tudásukat.

Nyomon követés és folyamatos fejlesztés: Az iskolai program sikerességét rendszeresen értékeljük, és visszajelzéseket gyűjtünk a diákoktól és oktatóktól, hogy szükség esetén finomítsuk a tananyagot és a módszertant. Az újonnan megjelenő elsősegély-nyújtási technikákat és eszközöket integráljuk a programba, biztosítva ezzel a legmodernebb és leghatékonyabb oktatást.

Ez az átfogó iskolai terv biztosítja, hogy a diákok megfelelő elméleti és gyakorlati tudást szerezzenek az elsősegélynyújtás területén, ami alapvetően hozzájárulhat a biztonságos iskolai és közösségi környezet kialakításához.

2.5. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

A törvényi meghatározás szerint a kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

- sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
- kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,

b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló,

c) tartós gyógykezelés alatt álló gyermek, tanuló.

Az iskola alapvető feladatának tekinti, hogy minden tanuló számára biztosítsa a képességeihez és szükségleteihez leginkább illeszkedő oktatást és fejlesztést. Különös figyelmet fordítunk azokra a tanulókra, akik speciális támogatást igényelnek, beleértve a sajátos nevelési igényű (SNI) tanulókat, a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségekkel küzdő (BTMN) diákokat, valamint a kiemelkedő képességű, tehetséges tanulókat.

1. Azonosítás és diagnózis

A kiemelt figyelmet igénylő tanulók felismerése az első lépés a megfelelő pedagógiai támogatás biztosításához. Az azonosítás folyamata magában foglalja a tanárok, a szülők, az iskolai szakemberek, valamint a szakértői bizottságok együttműködését. A tanulók fejlődésének rendszeres megfigyelésével és a tanulmányi eredmények elemzésével azonosítjuk azokat a diákokat, akiknek speciális szükségleteik vannak. Az SNI és BTMN tanulók esetében a diagnosztizálás szakértői vizsgálatok és hivatalos szakvélemények alapján történik. A tehetséges tanulók azonosítása a pedagógusok és a szülők jelzései, valamint a tanulmányi versenyeken és iskolai felméréseken mutatott teljesítmény alapján történik.

2. Egyéni fejlesztési terv (EFT) kialakítása

Minden kiemelt figyelmet igénylő tanuló számára egyéni fejlesztési tervet (EFT) dolgozunk ki, amely személyre szabottan tartalmazza a tanuló fejlesztéséhez szükséges célokat, eszközöket és módszereket. Az EFT kidolgozása során figyelembe vesszük a tanuló sajátos nevelési igényeit, képességeit, érdeklődési körét és a fejlődési ütemét. Az egyéni fejlesztési terv elkészítése az osztályfőnök, a szaktanárok, a szülők, valamint a szakértői bizottság bevonásával történik. Az EFT részletesen meghatározza a tanulás és fejlesztés lépéseit, a tananyag adaptálását, és az alternatív oktatási módszerek bevezetését.

3. Differenciált oktatás és fejlesztés

A kiemelt figyelmet igénylő tanulók oktatásában különös hangsúlyt fektetünk a differenciált oktatásra. Ez azt jelenti, hogy a tanítási folyamat során figyelembe vesszük a tanulók egyéni szükségleteit, és ennek megfelelően alkalmazunk különböző pedagógiai módszereket. Az SNI tanulók esetében a tananyag mennyiségének és minőségének megfelelő adaptálása, a speciális oktatási eszközök és a különleges tanítási módszerek bevezetése a cél. A BTMN tanulóknál

fontos a fejlesztőpedagógiai módszerek alkalmazása, például egyéni vagy kiscsoportos foglalkozások keretében. A tehetséges tanulók számára további feladatokat, kihívásokat és versenyeken való részvételi lehetőségeket biztosítunk, amelyek segítik tehetségük kibontakoztatását.

4. Támogató környezet és segítő szolgáltatások biztosítása

Az iskola olyan támogató környezetet kíván teremteni, amelyben a kiemelt figyelmet igénylő tanulók biztonságban érzik magukat, és ahol személyes szükségleteikre megfelelő válaszokat kapnak. Ezt a célt szolgálja a támogató pedagógusok, gyógypedagógusok, fejlesztőpedagógusok és iskolapszichológus bevonása a mindennapi oktatási folyamatba. Az iskola folyamatosan együttműködik a szülőkkel, szakértői bizottságokkal és más külső szakmai szervezetekkel annak érdekében, hogy a tanulók a lehető legmagasabb színvonalú támogatást kapják. Az iskolai közösség támogatása, a pozitív megerősítés és a differenciált tanulási lehetőségek biztosítása mind hozzájárulnak a diákok önbizalmának növeléséhez és sikeres beilleszkedéséhez.

5. Folyamatos nyomon követés és értékelés

A kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlődésének folyamatos nyomon követése alapvető fontosságú az egyéni fejlesztési terv eredményességének biztosítása érdekében. Az iskola rendszeresen értékeli a tanulók előrehaladását, és szükség esetén módosítja az EFT-t a tanulók aktuális igényeinek megfelelően. Az értékelés során figyelembe vesszük a tanulók tanulmányi eredményeit, a tanárok és szülők visszajelzéseit, valamint a tanulók saját véleményét és érzéseit. A szakmai munkaközösségek megbeszéléseket tartanak a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlődéséről, ahol közösen meghatározzák a további fejlesztési irányokat és szükséges beavatkozásokat.

2.5.1. A sajátos nevelési igényekkel, ill. a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

Fő célunk, hogy minden gyermek számára biztosítsuk az optimális intellektuális és érzelmi fejlődést, valamint a testi-lelki és szociális kibontakozást, mind a tanítási órákon, mind azokon kívül. Támogatni kívánjuk, hogy a diákok belső harmóniában éljenek önmagukkal és környezetükkel. Ennek érdekében kiemelten fontos szerepet kap a korrepetálás és a felzárkóztatás, amelyek hozzájárulnak a céljaink eléréséhez.

A beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségekkel küzdő tanulókhöz fűződő pedagógiai tevékenységeink a következő fő területekre összpontosítanak:

1. **Személyre szabott támogatás:** A tanulók egyéni szükségleteinek megfelelően egyedi tanulási tervet készítünk, amelyek segítik a nehézségek leküzdését és a fejlődést.
2. **Speciális oktatási módszerek:** Alkalmazunk adaptált tananyagot és módszereket, például egyéni vagy kiscsoportos foglalkozásokat, hogy a tanulás hatékonyabb legyen.

3. **Szociális és érzelmi támogatás:** Olyan programokat és tevékenységeket szervezünk, amelyek segítik a beilleszkedést, fejlesztik a szociális készségeket és kezelik a magatartási problémákat.
4. **Szülőkkel való együttműködés:** Szoros kapcsolatot tartunk a szülőkkel, hogy közösen dolgozhassunk a tanuló fejlődésén és problémáinak megoldásán.
5. **Szakmai támogatás:** Igénybe vesszük a gyógypedagógusok, iskolapszichológusok és más szakemberek segítségét a hatékony beavatkozások érdekében.

2.5.2. A kiemelten tehetséges gyermekekhez kapcsolódó pedagógiai tevékenység

A tehetséggondozás első lépése a tehetséges gyerekek időben történő azonosítása. A pedagógusok feladata, hogy korán észleljék az ilyen diákokat, és biztosítsák számukra a fejlődéshez szükséges támogatást. A következő lépés a tehetség kibontakoztatásához szükséges környezeti, eszközi és anyagi feltételek megteremtése, hogy a diákok képességeik teljes potenciálját kiaknázhassák.

A tehetséggondozás szervezeti formái:

Tanórákon:

- ✓ differenciált feladatok adásával,
- ✓ az önálló tanulás módszerének elsajátításával, fejlesztésével,
- ✓ tantervi tartalmat elmélyítő, széles látókört biztosító órai tananyaggal,
- ✓ emelt vagy közép szintű tantárgyválasztással a 11. és 12. évfolyamon.

Tanórán kívül:

A tehetséggondozást, a kiemelt figyelmet érdemlő tanulókkal való foglalkozást tanórán kívül elsősorban a szakkörök, versenyek, fellépések, projektmunkák segítik.

Intézményünk projektjei:

- ✓ felmérés vagy interjú elkészítése,
- ✓ audiovizuális produktum létrehozása,
- ✓ előadás vagy kiállítás megtervezése és megszervezése,
- ✓ prezentációk,
- ✓ iskolaújság írása, szerkesztése (Гимназијалац),
- ✓ publikálás a magyarországi szerb hetilapba (Народне новине)
- ✓ házi dolgozat készítése,
- ✓ makett elkészítése,
- ✓ iskolai vagy közéleti akció megtervezése és megszervezése,
- ✓ levelező versenyfeladatok kidolgozása,
- ✓ házi, regionális és országos versenyeken való részvétel

2.6. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

Az iskola közösségének fejlesztése és az intézmény szereplői közötti együttműködés erősítése alapvető fontosságú az oktatási célok elérése és a diákok harmonikus fejlődése szempontjából. A közösségfejlesztés célja, hogy olyan támogató és befogadó környezetet teremtsünk, ahol a tanulók, tanárok, szülők és más iskolai szereplők hatékonyan együttműködhetnek.

Közösségépítő programok szervezése: Az iskola rendszeresen szervez közösségi programokat, például kirándulásokat, ünnepeket, sportnapokat és kulturális eseményeket, amelyek elősegítik a diákok közötti kapcsolatok erősítését és az összetartozás érzésének kialakulását. Ezek az alkalmak lehetőséget biztosítanak a tanárok, szülők és diákok közötti közvetlen kommunikációra is.

Szülői együttműködés támogatása: A szülők aktív bevonása az iskola életébe elengedhetetlen a közösség fejlődése szempontjából. Rendszeres szülői értekezletek, fogadó órák, nyílt napok szervezésével biztosítjuk, hogy a szülők tájékozottak legyenek az iskolai eseményekről és pedagógiai célkitűzésekről. A szülői közösségek, például az iskolaszék vagy szülői munkaközösség, lehetőséget nyújtanak a közös döntéshozatalra és a szülői vélemények érvényesítésére.

Diákönkormányzat működtetése: A diákönkormányzat fontos szerepet játszik a diákok közösségi életében, hiszen lehetőséget biztosít számukra, hogy saját érdekeiket képviseljék és aktívan részt vegyenek az iskola életének alakításában. Az iskola támogatja a diákönkormányzat tevékenységeit, és biztosítja a szükséges forrásokat és mentorálást.

Tanár-diák együttműködés erősítése: A tanárok és diákok közötti nyílt és tiszteletteljes kommunikáció alapfeltétele a sikeres közösségfejlesztésnek. A tanároknak ösztönözniük kell a diákok önállóságát és kreativitását, miközben támogatják őket személyes kihívások leküzdésében. A közös projektek, iskolai versenyek és tanulmányi programok lehetőséget biztosítanak a tanár-diák kapcsolatok mélyítésére és a közösségi szellem erősítésére.

Az iskola közösségfejlesztési feladatainak megvalósítása hozzájárul a harmonikus, támogató iskolai légkör kialakításához, ahol minden szereplő értékes és megbecsült tagja a közösségnek.

2.7. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

Intézményünkben a tanulók érdekeinek képviselőire diákönkormányzatok működnek, amelyeknek feladata, hogy tagjai érdekeit képviseljék és az érintett diákok érdekében eljárjanak.

A diákönkormányzatok **döntési jogkör**t gyakorolnak – a nevelőtestület véleménye meghallgatásával – saját közösségi életük tervezésében, szervezésében, valamint tisztségviselőik megválasztásában, és jogosultak képviseltetni magukat a diákönkormányzatban. A diákönkormányzat munkáját e feladatra kijelölt, felsőfokú végzettségű és pedagógus szakképzettségű személy segíti, akit a diákönkormányzat javaslatára az igazgató bíz meg ötéves időtartamra.

A diákönkormányzat **véleményét ki kell kérni**:

- a) az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
- b) a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
- c) az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
- d) a házirend elfogadása előtt,
- e) fegyelmi eljárás során,
- f) a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál,
- g) a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához,
- h) a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,
- i) az egyéb foglalkozás formáinak meghatározásához,
- j) a könyvtár működési rendjének kialakításához,
- k) az iskolai étkeztetés keretében biztosított ételek minőségéről

Az iskolaszéket **véleményezési jog** illeti meg:

- a) az adatkezelési szabályzat elkészítésénél, módosításánál,
- b) az éves munkaterv elkészítésekor,
- c) órarend készítésekor a „nulladik” óra kapcsán,

Az iskolaszék részt vehet a tanuló- és gyermekbaleset kivizsgálásában.

2.8. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

2.8.1. A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák

A diákokkal való kapcsolattartás elsődlegesen a mindennapi érintkezés során történik a tanítási órákon, az órák közti szünetekben, a tanítás előtt és után. A diákok bármely tanárukat megkereshetik javaslataikkal és egyéni gondjaikkal, személyükről és az osztályközösségről információkat kérhetnek tőlük és az iskola vezetőitől. A diákok személyét érintő problémákkal elsődlegesen az osztályfőnök, az iskola gyógypedagógusa és a szaktanárok foglalkoznak. A diákok többségét, vagy jelentős részét érintő információk közlésére, illetve cseréjére a következő fórumokat működteti az iskola illetve a Diákönkormányzat:

Osztályfőnöki óra

A diákokat az osztályfőnök és az osztálytitkár rendszeresen tájékoztatják az őket érintő eseményekről, eredményekről, tervekről.

Diákönkormányzati ülés

A diákönkormányzat szükség szerint, de a tanév minden félévében egy alkalommal ülést tart, ahol az osztálytitkárok a DÖK vezetővel megbeszélik az aktuális feladatokat, döntenek, véleményt alkotnak. A Diákönkormányzat képviselői részt vesznek a diákok többségét érintő változások előtt a tanári értekezleten, vagy vezetőségi értekezleten, iskolai diákfórumot szerveznek a kerületi, fővárosi és országos diákparlament előtt. A DÖK-öt segítő pedagógus folyamatos kapcsolatot tart az iskola vezetőségével, továbbítja a diákok kéréseit. A pedagógusok aktívan részt vesznek a különböző diákrendezvényeken. A diákokat bevonjuk az intézmény pedagógiai munkájának értékelésébe.

2.8.2. A szülők közösségét érintő kapcsolattartási formák

Iskolánk akkor működik még eredményesebben, ha tanulóink érdeklődésére épít és figyelembe veszi a szülő érdekeit is. A gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és pedagógus közösségünk koordinált, aktív együttműködése.

Ezen együttműködés:

- alapja a gyermek iránt érzett közös nevelési felelősség;
- megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és koordinált pedagógiai tevékenység
- feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás.

A szülőkkel való kapcsolattartáshoz az alábbiakkal járulunk hozzá:

- nyílt nap, nyílt órák szervezése
- rendszeres tájékoztatás tanulóink előmeneteléről, magatartásáról
- előre tervezett plenáris szülői értekezletek

- rendkívüli szülői értekezletek
- fogadóórák, egyéni fogadóórák egyeztetett időpontban
- előadások szervezése igényelt téma szerint
- pályaválasztási tanácsadás,
- rendezvények (évnyitó, ünnepélyek, iskolanap, versenyek, jelmezbál, kirándulás, gyermeknap, szalagavató, gólyabál, ballagások, iskolai hagyományok hete, bemutatók, tanévzáró)

Fogadó óra

Valamennyi kolléga előre meghatározott időpontban, heti egy órában áll a szülők rendelkezésére, hogy naprakészen tudják megbeszélni az esetleges problémákat.

Szülői értekezlet

Az iskola éves munkatervébe beütemezett szülői értekezletek feladata, hogy tájékoztassák a szülőket gyermekük előmeneteléről, az osztály aktuális problémáiról, az osztályban és az iskolában jelentkező feladatokról. A szülői értekezleten minden alkalommal nevelési kérdések is előkerülnek, valamint áttekintő képet ad az osztályfőnök osztálya neveltségi szintjének alakulásáról. Szülői értekezletet évente legalább két alkalommal tartunk. Ha az osztály helyzete, problémái, a csoport előtt álló feladatok azt indokolják, az iskola főigazgatója rendkívüli szülői értekezletet hívhat össze a szülők tájékoztatására, a problémák közös megoldási lehetőségének megtalálására.

A szülők írásos tájékoztatása

A szülőket folyamatosan értesítjük tanítványunk előrehaladásáról, hiányzásáról, késéseiről, valamint a személyét érintő dicsérő és elmarasztaló intézkedésekről az elektronikus/digitális napló révén, valamint postai úton.

Az iskola minden jelentős intézkedését írásban közli a szülőkkel a honlapon keresztül, vagy egyéb szokásos írásos formában. Az osztályfőnök folyamatosan figyelemmel kíséri a diákoknak beírt osztályzatokat, a tanulói hiányzásokat és késéseket.

A Köznevelési törvény hatályos előírása szerint a szülőket a megelőző tanév végén tájékoztatjuk azokról a tankönyvekről, tanulmányi segédletekről, taneszközökről, ruházati és más felszerelésekről, amelyekre a következő tanévben a nevelő és oktató munkához szükség lesz. Tájékoztatjuk őket továbbá az iskolától kölcsönözhető tankönyvekről, taneszközökről és más felszerelésekről, valamint arról is, hogy az iskola milyen segítséget tud nyújtani a szülői kiadások csökkentéséhez.

Nyílt nap

A nyílt napot az iskolába készülő új tanulók számára szervezi az intézmény igazgatósága és tantestülete. Célja bepillantást adni az iskola életébe, információt adni az intézmény által indított osztályokról, a képzés formájáról és tartalmáról, a nyelvoktatásról. A nyílt napon szülők és pedagógusok is részt vehetnek. Nyílt napot szervezünk a leendő kis elsősök és szülei számára, ahol a foglalkozásokon bepillantást nyerhetnek az alsó tagozaton folyó nevelő- oktató munka sokszínűségébe, valamint tanórákat látogathatnak a gimnáziumi

osztályokban.

A szülői szervezet

A szülői szervezet célja a legaktívabb szülőkből álló közösség megalkotása, amely átfogja az iskola működésének egészét. A szülői szervezet annak szervezeti és működési szabályzatában foglaltak szerint épül fel és működik. Vezetőjét a szülői szervezet maga választja az intézménybe járó diákok szülői közül. A munka koordinálását a főigazgató által megbízott vezetőségi tag végzi. A szülői szervezet véleményt nyilváníthat, információt kérhet az intézményt érintő kérdésben, a köznevelési törvény szerint. Feladata az iskola hagyományrendszerében szereplő események lebonyolításában való közreműködés is.

Az Iskolaszék

Az Iskolaszék a pedagógusok, szülők és a diákok együttes képviselőjét látja el. Kikérjük véleményét az iskola nevelő-oktató munkáját érintő fontos változásokban.

Az Iskolai Szenátus

Az intézményben folyó pedagógiai munka, az oktatás hatékonyságának növelése, a szerb nemzetiségi intézmények, szervezetek körében az intézmény szerepének megerősítése érdekében tevékenykedik az Iskolai Szenátus. Az Iskolai Szenátus az intézmény működését, szakmai munkáját véleményezési, és tanácsadói jogkörrel segítő tanács.

Az Iskolai Szenátus tagságát az osztályok által delegált egy-egy szülő, a Nikola Tesla Szerb Tanítási Nyelvű Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium, Kollégium és Könyvtár mindenkori főigazgatója, a Szerb Országos Önkormányzat egy képviselője, a Fővárosi Szerb Önkormányzat egy képviselője, a Pest Megyei Szerb Önkormányzat egy képviselője, a Budai Szerb Ortodox Püspökség egy küldötte, a Szerb Pedagógiai és Módszertani Intézet mindenkori igazgatója, a Közalkalmazotti Tanács egy delegáltja illetve a szerb nemzetiséghez kötődő médiumok egy képviselője alkotja.

2.8.3. A pedagógusok közösségét érintő kapcsolattartási formák

A kollégiumi nevelőtanárokkal az osztályfőnökök tartják a kapcsolatot. Az osztályfőnök a tanuló hiányzása esetén felveszi a kapcsolatot a kollégiumi nevelőtanárral, lehetőséget biztosít számára, hogy megismerje a diák tanulmányi előmenetelét. Szükség esetén személyes konzultációk során egyeztetik nevelési módszereiket.

2.8.4. Kapcsolattartás az intézmény partnereivel

A partnerszervezetekkel való együttműködés fejlesztése érdekében az együttműködés során kiemelt figyelmet kell fordítani a közös munka eredményességének értékelésére, a partnerszervezetek és a diákság jogainak gyakorlására. Amennyiben akár egyetlen területen a rendellenes működés, a kapcsolatok lazulásának jelei mutatkoznak, tárgyalásokat kell kezdeményezni az érintett partnerszervezettel az együttműködésben mutatkozó gondok

feltárására, a szabályozó rendszer módosítására.

Kapcsolatot tartunk az Emberi Erőforrások Minisztériumával és háttérintézményeivel, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkárságával, a Kormányhivatallal, az Oktatási Hivatallal, a Budapesti és Nemzetiségi Pedagógiai Oktatási Központtal, az Országos Szerb Önkormányzattal, a Szerb Pedagógiai és Módszertani Központtal, illetve más szervezetekkel.

Nemzetiségi partnerek

- Szerb Oktatási és Módszertani Központ
- Budai Szerb Ortodox Egyházmegyei Főhatóság
- helyi nemzetiségi önkormányzatok
- Szerb Színház,
- Szerb Intézet
- Srpski Venac
- Srpske Nedeljne Novine,
- Magyar Rádió Nemzetiségi Főszerkesztősége

Iskolák közötti együttműködés

- fővárosi nemzetiségi iskolák
- hazai szerb iskolák,
- anyaországbeli és boszniai oktatási intézmények

2.9. A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei és az alkalmassági vizsga szabályai, a szóbeli felvételi vizsga követelményei

A nemzetiségi óvodai nevelésben, nemzetiségi iskolai nevelés-oktatásban való részvételt a szülők nyilatkozat kitöltésével igényelhetik. A nyilatkozat nemzetiségi óvodai nevelés esetén az óvodai jogviszony megszűnéséig vagy a kérelem visszavonásáig, nemzetiségi iskolai nevelés-oktatás esetén a tanulói jogviszony megszűnéséig vagy a kérelem visszavonásáig érvényes. Az intézmény számára a fenntartó nem határoz meg kötelező beiskolázási körzetet.

2.9.1. Felvétel az 1. évfolyamba

A felvétel feltétele a tanköteles kor elérése, azaz az adott naptári évben hatodik életévét augusztus 31-ig kell betöltenie a gyermeknek. Az első évfolyamra történő beíratáskor a gyermek személyazonosítására alkalmas, a gyermek nevére kiállított személyi azonosító és a lakcímet igazoló hatósági igazolványt és az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító igazolást kell bemutatni. A felvételtől első fokon az intézmény főigazgatója dönt, a tagintézményekben a tagintézmény-igazgatók.

2.9.2. Felvétel a nyelvi előkészítő és a 9. évfolyamba

A tanulók felvételéről az intézmény főigazgatója az általános iskolai tanulmányi eredmények (elsősorban a 7. osztályos év végi és a 8. osztályos félévi) alapján és a központi felvételi eredmény alapján dönt. A szerb nyelv nem kellő ismerete nem számít kizáró feltételnek. A felvételi rangsor összeállításánál elsősorban a következő tantárgyak eredményeit vesszük figyelembe: szerb nyelv és irodalom, magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika, idegen nyelv.

Nem szervezünk tárgyi és lexikális tudás mérését célzó szóbeli felvételi vizsgát. Azonban természetesen szeretnénk egy előzetes tájékozódás alapján képet kapni az intézményünkbe jelentkező tanulókról. Erre az előzetes tájékozódásra szervezzük meg minden tanév március közepén a felvételi elbeszélgetéseket. Minden jelentkezőt behívunk, és egy kötetlen beszélgetés közepette, felmérjük elköteleződését a szerb nemzetiséghez tartozáshoz, a szerb nyelv és a kultúra iránti szeretetét, a szerb nyelv ismeretének szintjét. Előre jelezzük a nemzetiségi jelleggel együtt járó kívánalmakat és kötelezettségeket. Ezen alkalomkor kérjük, hogy hozza el a félévi értesítőjét. Ebből a dokumentumból látjuk a jegyeit, és néhány következtetést is levonhatunk a tanulmányaira vonatkozóan. Ebben a beszélgetésben rákérdezzük a diáknak a tanuláshoz való viszonyára, feltérképezzük tanulási motivációit, annak erősségét, eltökéltségét. Számos verbális és nonverbális információt nyerünk ezen alkalmakkor.

Rendkívüli felvételi eljárás

A rendkívüli felvételi eljárás keretében azok a tanulók is felvételt nyerhetnek valamely középfokú oktatási intézménybe, akiknek ez a normál felvételi eljárásban valamilyen ok miatt nem sikerült. A rendkívüli felvételi eljárásról tudni kell, hogy a tanulóknak egyénileg kell intézniük a jelentkezést, mert ilyenkor az már nem központilag történik. Fontos, hogy a tanköteles tanulóknak kötelező az iskolaválasztás abban az esetben is, ha sikertelen volt a felvételi vizsgájuk.

Abban az esetben, ha valamely tanulmányi területen a rendes felvételi eljárás keretében a felvételt nyert tanulók száma kevesebb, mint a férőhely 90%, rendkívüli felvételi eljárást hirdetünk.

A rendkívüli felvételi eljárás keretében intézményünk a tanulmányi eredmények, helyben készített nemzetiségi nyelvű feladatsor és matematikai feladatsor, valamint szóbeli vizsga (matematika és szerb nyelv és irodalom/magyar nyelv és irodalom) eredményeit veszi alapul.

Tanulmányi eredmények számítása:

- ❖ a 7. évfolyam év végi és 8. évfolyam félévi osztályzatok (50+50 pont).
 - szerb nyelv/ magyar nyelv és irodalom,
 - angol nyelv/idegen nyelv
 - matematika,
 - történelem,
 - kémia,

- fizika,
 - biológia,
 - földrajz,
 - informatika,
 - testnevelés,
 - ❖ a helyben készített nemzetiségi nyelvű szövegértési feladatsor (max. 100 pont),
 - ❖ a helyben készített matematikai írásbeli feladatsor (max. 100 pont)
 - ❖ a felvételi beszélgetésen kapható maximum 100 pont,
- összesen 400 pont.

2.9.3. A tanulmányok alatti vizsgák célja, hatálya

A tanulmányok alatti vizsgákkal kapcsolatos szabályok az alábbi vizsgákra vonatkoznak:

- osztályozó vizsgákra,
- különbözeti vizsgákra,
- javítóvizsgákra,
- pótló vizsgákra.

Ezekre a vizsgákra A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet 64.§ - 78.§ a mérvadók.

Osztályozó vizsga

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához:

- ha felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- egy osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik, kivéve, ha engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát,
- a tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.
- a 20/2012.(VII.31.) EMMI rendelet 51. § (7) bekezdésben meghatározott időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- ha a tanuló előrehozott érettségi vizsgát kíván tenni, azt csak a hatályos törvényi előírásnak megfelelő feltételek alapján teheti, s lehetséges vagy szükséges a hiányzó év/évek tananyagából az írásbeli érettségi vizsgák megkezdéséig osztályozó vizsgát kell tennie, tananyaga megegyezik annak az évfolyamnak a tananyagával, amelyiknek teljesítése a vizsga célja,
- a vizsgát a tanulmányok alatti vizsga szabályozása szerint kell lebonyolítani,
- a vizsgáról jegyzőkönyvet kell felvenni.

Az osztályozóvizsgákra tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni. Az osztályozó vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során egyidejűleg az intézmény főigazgatója határozatot hoz a jelentkező tanuló ügyében.

A mulasztások miatti osztályozó vizsga szabályai

Ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen meghaladja a jelzett rendeletben meghatározott időtartamot, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető. Kivételt képez ez alól, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen.

Az igazolt és igazolatlan mulasztások együttesen nem haladhatják meg:

- a) az iskolai nevelés-oktatás szakaszában a kétszázötven tanítási órát,
- b) egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát.

A 250 tanítási óránál többet mulasztott tanulók és magántanulók esetében az osztályozó vizsga tantárgyai

1-4. évfolyam: anyanyelv és irodalom, magyar nyelv és irodalom, matematika, környezetismeret

5-6. évfolyam: anyanyelv és irodalom, magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, természetismeret

7-8. évfolyam: anyanyelv és irodalom, magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, fizika, biológia, kémia, földrajz, idegen nyelv

9-10. évfolyam: anyanyelv és irodalom, magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, fizika, biológia, kémia, földrajz, idegen nyelv

11-12. évfolyam: anyanyelv és irodalom, magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, idegen nyelv

Különbözeti vizsga

Különbözeti vizsgát a tanuló abban az iskolában tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja.

Különbözeti vizsgát kell tenni:

- iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként,
- a más iskolából belépő tanulónak, ha a tantárgyak éves óraszámainak összege kevesebb, mint az iskolánk helyi tantervében szereplő 80 %-a,
- a nem tanult tantárgyakból.

A különbözeti vizsga:

- tananyaga megegyezik annak az évfolyamnak a tananyagával, amelyiknek teljesítése a vizsga célja,
- a vizsgát a tanulmányok alatti vizsga szabályozása szerint kell lebonyolítani,
- a vizsgáról jegyzőkönyvet kell felvenni.

A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során egyidejűleg az intézmény főigazgatója vezetője határozatot hoz a jelentkező tanuló ügyében.

Javító vizsga

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha:

- a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott,
- az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik;
- az osztályozó- vagy különbözeti vizsgán elégtelen osztályzatot kapott.

A javítóvizsgát:

- a vizsgázó javítóvizsgát az iskola főigazgatója által meghatározott időpontban, az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban tehet,
- a vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezést követően írásban tájékoztatni kell,
- tananyaga megegyezik annak az évfolyamnak a tananyagával, amelyiknek a végén a tanuló megbukott,
- a vizsgát a tanulmányok alatti vizsga szabályozása szerint kell lebonyolítani,
- a vizsgáról jegyzőkönyvet kell felvenni.

A tanulmányok alatti vizsgákra vonatkozó szabályok hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Más intézmények olyan tanulóira:

- akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény főigazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.

2.9.4. A tanulmányok alatti vizsgákkal kapcsolatos intézményi eljárásrend

- A vizsgát a tanév helyi rendjében meghatározott időszakban (vizsgaidőszak) lehet tenni.
- A vizsga időpontjait az vezetőségi tagok javaslatára a főigazgató jelöli ki.
- A vizsga időpontjáról (év, hónap, nap, óra, pec) és helyszínéről a vizsgázó, illetőleg a kiskorú tanuló esetén a szülő (gondviselő) minimum a vizsga kezdete előtt 10 nappal értesítést kap.
- Egy vizsgaidőszakban legfeljebb két évfolyam tananyagából tehető vizsga. Három évfolyam anyagából csak rendkívül indokolt esetben, főigazgatói engedéllyel lehet vizsgázni.
- Az osztályozó vizsgára írásban kell jelentkezni. A jelentkezési lapot a tanuló, valamint kiskorú tanuló esetében a gondviselő is aláírja. Az osztályozó vizsga kérelemre történő letételét a főigazgató engedélyezi. Az osztályozó vizsga napján a tanuló mentesül a tanórák látogatásának kötelezettsége alól.
- A vizsga követelményeit az iskola helyi tantárgyi tantervében foglaltak határozzák meg. A tantervi követelmények az iskola honlapján folyamatosan megtekinthetők (Pedagógiai program- helyi tanterv)

- A vizsgakötelezettség a tanulónak az évfolyam követelményeiben megállapított valamennyi tantárgyra vonatkozhat. Ez alól felmentést csak a szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak alapján, a főigazgató adhat engedélyt.

A tanulmányok alatti vizsgák különös – eljárási - szabályai

- Az írásbeli vizsga időtartama – a szakvélemény alapján ettől eltérést lehetővé tevő esetek kivételével – tantárgyanként 60 perc.
- Egy napon legfeljebb két írásbeli vizsgát lehet tenni.
- A szóbeli vizsgát az iskola szakos tanáraiból a főigazgató által kijelölt vizsgabizottság előtt kell megtartani. A vizsgabizottság legalább 3 tagú. Az elnöki teendőket a főigazgató vagy a megbízottja látja el. A vizsgabizottság kérdező tanára csak az a tanár lehet, aki a vizsga tárgya szerinti tantárgyat taníthatja. Általában az a tanár, aki a tanulót előzőleg tanította. A vizsgán, az elnökön és a kérdező tanáron kívül legalább még egy vizsgabizottsági tagnak jelen kell lennie (osztályfőnök, szakos tanár).
- A tanuló a szóbeli vizsgán tételt húz. A tétel kidolgozására legalább 20 percet kell biztosítani, kivéve a 1. pontban tett kivételt.
- A szóbeli feleletek maximális időtartama 15 perc. Ha a tanuló a feladatát nem tudja megoldani, teljes tájékozatlanságot árul el, érdemjegye elégtelen. Az elnök egy alkalommal póttételt húzathat vele. Erre is 20 perc a felkészülési idő, valamint 15 perc a felelet időtartama.
- Póttétel húzása esetén a vizsgázó osztályzatát a két felelet átlaga alapján kell megállapítani.
- Azt a vizsgázót, aki akár az írásbeli, akár a szóbeli vizsgán figyelmeztetés ellenére meg nem engedett eszközt használ, a főigazgató a vizsga folytatásától eltilthatja, a vizsgaeredménye: elégtelen. Az indokolatlanul félbehagyott vizsgát úgy kell tekinteni, mint ami nem sikerült. Az önhibán kívüli, indokolt vizsgamegszakítás esetén módot kell adni, annak megismétlésére.
- A vizsga a vizsgázó számára díjtalan.
- A szabályosan megtartott vizsga nem ismételtető meg.
- A vizsgáról jegyzőkönyv készül az elnök és a tagok aláírásával, melyet az iskola irattárában a jogszabályban meghatározott ideig kell őrizni.
- A jegyzőkönyv vezetéséért és hitelességéért a vizsgabizottság elnöke felel.
- A jegyzőkönyvben minden vizsgázót külön jegyzőkönyv nyomtatványon kell jegyezni.
- A jegyzőkönyv melléklete a vizsgázó írásbeli dolgozata és feladatlapja, valamint a diák szóbeli felkészülés alatti jegyzetei. Az írásbeli feladatlapot és jegyzetelés (vázlatkészítés) céljára kapott papírlapot az iskola bélyegzőjével el kell látni. A tanuló és a szülő kérésre, egyeztetett időpontban a vizsgaelnök jelenlétében a vizsgadokumentumokba betekinthez, írásos megjegyzést fűzhet az értékeléshez, melyet jegyzőkönyvbe kell venni.
- Az írásbeli dolgozatot a szaktanár piros tollal javítja, a hibák megjelölésével értékeli és aláírásával látja el. A javítás téves bejegyzéseit látható módon alá kell írni.
- A vizsga eredményét a törzslapba és a bizonyítványba a jogszabályban meghatározott záradékokkal be kell vezetni.
- Az vizsgaeredmény kihirdetésének legkésőbb a vizsgát, több vizsga esetén a legutóbb teljesített vizsgát követő második munkanapon meg kell történnie.

2.9.5. A tanulmányok alatti vizsgák követelményei tantárgyanként

Minden vizsgatárgy követelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának az intézmény pedagógiai programjában található követelményrendszerével.

Szerb irodalom, Magyar irodalom

Írásbeli és szóbeli része van a vizsgának. Az írásbeli rész három témakörből áll, amiből egy szabadon választott témát kell kifejtenie a vizsgázónak. A szóbeli vizsgán az adott évfolyam tananyagát kéri számon a szaktanár. Minden tétel egy feladatból áll: stílustörténeti, alkotóval kapcsolatos és irodalomelméleti ismeretre kérdez rá. A vizsga során az adott évfolyam anyagában szereplő ismeretanyagról ad számot a vizsgázó.

Szerb nyelv, Magyar nyelv

Írásbeli és szóbeli vizsgaforma, amely 75 %-ban az adott évfolyam tananyagát kéri számon. Az írásbeli feladatlap 5 feladatból áll, amelyben a szövegértési feladatban szereplő feladattípusok, illetve gyakorlati jellegű feladatok szerepelnek (tesztes, nyitott mondatok, láncfeladatok). Az írásbeli vizsgán szerepelnie kell legalább egy gyakorlati írásbeliséggel kapcsolatos feladatnak, melyben a fogalmazási készség mellett a helyesírás is szerepet kap. Értékelés: maximálisan 50 pont szerezhető, az elkövetett helyesírási hibákért pontlevonás jár (három helyesírási hibaként 1-1 pont, a helyesírási hibák számítása az általános elvek alapján történik).

Szerb népismeret

A vizsga követelménye a helyi tantervben szereplő, az adott tanévre vonatkozó tananyag. A vizsgák részeit és az értékelés rendjét a helyi tanterv alapján az alábbiak szerint határozzuk meg: A vizsga két részből áll.

Az írásbeli vizsga 5 oldalnyi terjedelmű projekt formában teljesíthető az adott évfolyam tantervi anyagához kapcsolódó választható témából. A munka elkészítésével 40 pontot lehet elérni. A szóbeli vizsga két részből áll: az esszé szóbeli bemutatásából (20 pont), illetve az évfolyam fejezeteinek 75 %-át érintő szóbeli tétel megoldásaiból (40 pont).

Idegen nyelv

Az idegen nyelv vizsga írásbeli és szóbeli részből áll.

A tanuló sem a szóbeli, sem az írásbeli vizsga során semmilyen segédeszközt nem használhat. Az írásbeli vizsga időtartama 45 perc. Számon kéri a helyi tanterv által az adott évfolyamra előírt tananyagot.

Az írásbeli vizsgán elérhető pontszám: 80 pont. A következő részekből áll: nyelvhelyességi feladatok (50 pont), olvasás-szövegértés (30 pont). A tanuló az írásbeli vizsga során semmilyen segédeszközt nem használhat. A szóbeli vizsgán 20 pont érhető el. Tartalma az adott évfolyamon a helyi tanterv által előírt tananyag. A szóbeli vizsga két részből áll: kötetlen beszélgetés és szituáció eljátszása.

A feladat teljesítése tételhúzás alapján történik. A vizsga tanulónként három tételt tartalmaz. Felkészülési idő: 10 perc, felelet ideje 15 perc.

Történelem

A vizsga két részből áll: írásbeli és szóbeli.

Az írásbeli rész egy 25 kérdésből álló teszt, rendelkezésre álló idő 45 perc. Amennyiben a kérdések min. 50%-át helyesen válaszolja meg a vizsgázó, részt vehet a vizsga szóbeli részén. Amennyiben az írásbeli teszten kevesebb, mint 50%-ot ért el, szóbeli vizsgán nem vehet részt, eredménye elégtelen. A szóbeli vizsgán előre megadott 20 témakörből húz egy tételt a vizsgázó. Felkészülési idő min. 30 perc. A tétel kifejtésére max. 15 perc áll a vizsgázó rendelkezésére. A kihúzott tételt források segítségével kell kifejtene.

Igénybe vehető segédeszköz: kétnyelvű szótár, történelmi atlasz.

Matematika

Általános iskola: a 45 perces írásbeli vizsgán 5 vagy 6 feladatot kell megoldani, a vizsgán összesen 50 pont érhető el. Amennyiben a tanuló nem éri el a 25%-os teljesítményt, akkor a szóbeli vizsgán az aktuális tanév tananyagából összeállított 10 tételből kell kihúzni egyet, és ebből kell számot adni. A szóbeli vizsgán az írásbeli vizsgán eltévesztett, elszámolt feladatokat is meg lehet kérdezni, a tanuló lehetőséget kap a hibáinak a korrigálására.

Gimnázium: A matematika vizsga egy 45 perces feladatlap írásbeli megoldásából áll. Az írásbeli feladatlap tartalmi jellemzői az alábbiak: legalább 5, de legfeljebb 7 feladatból áll, amelyek tananyaga a tanév legfontosabb fejezeteinek 75%-át érinti. A feladatok közül két feladat az alapfogalmak, definíciók, egyszerű összefüggések ismeretét ellenőrzi, legalább három (egy vagy több kérdésből álló) feladat pedig a vizsga tárgyát képező időszak legfontosabb feladattípusát tartalmazza. Az utóbbi feladatok közül két feladat könnyebb (rutinfeladatok), legalább két feladat pedig az összetettebb feladatok közül való.

Környezetismeret

A környezetismeret vizsga egy 30 perces írásbeli és egy szóbeli részből áll. Az írásbeli vizsgára a teljes pontszám 70%-át, a szóbeli vizsgára 30%-át lehet adni.

Az írásbeli vizsga legalább öt feladatból áll, amelyek tananyaga a tanév legfontosabb fejezeteinek 75%-át érinti. A feladatok között tartalmilag három feladattípusnak feltétlenül szerepelnie kell:

- alapvető térképen való tájékozódás, világtájak meghatározását ellenőrző feladatok
- alapfogalmak, definíciók (időjárás, éghajlat, stb.)
- természeti jelenségek, folyamatok, egyszerű számítási feladatok (időzónák, földrajzi hálózat)

A szóbeli vizsgán tíz tételből húz a tanuló, amelyeket kifejt. A tétellap két részből áll.

Fizika

A vizsga egy 45 perces írásbeli és egy szóbeli részből áll. Az írásbeli vizsga öt feladatból áll, amelyek tananyaga a tanév legfontosabb fejezeteinek 75%-át érinti. A feladatok közül két feladat az alapfogalmak, törvényszerűségek, egyszerű összefüggések ismeretét ellenőrzi, további három feladat pedig a vizsga tárgyát képező időszak

legfontosabb feladattípusait tartalmazza. Az utóbbi feladatok közül két feladat könnyebb (rutinfeladatok), legalább két feladat pedig az összetettebb feladatok közül való.

A fizika szóbeli vizsgán tíz tételből kell húznia a vizsgázónak. A tétellap két részből áll, mindkét része egy-egy fizikai jelenség legfontosabb fogalmainak a bemutatását, a témakörrel kapcsolatos összefüggések, tételek ismertetését tartalmazza.

Biológia

A biológia vizsga írásbeli és szóbeli részből áll.

Az írásbeli rész időtartama 45 perc. Tartalma a helyi tanterv által az adott évfolyamra előírt tananyag. Az írásbeli vizsgán 60 pontot lehet elérni. A feladatok között a következő típusok találhatóak: 20 feleletválasztós feladat, ábraelemzés, rövid válaszos feladat.

A szóbeli vizsga időtartama 15 perc, felkészülési idő 10 perc. Az elérhető pontszám 40 pont. Tartalma a kerettanterv által az adott évfolyamra előírt tananyag. A vizsgázó 10 tételből húzza ki feladatát. A tétellapon 3 kérdés (10-10 pont) és 5 biológiai fogalom (2-2 pont) található.

Kémia

A kémia vizsga írásbeli és szóbeli részből áll.

Az írásbeli rész időtartama 45 perc. Tartalma a helyi tanterv által az adott évfolyamra előírt tananyag.

Az írásbeli vizsgán 60 pontot lehet elérni. A feladatok között a következő típusok találhatóak: 20 feleletválasztós feladat, rövid válaszos feladat, számolási feladat.

A szóbeli vizsga időtartama 15 perc, felkészülési idő 10 perc. Az elérhető pontszám: 40 pont. Tartalma a kerettanterv által az adott évfolyamra előírt tananyag. A vizsgázó 10 tételből húzza ki feladatát. A tétellapon 3 kérdés (10-10 pont) és 5 kémiai fogalom (2-2 pont) található.

Földrajz

A földrajz vizsga egy 30 perces írásbeli és egy szóbeli részből áll. Az írásbeli vizsgára a teljes pontszám 60%-át, a szóbeli vizsgára 40%-át lehet adni.

Az írásbeli vizsga legalább öt feladatból áll, amelyek tananyaga a tanév legfontosabb fejezeteinek 75%-át érinti (általában fejezetenként két feladat félévi, egy feladat év végi számonkérés esetén). A feladatok között tartalmilag három feladattípusnak feltétlenül szerepelnie kell:

- alapvető térképi-topográfiai ismereteket ellenőrző
- alapfogalmakra, definíciókra vonatkozó
- természeti és/vagy társadalmi-gazdasági jelenségekkel, folyamatokkal kapcsolatos egyszerű számítási feladat

A szóbeli vizsgán tíz tételből húz a tanuló, amelyeket kifejt. A tétellap két részből áll. Az egyik kérdés természetföldrajzi, a másik kérdés társadalom- és gazdaságföldrajzi vonatkozású, ha a tanuló már rendelkezik a megfelelő ismeretekkel. Ennek hiányában az adott tananyag két legfontosabb fejezetét érintik a kérdések. A kérdések minden esetben egy jelenség vagy folyamat legfontosabb fogalmaira, jellemzőkre, működési mechanizmusára irányulnak.

Testnevelés

A vizsga típusa: gyakorlati vizsga. A vizsga testnevelés tantárgyból teljes mértékben az adott tanévben a tananyagban szereplő követelményekre épül. A tanulók a gyakorlati követelményeket mutatják be sportáganként. A gyakorlati bemutatás a következő sportágakat tartalmazza: atlétika, torna, labdajátékok közül választható egy sportág a röplabda, kosárlabda, labdarúgás közül.

A gyakorlati vizsga teljes hossza a gimnáziumban 60 perc, általános iskola felső tagozaton 45 perc, általános iskola alsó tagozaton 30 perc.

Digitális kultúra

A digitális kultúra vizsga gyakorlati feladatok megoldásából áll. Időtartama 45 perc.

A gyakorlati feladatlap tartalmi jellemzői:

Legalább két, de legfeljebb három (egyenként esetleg több részből álló) feladatból áll, amelyek tananyaga a félév vagy tanév legfontosabb fejezeteinek legalább 75%-át érinti. A feladatok közül egy feladat egy összetett problémamegoldást ellenőriz. A további feladat(ok) a vizsga tárgyát képező időszak legfontosabb feladattípusaiból könnyebb feladat megoldását várja el (rutinfeladatok).

Segédeszközök: számítógép, vonalzó

Rajz és vizuális kultúra

Gyakorlati vizsga: A vizsgán előre megadott témakörökből álló tételsorból húz a vizsgázó. Egy tétel egy egyszerű tanulmányi rajz készítését tartalmazza, a kerettanterv által az adott évfolyamra előírt tananyagból.

A vizsgára az eszközöket a vizsgázónak kell biztosítani.

Vizsga időtartama: 45 perc. Elérhető pontszám: 50 pont.

Művészetek

Szóbeli vizsga: A vizsgán előre megadott témakörökből álló tételsorból húz a vizsgázó.

A tételek feladatai a helyi tanterv által adott évfolyamra előírt tananyagból állnak.

Egy tétel 5 feladatból áll, ebből 4 feladat a művészettörténeti ismeretek, alapfogalmak, egyszerű összefüggések ismerete, valamint 1 feladat a vizsgatárgyát képező időszak építészeti, szobrászati, festészeti, vagy iparművészeti alkotás elemző bemutatása.

Felkészülési idő: 30 perc. Tétel bemutatása: 15 perc. Elérhető pontszám: 50 pont

Etika

A vizsga követelménye a helyi tantervben szereplő, az adott tanévre vonatkozó tananyag. A vizsga részeit és az értékelés rendjét a helyi tanterv alapján az alábbiak szerint határozzuk meg: a vizsga egy 30 perces írásbeli és egy 10 perces szóbeli vizsgarészből áll. Az írásbeli vizsgára a teljes pontszám 60%-át, a szóbeli vizsgára 40%-ot lehet adni. Az írásbeli vizsga legalább 5 feladatból áll, amelyek tananyaga a félév vagy a tanév legfontosabb fejezeteinek legalább 75%-át érinti. Az írásbeli feladatsor megoldásával 60 pontot lehet elérni. A szóbeli vizsgán 10 tételből kell húznia a vizsgázónak. A tételek legalább két részből állnak. A szóbeli vizsgán elérhető pontszám: 40 pont.

Ének-zene

Írásbeli és gyakorlati részekből áll a vizsga. A vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó képes-e az előírt énekes anyag elfogadható megszólaltatására, valamint birtokában van-e az előírt zenei ismereteknek.

Az írásbeli vizsga tartalmaz zenefelismerést, zenetörténeti ismereteket (zeneszerzők élete, művei, műfajok), zenei szakkifejezéseket, rövid dallam, valamint ritmus írását. A gyakorlati vizsgán tételt kell húzni. A tételsor a kerettanterv által az adott évfolyamra előírt tananyagból kerül összeállításra. Egy tétel egy népdal és/vagy egy műdal eléneklését és elemzését tartalmazza.

2.10. Az iskolai írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje, az érdemjegyek tanulmányi rendszerben történő rögzítésével kapcsolatos értesítési kötelezettség határideje

A tanulók teljesítményének mérése, regisztrálása és értékelése a nevelő-oktató munka állandó velejárója. Egyrészt a tanórákon és tanórán kívül nyújtott teljesítmények állandó elismerése és értékelése tartozik ide, másrészt az iskolai élet egy-egy szakaszának lezárását jelentő vizsgák. Az értékelés alapján nyert információ a diák, a tanár és a szülő tájékoztatására szolgálnak.

A tanulók értékelésének alapelvei:

- ✓ személyre szóló legyen,
- ✓ fejlesztő, ösztönző jellegű legyen,
- ✓ folyamatosságot biztosítson,
- ✓ ne legyen megtorló, fegyelmező jellegű,
- ✓ az iskolai (munkaközösségi) követelményrendszerre épüljön,
- ✓ a szóbeli és írásbeli értékelés egészséges arányát biztosítsa,
- ✓ legyen tárgyyszerű (tartalmazza az erős és gyenge pontokat, a javítás lehetőségét),
- ✓ félelemmentes légkörben történjen.

Az értékelés szaktárgyi és pedagógiai szempontból a szaktanár felelőssége, ugyanakkor az alapelvek, célok és funkciók tekintetében a nevelőtestületnek konszenzusra kell jutnia. Az értékelés fő alapelve a fejlődést támogató megközelítés. Az értékelés normája szerint a tanári értékelésnek tiszteletben kell tartania a tanuló emberi méltóságát, objektívnek és konkrétan kell lennie, és hitelesen kell tükröznie a tanulói teljesítményt.

A mérés és ellenőrzés célja:

A tanuló tananyagban való előrehaladásáról történő tájékozódás célja, hogy a tanár hiteles visszajelzést nyújtson a tanuló teljesítményének megfeleléséről. Az értékelés legfontosabb célja azonban a reális önértékelés elősegítése, valamint az önálló tanulási képesség és igény kialakítása.

Az érdemjegyek tanulmányi rendszerben történő rögzítésével kapcsolatos értesítési kötelezettség szakmailag indokolható határideje:

A szóbeli felelet bejegyzése a Kréta naplóba: aznap amikor a tanuló felelt.

Az írásos tanulói munkák javításának, értékelésének határideje:

- témazáró dolgozat (2 héten belül);
- írásbeli feladat, röpdolgozat (következő órán vagy 1 héten belül)

Az írásos tanulói teljesítmények, dolgozatok érdemjegyét kötelező a tanulóval ismertetni.

Nem kerülhet olyan érdemjegy az osztályozó naplóba (KRÉTA), amiről a tanuló nem tud.

A tanulók értékelésének formái:

- A tanulót a szorgalmi időszakban a félévi és az év végi osztályozó értekezletekig megilleti az osztályzat javításának joga és lehetősége. A javítási lehetőséget kikényszeríteni, követelni nem lehet, megadásáról a szaktanár pedagógiai szempontok alapján dönt.
- Az előre bejelentett írásbeli dolgozatokat minden tanulónak meg kell írnia. Ha a tanuló neki felróható okból hiányzik az előre bejelentett dolgozatírásról, a pótló dolgozatot a szaktanár által kitűzött időpontban köteles megírni. A feladat nehézségi foka a szaktanár döntésétől függően lehet magasabb is.
- A javító dolgozat íratása a szaktanár belátásától függ, ez csupán lehetőség a tanuló számára. A javító dolgozat megírásának időpontját, a tantárgyi követelményt a szaktanár jelöli ki, amiről a dolgozat íróját tájékoztatni köteles.
- A tanuló joga, hogy a tanév első napján megismerkedjen a tantárgyi követelményekkel, az értékelés alapelveivel, hiszen az ezeknek való megfelelés mértékét fejezik ki a minősítő félévi, év végi osztályzatok. A szaktanár maga dönti el, hogy a követelmények ismertetésének milyen módját választja.
- Az érdemjegyek nem egyenértékűek. A témazárók, összefoglaló jellegű teljesítmények érdemjegyei a félévi és tanév végi osztályzatok alakításában nagyobb súllyal esnek latba, ezeket az osztályozó naplóban meg kell különböztetni más érdemjegyeiktől.
- Az érdemjegyek minimális száma havonként legalább egy; heti egy órás tantárgy esetében sem lehet kevesebb egy félévben háromnál kevesebb.
- A félév és tanév végén a fejlődési tendencia figyelembevételével értékeli a tantestület a tanuló teljesítményét. Az év végi osztályzat az egész évi teljesítményt értékeli.
- Egy tanítási napon kettőnél több témazáró dolgozat nem íratható. A szaktanár a témazáró dolgozatok időpontját egy héttel korábban köteles közölni a tanulókkal.

Az érdemjegyek, osztályzatok kialakításának elvei:

A bizonyítványban szereplő tantárgyi osztályzatok összefoglaló képet kell, hogy adjanak a tanuló adott tanévben nyújtott összteljesítményéről, tájékoztatva a szülőket, pedagógusokat.

A tanév végi osztályzat tanúsítja, hogy a tanuló:

- az adott évfolyam követelményeit milyen mértékben teljesítette,
- ismeretei elegendőek-e az elégséges minősítés megszerzéséhez,
- tudása elegendő-e a következő évfolyam elvégzéséhez vagy a záróvizsgára bocsátáshoz.

A tanulók év végi osztályzatait a nevelőtestület áttekinti, dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről. Vitás esetekben – ha a tanuló év végi osztályzata jelentősen eltér az év közben tapasztalt előmeneteltől – a nevelőtestület felkéri az érdekelt pedagógust, hogy adjon tájékoztatást döntésének okairól, indokolt esetben változtassa meg döntését. Ha a pedagógus nem változtatja meg döntését, de a nevelőtestület ennek indokaival nem ért egyet, az év végi osztályzatot az évközi eredmények alapján a tanuló javára módosíthatja. Vizsgán kapott osztályzatot a tantestület nem változtathatja meg.

2.11. Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Az otthoni feladatok aránya, fajtája tantárgyanként eltérő, ezért meghatározásuk a munkaközösség és a szaktanár feladata. A házi feladat mindig a tanulási folyamat szerves része, alapja a tankönyv, órai vázlat, önálló forráskutatás. Elvárható, hogy az egyik tanóráról a másikra való felkészülés időtartama vegye figyelembe az életkori sajátosságokat.

A feladatok kijelölésénél törekedni kell arra, hogy az otthoni felkészülés időtartama átlagos képességű, rendszeresen tanuló diákok esetén összesen ne haladja meg a napi 2-3 órát. Az átlagosnál több időt igénylő feladatok kiadásakor azok elvégzésére hosszabb határidőt kell adni, a határidőn belül kiadott egyéb feladatok mennyiségét úgy szabva meg, hogy a napi felkészülési idő ne növekedjen.

A hétféle pihenésre fordíthatósága érdekében pénteken csak annyi feladatot adunk ki, amelynek mennyisége nem haladja meg egy átlagos hétköznap terhelését. Ugyanígy járunk el hosszabb tanítási szünet esetén is.

Az otthoni felkészülés formái:

- Az előző tanóra vagy több tanórából álló egység során feldolgozott elméleti anyag megtanulása az iskolai oktatás során tanári irányítással elkészített füzetbeli vázlat, az órán elvégzett feladatok és a tankönyvsegítségével.
- Az elméleti tananyaghoz kapcsolódó, a szaktanár által megszabott gyakorlófeladatok írásbeli megoldása (kötelező házi feladat).
- Nagyobb, hosszabb felkészülést igénylő, pontos tanári szempontsorról, formai és tartalmi megkötésekkel ellátott írásos feladat (házi dolgozat).
- A szaktanár által ajánlott gyakorló feladatok részbeni vagy teljes írásbeli megoldása (ajánlott házi feladat).
- A diák által önállóan választott, a tananyaghoz kapcsolódó feladatok elvégzése, önálló, belső motivációjú ismeretszerzés (szorgalmi házi feladat).
- Felkészülés tanórai önálló kiselőadásra szaktanári szempontok és szakirodalom alapján.
- Átfogó komplex ismétlés az addig tanult elméleti és gyakorlati ismeretek felhasználásával és kiegészítésével témazáró nagydolgozat vagy vizsga előtt.
- Memoriter: megtanulására egy hét áll a tanulók rendelkezésére. Mennyiségét az érvényes követelményrendszer határozza meg, érdemjeggyel értékeljük.

A felkészülési formák alkalmazása, azok gyakorisága az adott tantárgy jellegétől függ.

2.12. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei

A tanuló magasabb évfolyamba akkor léphet, ha az adott évfolyamon a tanév végére minden tantárgyból teljesítette az intézmény helyi tantervében a továbbhaladás feltételeként meghatározott követelményeket.

A követelmények teljesítését a pedagógusok a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el. Minden tantárgyból az „elégséges” év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulónak a továbbhaladáshoz.

Ha a tanuló a tanév végén legfeljebb három tantárgyból elégtelen osztályzatot szerez, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javító vizsgát tehet. Ha a tanulónak háromnál több tantárgyból van elégtelen osztályzata a tanév végén, az évfolyamot ismételni köteles.

A magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie ha:

- tankötelezettségét egyéni munkarend keretében teljesíti,
- az intézmény főigazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- az intézmény főigazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse,
- hiányzásainak száma - az ideiglenes vendégtanulói jogviszony időtartamának kivételével - egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen eléri a kétszázötven tanítási órát, vagy egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető és a tanuló kérelmére a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen.

A tanuló részére az általános iskola első osztályában, a tanév végén engedélyezhető az első évfolyam megismétlése abban az esetben is, ha a tanuló egyébként felsőbb évfolyamba léphetne, de a szülő kéri az adott év megismétlését.

2.13. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

2.13.1. Iskolaváltás

Iskolaváltás esetén a tanulók felvételéről a szülő írásban benyújtott kérésének, a tanuló korábbi tanulmányi eredményének, illetve a magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az intézmény főigazgatója dönt. Ha a tanuló félévi vagy tanév végi osztályzatának átlaga 3,5 alatt van, illetve magatartása vagy szorgalma rossz, hanyag, változó minőségű, a főigazgató a tanuló felvételéről szóló döntése előtt kikéri a vezetőség és az érintett évfolyam osztályfőnökeinek véleményét. A tanulónak, azokból a tantárgyakból, amelyeket előző iskolájában nem tanult, különbözeti vizsgát kell tennie a tanulmányok alatti vizsga helyi szabályai szerint. A vizsga sikeres letételéhez az iskola türelmi időt biztosít, és egyéni segítséget nyújt.

2.13.2. A tanuló átvételének szabályai

A tanuló átvétele az iskola többi évfolyamára a tanuló, kiskorú tanuló szülője kérelmére a tanév közben történhet. Az átvételi kérelem csak akkor teljesíthető, ha a tanuló előző

iskolájában osztályozható volt, utolsó félévi, ennek hiányában tanév végi tanulmányi eredménye elégtelen osztályzatot nem tartalmaz, és a tanuló nem áll fegyelmi büntetés hatálya alatt.

A tanuló átvételéről a főigazgató dönt. A főigazgató a tanuló átvételét különbözeti vizsga letételéhez köti, ha a tanuló az iskola helyi tantervében szereplő egy vagy több tantárgyat nem tanult, vagy azokat a helyi tantervben meghatározott óraszámnál alacsonyabb óraszámban tanulta. Ha a különbözeti vizsga kizárólag a folyó tanév tananyagát érintené, a főigazgató különbözeti vizsga helyett előírhatja, hogy a tanuló az adott tantárgyból félévkor, illetve tanév végén osztályozó vizsgát tegyen. Szükség esetén a tanuló, kiskorú tanuló szülője kérelmére a tanuló átvétele osztályismétléssel is engedélyezhető, ha a tanuló egyébként megfelel az átvétel tanulmányi követelményeinek.

A középfokú iskola – a jogszabályban meghatározott keretek között- állapíthatja meg a tanulói jogviszony létesítésének tanulmányi feltételeit (a továbbiakban: felvételi követelmények). A középfokú iskola és a kollégium a felvételi követelményeket a tanév rendjéről szóló rendelet által meghatározott időben a felvételi tájékoztatóban köteles nyilvánosságra hozni.

2.14. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az intézményben dolgozó pedagógusok felelősséggel és önállóan, a tanulók tudásának, képességeinek és személyiségének fejlesztése érdekében végzik szakmai munkájukat a mindenkor hatályos jogszabályi előírások szerint, a munkaköri leírásban foglaltak keretein belül az iskolai tantárgyfelosztáson meghatározott munkarend alapján.

2.14.2. A pedagógusok helyi intézményi feladatai

A pedagógus alapvető feladata a rábízott gyermekek, tanulók nevelése, oktatása, iskolában a kerettantervben előírt törzsanyag átadása, elsajátításának ellenőrzése, sajátos nevelési igényű tanuló esetén az egyéni fejlesztési tervben foglaltak figyelembevételével.

A pedagógusok helyi feladatai a következő területekre összpontosulnak:

1. **Tanítás és nevelés:** A pedagógusok alapvető feladata a tanulók oktatása, a tananyag átadása, valamint a nevelés, amely magában foglalja a diákok személyiségének és értékrendjének formálását.
2. **Egyéni fejlesztés:** A tanulók egyéni képességeinek figyelembevételével differenciált oktatási módszerek alkalmazása, hogy minden diák a saját tempójában fejlődhessen. Különös figyelmet kell fordítani a tehetséggondozásra és a lemaradó tanulók felzárkóztatására.

3. **Értékelés és visszajelzés:** A pedagógusok felelősek a tanulók teljesítményének rendszeres értékeléséért, amely objektív, igazságos és építő jellegű visszajelzést ad a diákok számára.
4. **Szülőkkel való együttműködés:** A pedagógusok feladata, hogy rendszeresen kommunikáljanak a szülőkkel, tájékoztatva őket a gyermekük előmeneteléről, valamint együttműködjenek a szülőkkel a tanulók fejlődése érdekében.
5. **Közösségépítés:** A pedagógusoknak aktívan részt kell venniük az iskolai közösség életében, támogatva a diákok közösségi tevékenységeit és hozzájárulva az iskola pozitív légkörének kialakításához.
6. **Folyamatos szakmai fejlődés:** A pedagógusoknak folyamatosan fejleszteniük kell szakmai tudásukat és pedagógiai módszereiket, hogy lépést tartsanak az oktatási innovációkkal és hatékonyan tudják támogatni a tanulók fejlődését.
7. **Adminisztratív feladatok:** A pedagógusoknak a tanításhoz kapcsolódó adminisztratív feladatokat is el kell látniuk, beleértve az óratervek készítését, az érdemjegyek rögzítését és a tanulók dokumentációjának vezetését.

2.14.2. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az osztályfőnöki munka központi szerepet játszik az iskola nevelési tevékenységében, mivel az osztályfőnök az osztályközösség vezetője és a diákok személyes fejlődésének egyik legfontosabb támogatója. Az osztályfőnök feladatai több területet ölelnek fel, amelyek mind a diákok személyiségfejlődésének, közösségi életének, valamint tanulmányi előmenetelének támogatására irányulnak.

Az osztályfőnöki munka tartalma

1. **Közösségépítés:** Az osztályfőnök egyik legfontosabb feladata az osztályközösség kialakítása és összetartása. A közösségformáló tevékenységek, mint például osztálykirándulások, közös projektek és ünnepek, mind hozzájárulnak a diákok összetartásának erősítéséhez és a pozitív osztálylégkör megteremtéséhez.
2. **Egyéni odafigyelés:** Az osztályfőnök kiemelt figyelmet fordít a tanulók egyéni szükségleteire és problémáira. Rendszeres kapcsolatot tart a diákokkal, segítve őket a tanulmányi, személyes vagy családi problémák kezelésében.
3. **Nevelési feladatok:** Az osztályfőnök felelős a diákok értékrendjének formálásáért, valamint az erkölcsi és szociális normák közvetítéséért. Támogatja a diákok felelős magatartásának kialakítását, valamint az önállóság és a szociális érzékenység fejlesztését.
4. **Tanulmányi nyomon követés:** Az osztályfőnök figyelemmel kíséri az osztályba járó diákok tanulmányi előmenetelét, rendszeresen konzultál a szaktanárokkal, és szükség

esetén beavatkozik a tanulmányi eredmények javítása érdekében. Koordinálja az egyéni fejlesztési terveket és a felzárkóztatást igénylő diákok támogatását.

5. **Kapcsolattartás a szülőkkel:** Az osztályfőnök közvetítő szerepet tölt be az iskola és a szülők között. Rendszeresen tájékoztatja a szülőket a gyermekük iskolai előmeneteléről, magatartásáról és fejlődéséről, valamint szervezi a szülői értekezleteket és egyéni megbeszéléseket.
6. **Adminisztratív feladatok:** Az osztályfőnök gondoskodik az osztály adminisztrációs feladatainak ellátásáról, beleértve a hiányzások nyilvántartását, az érdemjegyek összesítését, valamint a különböző iskolai nyilvántartások vezetését.
7. **Osztályprogramok szervezése:** Az osztályfőnök szervezi és irányítja az osztály speciális programjait, mint például osztályfőnöki órák, közösségi események, kirándulások és egyéb tanórán kívüli tevékenységek.

Az osztályfőnök feladatai

- **Közösségformálás:** Az osztály összetartásának és pozitív légkörének kialakítása.
- **Diákok egyéni gondozása:** A tanulók személyes szükségleteinek felismerése és támogatása.
- **Szülőkkel való kapcsolattartás:** Rendszeres kommunikáció és együttműködés a szülőkkel.
- **Tanulmányi és magatartási nyomon követés:** A diákok előmenetelének figyelemmel kísérése és támogatása.
- **Programok és események szervezése:** Az osztály életének megszervezése, programok lebonyolítása.
- **Adminisztratív feladatok:** Az osztályhoz kapcsolódó dokumentációs teendők ellátása.

Az osztályfőnöki munka tehát sokrétű és kiemelten fontos az iskolai nevelési folyamatban, mivel közvetlenül hozzájárul a diákok személyiségének fejlődéséhez, tanulmányi sikeréhez és közösségi életéhez.

3. ÓVODAI PEDAGÓGIAI PROGRAM

3.1. Nikola Tesla Szerb Tanítási Nyelvű Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium Kollégium és Könyvtár Budapesti Óvodája

A. Az óvoda bemutatása

Óvodánk az ország fővárosának VII. kerületében a szerb kisebbség számára létrehozott többcélú intézmény épületében található. 1993. szeptember 1-jén kezdte meg működését Szerb Tanítási Nyelvű Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Diákotthon néven. 2007 szeptemberében megváltozott az intézmény neve, azóta Nikola Tesla Szerb Tanítási Nyelvű Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium. 2013. szeptember 1-től az intézmény fenntartója a Szerb Országos Önkormányzat. Óvodánkba Budapest különböző kerületeiből, a főváros környéki szerb kisebbség lakta falvakból kerülnek gyerekek.

Az elmúlt évek tapasztalatai azt bizonyítják, hogy a családok megváltozott életkörülményei és a nyelvi környezet nagyban befolyásolja a gyermekek fejlődését. E tapasztalatok ismeretében olyan óvodai csoportokat igyekeztünk kialakítani, ahol a gyermekeket körülvevő személyi, tárgyi és szerb nyelvi környezet szerepe válik meghatározóvá. Óvodánk intézményünkön belül helyezkedik el a Rottenbiller utca felőli emeleti részen. 3 csoportszobával rendelkezik, hozzá tartozó mosdóval, kiszolgáló helyiséggel. Külön tornaszobával nem rendelkezik, de lehetőség van az iskola tornatermének használatára. Ünnepek és szülői értekezletek megtartására az iskola aulája áll rendelkezésre. Intézményünknek saját konyhája van, így az óvodai étkeztetés a csoportszobákban történik. A gyermekeket 12 fős személyzet látja el. (1 óvodavezető, 6 óvodapedagógus, 3 dajka, 1 pedagógiai asszisztens). Fontosnak tartjuk az óvodapedagógusok sok állandó továbbképzését, a módszertani, pszichológiai ismeretek folyamatos korszerűsítését, az óvodapedagógusok sok állandó részvételét akkreditált képzéseken.

B. Gyermekkép, óvodakép

A 3-7 éves gyermek elsődleges tevékenysége a játék, melyen keresztül szeretetteljes, családi légkörben, egyéni adottságainak megfelelően fejlődik, így képessé válik az őt körülvevő világ tevékeny megismerésére és abban való eligazodásra. A 3 - 7 éves életkori szakasz a gyermek fejlődésében, személyisége alakulásában az egész életére meghatározó, megismételhetetlen lehetőségeket rejt

A gyermek fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg. E tényezők együttes hatásában következtében a gyermeknek sajátos, életkoronként (életkori szakaszonként) és egyéneként változó testi és lelki szükségletei vannak. Az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó, ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítésére törekszik, biztosítva minden gyermek számára,

hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, s meglévő hátrányai csökkenjenek. Nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.

A Pedagógiai Program megvalósításával az óvodáskor végére olyan gyermekeket kívánunk nevelni, akik jellemzője:

- érzelem gazdag gyermekként tudhat magáénak
- testileg, lelkileg egészséges és edzett; összerendezett, harmonikus mozgás
- a nyitott érdeklődés
- a differenciált érzékelés és észlelés
- a kialakult testséma, én-tudat és téri tájékozottság
- a tanulás alapját képező szándékos figyelem, feladatértés, feladattartás, és feladattudat
- együttműködés a társakkal, felnőttekkel.

A gyermeki tulajdonságok, készségek és képességek alakítása optimális feltételekkel, vidám, boldog, örömteli, szabad, játékos, bizalmas óvodai életben valósulhat meg, minden esetben igazodva a gyermek személyiségéhez, szükségleteihez, képességeihez.

Az óvoda három főszereplője, a gyermek, az óvodapedagógus, a szülő.

Az óvoda kiegészíti a család nevelési feladatainak ellátását. Óvodánk nyitott a szülők számára, betekintést nyerhetnek gyermekeik óvodai életébe, szülői értekezletek, fogadó órák, befogadás, közös programok, nyílt ünnepek alkalmával.

C. Az óvodai nevelés célja, alapelvei

Cél: Harmonikus, kiegyensúlyozott, egymást megértő és segítő, alkalmazkodó, a tanulást és munkát kedvelő, a természetet szerető, önálló gondolkodásra, döntésre, cselekvésre képes, művelt és boldog emberek nevelése.

Szívesen járjanak hozzánk és jól érezzék magukat az óvodánkban. A családi nevelést kiegészítve a különböző szociális háttérrel érkező óvodáskorú gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődésének, a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítése az életkori, egyéni sajátosságaik, az egyenlő hozzáférés figyelembevételével.

A gyermekek egyéni fejlettségéhez, igényeikhez, szükségleteikhez, érési tempójukhoz igazodó, a gyermeki szabadságot tiszteletben tartó differenciált személyiségfejlesztés, hátránykompenzálás és tehetséggondozás, a tanuláshoz szükséges képességek és rész-képességek megalapozása a játékban és szervezett tevékenységekbe ágyazottan.

A nemzetiséghez tartozó gyermekek óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, átörökítését, nyelvi nevelését, és a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.

Alapelveink:

- A gyermeki személyiséget, tisztelet, elfogadás, szeretet és megbecsülés övezzze.
- A nevelés segítse a gyermeki személyiség fejlődését.
- Az egyéni képességek kibontakozását.
- A hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatását.
- Az egyéni képességek differenciált kibontakoztatása, a teljes személyiség fejlesztése játékkal, mozgással, örömmel végzett tevékenységekkel.
- A ránk bízott gyermekeket szeretet, türelem, megértés és tisztelet veszi körül óvodánkban.
- Az óvodapedagógus és más alkalmazottak személyisége, magatartása, tevékenysége modellt nyújt a gyermekek számára.
- Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek számára a nevelés biztosítása.

Sajátos nevelési igényű együttműködésben a gyógypedagógus szakemberrel, terv alapján.

Kiemelt alapelvünk:

- A szerb nemzetiség kultúrájának és nyelvének ápolásával a gyermek szókincsének megalapozása, gyarapítása és a nemzetiségi iskolai előkészítés.
- Az óvodai beiratkozások alkalmával előnyben részesítjük a szerb anyanyelvű és nemzetiségi ill. A szerb nemzetiséghez tartozó szülők gyermekeit. Ha azonban marad üres férőhely, akkor azt azon szülők gyermekei vehetik igénybe, akik Magyar anyanyelvűek ugyan, de szívesen vennék, ha gyermekük elsajátítaná a szerb nyelvet, s majdan intézményünkben folytatná tanulmányait, az általános iskola első osztályától kezdődően.
- Folyamatos és szoros kapcsolatot tartunk a szülőkkel, az iskolával, annak is főleg az alsó tagozatával (pl.: közös ünnepek, kiállítások, egymás munkájának megtekintése, óralátogatások, stb.)

D. Az óvodai nevelés feladatai

Óvodánk fő feladatai közé tartozik az óvodáskorú gyermekek testi és lelki szükségleteinek kielégítése mellett, olyan szerb anyanyelvi környezet biztosítása gyermekeink számára, melyben a kisebbségi életmódhoz, kultúrához kötődő hagyományok, szokások fejlesztése és ápolása során felkészítjük őket a szerb kisebbségi nyelv tanulására. E feladataink végzése közben segíteni szeretnénk a kisebbségi identitástudat kialakulását is.

1. Az egészséges életmód alakítása

Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testifejlődésének elősegítése ebben az életkorban kiemelt jelentőségű.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A gyermekek gondozása, testi, fiziológiai szükségleteik, mozgásigényük kielégítése.
- Harmonikus összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése.
- A gyermeki testi képességekfejlődésének segítése.
- A gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése.

Az óvodapedagógusok által szervezett és kezdeményezett tevékenységek, mint a testnevelés, nagymértékben segítik a gyermekek testi képességeinek fejlesztését. Ezen kívül a szabadban történő mászások, futkározások szintén ezt a célt szolgálják.

Naponta játszanak szerb népi, mozgásos gyermekjátékokat. Szervezett kirándulásokon, sétákon vesznek részt évszakonként és időjárásnak megfelelően. Óvodásaink szerb gyermektánc szakkörön vesznek részt, ahol a hagyományörzésen kívül harmonikusabb mozgásformákat sajátítanak el, fejlődik térérzékelésük.

A fakultatívan választható úszás tanfolyam a gyermek edzésén túl, a mozgásuk összerendezettségét is fejleszti.

- A gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása.

Napi feladataink során ügyelünk arra, hogy egészséges környezetet biztosítsunk (berendezéseink, megfelelő világítás, külön fogasok, tároló helyek, stb.) A csoportszobákban évszaknak megfelelő hőmérsékletet biztosítunk, naponta több alkalommal szellőztetünk, ügyelünk a rendszeres, alapos takarításra és fertőtlenítésre.

Óvodánk rendelkezik egy saját játszóudvarral, ahol a gyerekek szabad mozgását, edzését megfelelő udvari játékok szolgálják.

- Az egészséges életmód, testápolás, az étkezés, az öltözködés, a pihenés, a betegség megelőzés, az egészségmegőrző szokásainak alakítása.

A gyermekek számára nélkülözhetetlen a szabadban (levegőn) való tartózkodás, melyben naponta részesülnek. Az óvodapedagógus a napirend keretei között elegendő időt biztosít a gondozási teendők egyéni tempó szerinti végzésére. Megismerteti a tisztálkodási folyamatot: helyes sorrendiséggel és technikával, egészségügyi szokásokkal.

A gyermekek számára eddig ismeretlen ételek bemutatása, elfogadtatása, új ízekhez szoktatás, játékos alkalmak szervezése arra, hogy egyszerűbb ételek elkészítésének részesei legyenek. (Ünnepek alkalmával speciális szerb ételek elkészítése, megkóstoltatása, stb.)

Az eltérő étvágyak tiszteletben tartása, törekvés a szélsőségek csökkentésére. A mindenkori folyadékigény biztosítása folyamatosan.

A kulturált étkezés szokássá alakítása: életkortól és fejlettségtől függően, étkezéshez szükséges eszközök önálló és helyes használatának, helyes testtartás, étkezési technikák megismertetése (töltés, merés), esztétikus terítés biztosítása (önkiszolgálással, naposi munkával), igény kialakítása a környezet rendjének megóvására. A táplálék allergiás gyermekek eltérő szükségleteinek fokozott figyelembe vétele. Az óvodapedagógus elegendő időt és szükséges segítséget biztosít az öltözködésben és a ruházat elhelyezésében a saját polcán. A megfelelő viselet kiválasztásában összefüggéseket tár fel a gyermekekkel az időjárás és tevékenységek között. Fokozatosan kialakítja az önállóságot. A szülőkkel való kapcsolattartás során a megfelelő mennyiségű és minőségű ruházat és cipő biztosítására javaslatot tesz. A ruhák fel - levételének helyes sorrendjének, és azok épségének megóvása, tárolási rend kialakítása.

Ebéd után a csoport szükségleteinek megfelelően nyugodt pihenés feltételeit biztosítja, ellenőrzi, biztosítja a terem szellőztetését, az ágyak megfelelő elhelyezését (a lehető legnagyobb távolságban). A gyermekek elalvását segíti biztonságot adó szokásrendszerrel, pl. mesével, énekkel, zenehallgatással, testi közelséggel, puha tárgyakkal. Pihenés időtartamát a csoport szükségleteihez igazítja.

Az ágyneműről és annak tisztításáról a szülő gondoskodik, általában két hetente és a gyermek minden megbetegedése alkalmával. A tisztaság alapvető fontosságának, a betegség megelőzés és fertőzések megelőzésének jelentőségét életkor specifikus módszerekkel tudatosítják a gyermekekben.

- A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása a környezettudatos magatartás megalapozása.
- Megfelelő szakemberek bevonásával - a szülővel, óvodapedagógussal együttműködve - speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

A gyerekek figyelnek saját külsejükre, ruházatuk rendezettségére. Igényükké válik a higiéniai szabályok betartása.

Önállóak: a tisztálkodásban, a tisztálkodási eszközök megválasztásában és használatában, a WC használatában, fogápolásban, öltözködésben, helyes sorrendjének megválasztásában, önkiszolgáláskor, mindennapi szükségleteik kielégítésében, a kimerített étel mennyiségének megítélésében, a hőmérsékleti viszonyoknak megfelelő ruházat kiválasztásában.

Megfelelően használják: az evőeszközöket, egyéb eszközöket, a környezetük tisztántartására szolgáló eszközöket.

Tudnak: cipőt fűzni, kötni, gombolni, teríteni, hajtogatni, ajtót nyitni-csukni, csendesen közlekedni, lépcsőn járni, természetes ülő testtartással asztal mellett ülni.

Ismerik: a kulturált étkezés szokásait (csukott szájjal rág, ügyel a tisztaságra), a zsebkendő használat módját, szükségességét, ruházatuk tisztántartási lehetőségeit, a rendetlenség megelőzését, a rendetlenség megszüntetésének módjait, alakulóban környezettudatos magatartásuk.

Segítenek: a környezet tisztántartására, a rend megőrzésére irányuló tevékenységben, a kisebbeknek a különböző (önellátó és egyéb) tevékenységekben.

Eljutnak: az első alakváltozáshoz (testarányok, fogváltás), összerendezettebb mozgáshoz, testi szükségleteik szándékos irányításáig. Szívesen kezdeményez mozgásos játékokat, szívesen vesz részt benne. Az egészségfejlesztés szempontjait, alapjait ismeri.

2. Az érzelmi, az erkölcsi és a közösségi nevelés

Az óvodáskorú gyermek egyik jellemző sajátossága a magatartásának érzelmi vezéreltsége. A személyiségen belül az érzelmek dominálnak, ezért elengedhetetlen, hogy a gyereket az óvodában érzelmi biztonság, otthonosság, derűs, kiegyensúlyozott, szeretettelgi légkör vegye körül. Mindezért szükséges, hogy:

- a gyermeket már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások ériék;
- az óvoda alkalmazottai és a gyermek, gyermekek, valamint az óvodai alkalmazottak közötti kapcsolatot pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze;
- az óvoda egyszerre segítse a gyermek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését, éntudatának alakulását, és engedjen teret önkifejező törekvéseinek;
- az óvoda segítse elő, hogy a gyermek rá tudjon csodálkozni a természetben és az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére;
- a gyermeki magatartás alakulása szempontjából az óvodapedagógus, az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modell

értékű szerepet tölt be.

Az érzelmi nevelés és a szocializáció biztosítása óvodánkban:

Arra törekszünk, hogy az óvodai csoportokban barátságos, derűs légkör uralkodjon, hiszen ez biztonságérzetet ad a gyermekeknek. Ennek köszönhetően igen pozitív érzelmi kötődések alakulnak ki a gyermekek és az óvoda alkalmazottai között.

Beszoktatás rendszere az óvodánkban:

Óvodánkban a beszoktatás során arra törekszünk, hogy minél hamarabb jó kapcsolatot teremtsünk a csoportba érkező gyermekekkel. A családból érkező gyermekeket nagy türelemmel, gyengédséggel fogadjuk. A szülőknek lehetővé tesszük, hogy napokon vagy heteken át jelen legyenek.

A beszoktatás menetét megszervezzük. A bölcsődéből érkező gyermekeknél is hasonló módon járunk el. Különösen odafigyelünk az új gyermekek délutáni pihenőjére, ami azt jelenti, hogy igyekszünk eloszlatni félelmeiket, az ágyuk mellé ülünk, simogatjuk őket, ébredésnél mellettük vagyunk.

A csoport többi tagját is előkészítjük érzelmileg, hogy az új társaikra ne legyenek féltékenyek, ők is segítsenek a beszoktatásban.

A közös élményekre épülő tevékenységek óvodánkban:

Az óvoda megalakulása óta hagyomány a születésnapok megünneplése, ilyenkor az ünnepeltnek ajándékot, meglepetést készítünk közösen. A csoport összetartozását segítik a közös kirándulások, színházlátogatások, múzeum- és könyvtárlátogatások, egyéb, a Szerb Nemzetiségi Önkormányzatok által meghirdetett rendezvényeken való részvételek. Hagyomány, hogy a szegedi, deszki, lórévi, battonyai óvodákkal évente 1-2 alkalommal - alapos szervezés megelőzésével - közös programokat szervezünk.

A szerb nyelvű farsangolás mindig örömteli, vidám eseményt jelent óvodánk életében. Hagyománnyá szeretnénk tenni a szülők, gyerekek, óvodai dolgozók közös kirándulását, ahol közös játékos vetélkedők mellett egymás jobb, alaposabb megismerésére is jut idő. Év végén óvodai tanévzáró ünnepélyt rendezünk. A csoportszobákat az évszakoknak megfelelően esztétikusan feldíszítjük a gyermekek segítségével. A gyermekek számára babasarkot alakítottunk ki, és lehetőséget adunk kuckók, bensőséges zugok kialakítására, melyek szintén a családias jelleget növelik.

Az ónónő-gyermek, gyermek-gyermek kapcsolata óvodánkban:

Óvodapedagógusaink magatartása határozott, de ugyanakkor szeretetteljes, barátságos, őszinte. Arra törekszünk, hogy a gyermekekkel igazságosan és egyéni sajátosságaikhoz igazodva bánjunk. A csoportok légkörét a kölcsönös bizalom hatja át. Az óvoda dolgozói magatartásukkal és szerb nyelvi kommunikációjukkal is modellként hatnak az óvodai csoportok minden gyermekére. Az óvónő-gyermek kapcsolat visszatükröződik a gyermek-gyermek kapcsolatban. Arra törekszünk, hogy minden gyermek jól érezze magát óvodánkban, a csoportok tagjai figyeljenek egymásra, tisztelettel viselkedjenek a felnőttekkel és társaikkal szemben. Mivel csoportjainkba magyar és szerb anyanyelvű gyermekek is járnak, így a másság elfogadására nevelés a napi gyakorlatunkban valósul meg. Fokozatosan alakítjuk tűrő és konfliktusmegoldó képességüket. Kezdeményezzük és segítjük a gyermekek közötti meghitt beszélgetéseket szerb és magyar nyelven egyaránt. Segítséget nyújtunk azon gyermekeknek, akik a társaiktól elszenvedett bántalom, sérelem miatt fordulnak hozzánk.

A közösségi élet szokásai és a közösségi magatartás óvodánkban:

3-4 éves gyermekek már a beszoktatás kezdetén is szerb nyelven köszönjenek a felnőttek segítségével, ha kapnak valamit, azt is szerb nyelven köszönik meg. A kívánt játékszereket kérik egymástól, türelmesen várják meg, míg megkapják. E kommunikációs élethelyzeteket igyekszünk a napi munkánk során kihasználni a szerb nyelv elmélyítésére, gyakorlására. Arra neveljük gyermekeinket, hogy óvatosan bánjanak a játékszerekkel és más használati tárgyakkal. Vigyázzanak saját és társaik holmijára. Hagyják egymást nyugodtan tevékenykedni. Kezdenek egymásnak segíteni. Az egy asztalnál ülők vegyék észre, ha valaki hiányzik közülük. Ha a hiányzó visszatér, az óvónővel együtt köszöntsék szerb és magyar nyelven. Szívesen járjanak óvodába, segítsük kialakítani az együtt játszó párokat, csoportokat. Kezdenek eligazodni a csoport életében, napirendjében. Ha szükséges, bátran forduljanak segítségért óvónőjükhöz. 4-5 éves gyermekek a már korábban kialakult szokásokat önállóan alkalmazzák. Az óvoda és iskola dolgozóinak, társaiknak napszaknak megfelelően szerb nyelven köszönjenek. A csoportba lépő vendégeket hasonló módon köszöntsék és kínálják helyet. Segítsenek egymásnak és legyenek türelemmel egymás iránt. Vegyék észre a rendetlenséget és segítsenek annak megszüntetésében. Ha közölnivalójuk van, várják meg, amíg társuk befejezi a mondanivalóját. Tevékenységeikben legyenek egyre önállóbbak. 5-6-7 éves gyermekeknél a már kialakult szokások váljanak a gyermekek igényévé. Bátran és önállóan használják a különböző szerb köszönési és megszólítási formákat. A közös tevékenységekben aktívan vegyenek részt. Szívesen segítsenek kisebb társaiknak. Vegyék számba a csoport tagjait, érdeklődjenek a hiányzók felől, ha tudják, közöljék a hiányzás okát. A közösen elért sikereknek örüljenek. Tisztelettel viselkedjenek a felnőttekkel és társaikkal szemben. Egy-egy társuk iránt mutassanak barátságot. Bízjanak önmagukban és már önálló véleményalkotásra, döntésre is legyenek képesek. Az óvónő kérését, útmutatását érzelmileg és értelmileg egyaránt fogadják el. Az adott tevékenység által megkívánt magatartási formát önként vállalják. A megkezdett tevékenységet felszólítás nélkül fejezzék be. A vállalt feladatokért érezzék felelősséget és akkor is végezzék el, amennyiben nehézséget jelent számukra. Legyenek képesek együttműködni a feladatok elvégzésében, fogadják el a feladat által megkívánt alá-, fölé- és mellérendelési viszonyokat. Legyenek képesek kívánságaikat módosítani, elhalasztani, ha ez szükséges.

A sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése óvodánkban

A nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, alacsonyabb fejlettségi szinten álló, hátrányos helyzetű gyermekekkel játékos feladatokat végzünk. Amennyiben azt tapasztaljuk, hogy fejlesztésük meghaladja erőnket, úgy megfelelő szakemberhez irányítjuk őket. Ebben segít bennünket az óvoda védőnője és pszichológusa.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

Óvodáskor végére a gyermekek szociálisan is éretté válnak az iskolára. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek készen áll az iskolai élet és tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőttel és gyermektársaival.

A szociálisan érett gyermek:

- egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni: késleltetni tudja szükségletei kielégítését.
- feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok eredményes elvégzésében nyilvánul meg: kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.

3. Az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az óvodai nevelés a gyermek egyéni érdeklődésére, kíváncsiságára - mint életkori sajátosságra - valamint a meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve biztosít a gyermeknek változatos tevékenységeket, amelyeken keresztül további élményeket, tapasztalatokat szerezhet az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetről.

Az értelmi nevelés további feladatai: egyrészt a gyermek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása, másrészt az értelmi képességekfejlesztése.

Óvodánk a gyermek érdeklődésére, kíváncsiságára építve biztosít változatos tevékenységeket, foglalkozásokat, melyeken keresztül újabb tapasztalatokhoz jut a környezetről. Az értelmi nevelés fő feladata számunkra a szerb anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása - helyes mintaadással.

Különösen szükséges nagy figyelmet fordítani:

- a beszédkezdő fenntartására, a gyermek meghallgatására
- a gyermeki kérdések érvényesülésére, a kérdésekre kielégítő válaszadásra.

E. Az óvodai élet megszervezésének elvei

1. Személyi feltételek

Az óvodában a nevelőmunka kulcsszereplője az óvodapedagógus, akinek személyisége meghatározó a gyermek számára. Jelenléte a nevelés egész időtartamában fontos feltétele az óvodai nevelésnek. Az óvodapedagógus elfogadó, segítő, támogató attitűdje modellt, mintát jelent a gyermek számára. Az óvoda személyi feltétele igen jó, mivel az óvodai csoport munkáját négy főiskolai végzettséggel rendelkező óvodapedagógus irányítja, akik rendelkeznek megfelelő szerb nyelvi képesítéssel is. A pedagógiai munkát négy dajka segíti, mind a négy érettségivel rendelkezik. A személyi feltételek maximálisan biztosítják, hogy a gyermekek valóságos élethelyzetekben is elsajátíthassák a szerb nyelvet.

2. Tárgyi feltételek

Az intézmény belvárosi, szűk beépített környezetben lett kialakítva. Az óvodai rész 2000-ben került átadásra. A csoportszobák az iskolától elkülönítve, nyugodt, biztonságos helyen, 3-7 éves gyermekek életkori sajátosságait figyelembe véve kerültek kialakításra. A csoportszobák berendezése nyitott polcokból, zárt szekrényekből, az óvodáskorú gyermekek testméreteinek

megfelelő kisszékekből és többféleképpen variálható asztalokból áll. Az ágyak alakja és mérete alkalmas a nyugodt pihenésre. Az intézmény épületéhez tartozó helyiségek, melyek az óvodáskorú gyermekek által is igénybe vehetők: tornaterem, könyvtár, iskolaorvosi rendelő, aula. Az óvodához egy külön udvari rész tartozik, ahol gyermekjátékok (csúszda, libikóka, homokozó, mászóka, stb.) vannak. Óvodai csoportjaink közös igazgatású közoktatási intézményben működnek, így önálló költségvetéssel nem rendelkeznek.

A játéktevékenység eszközei: a csoportszobai és udvari játékokat a költségvetésből vásároljuk, illetve a szülők is hozzájárulnak adományaikkal. Folyamatosan bővítjük a szükséges játékok és eszközök beszerzését. Programunk megvalósításához még sok olyan szemléltető, de játékeszközként is használható eszközre lenne szükség, amelyek nemzetiségi feladataink megvalósításában segítenének. Ezek beszerzését folyamatosan végezzük a fontossági sorrendet betartva, figyelve a költség hatékony intézményi gazdálkodásra. Az iskola könyvtárából megfelelő mennyiségű szerb gyermekkönyveket kapunk. Magyar nyelvű könyvek a szülők adományaiból kerültek az óvoda tulajdonába.

3. Az óvodai élet megszervezése

Intézményünkben három óvodai csoport működik, és a fővárosban egyedül ebben az óvodában folyik a szerb nemzetiségű gyermekek óvodai nevelése.

A gyermekek egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend és a hetirend biztosítja a feltételeket, melyek a megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységek, valamint a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú (5-35 perces) csoportos foglalkozások tervezésével, szervezésével valósulnak meg. A napirend igazodik a különböző tevékenységekhez és a gyermek egyéni szükségleteihez, valamint tekintettel van a helyi szokásokra, igényekre. A rendszeresség és az ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek a gyermeknek. A jó napirendet folyamatosság és rugalmasság jellemzi. Fontos a tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakítása, szem előtt tartva a játék kitüntetett szerepét. A napi- és hetirendet a gyermekcsoport óvodapedagógusai alakítják ki. Az óvodai élet szervezésében a gondozásnak is kiemelt szerepe van. Az óvodapedagógus a gondozás folyamatában is nevel, építi kapcsolatait a gyermekekkel, egyúttal segíti önállóságuk fejlődését, együttműködve a gondozást végző munkatársakkal. A nevelés tervezését, valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését, a fejlődésük nyomán követését különböző kötelező dokumentumok szolgálják.

Az óvoda teljes nyitvatartási idejében a gyermekekkel történő foglalkozások mindegyikét óvodapedagógus irányítja.

Játék és szabadidős tevékenység 5 óra

Étkezés, pihenés 3 óra

Öltözködés, tisztálkodás 1,5 óra

Két irányított foglalkozás naponta (kötött, kötetlen) 10 - 40 perc között

A napi- és heti rendet minden iskolai óvodai nevelési év elején a gyermekek életkorát figyelembe véve alakítjuk ki. Az óvodai év rendje megegyezik az iskolai tanév rendjével.

4. Az óvoda kapcsolatai

Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermekek fejlődését. Ennek érdekében fontosnak tartjuk a szülőkkel történő napi személyes kapcsolattartást, melynek során a szerb anyanyelvű szülőkkel szerb nyelven kommunikálunk. A szülői értekezleteken kívül közös kétnyelvű rendezvényeket is tartunk (Karácsony, Szent Száva napja, Farsang, Húsvét, Anyák napja, Gyermeknap, közös kirándulások, stb.). Többcélú intézmény révén igen jó és szoros a kapcsolatunk az iskolával, annak is az alsó tagozatával. Gyermekeinket rendszeresen megvizsgálja az óvoda orvosa, és a védőnővel közösen figyelemmel kíséri fejlődésüket. Gondoskodik arról, hogy hallás-, szem- és fogorvosi vizsgálatokon vegyenek részt a gyermekek. Szükség esetén beutalót ad logopédiai, pszichológiai, neurológiai és ortopédiai vizsgálatokra. Folyamatosan erősítjük kapcsolatunkat a VII. kerületi Nevelési Tanácsadóval. Az intézmény tanulói, így az óvodás gyermekek is rendszeresen részt vesznek a Szerb Önkormányzat által szervezett programokon. Ezeket a rendezvényeket a szülők is megjelenhetnek. Óvodánk jó kapcsolatot alakított ki a működő szerb nemzetiségi óvodákkal.

F. Az óvodai élet tevékenységi formái, és az óvodapedagógus feladatai

1. Játék

A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, s így az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze.

A játék által szinte észrevétlenül tanul a gyermek, hiszen az életben előforduló eseményeket kipróbálhatja, leutánozhatja, s ezáltal új ismeretekre tesz szert. Családlátogatások alkalmával azt tapasztaltuk, hogy gyermekeink otthoni játékfeltételeik jók. Játékaik között főleg építő és memória játékok vannak túlsúlyban. A szülőket arra ösztönözzük, hogy játszanak minél többet gyermekeikkel. Az óvodai építő és konstrukciós játéktárunk folyamatos bővítés alatt áll, mindig próbáljuk a régieket kicserélni, illetve a készletet bővíteni. Az óvónők igen sokat játszanak a gyermekekkel, főleg társas és memória játékokat, de az építő - konstrukciós játékokba is szívesen bekapcsolódnak, ötleteket adnak. Különösen kedveljük a dramatikus játékokat, melyek játszása során minden alkalommal a fejlesztő hatás mellett, fontos szerepe van annak, hogy közelebb hozzák egymáshoz a gyermekeket és a felnőttet egyaránt.

Célunk és feladatunk:

- a játékhoz szükséges nyugodt légkör biztosítása, ezzel az elmélyült játék feltételeinek előkészítése
- az optimális játéktér biztosításával csökkentjük a konfliktusok kialakulásának lehetőségét, lehetőséget teremtünk minél több játékfajta azonos időben történő játszására arra törekszünk, hogy játék során egyre több szerb nyelvi kommunikációs helyzetet teremtünk, melynek során fejleszthetjük gyermekeink szerb szókincsét
- a dramatizálást, bábozást, mint játéktevékenységet, s mint irodalmi alkotásokat

közvetítő eszközt, a szerb nyelv gyakorlására, elmélyítésére alkalmazzuk.

A játékfajták megjelenítési szintjei:

Gyakorlójáték

3-4 éves gyermekek kedvelt játéka, ahol húzható, öltöztethető, rakosgatható

játékszerekkel azonos mozgás ismételtetése az öröm forrása. Ez a korosztály még igényli a felnőttekkel való együttjátszást. Ezt az együttjátszást használjuk ki a szerb anyanyelvi nevelésre, ahol a tárgyakat megnevezzük szerbül, s a velük végzett mozgásokat is.

5-6-7 éves gyermekekkel hasonlóan játszunk mint a kicsikkel, de segítjük őket abban, hogy gyakorló játékok szerepjátékká fejlődjen.

Szerepjáték

Nevelési szempontból a leggazdagabb nevelési lehetőséget nyújtó játékfajta.

3-4 éves gyermekek elsajátítják a játékszerekkel és az együtt játszással kapcsolatos elemi szabályokat. Kis csoportokban játszanak, önállóan megkeresik az eszközöket és egyszerű cselekvéseket, kapcsolatokat eljátszanak (állatok hangjának, mozgásának utánzása).

4-5 éves gyermekeknél kialakul az együttjátszás igénye, s főleg a szerephez való kötődés a jellemző. Már képesek a cselekvések összehangolására, közös játékok megszervezésére.

5-6-7 éves gyermekek már elfogadják játszótársaik elgondolásait a játékkal kapcsolatosan, alkalmazkodnak a játék szabályaihoz, vállalják a kevésbé érdekes szerepeket is, tudják a játékot vezetni is.

Építő, konstrukciós játék

3-4 éves gyermekek építményeket hoznak létre, s közben megnevezik az eszközöket szerb nyelven.

4-5-6-7 éves gyermekek a játékelemekből már játékszereket is képesek készíteni.

Szabályjáték

3-4 éves gyermekek számára olyan szabályjátékokat alkalmazunk, amelyek a gyermekek mozgásigényét kielégítik, szabályaik egyszerűek.

4-5 éves gyermekeknél a mozgásos játékokon kívül az értelmi képességeket fejlesztő játékokat is alkalmazunk.

5-6-7 éves gyermekeink esetében a nagyobb ügyességet, szellemi erőfeszítést igénylő játékokat tervezünk.

Dramatizálás, bábozás

A gyermekek irodalmi alkotásokat szívesen dramatizálnak, elbáboznak. Ezért ezt a tevékenységet gondosan elő kell készíteni, megtervezni, különösen akkor, ha a kisebbségi nyelvi nevelésre kívánjuk alkalmazni. A megfelelő előkészítésen azt értjük, hogy van az óvoda csoportjainak 4-5 olyan meséje, melyeket többször elmesélünk. A mesékhez elkészítjük a megfelelő bábokat, fejdíszeket, melyeket bármikor a nap folyamán elővehetnek a gyerekek és önállóan, kis csoportokban is eljátszhatják maguknak a már ismert mesét.

Udvari játéklehetőségek

Az udvari játékokról a tárgyi feltételeknél és az egészséges életmód mozgásos tevékenységeinél már volt szó.

Az udvari játéklehetőségeknél főként azon szerb népi játékokat részesítjük előnyben az éves tervezés során, melyek párbeszédesek és mozgásosak is. Ezeket kedvelik a gyerekek, és jól szolgálják a szerb nyelvi nevelést is.

Összegezve: Gyermekeink az óvodáskor végére a megfelelő irányítás és feltételek mellett, fejlettebb mozgáskultúrával, értelmi képességekkel, megfelelő szerb szókinccsel válnak iskolaéretté.

2. Verselés, mesélés

A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. A mese - képi és konkrét formában - feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges, megfelelő viselkedésformákat. A mese különösen alkalmas az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének kialakítására. Visszaigazolja a kisgyermek szorongásait, s egyben feloldást és megoldást kínál.

A tárgyi világot is megelevenítő, átlelkedítő szemléletmódja, és az ehhez társuló, a szigorú ok-okozati kapcsolatokat feloldó mágikus világképe, csodákkal és átváltozásokkal ráébreszt a mélyebb értelemben vett pszichikus realitásra és a külvilágra irányított megismerési törekvésekre. A mesélővel való személyes kapcsolatban a gyermek nagy érzelmi biztonságban érzi magát, s a játéktevékenységhez hasonlóan a mesehallgatás elengedett intim állapotában eleven, belső képvilágot jelenít meg. A belső képalkotásnak ez a folyamata a gyermeki élményfeldolgozás egyik legfontosabb formája. A gyermek saját vers- és mesealkotása, annak mozgással és/vagy ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés egyik módja. A mindennapos mesélés, mondókázás és verselés a kisgyermek mentális higiéniájának elmaradhatatlan eleme. Az óvodában a népi, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek egyaránt helye van.

A szerb gyermekköltészet, a népi hagyományok sok alkalmat kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre, mesélésre. Gyermekeink óvónőinktől szeretik hallgatni az ismert szerb mondókákat, meséket, verseket, gyakran maguk is ismételtetik a már ismerteket. Óvodánkban fontosnak tartjuk a mindennapos mesélést, mely nagyban elősegíti a dramatikus játékokat és a szerb szókinccs bővítését.

Célunk és feladatunk:

- az évszakoknak megfelelően választjuk ki az irodalmi anyagot, igyekszünk gyermekeink magyar és szerb nyelvű szókincsét bővíteni, fejleszteni
- az irodalmi műveken keresztül a szerb kultúra hagyományainak, értékeinek átörökítésére törekszünk,
- erősítjük gyermekeink pozitív érzelmeit az irodalommal és a könyvvel
- az irodalmi műveken keresztül alapvető erkölcsi normákkal ismertetjük meg gyermekeinket, más népek, országok létezésének tudatosítása, a message elfogadtatása
- a verselések, mesék dramatizálása során szóbeli emlékezet fejlesztése, gondolkodási műveletek gyakorlása,
- gyermekműsorok, előadások, színházlátogatások, könyvek, folyóiratok használata.

A fejlődés várható eredményei az óvodáskor végére: Ismerik és alkalmazzák önállóan a nyelvi kapcsolatteremtés elemi szabályait. Mondanivalójukat, érzelmeiket érthetően, nyelvtanilag helyesen fejezik ki. Képesek felidézni egy-egy ismert mese, történet legjellemzőbb momentumait. Önállóan használják a mindennap elhangzó szerb nyelvű kéréseket, köszönéseket, a szerb nyelvű utasításoknak megfelelően cselekszenek.

3. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Az óvodában a környezet hangjainak megfigyelése, az ölbéli játékok, a nép gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok, a zenélés örömet nyújtanak a gyermekeknek, egyben felkeltik zenei érdeklődését, formálják zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát. Az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek során a gyermek felfedezi a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömeit. A népdalok éneklése, hallgatása, a gyermek-, néptáncok és népi játékok, a hagyományok megismerését, továbbélését segítik. A zenehallgatási anyag megválasztásánál az óvodapedagógus figyelembe veszi a nemzetiségi nevelés esetében a gyermekek nemzetiségi hovatartozását. Az éneklés, zenélés a gyermek mindennapi tevékenységének részévé válik a felnőtt minta spontán utánzásával.

Az óvodai csoportok dalanyagát évszakokhoz kapcsolódva az ÉNÓ és a szerb nyelvű keretprogram segítségével készítjük el. Figyelünk arra, hogy a dalok anyagában legyenek ünnepi és alkalmi dalok, és a dalokhoz kapcsolódjanak változatos játékformák. Arra törekszünk, hogy a gyermekek az óvónő indítása után önállóan, megközelítően tisztán énekeljenek csoportban, majd az óvónő segítségével egyedül is. A zenehallgatásban fontosnak tartjuk, hogy szerb, magyar és más népek dalai, énekes és hangszeres műzenék, népdalok egyaránt kerüljenek a gyermekek elé, és ezeket figyelmesen, érdeklődve hallgassák. A magasabb és mélyebb hangok megkülönböztetését térben tudják mutatni, sőt éneklés közben alkalmazzuk a dallamvonal rajzolását is a levegőben. Fontosnak tartjuk még:

- szöveges motívumok visszaéneklését változatos dallam- és ritmusfordulatokkal
- a halk és hangos fogalom pár megértését, alkalmazását egyénileg is

- ismert dalok felismerése dúdolásról, hangszerjátékról, finomabb hangszínek különbségének meghallása, az egyenletes lüktetés kifejezése játékos mozdulatokkal
- szöveges ritmusmotívumok visszhangszerű ismétlése csoportosan és egyénileg is
- az éneklés, körjáték közben tempótartás, egyszerű játékos mozgások egyöntetű, esztétikus végzése, táncos jellegű mozdulatok
- az egyenletes lüktetés és dalritmus megkülönböztetése, a dalok ritmusának hangoztatása belső hallás alapján, dalok és mondókák felismerése ritmusról
- a különböző tempók felismerése, kifejezése énekkel, mozgással, az esztétikus mozgás igényének felkeltése a különböző hangszerek használata önállóan énekkíséréshez, dallamok, mozdulatok kitalálása éneklésre, énekes beszélgetés

Óvodánkban a nap folyamán bármikor mondogatunk a gyermekek kívánságának megfelelően mondókákat, kiolvasókat, énekeket, énekes játékokat.

Célunk és feladatunk:

- az érzelmekre hatva fejleszteni gyermekeink zenei hallását, ritmusérzékét, zenei emlékezetét
- a szerb kisebbség zenéjének, népi játékaival, gyermekdalainak megismertetése évszakokhoz kapcsolódva.

A fejlődés várható eredményei az óvodáskor végére: Dalkultúrájuk sokoldalúan fejlődik, ritmusérzékük kifinomultabbá válik, az élményt nyújtó közös éneklés, mondókázás az esztétikai nevelést segíti, megalapozza a gyermekek ének-zenei kultúráját az iskolai énekléshez.

4. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka, mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül. Az óvodapedagógus az ábrázoló tevékenységekre az egész nap folyamán teret, változatos eszközöket biztosít. Maga a tevékenység, s ennek öröme a fontos, valamint az igény kialakítása az alkotásra, a kreatív önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására.

Ezen tevékenységek az egyéni fejlettséghez és képességekhez igazodva segítik a képi-plasztikai kifejezőképesség, komponáló-, térbeli tájékozódó- és rendezőképességek alakulását, a gyermeki élmény és fantáziavilág gazdagodását, képi gondolkodásuk fejlődését, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítását. Az óvodapedagógus feladata megismertetni a gyermekeket az eszközök használatával, a különböző anyagokkal, a rajzolás, a festés, a mintázás és kézimunka különböző technikai alapelemeivel és eljárásaival. Csoportjainkban az egész nap folyamán lehetőséget biztosítunk

ábrázoló tevékenységekre, mely lehetőséggel gyermekeink élnek is. Jól látható és hozzáférhető helyen tároljuk az e tevékenységekhez szükséges eszközöket.

Célunk és feladatunk:

- a feltételek biztosításán túl megismertetni gyermekeinket a különböző anyagokkal, azok tulajdonságaival, és a kézimunka technikai alapelemeivel;
- a tevékenységek során használt eszközök szerb nyelven történő megnevezésével gyermekeink szerb szókincsének gyarapítása;
- egyéni fejlettségükhöz és képességükhöz igazodva segíteni gyermekeink tér-, forma- és színképzeteinek gazdagítását, kepi gondolkodásuk fejlesztését, esztétikai tevékenységük, igényességük alakítását;

KÉPALAKÍTÁS - rajzlapon, udvaron vonalas rajzokkal, emberalak, helyzet és tárgyak rajzolása, rajzolás: bottal földre; krétával aszfaltra, táblára; filctollal, zsírkrétával papírra, rajzolás során az eszközök szerb nyelvű megnevezése, kezesség megfigyelése, helyes ceruzafogás megfigyelése-kialakítása.

képek festése ujjakkal, ecsettel: gombfesték, tempera használata, az ecset helyes használata, különböző kompozíciók készítése lenyomattal, karcollással:

- képalakítás spárpa és fonalak textil alapra történő applikálásával
- színes papírlapra tépéssel, vágással kialakított papírfoltok felragasztása
- plasztikai munkák: természeti tárgyak gyűjtése; emberalakok, állat- és játékfigurák mintázása; egyszerű ajándéktárgyak készítése; bábok, díszletek készítése
- gyurmázások során az alakíthatóságra vonatkozó tapasztalatszerzések (gömbölyű, testes, lapos, szögletes, stb.), arányviszonyok érzékeltetése
- építések: térbeli alakzatok formálása a mozgásos játékok alkalmával, különféle anyagokból történő építések (homok, hó, építőköcka, dobozok, stb.).

Az ábrázoló tevékenységek során fejlődik a gyermekek manuális készsége, kepi-plasztikai kifejezőképessége, térbeli tájékozódó- és rendező képessége. Fejlődik kepi gondolkodásuk, esztétikai érzékenységük.

A tevékenységek alkalmával a tevékenységekhez konkrétan kapcsolódó szerb nyelvi kifejezésekkel ismerkednek meg, melyek előkészítik gyermekeinket az iskolai nyelv tanulására (pl.: színek, eszközök, elemi tevékenységek megnevezése szerb nyelven). Figyelemmel kísérjük a rajz, mintázás, kézimunka területén megjelenő technikákat és módszereket. Ezekből a nálunk alkalmazhatóakat beépítjük mindennapjainkba.

5. Mozgás

Az óvodáskor a természetes hely-, helyzetváltoztató- és finommotoros mozgáskészségek tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakasza, amelyeket sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlati formákkal, Játékokkal szükséges elősegíteni.

A mozgásosjátékok, tevékenységek, feladatok rendszeres alkalmazása kedvezően hatnak a kondicionális képességek közül különösen az erő és az állóképesség fejlődésére, amelyek befolyásolják a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését. A spontán, a szabadjáték kereteiben végzett mozgásos tevékenységeket kiegészítik az irányított mozgásos tevékenységek.

Törekedni kell a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására.

Óvodánkban nagyon fontosnak tartjuk a mindennapos szabad és irányított mozgásos tevékenységeket. Mindennapos testnevelést tartunk, évszaknak megfelelően. Ha az idő nem engedi meg a szabadban történő gimnasztikát, akkor a csoportszobákban, vagy az intézmény tornatermében tartjuk meg ezeket. Igyekszünk a mindennapos tornán kívül olyan mozgásos játékokat alkalmazni, amelyben a gyermekek szinte észrevétlenül, játékosan végzik el azokat a mozgásformákat, amelyek az egészséges életmód kialakításához létfontosságúak (kúszás, mászás, ugrálás, stb.). A következő mozgásanyagot építjük be mindennapjainkba:

Játékok: szerep-, futó-, szabály- és labdajátékok

Szervezési gyakorlatok: sorakozás, térbeli alakzatok kialakítása

Gimnasztika: szabad-, páros-, kézi szer- és padgyakorlatok; kartartások, testhelyzetek, törzs-, lábmozgások; futások, ugrások, gurulások, függések, labdagyakorlatok.

E területen nemzetiségi jellegünk abban nyilvánul meg, hogy az eszközöket, fontosabb vezényszavakat, utasításokat szerb nyelven nevezzük meg.

Célunk és feladatunk:

- a mozgásos tevékenységekkel, tornával, mozgásos játékokkal fejleszteni kívánjuk gyermekeink teljesítő és teherbíró képességét, motoros képességeiket, kondicionális és koordinációs képességeiket;
- fontosnak tartjuk még gyerekeink akarati tulajdonságainak fejlesztését;

A fejlődés várható eredményei az óvodáskor végére: A testileg egészségesen fejlődő gyermek 6 éves kora körül eljut az első alakvátozáshoz. Megváltoznak testarányai, teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikusabb. Mozgását, viselkedését, testi szükségleteinek kielégítését szándékosan irányítani képes. A szerb nyelvű vezényszavakat, utasításokat megérti, azoknak megfelelően cselekszik.

6. A külső világ tevékeny megismerése

A gyermek, miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét is. A gyermek a környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatoknak, ismereteknek is birtokába jut és azokat a tevékenységeiben alkalmazza. Felismeri a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokat: alakul ítélőképessége, fejlődik tér-, sík- és mennyiség szemlélete. Az óvodapedagógus feladata, hogy tegye lehetővé a gyermek számára a környezet tevékeny megismerését. Biztosítson elegendő alkalmat, időt, helyet, eszközöket a spontán és szervezett tapasztalat- és ismeretszerzésre, a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására. Segítse elő a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában, továbbá a fenntartható fejlődés érdekében helyezzen hangsúlyt a környezettudatos magatartásformálás alapozására, alakítására.

Minden gyermek rendelkezik bizonyos fokú, és mennyiségű tapasztalattal közvetlen és tágabb természeti-, emberi-, tárgyi környezetéről, annak formái, mennyiségi, téri viszonyairól.

Óvodánkban a következő témaköröket emelném ki, amelyek a természeti-, emberi- tárgyi környezet megismerését szolgálják:

Ismerkedés az óvodával, annak közvetlen környezetével, ismerkedő játékok Óvodai szokások kialakítása, ésszerű magyarázatok mit, miért teszünk?

Ősz - tél - tavasz - nyár. Az időjárás folyamatos megfigyelése (hűvösödik, pára, köd, eső, stb.). Az időjárás hatása az emberre (öltözködés, ruhaneműk felsorolása az öltözőben történő öltözködés alkalmával)

Testünk, testrészeink védelme, betegségek: az orvos gyógyító munkája Időjárás hatása az állatokra (költöző madarak: gólya, fecske)

Időjárás hatása a növényekre, évszakoknak megfelelő munkák a kertben Séták a Margitszigetre, termések gyűjtése, megfigyelések végzése Séták alkalmával az alapvető KRESZ szabályok gyakorlása

Az évszakok színei. Naptári ismeretek (év, hó, nap, napszakok) Emberek munkája (rendőr, tűzoltó, postás, fodrász, orvos, stb.)

Személyi adatok (név, születési adat), a család (összetétele, családtagok száma, szerepe) Háziállatok - állatkerti állatok - vadon élő állatok

Célunk és feladatunk:

- a már meglévő tapasztalatokat tevékenységek sorozatának biztosításával rendszerezzük, megszilárdítsuk, folyamatosan bővítjük az életkori sajátosságoknak megfelelően;

- hogy gyermekeink megismerjék a hazai szerb nép hagyományait, szokásait és tárgyi kulturális értékeit; a megismerésen kívül tanulják meg ezek szeretetét, megőrzését.

Matematika jellegű tapasztalatok

Összehasonlítások: tárgyak, személyek felhasználásával szabadon, egy-egy kiemelt, megnevezett tulajdonság szerint.

Szétválogatások: tárgyak, személyek felhasználásával ismert tulajdonság alapján, elrontott válogatás javítása, tárgyak szétválogatása szín, alak, forma szerint.

Sorbarendezés: tárgyakkal, személyekkel, halmazokkal mennyiségi tulajdonságok szerint, nagyság szerint, szín szerint, stb. Összehasonlítás szavakban, megállapítások igazságának eldöntése, változások felismerése.

Irányított összehasonlítás - melyik a: Magasabb? Alacsonyabb? Hosszabb? Rövidebb?

Nagyobb? Kisebb? Melyikbe fér több - kevesebb? Melyik a több - kevesebb?

Mennyiségek összemérése: tárgyak összemérése hosszúságuk, tömegük, űrtartalmuk szerint; ismerkedés az összemérés eszközével, módjával; a magasabb, alacsonyabb, rövidebb, hosszabb, nehezebb, könnyebb, több, kevesebb kifejezések tartalmának pontosabbá tétele becsléssel, összeméréssel; téves tapasztalat gyűjtése.

Kis számok összkép alapján: az 1, 2, 3 és a semmi észlelése, megnevezése számlálás nélkül. Számlálás 6-os, 10-es számkörben.

Tapasztalatok a geometria körében

Építések különféle elemekből (pl. lakótelep építése)

Papírvágás: síkbeli alakzatok vágása (háromszög, négyzet, téglalap, stb.)

Építőelemek, építmények összehasonlítása, szétválogatása különféle geometriai tulajdonságok alapján. Tevékenységek tükörrel: mozgások tükör előtt, építések a tükör előtt, a tükör mögött, festékfolttal tükrös alakzatok létrehozása. Tájékozódás térben: irányok egyeztetése és megkülönböztetése (elé, mögé, alá, fölé, mellé, közé, jobbra, balra, stb.) A matematikai tevékenységek legfontosabb feladata a gyermekek számfogalmának megalapozása játékos feladatokon keresztül.

A fejlődés várható eredményei az óvodáskor végére: Óvodáskor végére a gyermek elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről, tudja nevét, lakcímét, szülei nevét, foglalkozását, felismeri a napszakokat, ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő állatokat, növényeket, azokat gondozni képes, ismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit. Képes a gyalogos közlekedés alapvető szabályainak betartására. Ismeri és alkalmazza az alapvető udvariassági szabályokat, magatartási formákat.

Elemi mennyiségi ismeretei vannak.

7. Munka jellegű tevékenységek

A gyermeki munka az óvodapedagógus stól tudatos pedagógiai szervezést, a gyermekkel való együttműködést és folyamatos, konkrét, reális, vagyis a gyermeknek saját magához mérten fejlesztő értékelést igényel. A munka jellegű tevékenységek a személyiségfejlesztés fontos eszközei, mely a játékkal sok vonatkozásban azonosságot mutat.

Óvodai csoportjainkban a következő munka jellegű tevékenységek jelennek meg:

Önkiszolgálás: testápolás, öltözködés, a gyermek személyes holmijának megóvása, rendben tartása

Napos munka: étkezéseknél (terítés)

teremrendezés és ennek ellenőrzése, eszközök előkészítése

Közösségért végzett munka: a környezet rendben tartása, növények gondozása segítségnyújtás a társaknak és a kisebbeknek; üzenetek közvetítése

Alkalmi munkák, feladatok: ajándékkészítés, dekorálás, teremdíszítés

Célunk és feladatunk:

- a munka jellegű tevékenységek iránti pozitív viszony kialakítása; kitartásra serkentés, felelősség- és kötelességtudat erősítése;
- a munka eredményének megbecsülésére való nevelés;
- az egyes célirányos tevékenységek során ismeretek nyújtása.

A fejlődés várható eredményei az óvodáskor végére: A gyermek szívesen vállal kisebb megbízásokat. Munkavégzésében pontos, megbízható, igényes. Szívesen segít a felnőtteknek és társainak. Munkavállalása önkéntes és önálló.

8. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán és szervezett tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. Nem szűkül le az ismeretszerzésre, az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, kirándulásokon, az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákba, szervezeti és időkeretekben valósul meg.

Az óvodai tanulás elsődleges célja az óvodás gyermek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése. Az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtése során épít a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire.

A tanulás feltétele a gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitásának erősítése. A tanulás lehetséges formái az óvodában:

- az utánzásos, minta- és modellkövetéses magatartás- és viselkedéstanulás, szokások

alakítása, a spontán játékos tapasztalatszerzés; ajátékos, cselekvéses tanulás;

- a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés;
- az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés; a gyakorlati problémamegoldás.

Az óvodapedagógus a tanulás irányítása során, személyre szabott, pozitív értékeléssel segíti a gyermek személyiségének kibontakozását. Ezen tanulási formák a szerb nemzetiségi nyelv elsajátításának szempontjából is elmaradhatatlanok a napi munkánkból.

Célunk és feladatunk:

- gyermekeinknek helyes mintát mutassunk óvodapedagógusaink személyében; az egész napot áthatja a játék, amelyben a gyermek észrevétlenül tanul;
- a gyermekek ismétlődő kérdéseit felhasználva játékos foglalkozásokat tartunk, amelyben ezeket a kérdéseket válaszoljuk meg;
- a foglalkozásoknál törekszünk arra, hogy azok figyelemfelkeltőek, érdekesek legyenek, mindemellett sok új tapasztalattal bővüljön a gyermekek tudása;
- szabad játék során is nagy hangsúlyt fektetünk a problémamegoldásokra, hogy azokat a gyermekek minél önállóbban és gördülékenyen oldhassák meg, ha szükséges külső segítséggel több megoldást ajánlunk, hogy azok közül ők válasszák ki az általuk legmegfelelőbbet.

A fejlődés várható eredményei az óvodáskor végére: Megszokják, hogy az óvodai környezetben állandóan hallják a nemzetiségi nyelvet. Megértik a leggyakrabban használt utasításokat. A napszaknak megfelelő köszönési formákat megtanulják, és azt a helyes módon használják. Szerb nyelven felismerik saját, valamint társaik nevét, jelét. Fejlettségi szintjüknek képesek bemutatkozni, az alapvető udvariassági formulákat használni. Az utánpótlás és szituációs játékokhoz kapcsolódva képesek ki?, mi?, mit csinál?, milyen? kérdésekre válaszolni a begyakorolt mondatmodellek segítségével. Képesek testrészeik és ruhaneműik megnevezésére. A megismert népi játékokat szívesen játszik. A jól ismert meséket kedvvel dramatizálják, bábozzák. Az óvodáskor végére megpróbálnak önállóan megnyilatkozni szerb nyelven. Képesé válnak a szerb nyelv iskolai tanulására.

G. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget. A gyermek az óvodáskor végén belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában, az óvodásból iskolássá szocializálódik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembevételével mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.

Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges: testi, lelki és szociális érettség, amelyek egyaránt szükségesek az eredményes iskolai munkához:

A testileg egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikus finommozgásra képes. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.

A lelkileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. Különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és az akusztikus differenciációnak, a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának.

A lelkileg egészségesen fejlődő gyermeknél:

Az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés, továbbá a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama; a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés. Megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartama, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele. A cselekvő-szemléletes és kepi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.

Az egészségesen fejlődő gyermek:

Érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél. Gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni, minden szófajt használ, különböző mondatstruktúrákat, mondaifajtaikat alkot, tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat azzal, hogy a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések is lehetségesek, végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét. Elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről. Tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat. Ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait. Ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét. Felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartásbeli formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek. Elemi mennyiségi ismeretei vannak.

Az óvodáskor végére a gyermekek szociálisan is éretté válnak az iskolára. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek kedvező iskolai légkörben készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőttel és gyermektársaival.

A szociálisan érett gyermek:

Egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni, késleltetni tudja szükségletei kielégítését. Feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb - szükség szerint kreatív - elvégzésében nyilvánul meg. Kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének kialakulása biztosítja ezt a tevékenységet. A hároméves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja,

feladata a gyermeki személyiség harmonikus testi és szociális fejlődésének elősegítése. A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető csak el a fentiekben leírt fejlettség. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

H. Gyermekvédelmi munka az óvodában

Mivel óvodánk egy többcélú intézmény része, így a gyermekvédelmi munkát az intézmény gyermek és ifjúságvédelmi felelőse látja el.

Ez nem mentesíti az óvodapedagógusokat a gyermekvédelmi munka alól. Feladataik:

- amennyiben valamelyik gyermekben bántalmazásra utaló jeleket tapasztalunk, azt azonnal jelezzük az óvoda védőnőjének és gyermek és ifjúságvédelmi felelősnek.
- az óvónők kísérik figyellel, hogy kik azok a gyerekek, akik más körzetből érkeztek (ezen gyermekek lakóhelyének jegyzőit értesítik)
- a csoportok óvónői figyelemmel kísérik a leendő iskolások mulasztását. Az ok nélkül sokat mulasztó gyermekek szüleit hivatalos levélben felkérjük a mulasztás igazolására.
- a rászoruló gyermekek részére javaslatot teszünk a rendszeres illetve rendkívüli gyermekvédelmi, étkezési támogatásra.

A legfontosabb feladatunknak azt tartjuk, hogy szinte napra készen ismerjük a ránk bízott gyermekek családi, szociokulturális hátterét. A megszerzett információkat diszkréten, tapasztalattal kezeljük.

3.2. Nikola Tesla Szerb Tanítási Nyelvű Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium Kollégium és Könyvtár Lórévi Óvodája

A gyermek természetesen kötődjön a szerb nemzetiségi nyelvhez, kultúrkincshez, meséhez, zenéhez, szép forma, tárgyi világhoz. Életkori sajátosságainak és egyéni fejlődési ütemének megfelelően ismerje meg a szerb nyelvet, kultúrát és hagyományokat. Életkoruknak és egyéni képességeinek megfelelően a gyermekek rendelkezzenek olyan szókinccsel, amely lehetővé teszi, hogy a megszerzett ismereteket tudják szerb nyelven közvetíteni.

Tudjanak tájékozódni kommunikációs helyzetekben. Sajátítsa el a szerb énekeket, körjátékokat, meséket, verseket, néptáncot. Az óvoda környezete tükrözze a szerb nép hagyományait, tárgyi emlékeket. (nemzetiségi sarok kialakítása, és folyamatos bővítése).

A népszokások még élnek, nagy részük vallási ünnepekhez kötődik. Szerb nemzetiségi ünnepek:

- ▶ Sveti Nikola (december 19.),
- ▶ Badnji dan, Badnje vece (január 6.),
- ▶ Bozic (januar 7-8.),
- ▶ Poklade, Szent Száva (januar 27.),
- ▶ Uskrs, Cvetna nedelja, Duhovi.

Az óvodapedagógus feladata a szerb nyelv megszerettetése, fejlesztése, a nyelvhez való érzelmi kötődés erősítése. A népszokások eredetének, történetének megismertetése, nemzetiségi kultúra ápolása.

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni fejlesztése, fejlődésének segítése Csoportjai:

a) Különleges bánásmódot igénylő gyerekek

aa) sajátos nevelési igényű gyermekek

ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek

ac) kiemelten tehetséges gyermekek

b) Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekeket integráltan, a többi gyermekkel együtt neveljük. A kiemelt figyelmet igénylő gyermek is teljes értékű ember. Joga, hogy megfelelő, elfogadó, ugyanakkor fejlesztő hatású környezetben éljen, fejlődjön. A gyerekek ösztönösen elfogadják, tolerálják a sajátos bánásmódot igénylő társaikat, a gyengébbekhez való közeledés és segítőkészség természetes lesz számukra, ha ez a felnőttek utánzásán alapul. Olyan pedagógiai környezetet kell kialakítani az óvodának, ahol a különbözőség felé fordulás mindenkinek természetessé válik.

Feladataink:

- esélyegyenlőség növelése,
- a hátrányok csökkentése,
- egyéni szükségleteinek megfelelő speciális fejlesztése,
- az iskolai életmódra és az életpálya-építésre való felkészítés. Szervezési feladatok:
 - A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek óvodai beíratásának támogatása, valamint teljes körű, minél hosszabb ideig tartó óvodáztatás biztosítása érdekében kapcsolatot építünk ki: a védőnői hálózattal,

az e területen működő szervezetekkel,

a beóvodázási programért felelős személy vagy team kijelölése

- Beiratkozáskor fokozottan figyelünk a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek arányos eloszlására az óvodai csoportok kialakításánál.
- A gyermekek minél kevesebb óvodai hiányzása érdekében szülői értekezleteken, egyéni beszélgetések alkalmával alkalmazzuk a meggyőzés pedagógiai módszerét.
- Igyekszünk a szülők munkába állását lehetővé tevő nyitva tartást kialakítani

Célunk: a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a különleges bánásmódot igénylő gyermekek: esélyegyenlőségének növelése, a hátrányok csökkentése, egyéni szükségleteinek megfelelő speciális fejlesztése, az iskolai életmódra és az életpálya-építésre való felkészítés.

Feladatunk: a valamilyen hátránnyal küzdő gyermekek számára speciális személyiségfejlesztő, tehetséggondozó, felzárkóztató programok szervezése a nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek nevelése megfelelő szakemberek közreműködésével.

Amennyiben a szakértői és rehabilitációs bizottság megállapítja a testi és érzékszervi problémát, az értelmi és beszédzavart, vagy a pszichés fejlődés zavarai miatt kialakult nevelési, tanulási folyamatban meglévő tartós, súlyos akadályozottságot, akkor differenciált fejlesztésre, kis létszámú fejlesztő felkészítésre van szükség.

A nevelés segítői a gyógypedagógus, logopédus, pszichológus, és a fejlesztő pedagógusok. Logopédia: Speciális fejlesztés beszédhibás gyermekek részére heti 2x2 órában.

Pszichológia: Óvodáskor sajátosságaitól eltérő magatartású gyerekek kiszűrésére, okok feltárása, szakvélemény kérés előkészítése, fejlesztés, rehabilitáció heti 1x2 órában.

Fejlesztő pedagógiai munka, a tanulási képességeket meghatározó pszichikus funkciók fejlesztése, valamint a tanulási zavarok megelőzése: korrekció, illetve prevenció heti 3 órában. Az eredményességet segítő óvodapedagógusi attitűdök, feladatok a kiemelt figyelmet

igénylő gyermekek ellátása során. Inkluzív szemlélettel az eredményességet segítő pedagógusi attitűdök: szociális érzékenység, különbözőség elfogadása, elfogadtatása a közösségben, a tolerancia, türelem, megértés, figyelmesség, segítőkészség, empátiás készségek alakítása.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek pozitív tulajdonságainak észrevétele, megerősítése, fejlesztése, a gyermekközösséggel való megláttatása a tevékenységeken keresztül.

Értesse meg és tudatosítsa a gyermekcsoportban dolgozó dajkával, hogy kommunikációja, bánásmódja, viselkedése ugyanolyan modell értékű, mint az övé. Az egyéni, egyedi, másfajta értékek pozitív irányú megközelítése, segítőkészség.

A sajátos nevelési igényű gyermekek optimális nevelésének érdekében ismereteinek bővítése gyógypedagógiai téren. Együttműködés az SNI-s gyermekeket ellátó szakemberekkel - gyógypedagógus, logopédus, pszichológus, fejlesztő pedagógus a hatékonyság, eredményesség, szakszerűség és célszerűség érdekében.

A tehetség felismerése az óvodapedagógus által A tehetségígéretes gyermekeknél gazdagítás, dúsítás módszerének alkalmazása- fejlesztő pedagógus által. Támogató környezet az óvodán kívül is - külső szakemberek igénybevétele a tehetséggondozás területeinél.

A befogadó intézményben dolgozó pedagógus támogatása képzés terén. A tehetséggondozás területei:

- a.) művészeti tehetség képzőművészeti- rajz, festés, plasztik munkák, szöveg pl. pályázatokon való részvétellel zenei - hangszereken való tanulás
- b.) pszichomotoros tevékenység tánc - néptánc, sport
- c.) szociális tehetség
- d.) intellektuálisan tehetséges különböző tudományterületeken kimagasló matematikai, nyelvi tehetségek.

Az óvodai tehetséggondozás célja és módszertana élesen különbözik a magasabb életkorú gyerekek tehetséggondozásától. A felzárkóztatás és a tehetségfejlesztés párhuzamosan fut ebben a korban. Különös gondot kell fordítani a tehetség észrevételére. Az óvodában a személyiség egészét neveljük, nem csak a tehetségét a tehetséges gyerekeknek. Az óvodás gyermek önállósági foka és egész képességrendszere intenzíven köti a családjához, ezért fejlődése, így kiemelt képességeinek fejlődése is a család és az óvoda szorosabb együttműködését igényli.

3.3. Nikola Tesla Szerb Tanítási Nyelvű Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium Kollégium és Könyvtár Deszki Óvodája

Óvodánk bemutatása

A mi óvodánk egy fejlődő, szépülő, 500 évnél is nagyobb múltra visszatekintő községben működik, Deszken, Szegedtől, illetve Szőregtől mindössze 3 kilométerre. A község vegyes lakosságú, magyar és szerb.

Szép természeti környezetben, az iskolával közös épületben dolgozunk, a község központjához közel. Óvodánk három csoportos, 60 férőhelyes. Csoportjaink összetétele vegyes életkorú.

Legfontosabb pedagógiai hitvallásunk, hogy szeretettel, megértéssel, példamutatással, játékos tevékenységek által nevelhető és fejleszhető a gyermek. Minden gyermek saját képességére és fejlődési tempójára alapozva családi környezetben, derűs, szeretetteljes óvodai légkörben, a családdal együtt nevelhető a legjobban.

A helyi program kidolgozásához az országosan elfogadott, Tevékenységközpontú Óvodai Nevelési Programot használtuk fel. Ezt adaptáltuk saját igényünkhöz igazítva.

Gyermekkép

A gyermek a legértékesebb. Az óvodai nevelésünk alapelvei a gyermeki személyiség köré rendeződik. Az óvodában, a nevelőmunka középpontjában a gyermek áll.

A gyermeket, mint fejlődő személyiséget szeretetteljes gondoskodás és különleges védelem illeti meg. A gyermek, mint személyiség mással nem helyettesíthető, szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi, szociális lény. Sajátos, életkoronként és egyénenként változó testi, lelki szükségletei vannak. A személyiség szabad kibontakoztatásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet meghatározó szerepe hatalmas.

Óvodakép

A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, melyben az óvoda kiegészítő, hátránycsökkentő szerepet tölt be a gyermekek harmadik életévétől az iskolába lépésig. Az óvoda az első intézményes nevelés, melyben felerősíti a család gyermeknevelésben betöltött alapvető szerepét. Az óvodai nevelés gyermekközpontú, a gyermeki személyiség kibontakoztatására törekszik, biztosítva minden gyermek számára az egyformán magas színvonalú szeretetteljes nevelést, melyben meglévő hátrányai csökkennek, benne lévő értékei felszínre kerülnek. Semmiféle előítélet nem elfogadott. Az óvodában arra neveljük a gyermekeket, hogy az emberek különböznek egymástól, és ezt fogadja el, értse meg.

Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszere és tárgyi környezete biztosítja az óvodás korú gyermek fejlődésének legmegfelelőbb feltételeit.

Az óvodapedagógus, a dajka és más szakemberek összehangolt munkája a siker kritériuma.

Célunk:

Felkészíteni óvodásainkat az életre, az iskolára, hogy minél sikeresebben tudjanak megfelelni a kihívásoknak.

Aszerb kisebbség nyelvének és kultúrájának megismertetése, elsajátíttatása, a szerb kulturális hagyományok átörökítése.

Tárgyi feltételek: az óvodai tanuláshoz szükséges eszközeink

Matematika (30 gyermekre): MINIMAT készlet, színes rúd készlet, pálcika, testek, síkmértani formák, számlépcső, mágnes tábla, színes kockakészlet, tükör, forgatható tábla, feladatlap készlet, sokféle kivágott forma, apró játék munkalap

Testnevelés: TINIKONDI, Boddy-roll készlet, minitrambulín, tipróka, bordásfal, tornapad, tornaszőnyeg, Grenswald tornaszer, ugrókötel, körkötel, szalag, kendő, bot, karika, babzsák, labda, maroklabda, koordinációs létra, gátak, kültéri sportszerek.

Anyanyelv: bábkészletek, paraván, anyanyelvi szemléltető képsorozat, anyanyelvi képességfejlesztő játék, szemléltetőképek, diafilm, diavetítő, CD lejátszó, projector, mesekönyv, ismeretterjesztő könyvek, folyóirat.

Természet, társadalom, ember: emberek világa, állatok világa, növények világa, közlekedés világa, nyomdák, diafilm, diapozitív, vetítő, érzékelő játékkészlet, feladatlapok, munkafüzetek (tűzvédelem), természetsarok, tárolóedények, kisállatok, növények, dohányzás megelőzési program óvodai programcsomagja.

Ének-zene: tornadob, csörgődob, rumbatök, ritmusbot, ritmuskalapács, csuklócsörgő, xilofon, furulya, cintányér, háromszög, CD lejátszó.

Vizuális nevelés: kartonok, rajzlap, különböző rajzírók, ragasztók, olló, ecset, tempera, gombfesték, tálak, színes ceruza, zsírkréta, táblakréta, grafitceruza, filctoll készlet, gyurma, agyag, gyöngy, filc, tű, cérna, fonal, rongyok, fonalak, nyomda, tinta, gyűjtött termények, dobozok, papírok, stb.

Munka jellegű tevékenységhez: a gondozási, önkiszolgálási, naposi munkához eszközeink biztosítottak, a kerti munka eszközei felnőtteknek és gyermekeknek biztosítottak. Komposztálónk is van. A szomszédos tájházban kert.

A TEVÉKENYSÉGGÖZPONTÚ ÓVODAI NEVELÉS CÉLJA, ÉS FELADATAI

Az országos alapprogram a következőképpen fogalmazza meg az óvodai nevelés célját: „Célja az, hogy az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődését a gyermeki személyiség kibontakoztatását elősegítse, az életkori és egyéni sajátosságok és eltérő fejlődési ütem figyelembevételével”, valamint a gyermekeket megillető jogok biztosítása érdekében meghatározza a magyarországi óvodákban folyó pedagógiai munka alapelveit.

A mi óvodai tevékenységközpontú nevelésünk célja a **3-7 éves korú gyermekek társadalmi gyakorlatra való általános felkészítése**, amely magában foglalja:

- a teljes gyermeki személyiség fejlesztését olyan tevékenységek által, amelyek a mindennapi óvodai életünkhöz kapcsolódnak.
- az életre való felkészítést a tevékenységek által és a tevékenységeken keresztül.

Az óvodai nevelés alapprogramja mellett figyelembe vesszük a nemzetiségek óvodai nevelésének irányelveit is.

A pedagógiai célok és feladatok középpontjában tudatosan az együttműködési és érintkezési képességek fejlesztését állítjuk, azaz: **kooperációra és kommunikációra** tesszük képessé

óvodáskorban a gyermekeket, mivel ez a két képesség jelenti az alapját minden tevékenységnek, tehát alapvető jelentőségű ezek fejlesztése.

A szükségletek szerepe a nevelési cél elérésében

Életkoronként, életkori szakaszonként és egyénenként más-más testi-lelki szüksége van a 3- 7 éves gyermeknek. A szükségletek kielégítésében a gyermeki személyiség alakulásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezetnek meghatározó szerepe van. A családi hatások szerepe jelentős, de legtöbb esetben nem tudatosan tervezettek. Ezzel szemben az óvoda tudatosan alakítja, építi a nevelő hatásokat. Az óvodáskorú gyermek, jellemző tulajdonsága az érzelmi biztonság alapszüksége. Ezért fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek szeressenek óvodánkba járn, hagyjuk, hogy éljék az örömteli gyermeki életet, hogy ez az érzelmi biztonságot adó, támogató, gondoskodó környezet kellemes érzéseket hagyjon bennük. Különös jelentőséget tulajdonítunk a közös élmények szerzésének.

A gyermek személyisége és a tevékenysége kölcsönösen egymásra hatva fejlődik. Az egészséges életvitel igényének alakítása 3-7 éves korban kiemelt jelentőségű. Óvodánkban az egészséges életmódra nevelést biztosítjuk, a helyes életritmus, táplálkozás, testápolás, öltözködés, edzés, mozgás, pihenés, alvás megszervezésével, rugalmas napirendünkben.

Az egészséges életmódra nevelés

Az egészséges életmódra nevelés mai életünkben felértékelődött, fontossága hosszú távon meghatározza a felnövő gyerekek önmaguk által kialakított életstílusát. Az egészséges életmód magában foglalja a környezettel való harmonikus együttélést, a természet szeretetét és védelmét is. A gyerekek már bizonyos ismeretekkel, tapasztalatokkal érkeznek az óvodába. Ezekre alapozva, ezt tovább erősítve vagy kioltva alakítjuk a testápolás, táplálkozás, öltözködés, mozgás, pihenés, levegőzés és testedzés szokásrendszerét. Meghatározónak tartjuk a megfelelő napirend kialakítását, mely elegendő időt biztosít az egyes tevékenységekre, így megteremt a stresszmentes, kiegyensúlyozott, biztonságos, nyugodt, a gyerekek számára is kiszámítható légkört.

Célunk: az egészséges életmód megalapozásával a testi – lelki egészség biztosítása. A gyermekek biológiai- biztonsági, önérvényesülési szükségleteinek kielégítése.

Hátrányok felismerése, prevenció-korrekción a szakszolgálat bevonásával.

A gyerekek befogadásakor tájékozódniuk kell a gyermek lehetséges betegségeiről, betegségekre való hajlamáról (pl. allergiák).

Az egészség óvása elválaszthatatlan a mozgásfejlesztéstől, segítik a gyermekek személyiségfejlesztését.

- Nagymozgások fejlesztése (pl. futás, mászás)
- Finommotorika fejlesztése (pl. gombolás, cipzárzás)
- Szem-kéz koordináció fejlesztése (pl. fésülködés, folyadéktöltés)
- Testséma fejlesztés (pl. öltözködés, tisztálkodás, udvari játék)
- Percepció fejlesztése (pl. mozgásos játék, tisztálkodás, étkezés)

Az egészséges életmódra nevelés területei az óvodában:

- Gondozás – (öltözködéskor a helyes sorrend, minden korosztálynál fontos a fogápolás, önkiszolgáló tevékenységek)
- Testi nevelés magába foglalja – (levegőzés, pihenés, egészséges táplálkozás: naponta friss gyümölcs és zöldség fogyasztása (természetes mozgásigényét, a gyermek egészségének, testi épségének védelmét, megőrzését, edzését.)
- Egészségvédelem, edzés – (higiénés szabályok betartása, baleset megelőzés, a levegő, a víz, napfény együttes hatása biztosítja a gyermekek testi edzettségét.)
- Mozgásfejlesztés – a szabadidő hasznos eltöltése (játszóter, csoportszoba, udvar)
- Pihenés – nyugodt légkör biztosítása, az alvás hangulatához illő mese, halk zene. A gyermekek egyéni alvásigényének és szokásainak figyelembevételével a szükséges tárgyi és személyi feltételek megteremtése.

Az óvodapedagógus és dajka feladatai:

- Egyéni szükségletekhez igazodó feltételrendszer kialakítása, biztosítása (esztétikus környezet, megfelelő napirend, heti rend)
- A családi szokásokat figyelembe véve optimális, a gyermekek életkorának és igényeinek megfelelő életritmus alakítása.
- Az önkiszolgálás (öltözködés, tisztálkodás, étkezés, mozgás, pihenés) terén minél nagyobb gyermeki önállóság biztosítása. A kulturált étkezés szokásainak megismertetése, gyakoroltatása (kanál, villa, kés használata, csukott szájjal rágás, szalvéta használata)
- Rendszeres mozgással egészséges életvitel kialakítása, harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése. A gyermekek levegőzésének biztosítása minden nap mínusz 10 fokig.
- A gyermekek egészségügyi állapotának figyelemmel kísérése, változásokról a szülők tájékoztatása.
- Családdal együttműködve egészségmegőrző életre nevelni a gyermekeket.

- A gyermekek edzettségének, teherbíró képességének, fizikai fejlődésének, ügyességének, ellenálló képességének figyelemmel kísérése.
- Megfelelő szakemberek bevonása-szülővel együttműködve speciális gondozó, prevenció és korrekció testi-lelki nevelési feladatok ellátásában.

A fejlődés várható eredményei:

- A gyermekek önállóan végezzék a személyük körüli testápolási, tisztálkodási, öltözködési teendőket.
- Váljanak képessé szükségleteik szándékos irányítására.
- Válják igényükké önmaguk és környezetük rendben tartása.
- Ügyeljenek saját külsejükre, törekedjenek az esztétikus megjelenésre.
- Vigyázzanak önmaguk és egymás testi épségére.
- Váljon szokássá az étkezés közbeni kulturált magatartás, az önálló szükségleteiknek megfelelő étkezés, az asztal és környékének esztétikus rendje.

A tevékenységek szerepe a nevelési cél elérésében

A gyermek, tevékenykedő lény. Személyisége komplex tevékenységek által fejleszhető a leghatékonyabban. A gyermeki tevékenység fogalma összefoglalható az alábbiakban:

- Valamilyen belső szükséglet kielégítésének, vagy külső követelmény teljesítésének eszköze.
- Képesség-felhasználás, képességfejlesztés eszköze.

A nevelő hatás belső, a tevékenység tartalmából eredő feltételei:

- a.) Az egyén számára érdekes, a csoport számára fontos, hasznos tevékenység legyen.
- b.) A célkitűző és a célmegvalósító tevékenység egysége érvényesüljön.
- c.) A tevékenység és az eredmény kölcsönös feltételezettsége biztosított legyen.
- d.) A tevékenységrendszer teljessége zavartalan legyen, kettő szempontból:
 - elégítse ki a gyermek akciószükségletét,
 - oldja meg az adott gyerekközösség valamennyi feladatát (önkiszolgálástól-csoportéletem át a környezetformálásig).
- e.) Tevékenység alapozása - kiválasztás - differenciált fejlesztés.

A nevelő hatás pedagógiai feltételei:

- a.) A tevékenység pedagógiai előkészítése (ráhangolás) közös feladata, a dajkának és az óvónőnek, az egész óvodai környezetnek.
- b.) A tevékenység pedagógiai megszervezése az óvoda dolgozói részéről nagy tapintatot igényel (semmit nem végzünk el a gyerek helyett, de mindenben

segítjük, amikor arra szüksége van).

c.) A tevékenység pedagógiai értékelése ugyancsak alapvető feladat. A siker vagy sikertelenség okai a jól, vagy rosszul megválasztott tevékenységi mód, az együtt működés megléte, vagy hiánya, stb. lehet az értékelés kiinduló alapja.

A gyermekek számára meg kell adni a lehetőséget az önállóan megválasztott, belsőből fakadó tevékenységre. A tevékenység szervezésekor figyelembe vesszük a 3-7 éves korú gyermek tevékenységének jellemzőit: kíváncsiság, mozgás, utánzásra való ösztön, megismerési vágy.

Az óvodapedagógus és dajka feladatai a tevékenységek megszervezésében:

- Biztosítsa minél változatosabb, többfajta tevékenység egy időben történő gyakorlásához a megfelelő feltételeket, (hely, idő, eszköz, ötlet)
- A tevékenységek megszervezésében támaszkodjon a gyerekek tapasztalataira, élményeire,
- Élmények nyújtásával segítse elő a minél sokrétűbb és minél komplexebb tevékenységformák kialakulását az óvodai csoportban.

A képességek szerepe a nevelési cél elérésében

A képességek a tevékenységek által fejlődnek. A tevékenységközpontú programmal olyan képességek fejlesztését tűztük ki célul, amelyek a társadalomban létező tevékenységek gyakorlásához szükségesek. A tevékenység szervezés és a képességfejlesztés kölcsönös kapcsolatban áll egymással. A tevékenység több szempontból is bázisa a képességfejlesztésnek:

- forrása
- célja
- eszköze
- színhelye

Az óvodapedagógus feladatai a képességek fejlesztésében:

- Folyamatosan biztosítja a gyermekek számára a képességeik kibontakoztatásához szükséges tevékenységek gyakorlásának lehetőségét.
- A folyamatos megfigyelés útján alkosson tiszta képet a gyermek meglévő képességeiről. Ennek ismeretében törekedjen a fejlesztésre.
- A kiemelkedő képességű és részképességek fejlődésében elmaradott gyermekekre, egyénre szabott fejlesztési terv alapján gyakoroljon hatást.
- Minden gyermek képességét önmagához, saját lehetőségeihez viszonyítva igyekezzon fejleszteni.

A fejlesztés feltételei, tartalma

- Az óvodapedagógus és a gyermek aktív együttműködése
- Az óvodapedagógus modell szerepe
- Az óvónő és a dajka együttműködése
- A környezetben élők hatása

A fejlesztés tartalma

A tevékenységközpontú óvodai nevelés tartalma a tevékenységeken keresztül jut érvényre és a nevelési folyamat négyes feladatrendszerén keresztül valósul meg. A négyes feladatrendszer elemei gyakorlatban nem különülnek el egymástól.

Feladatrendszer elemei:

1. Játék és tanulási tevékenység
2. Társas és közösségi tevékenység
3. Munkatevékenység
4. Szabadidős tevékenység

A feladatrendszer elemei egymást átszőve érvényesülnek és valamennyien együtt jelentik az óvodáskorú gyermek nevelésének tartalmát.

1. JÁTÉK ÉS TANULÁSI TEVÉKENYSÉG

1.1. Játék

„Jót és jól játszani – ez a gyermek dolga az óvodában”.

A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, s így az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. A játék – szabad képzettársításokat követő szabad játékfolyamat – a kisgyermek elemi pszichikus szükséglete, melynek mindennap visszatérő módon, hosszantartóan és lehetőleg zavartalanul ki kell elégülnie.

A kisgyermek a külvilágból és saját belső világából származó tagolatlan benyomásait játékában tagolja. Így válik a játék kiemelt jelentőségű tájékozódó, a pszichikumot, a mozgást, az egész személyiséget fejlesztő, élményt adó tevékenységgé.

A kisgyermek első valódi játszótársa a családban, az óvodában is a felnőtt – a szülő és az óvodapedagógus.

Az óvodapedagógus utánozható mintát ad a játéktevékenységre, majd amikor a szabad játékfolyamat már kialakult, bevonható társ marad, illetve segítőtvé, kezdeményezővé lesz, ha a játékfolyamat elakad. Az óvodapedagógus jelenléte teszi lehetővé a gyermekek közötti játékkapcsolatok kialakulását is.

Miről is kapunk jelzéseket a gyerekek játékát figyelve?

- értelmi képességeiről
- mozgásuk fejlettségéről
- kreativitásukról
- együttműködési készségükről
- érzelmi beállítottságukról
- beszédükről, kifejező készségükről

A közös játékban alakulnak a játékhagyományok, így a játék a közösségi élet fejlesztésének alapvető eszköze.

Az óvodai napirendben kiemelkedő szerepe van a szabad játéknak.

Olyan külső feltételeket kell biztosítanunk, amelyek erősítik a belső motivációt, a folyamatos játékot, érzelmi és szociális képességének, kreativitásának fejlesztését. Lehetőséget adunk minden gyermeknek a szabad játék választására.

Arra törekszünk, hogy az ismeretszerzés pozitív érzelmeket váltson ki és élménnyé váljék. Kirándulásaink, közös sétáink erre adnak lehetőséget.

Az óvónő modellnyújtó, megengedő, tapintatos, segítőtárs. Az empátia és a humor a segédeszköze.

Feladatink:

Az óvoda és az óvodapedagógus feladata, hogy megfelelő csoportlégbört, helyet, időt, eszközöket és élményszerzési lehetőségeket biztosítson a különböző játékformákhoz, mint például a mozgásos játékokhoz, a gyakorló játékokhoz, a szimbolikus - szerepjátékokhoz, az építő, a konstruáló játékokhoz, barkácsoláshoz, a szabályjátékokhoz. a dramatikus játékokhoz és a bábozáshoz.

- a játék feltételeinek megteremtése
- közös élmény nyújtása
- elegendő idő
- megfelelő hely
- eszközök biztosítása
- nyugodt csoportlégbör

A fejlődés várható eredményei:

- Legyenek képesek akár több napon keresztül egyazon játéktémában együttesen részt venni.
- Szimbolikus- szerepjáték legyen fő játékfajtájuk.
- Konstruáló játékok legyenek kreatív.
- Mozgásos és értelmi szabályjátékok szabályait értsék meg és törekedjenek betartásukra.
- Viselkedésük a játékban legyen kulturált.
- Képesek legyenek döntéseket hozni: kivel, mivel, hol szeretnének játszani.
- Önállóan is készítsenek a játékokhoz eszközöket.

1.2. Tanulás

Az óvodapedagógus célja:

A gyermek képességeinek fejlesztése, megismerési vágyának, kíváncsiságának, sokoldalú érdeklődésének kielégítése, tapasztalatainak bővítése, amelyben saját teljesítőképességét is megismerheti. Feltétele a gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás, felfedezés.

A gyermekek önállóságának, figyelmének, kitartásának, pontosságának, feladattudatának fejlesztése.

Az óvodában a tanulás folyamatos. Nem csupán ismeretszerzés, hanem a gyermek óvodában tartózkodásának pillanatától a napi tevékenységeken keresztül, komplex foglalkozások rendszerében, differenciált tevékenységek tervezésével, szervezésével történik a tanulás önkéntes.

A tanulás lehetséges formái:

- az utánzásos, minta- és modellkövetéses magatartás- és viselkedéstanulás/ szokások alakítása/
- spontán játékos tapasztalatszerzés
- cselekvéses tanulás, pl. kertgondozás, hagyományörző játékok használata
- a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés
- az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés: pl. a szűkebb és tágabb környezetben szervezett kirándulások, séták, az óvoda környékének megismerése, megfigyelések végzése, csoportos kirándulások szervezése távolabbi helyszínekre is.

A tanulás keretei: kötött és kötetlen kezdeményezések, mikro csoportos foglalkozások, beszélgetések, tapasztalatszerző séták, egyéni foglalkozások.

Az óvodapedagógus feladata:

- Értelmi képességek fejlesztése, mint az érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet, gondolkodás.
- Lehetőséget kínálni a gyermek számára olyan szituációk átélésére, ahol megismerhetik a felfedezés, kutatás örömeit.
- A gyermekek egyéni érdeklődésének megfelelő tevékenységek biztosítása, hogy minden gyermek önmaga lehetőségeihez képest fejlődjen. Ennek eléréséhez megfelelő színvonalú feladatok adása a gyermekeknek. Meg kell találni mindenkiben azt a képességet, amiben tehetségesebb, a követelményeket ezekhez kell igazítani. Biztosítani kell, hogy a gyermekek sikerélményhez jussanak, így

önbizalmat, bátorságot kapnak a következő, nehezebb feladatok megoldásához.

- Pozitív, személyre szabott értékeléssel segíteni a gyermek személyiségének kibontakozását.

Sajátos nevelési igényű gyermek esetében, folyamatos együttműködés a speciális szakember által végzett pedagógiai munkában.

A fejlődés várható eredményei:

- Legyen a gyermek minden újra nyitott.
- Alakuljon kitartása, együttműködési készsége.
- Motiváltság jellemezze a feladatok elvégzését.
- Tanulási képességei, gondolkodási műveletei, ériék el az iskolakezdéshez szükséges érettséget.

2. Társas és közösségi tevékenység – érzelmi, erkölcsi és közösségi nevelés

A tevékenységközpontú óvodai nevelés szerint az óvodai nevelés feladata, az elsődleges szocializáció tudatos megvalósítása. A szocializáció irányát, belső szervezetét, intenzitását

tekintve heterogén jelenség. Az elsődleges szocializáció első színtere a család. Az óvoda felerősíti a családi szocializációs hatásokat, hiszen a családnál tágabb, tagoltabb szocializációs teret hozhat létre. Az óvodai szocializáció a gyermek, az egyén igényeinek, fejlődési szükségleteinek egyértelmű, következetes érvényesítését jelenti. Az óvodai szocializáció feladata a szociális életképesség megalapozása, továbbfejlesztése. Az eredményes szocializáltság az egyén cselekvőképességének legfontosabb előfeltétele. Az elsődleges szocializáció optimális életkori szakasza éppen az óvodáskor, az óvodáskorú gyermek éppen ekkor sajátítja el az együttműködés elemi formáit, ekkor veszi birtokba, az érintkezés legfontosabb eszközét a nyelvet, tanulja meg az alapvető viselkedési módokat.

Az óvodai nevelés alapfeladata, hogy egy olyan szociális erőteret dolgozzon ki, amelyben az együttműködés és társas érintkezés –a kooperáció és kommunikáció – elemi formái kölcsönös kapcsolatot alkotnak. Ez az óvoda előnye a spontán szocializációval szemben.

Az óvodások szociális életképességének növelése érdekében fejlesztő hatásokban gazdag nevelési alaphelyzetet kell választani. Ez választható a nevelési alaphelyzetekbe épített tevékenységek által. A tevékenységrendszer egészén múlik az óvoda által beindított szocializáció összhatása. Természetesen figyelembe véve az egyéni és életkori sajátosságokat, adottságokat. Az óvodában fokozzuk a gyerekek és a felnőttek, a gyerekek és a gyerekek közötti kooperáció és kommunikáció, az együttműködés és az érintkezés gyakoriságát és intenzitását. Fontos feladatunk már itt az óvodában is tudatosan törekedni a közösségben zajló folyamatok, a társas kapcsolatok és a közös tevékenység kibontakoztatására. Óvodánkban a tevékenykedtetés sokszínű és változatos.

Az óvodai életben minden gyerek egyéni örömén túl a közös élményt igyekszünk biztosítani: az együttjátszás, a komplex foglalkozások és egyéb tevékenységek láncolatán keresztül. A társas és közösségi tevékenységek nevelőmunkánk egészét átszövik. Törekszünk arra, hogy a gyerekek alkalmazkodjanak egymáshoz és közösen gyermekek-óvónők együtt alakítjuk ki a közösségi szokásokat.

Szocializáció

Tudatosan törekedni kell a közösségben zajló folyamatok, társas kapcsolatok és a közös tevékenységek kibontakoztatására. A gyermekek fogékonyak a mintaadó felnőttek és a hasonló korú társak példájának követésére.

A program komplexitása és négyes feladatrendszere tagolódása révén nagyobb lehetőséget biztosít az óvodáskorú gyermekek kooperációs és kommunikációs képességeinek minél szélesebb fejlesztésére.

Minden gyermeknek lehetőséget kell biztosítani személyisége pozitív és széleskörű fejlődéséhez. A közösséget az egyének alkotják, meg kell tanulniuk egyéni akaratukat, ambícióikat, vágyaikat a közösségen belül megvalósítani. A fejlődés érdekében nagyon fontos, hogy az autizmussal élő gyerekek számára biztosítva legyen a vizuális támpontokkal megerősített, úgynevezett protetikusan környezet, melynek elemei:

- a tér strukturálása
- napirend (tér-idő struktúra)
- munkaszervezés
- munkarend

Az óvoda vonzóvá tételében az élmény gazdag tevékenységek központi szerepet kapnak. A közös élmények, játékok, ünnepek nagyban segítik az óvodai élet megszerettetését. Jó légkörben, hangulatban, a közösségi normák, szokások betartását sem érzi a gyermek kényszernek. Fontos, hogy a közösségi szokások egyértelműek legyenek. Legyen mód a gyakorlásra. Következetes legyen a nevelő ezen a téren, és jusson el a tudatosításig. A

szokásoknak a gyermekek közötti jobb együttműködést és az egészséges életmódot kell segíteniük és nem a mindenáron való rendfenntartást.

A gyermekcsoportban a demokratizmus azt jelenti, hogy a felnőttek ugyanúgy figyelembe veszik a gyermekek jogos kívánságait, mint ahogy a gyermekektől elvárják a felnőttek normáinak követését, a szokások betartását.

Cél:

Pozitív érzelmekre épülő, kapcsolatteremtő és megtartó képességek formálása, kooperáció – kommunikáció erősítése a társas kapcsolatok létrehozásának érdekében.

A gyermekek egyéni érdekeinek, tulajdonságainak, képességeinek kibontakoztatása a közösségen belül, az intézményes nevelés keretében a csoport normái alapján.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Kiegyensúlyozott légkör kialakítása beszoktatástól az óvodáskor végéig.
- Biztonságos környezet kialakítása
- Önálló tevékenységre szánt terület biztosítása
- Szabadidős, ill. pihenőkuckó kialakítása
- Gyermek-gyermek, felnőtt-gyermek, felnőtt-felnőtt kapcsolatának érzelmi kialakítása, megerősítése, pozitív attitűd átadása.
- Az óvodapedagógus és más dolgozóinak magatartása, kommunikációja, bánásmódja legyen modellértékű.
- A gyermek szociális érzékenységének, én tudatának és önértékesítő törekvéseinek fejlesztése közös élmények felkínálásával.
- Elvárások (szokás-és normarendszer) egyértelmű megfogalmazása.
- Értékek (emberi, természeti, társadalmi) megismertetése, tiszteletére nevelése, kiemelve a szülőföldhöz való kötődést.
- Általános emberi értékeket és normákat elfogadó kommunikációs és kooperációs technikák megismertetése.
- Különböző élethelyzetekben, tevékenységekben teremtsen lehetőséget a gyermekek természetes társas szükségleteinek kielégítésére.
- Együttéléshez szükséges erkölcsi és akarat tulajdonságokkal való megismertetés, mint: együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség, igazmondás, őszinteség, örömszerzés, tisztelettudás, önállóság, önfegyelem, kitartás, feladattudat, szabálytudat, mások elfogadása, befogadása
- Nehezen szocializálható sajátos nevelési igényű, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű, illetve kiemelkedő képességű gyermekek segítése a nevelés folyamatában a megfelelő szakemberek közreműködésével.

A fejlődés várható eredményei:

- Stabil társas viszonyal rendelkezzenek.
- Alakuljanak ki szociális érzelmeik.
- Ragaszkodjanak csoportjukhoz, óvodájukhoz, szűkebb és tágabb környezetükhöz (szülőföldjükhöz)
- Válják igényükké a helyes viselkedésformák, szokások, szabályok betartása.
- Konfliktusos helyzeteket egyezkedéssel tudják megoldani.
- A csoportba érkező vendégeket (felnőtteket, gyerekeket) köszöntsék.
- Reális önismeretük legyen. Képesek legyenek önértékelésre, helyes ön értékesítésre.

A gyermekközösséggel kapcsolatos hagyományaink:

- Közös megemlékezés a gyerekek születésnapjáról, névnapjáról (csoportonként kedves ajándékkal)
- A különböző korcsoportok meglátogatják egymás
- A telephelyi óvoda felkeresése évente többször
- Közös rendezvények szervezése az óvoda minden gyerekcsoportjának (bűvész, színházlátogatás, gyermeknap stb.)

- Közös kirándulás szervezése évente egy alkalommal
- Más települések óvodáival való kapcsolattartás

Az óvodapedagógus feladatai a társas közösségi tevékenységgel kapcsolatban:

- Biztonságos, nyugodt, félelemmentes óvodai mindennapok biztosítása, amiben lehetőség kínálkozik a gyermekek közötti, valamint a gyermekek és felnőttek közötti minél gyakoribb kontaktusfelvételre,
- A felnőttekkel és a társakkal kapcsolatos viselkedési szokások kialakítása és gyakorlása természetes szituációkban,
- A gyermekcsoporton belül az együttműködés, az együttjátás, együttdolgozás képességének kialakítása és gyakorlása,
- A konfliktusok kezelése,
- A társakért, a csoportért érzett felelősségérzet alakítása,
- A demokratikus szabályok betartásának gyakorlása,
- Arra nevelni a gyermekeket, hogy megértést és toleranciát tanúsítsanak a társak irányában.

3. Munkatevékenység

Célunk megismertetni és megszerettetni a gyermekekkel a munkát.

A munka a személyiségfejlesztés fontos eszköze a játékkal és a tanulással sok vonatkozásban azonosítást mutató tevékenység.

A gyermekeknek már óvodás korban rá kell érezni a munka társadalmi hasznára, értékteremtő szerepére. A munka, fejlesztő hatása a gyermek aktív tevékenységében rejlik. A személyiségfejlesztés fontos eszköze, a játékkal és a cselekvő tanulással sok vonatkozásban azonosítást mutat.

Fontos pedagógiai szempont, hogy a gyermekek munkakedvét ne szegje a túl könnyű vagy a túl nehéz feladat. A gyermekre rá kényszerített munka eleve kudarcra ítéltetett. A munkát a gyermek önként, örömmel és szívesen vállalja, de vállalását rendszeresen, folyamatosan végezze, az óvónő és a dajka irányításával, illetve együttes tevékenységgel. Az értékteremtő együttműködés, a csoportosan végzett munkánál a legjellemzőbb, legszembetűnőbb a gyermekek számára (pl. saját környezetük tisztántartása, díszítése, játékok javítása, készítése, növényápolás, kerti munka, naposi munka, önkiszolgálás, megbízások teljesítése).

Valamennyi munkafajtánál közös vonás, hogy tényleges munkavégzést, tevékenységet jelent a gyermek számára. A következetesen betartott szabályok segítik a szokásrendszer kialakulását és az akarati élet fejlődését.

Az óvodai napirendhez kapcsolódó munkatevékenységek jól bővíthetők a családok idény munkáival (pl. gyümölcszsüret, őszi betakarítási munkák, befőzés, állatgondozás, népi hagyományokhoz kapcsolódó munka stb).

A nevelés folyamatában a munka segíti a tapasztalatszerzést, a környezet megismerését, a munkavégzéshez szükséges attitűdök, képességek készségek, tulajdonságok alakulását (kitartás, önállóság, felelősség, céltudatosság).

A munkatevékenység szerepe:

- hozzájárul az értelmi képesség fejlődéséhez,
- készségfejlesztő,
- esztétikumformáló,
- döntési lehetőséget biztosít,
- tapasztalatok forrását jelenti,
- önállóságra nevel,
- közösségformáló,
- pozitív élményeket adhat, ezáltal növeli a gyermek önbizalmát.

Munkatevékenységek az óvodában:

- önkiszolgálás
- közösségért végzett munka
- naposi feladatok
- alkalomszerű munkák
- kerti munkák

Feladataink a munkatevékenységgel kapcsolatban:

- Kedvet ébresztünk a további munkavégzéshez.
- Az óvodában dolgozó felnőtt saját személyén, munkakapcsolatain keresztül mutasson példát, pld. óvónő-dajka kapcsolata.
- Támazkodjon a munka játékkal megegyező sajátosságaira, párhuzamosan erősítse és fejlessze a munka sajátos játéktól eltérő vonásait.
- Minden fajta munkában és minden korcsoportban teremtsen meg az önálló munkavégzés lehetőségét, figyelembe véve az adott gyermek képességeit, készségeit.
- Lehetővé tesszük, hogy a gyermek az általuk különösen kedvelt munkafajtákban elmélyedhessen.
- Biztosítjuk a munka állandóságát, folyamatosságát, erősítjük a munka szükségességének nélkülözhetetlenségének felismerését.
- Biztosítjuk a munkához szükséges időt és eszközt.
- Reális, az egyéni fejlődést figyelembe véve, értékeléssel segítjük a gyermeket.

Fejlődés várható eredményei:

- Ismerjék a különböző munkaeszközök használatát, helyét.
- A gyermekek szeressenek dolgozni.
- Közösségért végzett munkába kapcsolódjanak be és vállaljanak benne feladatokat.
- Legyen kitartásuk az elvállalt feladatok befejezésére.
- Közösségért végzett munkafajták (teremrendezés, öltöző rendjének felelőse, mosdó felelős, fogkrémet adó, napos, természetsarok- felelős) során tanuljanak meg önállóan dönteni, feladataikat egymás közt megosztani.

Szabadidős tevékenység

Óvodánkban nagy hangsúly fektetünk a szabadidő hasznos eltöltésére. Fontosnak tartjuk, hogy a kisgyermek sokféle lehetőség közül, szabadon választhasson, ez döntéshelyzet elé állítja.

A szabadidős tevékenységnek azért van olyan fontos szerepe, mert másképp a gyermek sohasem tanulhatja meg, hogyan gazdálkodjon az önmaga számára felszabaduló, rendelkezésre álló idővel. A kívülről irányított ember, különösen, ha hozzászoktatták tartósan önállóan helyzetéhez, nem lesz képes belülről, önmaga irányította emberré válni.

Az óvodapedagógus feladatai a szabadidős tevékenységek megszervezésében:

- Törekszünk a zárt csoportszoba kiszélesítésére, keressük a lehetőséget arra, hogyan biztosíthatnánk nagyobb mozgás és tevékenységi teret a gyermekeknek.
- A választásra felkínált tevékenységek listáját bővítjük, időszakonként átgondoljuk a változtatások lehetőségét és szükségességét.
- Egyszerű, saját magunk és a gyermekek alkotta eszközökkel segítjük a gyermekek fantáziájának fejlődését.
- A délután folyamán lehetőséget kínálunk az egyéni képességek fejlesztésére, a differenciált gyakorlásra, a gyermekek egyéni kéréseinek teljesítésére.

Fejlődés várható eredményei:

- szabadidejének felhasználásáról képes legyen önállóan dönteni
- magatartásuk bátor legyen „idegen környezetben” (más csoportokban)
- felszabadultan, bátran kommunikáljon és viselkedjen az óvoda területén.

IV.A Komplex foglalkozások rendszere

A komplex foglalkozások lényege:

- a.) Komplex rendszereket, folyamatokat értelmeznek az óvodás gyermek szintjén.
- b.) A foglalkozásokat problémamegoldó-centrikusság és egy-egy vezető szempont jellemzi.
- c.) A foglalkozásokon tudatosan és tervszerűen integráljuk az adott témához tartozó ismereteket.
- d.) A komplex foglalkozásoknak, vagy kezdeményezéseknek minden esetben támaszkodnia kell a gyermekek ötleteire, aktuális élményeire, melyeket játékosan, játékokra építve valósítjuk meg.

1. A társadalmi érintkezést megalapozó komplex foglalkozások

1.1 Anyanyelvi nevelés

Célunk, hogy óvodánkban minden gyermek szívesen beszéljen.

Az óvodai nevelés teljes egészét áthatja, nem korlátozódhat egy foglalkozásra, valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat. A szociális kapcsolatok és az emberek közötti kommunikációnak legfontosabb eszköze. A napi tevékenységek az érzelmi kapcsolatteremtésre jó lehetőséget adnak, ez az alapja a párbeszéd kialakulásának. Meleg, kedves hangvétel, a példaadás ösztönző a szép beszéd fokozatos kialakulására. A gyermekek nyelvi fejlesztése kihat s egyben összefüggésben áll gondolkodásuk fejlődésével. Minden feladatot, minden tevékenységet áthatva segíti a gyermek önbizalmának fejlődését, szociális kapcsolatainak kialakítását, és elősegíti a gyermek zökkenőmentes iskolai tanulásának megkezdését.

A gyermek egyéni érdeklődésére, kíváncsiságára - mint életkori sajátosságra-, valamint a meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve biztosítani a gyermeknek változatos tevékenységeket, amelyeken keresztül további élményeket, tapasztalatokat szerezhethet az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetről.

Játékos mozgásra, cselekvésre épülő hangfejlesztést szolgáló játékok, anyanyelvi játékok szervezésével, a kommunikáció különböző formáinak alakítása, beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabálykövetéssel.

Óvodánkban a nevelést áthatja a szerb nemzetiségi nyelv és kultúra. A falu lélekszámát tekintve a kisebbséghez tartozó lakosság igen kis létszámú.

A szerb nemzetiségi nevelés célja a gyermekek nyelvi környezetének biztosítása, és felkészítésük a szerb nyelv, iskolai tanulására.

A szerb nyelvi nevelés az óvodás korú gyermekek életkori sajátosságainak és egyéni fejlettségének megfelelően a szerb nyelv megismerését, elsajátítását, fejlesztését szolgálja.

A szerb nyelvvel való ismerkedés a gyermeki közösségben végezhető sokszínű tevékenységeken keresztül történik. A differenciált fejlesztés kötetlenül érvényesül a gyermeki igénynek megfelelően. Ezért választottuk a módszereinkhez, munkastílusunkhoz legközelebb álló programot. A szerb nyelvvel való ismerkedés a napi tevékenységbe épül be. Szerb dalokat énekelünk, körjátékokat játszunk, mondókákat mondunk, bábokkal beszélgetünk és dramatizálunk. Különböző „szituációs” játékokban megismerkedhetnek környezetük tárgyaival, jelenségeik nevével, színével, formájával, számosságával. Abból indulunk ki, hogy mint minden az óvodában, úgy ezt is csak a játék, játékoság oldaláról szabad megközelíteni. Támaszkodni pedig leginkább a gyermekek utánzási kedvére, mintakövető készségére tudunk. Célunk, hogy a gyermekek elsősorban örömet leljenek ebben a játékban, sok sikerélményre tegyenek szert és iskolába kerülve örömmel fogjanak a nyelvtanulásba (ennek lehetősége adott falunkban) hosszútávon pedig nyitottak legyenek más népek, más nyelvek, más kultúrák iránt.

Az óvodapedagógus feladata:

- Beszélgetésre alkalmas, nyugodt, kiegyensúlyozott légkör megteremtésével lehetőséget adni minden gyermeknek a folyamatos beszéd gyakorlására.
- Folyamatos ismeretbővítés, ügyelve arra, hogy milyen módon ad át új fogalmakat, milyen a kérdés, utasítás, hogyan lehet együttműködésre bírni a gyermeket.
- Példaadással beszédstílus, hanglejtés, hangsúly, dinamika, beszédtechnika, helyes kiejtés fejlesztése. A minta legyen ösztönző a kisgyermeknek a beszédre.
- Az otthoni nyelvi környezet megismerése.
- Beszédfejlettség felmérése, beszédhibás gyermekek kiszűrése szakember által, segítségadás a beszédhibák megfelelő módszerekkel történő javítására. Ezáltal a beszédhibával, beszédelmaradással küzdő gyermek beszédzavarának lehetőség szerinti felfejlesztése.
- Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére szükséges figyelmet fordítani.

A fejlődés várható eredményei:

- Örömmel, felszabadultan beszéljenek.
- Árnyaltan fejezzék ki érzéseiket, gondolataikat.
- Beszédük tagolása, hangsúlyozása, hanglejtése feleljen meg a szerb és a magyar nyelv követelményeinek.
- Rendelkezzenek életkoruknak megfelelő szókinccsel, ismerjék a szavak jelentését.

1.2 Matematika – Külső világ tevékeny megismerése

Cél: matematikai ismeretszerzés és problémamegoldó logikus gondolkodás.

A gyerek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a szűkebb és tágabb természeti –emberi - tárgyi környezet formái, mennyiségi, téri viszonyairól. A gyerek a környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatoknak, ismereteknek is birtokába jut és azokat a tevékenységeiben alkalmazza. Felismeri a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokat: alakul ítéloképessége, fejlődik tér-, sík- és mennyiség szemlélete.

A gyermek már az óvodába kerülés előtt felfigyel a dolgok mennyiségi és minőségi összetevőire. Érdeklődéssel fordul a matematikai információk felé. Az óvodai nevelés építhet ezekre a korai tapasztalatokra. Fontosnak tartjuk, hogy a család által nyújtott matematikai ösztönzéseket időben kövesse a tudatos óvodai nevelés, a gyermek egyenletes fejlődését biztosító módszerekkel.

Tevékenységek közben rengeteg olyan lehetőség adódik, ahol természetes környezetben folyhat a matematikai tapasztalatok szerzése.

A komplex foglalkozások alkalmat adnak arra, hogy a korábban mozaikszerűen megszerzett benyomásokat rendszerezzük, a megfigyelések, tapasztalatok körét szélesítsük és mélyítsük, a spontán tanultakat rögzítsük.

Az óvodapedagógus feladata:

- Az iskolai alkalmassághoz szükséges tapasztalatok megszerzése, részképességek, műveletek elsajátíttatása.
- Olyan eszközök és tevékenységek biztosítása, ami felkelti a gyermek érdeklődését, és természetes élethelyzetben teszi lehetővé számukra a matematikai tapasztalatok és ismeretek megszerzését.
- Elegendő alkalom, idő, hely, eszköz biztosítása a spontán és szerzett tapasztalat és ismeretszerzésre.

A fejlődés várható eredményei:

- Matematikai jellegű helyzetről, problémáról saját gondolataikat szabadon mondják el: egymás állításának igazságát ítélik meg.
- Képesek legyenek tulajdonságok szerinti válogatásra, sorba rendezésre.
- Használják helyesen a mennyiségekkel, halmazokkal kapcsolatos összehasonlítást kifejező szavakat.
- 10-es számkörben biztosan tudjanak műveleteket végezni.
- Tudjanak azonosítani különböző helyzetükben és egyező alakú tárgyakat, síkbeli alakzatokat.
- Jobbra-balra irányokat kifejező névutókat különböztessenek meg.

1.3 Természet, társadalom, ember – Külső világ tevékeny megismerése

A tevékenységközpontú program célja az, hogy a gyermeknek segítséget nyújtson ahhoz, hogy a világot megismerje és megértse a maga egészében. A külső világ tevékeny megismerése az óvodai nevelés egészében érvényesülő folyamat. A környezettel való ismerkedés közben alakul a gyermek társas magatartása. Fejlődik beszédmegértő és nyelvi kifejező képessége.

A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a szűkebb és tágabb természeti- emberi- tárgyi környezet formái, mennyiségi, téri viszonyairól. A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszony alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését. A gyermek, miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét is.

A környezet megismeréséhez kapcsolódó főbb események, tevékenységek:

víz, föld, madarak- fák napja

környezetvédelem

megfigyelés, kísérletezés mesterséges, ill. természetes környezetben

helyi adottságok lehetőségeinek kihasználása: óvodakert, tó, erdő, tanya, Vadaspark,

Füvészkert, Emlékpark, Múzeum

Ezen tevékenységek során a környezettudatos magatartás megalapozása.

Az óvodapedagógus feladata:

- Tegye lehetővé a gyermek számára a környezet tevékeny megismerését.
- Biztosítson elegendő alkalmat, időt, helyet, eszközöket a spontán és szervezett tapasztalat és ismeretszerzésre, a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására.
- Segítse elő a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában.
- A fenntartható fejlődés érdekében helyezzen hangsúlyt a környezettudatos magatartásformálás alapozására, alakítására.

A fejlődés várható eredményei:

- A gyermekek elemi ismeretekkel rendelkezzenek önmagukkal kapcsolatban (lakcím, szülők neve, foglalkozása, születésük időpontja, helye, óvoda neve).
- A gyermekek szimbólumok segítségével megtanulják az évek, évszakok.
- Hónapok, hetek, napok és a hozzájuk kapcsolódó tevékenységek ciklikusságát.
- Környezeti nevelés témái közé beépített környezetvédelem jeles napjait ismerjék.
- Alakuljon ki bennük gyűjtögető szenedély.
- Állatokról, növényekről legyenek alapvető ismereteik.
- Legyenek gyakorlottak az elemi közlekedési szabályok betartásában.
- Ismerjék a közlekedési eszközöket.
- A gyermekek ismerjék a környezetükben lévő fontosabb intézményeket,
- a település nevezetességeit.
- Legyen ismeretük a betegellátás feladatairól, tudják megnevezni testrészeiket,
- ismerjék érzékszerveiket és ezek funkcióit, védelmét.

2. Művészeti tevékenységek

2.1. Vizuális tevékenységek – rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

Célunk, hogy a gyermek örömet lelje a vizuális tevékenységekben és önmaga képessé váljon az alkotásra.

A vizuális nevelés összetett sokszínű terület. Magában foglalja a rajzolást, festést, a kézimunkát, képalakítást, műalkotásokkal való ismerkedést és a környezetalakítást.

Megismertetjük a gyermekeket különböző anyagokkal, az ábrázolás és konstruálás egyszerű munkafogásaival, technikai alapelemeivel. Fejlesztjük az eszközök használatának és karbantartásának szokásait. Megismertetjük őket a szerb nép tárgyi és motívumkincsével. Figyelembe vesszük az egyes gyermekek közötti ábrázolás képességbeli különbségeket. Minden csoportban kialakítottunk egy ábrázoló sarkot, ahol minden szükséges eszköz a rendelkezésükre áll.

Soha nem kényszerítjük a gyermeket a feladat kényszerű megoldására, jókedvet teremtünk, a megoldás nem kötelező számára.

Valljuk, hogy minden gyermeknek van adottsága a vizuális kifejezéshez!

Az óvodapedagógus feladatai:

- A csoportszoba kialakításánál vegye figyelembe a gyermeki igényeket.
- Biztosítsa az esztétikai környezetet.
- Vizuális eszközöket, anyagokat helyezze elérhető közelségbe, gondoskodjon róla, hogy bármikor használhatók legyenek.
- Műhelyhangulat kialakítása.
- Éljen a helyi művelődési házban található kemence adta lehetőséggel.
- Nyújtson lehetőséget a vizuális és kommunikációs tevékenységek összekapcsolására, biztosítva a komplexitást, a tevékenységek tartalmának integrációját.

A fejlődés várható eredményei:

- Fedezzék fel, hogy a világon minden ábrázolható, megjeleníthető.
- Örömmel, önállóan is ábrázoljanak.
- Ismerjék a színeket, tevékenységeikben változatosan használják.
- A tevékenységeknél használt eszközök, anyagok tulajdonságait, használatuk módját ismerjék meg.
- Biztonsággal használják az ollót, eszközöket, egyszerű formákat önállóan vágjanak ki.
- Tudjanak hajtogatni, ragasztani, papírelemek és más anyagok felhasználásával, képet, egyszerű játékot tervezni, készíteni.
- Legyen igényük az alkotásra és az esztétikai élmények befogadására.

2.2. Mesélés, verselés

Az irodalmi nevelés szorosan összefonódik az anyanyelvi neveléssel, zenével, énekkel, mozgásos játékokkal. Az óvodás gyermek életkorának megfelelő irodalmi műfaj a mese, a vers. Emberi kapcsolatokra tanít, mélyíti az önismeretet, segíti a világ megismerését. Fejleszti a belső képteremtés lehetőségét, oldja a szorongást. A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője, feltárja a gyermek előtt a külvilág viszonyait, viselkedésformáit, alakítja világgképét.

A szerb és magyar gyermekköltészet, népmesék, a helyi irodalmi hagyományok, gazdag és jó alkalmat kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre. A mese úgy, mint a játék örömforrás.

Cél: Legyenek képesek irodalmi élmények befogadására és reprodukálására, saját vers és mesealkotásra.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Felhasznált irodalmi anyagok igényes összeállítása (népi, klasszikus és kortárs irodalomból egyaránt).
- Megteremteni a mesehallgatás, mondókás-verses együttjátszás örömét.
- Mesekuckó kialakítása, nemcsak mesélésre, hanem bábozásra, dramatizálásra is, egy

helyen tárolt eszközökkel.

- Mondókák – versek – mesék segítségével fejleszteni a gyermek, nyelvi képességeit.
- Ismerjen a szerb nemzet kultúrájából merített dalokat, meséket, verseket, mondókákat és játékokat

A fejlődés várható eredményei:

- Szívesen és önként hallgassanak mesét, verset, mondókát vagy elbeszélést.
- Maguk is kezdeményezzenek mesélést, verselést, mondókázást.
- Használják a mese nyelvi fordulatait, kifejezéseit.
- Önként vegyenek részt a bábozásban, dramatizálásban és ők is kezdeményezzenek.
- Nézegessék szívesen kedvenc képeskönyveiket és meséskönyveiket.
- Számukra ismeretlen szavakkal bővüljön szókincsük.

2.3. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

A tevékenység célja:

- a környezet hangjainak megfigyelése, a közös éneklés, mondókázás, énekes játékok által a gyermekek zenei érdeklődésének felkeltése, zenei ízlésének, fogékonyságának formálása, élményszerzés
- A hagyományok továbbörökítése, a zenei anyanyelv kialakítása, más népek dalainak, énekes körjátékainak bemutatása

A környezet hangjainak megfigyelése, az ölbéli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok, a zenélés örömet nyújtanak a gyerekeknek, egyben felkeltik zenei érdeklődését, formálják zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát.

Az élményt nyújtó közös ének – zenei tevékenységek során a gyermek felfedezi a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét.

A népdalok éneklése, hallgatása, a gyermek,- néptáncok és népi játékok, a hagyományok megismerését, továbbélését segítik. Az óvodai ének – zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását.

Az énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközül szolgálnak a gyermek zenei képességeinek (egyenletes lüktetés, ritmus, éneklés, hallás, mozgás) és zenei kreativitásának alakításában.

Az ének – zene és az ehhez kapcsolódó mozgás ugyanúgy az óvodai mindennapok része, mint a napi mesélés vagy séták és kirándulások. Napközben bármikor adódhat lehetőség éneklésre, mondókázásra, vagy körjátékok játszására, tehát ez a feladat sem korlátozódhat csupán a foglalkozások időtartamára. Az élményt nyújtó közös éneklés, a körjáték, a mondókázás a művészeti és az esztétikai nevelés szempontjából is kitüntetett helyet kap, és szoros kapcsolatban áll az anyanyelvi neveléssel. A zenei nevelés elősegíti a zenei anyanyelv

megalapozását, a gyermek biztonságérzetének erősítését, gátlásaik feloldását, erőteljesen befolyásolja értelmi, érzelmi, akarati és szociális fejlődésüket.

Óvodánkban a zene, az éneklés színessé és örömtelivé teszi ünnepeinket.

Óvodai életünk egészét a nemzetiségi nyelv és kultúra határozza meg. Célunk ezek megismertetése és elsajátítása, a hagyományok átörökítése. Dalanyagainkat a nemzetiségi zenekultúrkincseiből merítjük, legyen az az anyaországból vagy helyi gyűjtésből. Nagy hangsúlyt fektetünk az élőzene fontosságára, mivel a szerb dalok, táncok ritmusukban, mozgásanyagukban teljesen mások, mint a magyar nép zenéje, tánca. Emellett lehetőséget nyújtunk a gyerekek számára a magyar néptánc, népzene, néphagyományok megismerésére is.

Az óvodapedagógus feladata:

- a korosztálynak megfelelő igényes zenei anyag válogatása, megfelelő hely, idő, eszköz biztosítása, a zenei képességek fejlesztéséhez
- a gyermekek ének-zene kultúrájának megalapozása, a néphagyományörzés és az ének-zenei nevelés színvonalának megőrzése
- törekedjen arra, hogy az ének-zene és az ehhez kapcsolódó mozgás az óvodai mindennapok része legyen
- Ismerjen a szerb nemzet kultúrájából merített dalokat, mondókákat és játékokat

A fejlődés várható eredményei:

- Ismerjenek több népi dalos játékot, mondókát és gyermekdalokat.
- Biztonsággal és szívesen használják a ritmushangszereket.
- Ismerkedjenek meg egyszerű tánclépésekkel, népdalokkal.
- Néhány perces hangszeres muzsikát és gépi zenét is figyelmesen tudjanak hallgatni.
- A feladatokat a játékban vállalt szerepeket önállóan oldják meg.
- Különböztessék meg a zenei fogalom párokat.
- Érezzék az egyenletes lüktetést és a dalok ritmusát.
- Vállalkozzanak önálló éneklésre.
- Találjanak ki rövid hangterjedelmű dallamokat.

3. Mozgás

Célunk, hogy egészséges, örömmel mozgó gyerekeket neveljünk. Ismerjék és sajátítsák el azokat a mozgásokat, amelyek megalapozzák mozgásműveltségüket, mozgáskészségük fejlődését. Képesek legyenek a szabályok betartására, figyeljenek társaikra. Sikeres feladatmegoldások mozgások eredményeként önbizalmuk, kitartásuk, erejük, ügyességük, teherbíró képességük, állóképességük életkoruknak megfelelő legyen.

A mozgás fontos szerepet játszik az egészség megóvásában, a szervezet biológiai egyensúlyának fenntartásában, kedvező hatást gyakorol az értelmi, érzelmi fejlődésre,

hozzájárul a gyermeki személyiség differenciált fejlesztéséhez.

Az egészség alatt értjük a testi, lelki jólét állapotát.

A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyerekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos feladatok, a pszichomotoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszközei. Az óvodáskor a természetes hely-, helyzetváltoztató- és finommotoros mozgáskészségek tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakasza, amelyeket sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlási formákkal, játékokkal szükséges elősegíteni. Ezzel biztosítható a mozgás és az értelmi fejlődés kedvező egymásra hatása.

A mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok rendszeres alkalmazása kedvezően hatnak a kondicionális képességek közül különösen az erő és az állóképesség fejlődésére, amelyek befolyásolják a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését. Fontos szerepük van a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásában, felerősítik, kiegészítik a gondozás, és egészséges életmódra nevelés határait.

A spontán, a szabad játék kereteiben végzett mozgásos tevékenységeket kiegészítik az irányított mozgásos tevékenységek. A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is, miközben együtt hatnak a gyermek személyiségének – a pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás – fejlődésére.

A spontán – a játékban, azon belül a szabad játékban – megjelenő mozgásos tevékenységeknek, az egészségfejlesztő testmozgásnak az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyerek számára lehetőséget kell biztosítani. Törekedni kell, a gyereket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására.

Az óvodapedagógus feladata:

- változatos eszközökkel, lehetőségekkel biztosítsa a gyermekek önálló szabad mozgását az óvodai élet mindennapjaiban

Mindennapi testnevelés

A mozgásfejlesztés feladatai:

- Legyen lehetőségük a gyermekeknek saját testük mozgását átélni,
- Sokoldalú mozgástapasztalatokat szerezzenek a gyermekek az alapvető mozgásformák gyakorlása által,
- Folyamatosan fejlődjön a gyermekek mozgása és egyensúlyérzéke,
- A kéz finommozgásainak fejlesztésére nyújtsunk változatos lehetőségeket,
- Segítsük elő a gyermekek harmonikus, összerendezett mozgásának kialakulását.

Az óvodapedagógus feladatai a mindennapi testnevelés megszervezésében:

- Legfontosabb feladat, hogy minden nap adjon lehetőséget a gyermekeknek minél hosszabb időtartamon keresztül a szabad levegőn való tartózkodása.
- Biztosítsa a gyermekek szabad mozgásgyakorlásának a feltételeit.
- Adjon ötletet, irányítsa a gyerekek figyelmét a szabadban és az épületen belül is a legoptimálisabb terhelést biztosító napi mozgáshoz.

- Változatos eszközök és a gyermekek önálló, szabad mozgásának biztosításával tegye lehetővé, hogy a mindennapi testnevelés örömet jelentsen a gyermekek számára.
- Mindennapi testnevelést, időjárástól függően a szabadban kezdeményezzük.
- Biztosítjuk a gyermekek szabad mozgásgyakorlásának feltételeit.
- Változatos eszközök és a gyermekek önálló szabad mozgásának biztosításával tesszük lehetővé - az egyéni szükségletek és képességek figyelembe vételével-, hogy a mozgás örömet jelentsen minden gyermek számára.

A fejlődés várható eredményei:

- Gyermeki szervezetük arányosan és sokoldalúan fejlődjön.
- Motoros és testi képességeik fejlődjenek.
- Erősödjön vázizomzatuk.
- Alakuljon ki a helyes testtartásuk.
- Fizikai állóképességük, ügyességük fejlődjön.
- Alakuljon megfelelően nagy – és finommozgásuk.

A nevelés időkeretei

Napirend

6:30-11:30 óra	Játék, tanulás, gondozási feladatok, tízórai, mindennapi testnevelés, udvari tevékenységek, komplex foglalkozás, néptánc, logopédia, gyógytestnevelés, egyéni fejlesztés
11:30-14:30 óra	Ebéd, tisztálkodás, öltözés, fogmosás, teremrendezés, mese, pihenés, folyamatos ébredés,
14:30-17:30 óra	Folyamatos uzsonna, gondozási feladatok, szabadidős tevékenység az udvaron, vagy a teremben, játék, hittan, kutyás fejlesztő foglalkozás.

A napirendben az egyes tevékenységekre fordítható idő rugalmasan változtatható a körülmények, az évszakok, váratlan események hatására.

A heti rend a napirendhez hasonlóan a folyamatosságot, rendszerességet, a nyugalmat segíti elő a csoportban és lehetőséget nyújt a szokásrendszer segítségével az óvodások napi életének megszervezéséhez.

Az óvodapedagógus feladatai a nevelőmunka dokumentálásával kapcsolatban:

- heti nevelési-tanulási tervkészítés,
- hetirend és napirend összeállítás,
- a gyermekek fejlődésének megfigyelését szolgáló feljegyzések vezetése,

Nemzetiségi óvodai nevelés feladatai

A gyermek természetesen kötődjön a szerb nemzetiségi nyelvhez, kultúrkincshez, meséhez, zenéhez, szép forma, tárgyi világhoz. Életkori sajátosságainak és egyéni fejlődési ütemének megfelelően ismerje meg a szerb nyelvet, kultúrát és hagyományokat. Életkoruknak és egyéni képességeinek megfelelően a gyermekek rendelkezzenek olyan szókinccsel, amely lehetővé teszi, hogy a megszerzett ismereteket tudják szerb nyelven közvetíteni. Tudjanak tájékozódni kommunikációs helyzetekben. Sajátítsa el a szerb énekeket, körjátékokat, meséket, verseket, néptáncot. Az óvoda környezete tükrözze a szerb nép hagyományait, tárgyi emlékeket. (nemzetiségi sarok kialakítása, és folyamatos bővítése). A népszokások még élnek, nagy részük vallási ünnepekhez kötődik. Szerb nemzetiségi ünnepek:

- Sveti Nikola (december 19.),
- Badnji dan, Badnje vece (januar 6.),
- Bozic (januar 7-8.),
- Szent Száva (januar 27.),
- Szent Trifun (február 14.)
- Sretenje
- Poklade,
- Lázár szombatja
- Uskrs,
- Cvetna nedelja, Duhovi.
- Iván nap

Büszkék vagyunk hagyományainkra, s valljuk, ezek nélkül nem nőhet fel gyermek, ezért igyekszünk a népi hagyományokat is megismertetni, gyakoroltatni gyermekeinkkel. Ezekkel a tevékenységekkel gazdagabbá tudjuk tenni mindennapjainkat, a múlt tiszteletére neveljük gyermekeinket, remélve, hogy tovább gondozzák az elültetett magot.

- a magyarsággal e hazában együtt élő nemzetiségek kultúrájának megőrzése, anyanyelvük ápolása, fejlesztése,
- különböző vallási hagyományok tiszteletben tartása,
- a kulturális sokszínűség, a nyelvi különbözőség, kulturális értékek elfogadása, támogatása,
- alapvető szabadságjogok betartása,
- biztosítani kell a más nemzetiségű család kultúrájának ápolását, támogatni anyanyelvük használatát, biztosítani az anyanyelvű oktatást, saját nyelven való névhasználat jogát, kollektív részvételüket a közéletben, segíteni kell kulturális autonómiájuk megvalósulását.
- A gyermekben alakuljon ki pozitív érzelmi viszony a nemzetiség kultúrája és nyelve iránt

- Életkorának és egyéni képességeinek megfelelően rendelkezzen olyan
- szókinccsel, amely lehetővé teszi, hogy a megszerzett ismereteket tudja szerb nyelven közvetíteni
- Tudjon tájékozódni a kommunikációs helyzetekben
- Ismerjen a szerb nemzet kultúrájából merített dalokat, meséket, verseket, mondókákat és játékokat
- Ismerkedjen meg a helyi szerb nemzetiségi szokásokkal, hagyományokkal és tárgyi kultúra értékeivel

A szerb néphagyományörzés tartalmai

Minden ünnepet egy hosszabb előkészülettel vezetünk be. A gyermekek kíváncsiságát kielégítve folyamatosan biztosítjuk a változatos tevékenységet. A hagyományok ápolása a szülőkkel, nagyszülőkkel, gyermekekkel közös együttjátszást, együttműködést jelent, mely örömtelivé, izgalmassá teszi a várakozás időszakát. A tevékenységek során mindig használjuk a szerb nyelvet. Így maga az ünnep és a nyelvtanulás nem válik merevvé, erőltetetté, hanem vidám hangulatú, természetes, felszabadult és sok spontán ötletet befogadóvá válik.

Nemzetiségi nyelvi nevelés

A szerb nemzetiségi nevelés célja a gyermekek nyelvi környezetének biztosítása, és felkészítésük a szerb nyelv, iskolai tanulására.

A szerb nyelvi nevelés az óvodás korú gyermekek életkori sajátosságainak és egyéni fejlettségének megfelelően a szerb nyelv megismerését, elsajátítását, fejlesztését szolgálja.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A gyermekek nyelvismeretének függvényében minél teljesebb szerb nyelven folyó kommunikáció kialakítása
- Utánzásra alapuló, rendszeresen visszatérő kommunikációs helyzetek megteremtése a különböző helyzetek során
- A szerb kultúrából – irodalom, zene, népi játékok – tudatosan felépített nyelvsajátítás megszervezése.

Óvodánk kapcsolatai

1. Óvoda - család kapcsolata

- A kapcsolattartás formái:
- családlátogatás
 - nyílt nap
 - nyílt ünnepek, rendezvények
 - közös kirándulások
 - napi megbeszélések
 - faliújságra kitett hirdetés

- írásbeli értesítés
- szülői értekezlet
- óvodalátogatás bármikor.

2. Óvoda – Nikola Tesla Szerb Tanítási Nyelvű Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium, Kollégium és Könyvtár
3. Óvoda – Deszki Szerb Nemzetiségi Önkormányzat
4. Óvoda – Országos Szerb Önkormányzat
5. Óvoda - Bánát Szerb KHE
6. Magyarországi szerb óvodák
7. Az óvoda - iskola kapcsolata, együttműködési terv alapján.
8. Gyermekjóléti Szolgálat
9. A pedagógiai szakszolgálattal.
10. Óvoda - Faluház és Könyvtár
11. Az óvoda és az egészségügyi intézmények kapcsolattartását az óvodavezető együttműködési terv szerint bonyolítja, szervezi.
12. Óvoda- KHT - Sportcsarnok 11.
13. Móra Ferenc Csicsergő Óvoda
14. Móra Ferenc Múzeum
15. Az étkezést biztosítóval a kapcsolatot az óvoda vezetője és a helyettes tartja

Különleges bánásmódot igénylő gyermek:

- sajátos nevelési igényű gyermekek (SNI) a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján:
 - mozgásszervi
 - érzékszervi
 - értelmi, vagy beszéd fogyatékos
 - autizmus spektrum zavarral küzd (súlyos tanulási, figyelem-, vagy magatartásszabályozási)
 - egyéb pszichés fejlődési zavarral küzd
- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek (BTM) a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján
 - az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít,
 - társas kapcsolati problémákkal,
 - tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd,
 - közösségbe való beilleszkedése, személyiségfejlődése nehezített, vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül SNI-nek
- kiemelten tehetséges gyermek

Fontos, hogy az óvodapedagógus oktató-nevelő munkája során mindig figyelembe vegye a gyermekek egyéni képességeit, tehetségét, fejlődési ütemét, szociokulturális háttérét.

Feladata, hogy elősegítse optimális fejlődését, tehetségének kibontakoztatását, hátrányos helyzetének kompenzálását. Különösen jelentős feladata, hogy együttműködésre törekszik a speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel.

Alapelveink közé tartozik többek között:

- Azonos jogok és lehetőségek biztosítása a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek számára.
- A gyermekek sajátos szükségleteit igyekszünk minél inkább egyénre szabott nevelési-oktatási programmal kielégíteni, differenciálást alkalmazni.
- A gyermekek terhelése során figyelembe vesszük egyéni képességeit, melyekhez a segítségnyújtás során is igazodunk. Önállósodásukat elősegítjük.
- A lehetőségekhez való egyenlő hozzáférés.
- Elfogadó és befogadó szemléletű környezet biztosítása.
- Bizalmi kapcsolat a gyermek családjával.

A gyermekek egyéni fejlődésének optimális szintjének eléréséhez az alábbi feladatokat határozzuk meg:

- Gyermekek és családjaik több szempontú megismerése (pl.: részletes anamnézis, családlátogatás, környezettanulmány).
- Fogadóórák, egyéni konzultációs lehetőségek.
- Szükség esetén további vizsgálatok kezdeményezése (pl.: szakorvosi, tanulási képességet vizsgáló szakértői).

Sajátos nevelést igénylő gyermekek befogadása és fejlesztése

Az SNI gyermekek családi nevelését, a közösségbe való beilleszkedését elősegítheti a többi gyermekkel való integrált nevelésük, melyhez igénybe kell venni szakirányú végzettségű, integrált fejlesztésben tapasztalatokkal rendelkező gyógypedagógus közreműködését, aki segíti, felkészíti a gyermeket fejlesztő óvodapedagógust.

Az integráltan fejlesztett gyermek számára biztosítani kell mindazokat a speciális eszközöket, foglalkozásokat melyekre a szakértői és rehabilitációs bizottság javaslatot tesz.

Az óvodapedagógust az elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség kell, hogy jellemezze, és az együttneveléshez szükséges kompetenciák. Foglalkozásai során beépíti a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat, szükség esetén eljárásait megváltoztatja. Egy-egy nevelési helyzet megoldásához alternatívákat keres, alkalmazkodik az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedéshez. Szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít.

Ehhez a feladathoz a gyógypedagógus speciális szaktudását is lehetőség szerint igénybe kell venni, aki rendszeresen tapasztalatot cserél az óvodapedagógussal.

Az alapszövegben meghatározott nevelési, fejlesztési tartalmak minden gyermek számára szükségesek. Az óvodai nevelés a sajátos nevelési igényű gyermekeknek is a nevelés általános célkitűzéseinek megvalósítására törekszik.

A nevelés hatására a sérülés arányában a sajátos nevelési igényű kisgyermeknél is fejlődnie kell az:

- alkalmazkodó készségnek
- az akaraterőnek.
- az önállóságra törekvésnek
- az együttműködésnek

A napirend során mindig csak annyi segítséget kapjon a gyermek, ami a további önálló cselekvéshez szükséges.

A sajátos nevelési igény szerinti környezet kialakítása és a szükséges tárgyi feltételek és segédeszközök megléte biztosítja a célok megvalósítását.

A program megvalósításakor figyelemmel kell lenni arra, hogy:

- a sajátos nevelési igényű gyermekeket a nevelés, a fejlesztés ne terhelje túl,
- fejlesztésük a számukra megfelelő területeken valósuljon meg.
- az elvárások igazodjanak az adott gyermek fejlődésének üteméhez
- a rehabilitációs célú fejlesztő terápiák programjai váljanak az óvodai élet elemeivé.

A sajátos nevelési igény kifejezi:

- a gyermek életkori sajátosságainak fogyatékoság által okozott részleges vagy teljes körű módosulását,
- a képességek részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét, lassúbb ütemű és alacsonyabb szintű fejleszthetőségét.

A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő, fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé.

A gyermekek habilitációs, és rehabilitációs célú fejlesztéséhez a szakértői bizottság szakvéleményében foglaltakat kell alapul venni.

Az óvodai nevelőmunka során figyelemmel kell lenni arra, hogy:

- a sérült kisgyermek harmonikus személyiségfejlődését az elfogadó, az eredményeket értékelő környezet segíti
- a gyermek iránti elvárás fogyatékoságának jellege, súlyosságának mértéke határozza meg;
- terhelhetőségét biológiai állapota, esetleges társuló fogyatékosága, személyiségjegyei befolyásolja.

Az alapvető nevelési, fejlesztési tartalmak minden gyermek számára szükségesek. Az SNI igényű gyermekeknél is az általános nevelési célkitűzések megvalósulására törekszünk. Mindegyik gyermeket a saját igénye, tempója, fejlődési üteme szerint

nevelünk a többiekkel együtt. Cél, hogy összhangba kerüljenek az általános irányelvekkel. A fejlesztés mindenki számára a megfelelő területen valósuljon meg, mindig figyelembe véve az egyéni szükségleteket a gyermek állapotából fakadóan. A sajátos nevelési igény nagyobb mértékű differenciálást tesz szükségessé.

A harmonikus személyiségfejlődésben elengedhetetlen az elfogadó, eredményeket értékelő környezet.

A szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységek

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységeink, feladataink:

- Családlátogatás, szülői konzultáció az óvodapedagógussal és a fejlesztést végző szakemberrel, valamint a gyermekvédelmi felelőssel.
- Szülőknek tartott óvodai előadások.
- Egészségnevelés.
- Fejlesztő-kompenzáló tevékenység az óvodai csoportokban, egyénileg, illetve mikro-csoportosan.
- Szükség esetén speciális végzettségű szakember bevonása.
- Szükségletek kielégítése terén: egészséges környezet megteremtése, a gyermek megfelelő gondozottságának biztosítása, alapvető fizikai szükségleteinek kielégítése, valamint a nyugodt kiegyensúlyozott, szeretetteljes óvodai légkör kialakítása.
- Szülők segítése tanácsadással (szociális juttatások, lehetőségeik megismertetése).

A hátrányos helyzet leggyakoribb okai (környezeti, anyagi, egészségügyi, a gyermek személyiségében rejlő okok)

- Környezeti okok: egyszülős család, sokgyermekes család, szűkös lakásviszonyok, szülők iskolázatlansága, nevelési problémák, negatív hatású személyek.
- Anyagi okok: munkanélküliség, alacsony jövedelem, csökkent munkaképesség vagy munkaképtelenség, a kereset nem a családi szükségletek kielégítésére fordítható.
- Egészségügyi okok: születési rendellenesség, szerzett fogyatékoság, tartós betegség, idegrendszeri problémák, pszichés gondok, higiénés hiányosságok.
- Gyermek személyiségében rejlő okok: értelmileg és/vagy érzelmileg visszamaradt, viselkedéses eltérések.

A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítése.

Óvodánkban az esélyegyenlőséget az alábbi elvek mentén biztosítjuk:

- Óvodai nevelésbe való bekapcsolódás lehetőségének biztosítása
- Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek azonosítása

- A gyermekek személyiségének minél pontosabb megismerése, ehhez igazított fejlesztés
- A gyermekek fejlődésének önmagukhoz való mérése, tehetségjegyeiknek azonosítása, fejlesztése
- Kötelező foglalkozásokon való részvétel lehetősége
- Óvodai eszközök használatának lehetősége
- Óvodai neveléshez kapcsolódó szolgáltatásokhoz való hozzájutás azonos feltételei
- Iskolai életmódra való felkészítés a képességek figyelembe vételével

Az esélyegyenlőség megteremtésében feladatunk, hogy senkit ne érjen hátrányos megkülönböztetés:

- Nemi, faji hovatartozás
- Bórszín
- Nemzetiség
- Nemzeti, etnikai hovatartozás
- Anyanyelv
- Fogycatékosság
- Egészségi állapot
- Vallási, világnézeti, politikai hovatartozás
- Családi állapot
- Életkor
- Vagyonni helyzet alapján.

Halmazottan hátrányos helyzetű gyermekek fejlődésének elősegítése

A hátrányos és a halmazottan hátrányos helyzet megállapítása

67/A. § (1) Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- b) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
- c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált városfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy

szükségletükben, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

(2) Halmozottan hátrányos helyzetű

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)–c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

b) a nevelésbe vett gyermek,

(3) A gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elbírálásával egyidejűleg kérelemre – külön döntésben, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal egyező időtartamra – megállapítja a gyermek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetének fennállását.

(4) A hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását követően is kérelmezhető. Ebben az esetben az (1) bekezdésben meghatározott feltételek fennállását a kérelem benyújtásának időpontjára vonatkozólag kell vizsgálni, valamint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a kérelem benyújtásának napjától a fennálló rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény időtartamára állapítható meg.

A fejlesztés alapelvei:

- Fontos, hogy figyelembe vegyük a gyermek speciális szükségleteit, egyéni teherbíró képességét. Valljuk az egyéni bánásmód fontosságát.
- A szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai módszerek alkalmazása.
- A foglalkozásokon, a fejlesztőmunka megvalósítása során a komplexitás elvét szükséges érvényesíteni. A ráhatás egyidejűleg mindig több funkcióra irányuljon.
- A fejlesztés akkor hatékony, ha indirekt módon történik.
- A fejlesztés mindig komplex tevékenység, amely a meglévő pozitív értékekből indul ki és a meglévő kompetenciákra építkezik, a gyermek egyéni fejlődési üteméhez igazodik, kiterjed az egész személyiségre.

A gyermekek fejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladatok:

A fejlesztésben saját egyéni utat kell találni a gyermek képességeihez és személyiségéhez igazodva. A fejlesztés hosszú folyamat, következetességet igényel. Kulcsfontosságú szereplő a befogadó pedagógus, akinek elfogadó attitűddel kell rendelkeznie. A hatékony pedagógiai munka alapja az óvodapedagógus motiváltsága a gyermekek megismerésére. A megismerés nem lehet akciójellelű, hanem komplex pedagógiai folyamatba ágyazott, integráns része kell, hogy legyen a mindennapi pedagógiai munkának. Fontos, hogy a megismerés a gyermek személyiségének egészére irányuljon. Elengedhetetlen a család szociokulturális hátterének feltérképezése arra vonatkozólag, hogy milyen körülmények között él, naponta honnan érkezik az óvodába. Mindezek információt nyújtanak a gyermeket segítő és gátló tényezőkről.

Néhány, a gyermeki megismerésben alkalmazható módszer:

- dokumentumelemzés (gyermekrajzok, hivatalos és személyes dokumentumok, szak- és szakértői vélemények, írásos feljegyzések elemzése, szülői beszélgetések).
- megfigyelés (foglalkozásokon, játéktevékenységben, otthoni környezetben történő megfigyelés)
- szülőkkel történő beszélgetések

A gyermekek számára biztosítani kell az optimális fejlődési feltételeket, az óvodapedagógus legfőbb feladata a megfelelő feltételek, támogató környezet létrehozása.

Az ilyen környezet:

- segíti a különbözőségek elfogadását
- megerősíti, hogy minden gyermeknek vannak értékei, erősségei
- bátorít, elismeri az egyéni erőfeszítést, táplálja az alkotó szellemet
- táplálja, erősíti az önállóságot
- elismeri mindenkinek a munkáját, tevékenységét.

A gyermekvédelemmel kapcsolatos pedagógiai tevékenységek

Alapelvünk: Az óvodai nevelés országos alapprogramja tartalmazza, hogy az óvoda óvó-védő funkciót tölt be. Kiemelten kell kezelni a gyermekvédelmet. Az óvodai gyermekvédelem az első és legfontosabb jelzőrendszer, hiszen itt érzékelhető először a gyermek, és rajta keresztül a család minden problémája. Mivel a gyermek napja nagy részét az óvodában tölti, itt tudjuk legkönnyebben kiszűrni a problémákat.

A gyermekvédelmi munka alapja a prevenció és a segítségnyújtás, valamint az egyénre szabott bánásmód és a tapintatos kapcsolattartás

Célja: Legfontosabb a megelőzés, a gyermeki jogok védelme. A szülők segítése a problémák megoldásában, a megfelelő hivatalos helyre irányítva.

Évenként feltárni azokat a körülményeket, amelyek óvodásaink családi helyzetét hátrányosan érintik, illetve veszélyeztetik. Minden nevelési év elején felmérést végzünk annak érdekében, hogy a családok körülményeit megismerjük.

Feladata:

Fontos feladat az egyéni sorsokkal való törődés, segítségnyújtás a hátrányok enyhítésére az óvodai keretek közötti kompenzálás biztosítása.

A gyermekvédelmi esetek feltérképezése, adatszolgáltatás, környezettanulmány készítése, kapcsolattartás a Gyermekjóléti szolgálattal, a Nevelési Tanácsadóval, a Szakértői Bizottsággal, minden óvodapedagógus feladatkörébe beletartozik.

A gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenység:

A családban megjelenő életvezetési problémák nagymértékben befolyásolják a gyermekek egészséges fejlődését. E negatív hatások leggyakrabban a gyermekek viselkedésének, kapcsolatrendszerének és teljesítményének zavaraiiban jelentkeznek az óvodában. Ezért elkerülhetetlen, hogy az óvodapedagógusok ismerjék a családok helyzetét.

Pedagógiai tevékenység, gyermekvédelmi feladatok a nevelőtestületben

- a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése
- segíteni a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekek óvodába kerülését
- az óvodában olyan légkör kialakítása, ami kizárja annak a lehetőségét is, hogy a gyermek bármilyen oknál fogva hátrányos vagy kitaszított legyen
- az új óvodások befogadásának és beilleszkedésének segítése
- a szülőkkel való kapcsolatfelvétel, együttműködésre ösztönzés
- rendszeres óvodalátogatást figyelemmel kísérjük
- a segítő szervezetekkel, intézményekkel kapcsolatot tartunk
- kapcsolatot tartunk az orvossal, védőnővel
- részt veszünk továbbképzéseken
- indokolt esetben hatósági eljárást kezdeményezünk
- a veszélyeztetett gyermekekről nyilvántartást vezetünk

Iskolaérettség, a fejlődés jellemzőinek összefoglalása

A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai munkához, az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet.

Az iskolaérettségnek *testi, lelki és szociális* kritériumai vannak, melyek közül egyik sem hanyagolható el, mindegyik egyformán szükséges a sikeres iskolai munkához.

A testileg egészségesen fejlődő gyermek:

- Hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró.
- Mozgása összerendezettebb harmonikusabb. Erőteljesen fejlődik a mozgáskoordináció és a finommotorika.
- Mozgását, viselkedését, testi szükségleti kielégítését szándékosan irányítani képes.

A lelkiileg egészségesen fejlődő gyermek:

- Az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre.
- A tanuláshoz szükséges képességei folyamatosan fejlődnek.
- Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik.
- Az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés, a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés

időtartama, a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés.

- Megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele.
- A cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.

A **szociálisan** egészségesen fejlődő gyermek:

- Készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőttel és gyermektársaival, amennyiben az iskolai légkör ezt lehetővé teszi.
- Egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni, késleltetni tudja szükségletei kielégítését,
- Feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb elvégzésében nyilvánul meg, kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.

A neurológiai és egyéb hátránnyal küzdő gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett korrekció mellett érhető csak el a fentiekben leírt fejlettségi szint.

HELYI TANTERV

4.1. A választott kerettantervek megnevezése

Az iskolai oktatásban használt tartalmi szabályozók és a kerettanterv kiválasztása alapvetően meghatározza az intézmény pedagógiai programját és az oktatás irányvonalát. A 2020-ban bevezetett Nemzeti Alaptanterv (NAT) kiemelt célja a korszerű, kompetencia-alapú oktatás támogatása, amely a tanulók képességeinek és készségeinek fejlesztésére, a gyakorlati tudásra, valamint a mindennapi életben alkalmazható ismeretekre helyezi a hangsúlyt.

Intézményünk a 2020-as NAT-hoz illeszkedő kerettantervek közül választotta ki azokat, amelyek leginkább megfelelnek a helyi sajátosságainknak, a tanulói összetételnek és az iskola pedagógiai célkitűzéseinek. A választott kerettantervek megnevezései tükrözik azokat a tantárgyi struktúrákat és oktatási elveket, amelyeket az iskolánk követ az oktatási folyamat során.

A kerettantervek kiválasztása során figyelembe vettük az iskola saját profilját, specializációját, valamint azokat a közösségi igényeket, amelyek befolyásolják az intézmény pedagógiai irányvonalát. Az így kiválasztott kerettantervek biztosítják, hogy az iskola oktatási programja összhangban legyen a 2020-as NAT által meghatározott követelményekkel és célokkal, figyelembe véve *A nemzetiség óvodai nevelésének és a nemzetiség iskolai nevelés-oktatásának irányelveit.*

A tagiskolák önálló helyi tantervvel rendelkeznek.

Intézményünk a következő kerettanterveket választotta:

- ❖ *A nemzetiségi nevelés-oktatás kerettantervein belül A szerb nemzetiségi nevelés-oktatás kerettantervei*
- ❖ *Kerettanterv az általános iskola 1–4. évfolyamára*
- ❖ *Kerettanterv az általános iskola 5–8. évfolyamára*
- ❖ *Kerettanterv a gimnáziumok 9–12. évfolyamára*
- ❖ *Kerettantervek egyes iskolatípusra, pedagógiai szakaszra, tantárgyra, vagy sajátos köznevelési feladat teljesítéséhez belül a Magyar mint idegen nyelv 9–12. évfolyam*

4.2. A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszám

Alapóraszámok az alapfokú képzés nevelési-oktatási szakaszaiban

Tantárgyak	Alapfokú képzés nevelési-oktatási szakaszai							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom *****	4	6	5	5	4	4	3	3
Szerb nyelv és irodalom *****	7	5	5	5	5	5	5	5
Matematika	4	4	4	4	4	4	3	3
Történelem					2	2	2	2
Állampolgári ismeretek								1
Hon- és népismeret *						1		
Szerb nemzetiségi népismeret ***	1	1	1	1	1	1	1	1
Etika / hit- és erkölcsstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Környezetismeret ****	1	1	1	1				
Természettudomány	1	1			2	2		
Kémia							1	2
Fizika							1	2
Biológia							2	1
Földrajz							2	1
Angol nyelv*****			1	2	2	2	3	3
Ének-zene	1	1	1	1	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1	1	1	1	
Dráma és színház **							1	
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1		
Digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
Testnevelés (+ néptánc)	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)					1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	1	0	0	0	0	0
Maximális nemzetiségi órakeret	27	27	27	28	31	31	33	33
Intézményi órakeret	26	26	27	28	31	31	33	33

* A piros színnel jelölt Hon- és népismeret tantárgyat heti 1 órában, intézményi döntés alapján, a 6. évfolyamon tanítjuk. A hon- és népismeret tantárgy óraszámát a Magyar nyelv és irodalom, a Természettudomány, az Ének-zene és a Vizuális kultúra tananyagába integráltuk.

**A Dráma és színház tantárgyat heti 1 órában a 7. évfolyamon tanítjuk.

***A Szerb nemzetiségi népismeret tantárgy az 1-8. osztályig heti 1 óra, mely intézményi döntés alapján a szabadon tervezhető időkeret terhére lett beépítve.

**** A szabadon tervezhető időkeret terhére az 1. és 2. osztályban heti 1 óra Környezetismeret tantárgyat tanítunk.

***** A szabadon tervezhető időkeret terhére a 3. osztályban heti 1 óra Angol nyelvet tanítunk.

***** Az első-negyedik évfolyamon a magyar nyelv és irodalom, valamint a nemzetiségi nyelv és irodalom oktatására előírt tananyagok és óraszámok a nyelvek és az évfolyamok között átcsoportosítottuk.

Alapóraszámok a gimnáziumi képzés nevelési-oktatási szakaszaiban

Tantárgyak műveltségi terület szerinti felosztásban	A gimnáziumi képzés nevelési-oktatási szakasza					
	9/Ny	9/0	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom	2	15	4	4	4	4
Szerb nyelv és irodalom	12	2	5	5	5	5
Matematika	2	1	3	3	3	3
Történelem	1	1	2	2	3	3
Állampolgári ismeretek						1
Szerb nemzetiségi népismeret ***	1	1	1	1	1	1
Természettudomány **					2	
Kémia	1	1	1	2		
Fizika	1	1	2	3		
Biológia	1	1	3	2		
Földrajz	1	1	2	1		
Angol nyelv	3	1	3	3	3	3
Művészetek ****					1	
Ének-zene	1	1	1	1		
Vizuális kultúra	1	1	1	1		
Mozgóképkultúra és médiaismeret *						1
Digitális kultúra	2	2	2	1	2	1
Testnevelés (+ néptánc)	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1	1	1
kötött célú órakeret ***					2-4	4
Szabadon tervezhető órakeret	0	0	3	3	3	5
Maximális nemzetiségi órakeret	38	38	38	38	38	38
Intézményi órakeret	35	35	36	35	32-34	32

*A mozgóképkultúra és médiaismeret tantárgy a 12. évfolyamon kötelezően választandó.

**A 11. és 12. évfolyamon legalább 4-4 tanórát bármely érettségi tantárgy oktatására kell felhasználni. Ha a tanuló a 11. évfolyamon a természettudomány tantárgyat tanulja, akkor legalább további 2 órát kell hetente egyéb érettségi tantárgyból felvennie.

***A Szerb nemzetiségi népismeret tantárgy az 9/Ny,9-12. osztályig heti 1 óra, mely intézményi döntés alapján a szabadon tervezhető időkeret terhére lett beépítve.

A 9/Ny osztályban szerb nyelv és irodalmat, a 9/0 osztályban magyar, mint idegen nyelvet tanítunk emelt óraszámban.

4.3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

A taneszközök és tankönyvek kiválasztásánál a következő szempontokat vesszük figyelembe:

- ❖ A tankönyvek feleljenek meg a kerettantervi követelményeknek.
- ❖ A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének.
- ❖ A taneszköz minősége, megjelenése legyen alkalmas a diákok esztétikai érzékének fejlesztésére, nevelje a diákokat igényességre, precíz munkavégzésre, a taneszköz állapotának megóvására.
- ❖ Világos, logikus felépítésükkel és igényes, a korosztály számára érthető nyelvezetükkel
- ❖ segítsék a tananyag elsajátítását.
- ❖ A tanulnivalót az eredményes elsajátításhoz szükséges részletességgel tárgyalják.
- ❖ A tantárgyi integráció megvalósításával fektessen hangsúlyt más kompetenciaterületek (pl. szerb nyelv és irodalom, angol nyelvi, digitális, természettudományi, tanulás tanulása) fejlesztésére is.
- ❖ A tantárgyi kereteken belül a korosztály tapasztalatait, jellegzetes problémáit a középpontba helyezve, a tanulókat önálló véleményalkotásra ösztönözve adjanak teret az önismeret és az érzelmi intelligencia fejlesztésének, az erkölcsi nevelésnek.
- ❖ A tanórákon a diákok az érdeklődési körükhöz közelálló témákon keresztül, gyakorlati oldalról sajátíthassák el az ismereteket.
- ❖ Kezeljék kiemelten a vizuális elemeket. Képeik, ábráik segítsék a nyelvi információk megértését, gazdagítsák azok tartalmát.
- ❖ A taneszközök legyenek egymásra épülő tantárgyi rendszerek, tankönyvcsaládok, sorozatok tagjai, amelyekhez megfelelő nyomtatott kiegészítő taneszközök állnak rendelkezésre (pl. munkafüzet, tudásszintmérő feladatlapok).
- ❖ A taneszközöket egészítse ki olyan digitális tananyag, amely interaktív táblán segíti az órai munkát feladatokkal, valamint olyan digitális hozzáférés, amely segíti a diákok otthoni tanulását az interneten elérhető tartalmakkal.
- ❖ Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket részesítjük, amelyek több tanéven keresztül használhatóak.

A tankönyvek és segédletek beszerzése a tankönyvellátó tankönyvcentrum vállalat közreműködésével az intézmény feladata.

Bizonyos tantárgyaknál egyéb eszközökre, felszerelésre is szükség van (testnevelés, néptánc, vizuális kultúra, matematika, ének-zene stb.) Az egyes évfolyamokon szükséges

taneszközöket, felszerelést a szaktanárok határozzák meg. A taneszközök és a szükséges felszerelés beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.

A tankönyvi ellátás minden évfolyamon ingyenessé vált, a tartós tankönyvek könyvtári állományba kerülnek, ahonnan a tanulók minden év elején kikölcsönzik, év végén pedig kötelesek leadni. Amennyiben a tankönyv megrongálódik, elveszik a tanuló köteles annak árát megtéríteni.

3.4. A Nemzeti alaptantervben (a továbbiakban: Nat) meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

A nevelés-oktatás 12 évfolyama egységes folyamat, amely három képzési szakaszra oszlik. A Nat-ban meghatározott fejlesztési feladatok az egyes képzési szakaszokhoz kapcsolódnak. Intézményünkben az óvodai nevelés szakaszának alapját a kisgyermekkorai fejlesztésben irányadó *Óvodai nevelés országos alapprogramja* mellett *A nemzetiség óvodai nevelésének és a nemzetiség iskolai nevelés-oktatásának irányelve* határozza meg.

Az első önálló képzési szakasz első két évében a szabályozás lehetőséget biztosít az ebben az életkorban különösen jelentős egyéni különbségek kezelésére. Az alsó tagozat első két évében a diákok közötti fejlődésbeli eltérések pedagógiai kezelésére fordítunk kiemelt figyelmet. Hangsúlyt fektetünk a megfelelő tanulási módszerek kialakítására, az iskolai fegyelem és figyelem fejlesztésére, valamint a kötelességtudat kialakítására.

A 3–4. évfolyamon egyre inkább előtérbe kerülnek az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok, melyek a negyedik évfolyam végére már meghatározóvá válnak. A motiváció és a tanulásszervezés a NAT fejlesztési célkitűzéseire összpontosít.

A második önálló képzési szakasz, a felső tagozat (5–8. évfolyam) célja elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz szükséges kulcskompetenciák, készségek és tudás továbbfejlesztése. A 7–8. évfolyamon kiemelt feladat a már meglévő kompetenciák továbbfejlesztése, azok hatékonyságának és alkalmazkodóképességének növelése, összhangban a tananyag összetettségének növekedésével.

A középfokú oktatás szakaszában a korábbi években megszerzett képességek továbbfejlesztésére, a készségek és tudás elmélyítésére és megszilárdítására kerül sor. Ebben az időszakban már megjelennek a munkavállalói szerephez szükséges kompetenciák, valamint a pályaválasztáshoz és szakképesítés megszerzéséhez szükséges készségek, ismeretek. A középfokú oktatás célja a fiatalok felkészítése a felnőtt társadalomba való beilleszkedésre, a szükséges műveltség biztosításával, valamint a pályorientáció és a felsőfokú tanulmányokra vagy munkavállalásra való felkészítés.

3.5. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja:

- kötelező tantárgyként az órarendben heti 4 testnevelés és heti 1 néptánc óra,
- minden tanítási napon van testnevelés/néptánc,
- 1-4. évfolyamon tanulóinknak a tanév folyamán biztosítjuk az úszás, ill. a korcsolyázás lehetőségét,
- tanórán kívüli foglalkozások: kosárlabda, röplabda, futball, karate, néptánc, jóga
- kondicionáló terem használata.

3.6. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai

3.6.1. Kötelezően választható tantárgyak

A diáknak a 11. évfolyamon kötelező heti 2 órában természettudományos tárgyat tanulnia. Ez mellett kötelező még 2 óra fakultáció, ill. írásos kérelem alapján 2+2 óra fakultáció. A főigazgató döntése alapján a tanuló választhat heti 1 tanórában is 2 tantárgyból fakultációt a 11. osztályban.

3.6.1. Szabadon választható tantárgyak

Az érettségi vizsga tárgyának és szintjének választása független attól, hogy előtte járt-e az adott tantárgyból fakultációra a tanuló, illetve milyen szintre készült. Ugyanakkor egyértelműen versenyelőnyt jelent, ha valaki azt választja fakultációs tárgynak, amiből érettségizni szeretne.

Az emelt szintű érettségire való felkészítés: heti 2 óra a tantárgy alapóraszámán felül a következő tantárgyakból: – szerb nyelv és irodalom, magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, angol nyelv, biológia, fizika, kémia, földrajz, digitális kultúra

Közép szintű érettségire való felkészítés (érettségi felkészítő): heti 1, vagy 2 óra a tantárgy alapóraszámán felül - szerb nyelv és irodalom, magyar nyelv és irodalom, magyar, mint idegen nyelv, matematika, történelem, angol nyelv, biológia, fizika, kémia, földrajz, digitális kultúra, testnevelés, vizuális kultúra

A választott fakultációs órákat ill. az érettségire felkészítő órákat az értékelés és a minősítés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mint a kötelező tanítási órát. Ha a szabadon választott tantárgyat az adott évfolyamon már nem tanulja a tanuló (pl. földrajz, kémia stb.), akkor a tantárgyat félévkor és év végén a szaktanár önállóan, ha az alapórához kapcsolódik (pl. nyelvek, történelem stb.), akkor az alapórával együttesen értékeli.

Az emelt szintű felkészítést megnövelt tananyag és az emelt szintű követelmény jellemzi. Lehetőséget biztosít a sikeres emelt szintű érettségi vizsga letételére valamint a felsőfokú tanulmányokra történő felkészülésre.

A szabadon választható tantárgyat a tanuló egy tanévre választja. Iskolánkban jelenleg nincs lehetőség pedagógusválasztásra.

Ha a tanulót kérelmére felvették a szabadon választott tanítási órára, a tanítási év végéig köteles azon részt venni.

Egy fakultációs csoportot csak minimum 8 jelentkező esetén lehet elindítani. Kivétel a kötelező érettségi tantárgyakból (szerb nyelv és irodalom, matematika, magyar nyelv és irodalom, magyar, mint idegen nyelv, történelem, angol nyelv) meghirdetett emelt szintű fakultáció. Főigazgatói engedéllyel a szabadon választott tantárgy alacsonyabb létszámmal is elindulhat.

Egy tanévben egy tanuló egy alkalommal módosíthatja a szabadon választott tantárgyait. Intézményünkben ez a főigazgató engedélyével szeptember 27-ig lehetséges. Különleges esetben, ettől eltérő időpontban, a főigazgató adhat engedélyt a módosításra.

Ehhez az intézményvezetőnek címzett, a szülő és a tanuló által aláírt kérelmet kell benyújtania.

Amennyiben a váltás komoly akadályokba ütközik (pl. a csoport létszáma a minimális létszám alá csökkenne, vagy az illető egy túl nagy létszámú csoporthoz szeretne csatlakozni), a váltási kérelme elutasításra kerül.

Azok a tanulók, akik a május 20-i határidőt bármilyen okból elmulasztották, kötelesek a következő tanév szeptember 30-ig kérelmet benyújtani. Ebben az időszakban kell kérvényezni a fakultációválasztást az évismétlő tanulóknak is. Mindkét kérelem módosításnak minősül, így az adott tanévben további módosításra a tanulónak már nincs lehetősége.

A tanuló a szabadon választott tantárgyat csak a főigazgató által hozott határozatban feltüntetett időponttól változtathatja meg.

Aki előrehozott érettségi vizsgát tesz, az adott tantárgy fakultációs foglalkozása alól automatikusan mentesül az adott tanévben a tanév végéig, és a következő tanévre másik fakultációs csoportot köteles választani.

3.6.2. A tantárgyválasztás egyéb szabályai, határidők

Az iskola főigazgatója minden év április 15-éig elkészíti és a fenntartó jóváhagyását követően közzéteszi a tájékoztatót azokról a tantárgyakról, amelyekből a tanulók választhatnak, középiskolában tájékoztatást ad továbbá az érettségi vizsgára történő felkészítés szintjéről is. A tájékoztató elfogadása előtt be kell szerezni szülői szervezet és az iskolai diákönkormányzat véleményét. A tanuló május 20-ig jelentheti be a tantárgy és a felkészülési szint megválasztásával kapcsolatos döntését. Kiskorú tanuló esetén a tantárgyválasztás jogát a szülő gyakorolja. A szülő ezt a jogát attól az évtől kezdődően, amelyben gyermeke a tizenegyedik életévét eléri - ha a gyermek nem cselekvőképtelen -, gyermekével közösen gyakorolja. A tanulónak, vagy kiskorú tanuló esetén a szülőnek írásban kell bejelentenie, ha a tanuló a következő tanítási évben már nem kíván részt venni a szabadon választott tanítási órán, továbbá ha jelentkezni kíván a szabadon választott tanítási órára. A tanuló a tanév során egy alkalommal a főigazgató engedélyével módosíthatja választását.

Az iskolának minden év május 20-áig kell felmérnie, hogy a tanuló hittan, illetve erkölcstan órán kíván-e részt venni. A választott kötelező órára írásban kell jelentkezni. Ha a tanulót - kérelmére - felvették a szabadon választott tanítási órára, a tanítási év végéig, vagy, ha a tanítási év vége előtt befejeződik, az utolsó tanítási óra befejezéséig köteles azon részt venni. A szabadon választott tanórai foglalkozást az értékelés és a minősítés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében a helyi tanterv határozza meg.

3.8. Az egyes érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témakörei

Iskolánkban középszintű érettségi vizsga abból a tantárgyból tehető, amelynek a helyi tantervben meghatározott követelményeit az érettségi vizsgára jelentkező teljesítette, tudását osztályzattal értékelték, és ezt bizonyítvánnyal igazolni tudja.

Tanulói jogviszonyban a tanuló csak azokból a tantárgyakból jelentkezhet érettségi vizsgára, amelyekből a helyi tantervi követelményeknek eleget tett.

A középszintű érettségi vizsga témaköreit a 2. számú melléklet tartalmazza.

3.9. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái

Szöveges értékelés

Az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szöveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a tanuló *kiválóan megfelelt, jól megfelelt, megfelelően teljesített, felzárkóztatásra szorul*, illetve *nem felelt meg*.

A minősítés a tanuló teljesítményére, szorgalmára és magatartására vonatkozik. Kiemelkedő teljesítmény esetén egy adott tantárgyból dicséretben is részesíthetjük a diákot. Az év során szóbeli dicséretekkel, jutalomkönyvekkel, különböző gyermekeknek kedves szimbólumokkal értékeljük a tanulók munkáját. Amennyiben a minősítés szerint a tanuló felzárkóztatásra szorul, a szülő bevonásával közösen feltárjuk a gyenge teljesítmény okait, és kidolgozzuk a felzárkóztatás módját.

Érdemjegyek

Az érdemjegyek rögzítése az elektronikus naplóban történik. A pedagógus a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti.

Az érdemjegyek és osztályzatok a következők:

jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).

A diagnosztikus, szummatív, és fejlesztő formák

A pedagógiai gyakorlatban a tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése és értékelése elengedhetetlen eszköz a tudás megszilárdításában, a fejlődés nyomon követésében és a pedagógiai célok elérésében. Az értékelés különböző formái – diagnosztikus, szummatív és fejlesztő – mind különböző célokat szolgálnak, és megfelelő alkalmazásuk hozzájárul a tanulók hatékony fejlődéséhez.

1. Diagnosztikus értékelés

A diagnosztikus értékelés célja, hogy feltárja a tanulók előzetes tudását, képességeit, valamint a tanulási folyamatban jelentkező esetleges hiányosságokat. Ez az értékelési forma lehetővé teszi, hogy a pedagógusok megértsék a tanulók egyéni szükségleteit, és ennek megfelelően alakítsák a tanítási-tanulási folyamatot. A diagnosztikus értékelésre jellemző, hogy általában a tanulási folyamat elején, illetve kulcsfontosságú szakaszaiban kerül sor rá. Az írásbeli tesztek, felmérések, szóban történő kikérdezés és gyakorlati feladatok mind alkalmas eszközök a diagnosztikus értékelés megvalósítására. Az így nyert információk alapján a pedagógusok célzott beavatkozásokat tehetnek, személyre szabott segítséget nyújthatnak a tanulóknak.

2. Szummatív értékelés

A szummatív értékelés a tanulási folyamat végén történik, célja a tanulók által elért tudásszint és képességek összegzése. Ez a fajta értékelés rendszerint a tanulási szakaszok lezárásakor – például a félév vagy tanév végén – kerül alkalmazásra, és hivatalos eredmények formájában jelenik meg, mint például osztályzatok vagy vizsgajegyek. A szummatív értékelés eszközei lehetnek az írásbeli vizsgák, zárthelyi dolgozatok, szóbeli beszámolók és gyakorlati vizsgák. Bár a szummatív értékelés nem a tanulási folyamat befolyásolására szolgál, fontos szerepe van a tanulók teljesítményének objektív mérésében és az oktatási eredmények hitelesítésében.

3. Fejlesztő értékelés

A fejlesztő, vagy formatív értékelés célja a tanulási folyamat folyamatos támogatása és irányítása. Ez a típusú értékelés a tanulók fejlődésének nyomon követésére és a tanítás finomhangolására szolgál. A formatív értékelés rendszerint visszajelzéseken alapul, amelyek segítik a tanulókat abban, hogy felismerjék erősségeiket és fejlesztendő területeiket. Az írásbeli visszajelzések, szóbeli megbeszélések, gyakorlati bemutatók és egyéni feladatok mind hatékony eszközei lehetnek a fejlesztő értékelésnek. A tanulók folyamatos értékelése lehetővé teszi a pedagógusok számára, hogy rugalmasan alkalmazkodjanak a tanulói igényekhez, és motiváló tanulási környezetet teremtsenek.

A folyamatos értékelés kiemelt jelentőséggel bír a tanulók fejlődése szempontjából, hiszen nemcsak a diák számára nyújt visszajelzést a tantárgyi haladásról, hanem a szülők számára is információt ad a gyermek előmeneteléről. A folyamatos értékelés többféle módon valósulhat meg:

- **Órai értékelés:** Szóbeli visszajelzés az órai munkáról és az aktivitásról, mely azonnali visszacsatolást biztosít a tanulónak.
- **Szóbeli felelet értékelése:** A tanuló szóbeli teljesítményének értékelése során a szaktanár szóban, illetve osztályzattal ad visszajelzést.
- **Gyakorlati és manuális tevékenységek értékelése:** A készségtárgyakban nyújtott teljesítmény értékelése során osztályzattal és szóbeli megjegyzésekkel kap visszajelzést a tanuló.
- **Írásos értékelés:** Az írásbeli munkák értékelése osztályzatok és mellékelt megjegyzések, tanácsok formájában történik.
- **Szülők tájékoztatása:** Üzenőfüzetten vagy ellenőrzőn keresztül értesítik a szülőket a tanuló feltűnően gyenge vagy kiemelkedően jó teljesítményéről.

A félévi és év végi értékelés hivatalos formában, bizonyítványban kerül rögzítésre:

- **Félévi értékelés:** A tanuló tantárgyi ismereteinek és jártasságának jelenlegi szintjéről ad visszajelzést, és jelzi, hogy a tanuló elérte-e a megfelelő haladást a tantárgy elsajátításában, valamint használ-e hatékony tanulási módszereket.
- **Év végi értékelés:** Az osztályzat azt tükrözi, hogy a tanuló milyen mértékben sajátította el a tanév során előírt követelményeket.

A félévi és év végi értékelésnek következetesen tükröznie kell az év során adott szóbeli és írásbeli visszajelzéseket, valamint a jegyekkel kifejezett teljesítményt. Az év végi osztályzatok kialakítása során figyelembe kell venni az évközi munkát, de a törvény előírásainak megfelelően lehetőség van arra is, hogy az osztályozó vizsga eredményei alapján szülessenek meg. Ez esetben az értékelés az adott tanév tantárgyi követelményeinek elsajátítási szintjét tükrözi.

Az érdemjegyek száma az adott tantárgy heti óraszámától függ, és a következő megkötések érvényesek:

- Az érdemjegyek száma minimum 3/félév.
- A témazáró dolgozatok száma minimum 2/félév.
- Az értékelés 1-5-ig terjedő érdemjegyekkel történik, ahol a legkiválóbb tanulók szaktanári dicséretet kaphatnak.

A dolgozatok értékelése pontozással történik, majd a pontszámokat százalékos arányban átszámítva az alábbi módon váltjuk át érdemjegyekre:

- 90% felett: jeles (5)
- 70%-90%: jó (4)
- 50%-70%: közepes (3)
- 30%-50%: elégséges (2)

3.10. A magatartás és szorgalom minősítésének elvei

A magatartás és szorgalom minősítése az iskolai értékelés egyik lényeges területe, amely nemcsak a tanulók tanulmányi előmenetelét tükrözi, hanem személyiségük fejlődéséhez is hozzájárul. Az értékelés során alapvető elv, hogy a tanulókat méltányosan, objektíven és következetesen minősítsük, figyelembe véve egyéni fejlődésüket és teljesítményüket.

3.10.1. A tanulók magatartás értékelésének és minősítésének alapelvei, követelményei és formái

A magatartás minősítésekor a tanuló iskolai viselkedése, az iskolai közösséghez való viszonya, az együttműködési készsége, valamint a szabályokhoz való alkalmazkodása kerül előtérbe. Fontos, hogy a tanuló tiszteletteljesen viselkedjen társaival, pedagógusaival és az iskola többi dolgozójával szemben, valamint felelősséget vállaljon tetteiért. A minősítés során kiemelt figyelmet kap az is, hogy a tanuló mennyire járul hozzá a pozitív iskolai légkör kialakításához és fenntartásához.

A tanulók magatartásának értékelésénél és minősítésénél az 1-12. évfolyamon a példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2) osztályzatokat használjuk.

A tanulók magatartását az 1- 2. évfolyam félévig a félév és a tanítási év végén osztályzattal, illetve betűvel minősíti az osztályfőnök.

A 2. évfolyam második félévtől a 2-12. évfolyamon a tanuló magatartását az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli.

A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek, az osztályközösség és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg, eltérő vélemények esetében az osztályban tanító nevelők többségének a véleménye a döntő.

A magatartás érdemjegy megállapításakor figyelembe kell venni az előző értékelés óta tanúsított javuló vagy hanyatló tendenciát.

Példás osztályzatot érdemel az a tanuló:

- aki a közösség alakítását, fejlődését kezdeményezéseivel, munkájával, véleményével, példás viselkedésével elősegíti, társait ösztönzi;
- az iskolai diákotthoni házirendet betartja és ezzel társainak is jó példát mutat;
- önként vállal részt a tanórán kívüli aktivitásban;
- tanáraival, az intézmény dolgozóival szemben tisztelettudó, megértő, együttműködő;
- szüleit és a felnőtteket tiszteli;
- munkavégzése megbízható, megnyilvánulásai őszinték, óvja és védi környezetét;
- igazolatlan mulasztása legfeljebb kettő óra;

Jó osztályzatot érdemel az a tanuló:

- akinek neveltségi szintjében apró hiányosságok tapasztalhatóak, de kijavításokra törekszik;
- részt vesz a közösségi életben;
- a házirendet igyekszik betartani;
fegyelmezési problémái kismértékűek;
fegyelmi büntetése nincs;
igazolatlan mulasztása legfeljebb 6 óra;

Változó osztályzatot érdemel az a tanuló:

- magatartása kifogásolható;
- a közösségi munkában ritkán vesz részt;
- feladatait nem minden esetben teljesíti;
- a házirend ellen többször vét;
- társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan;
- nincs igazgatói megrovása;
- igazolatlan hiányzása legfeljebb 10 óra;
- az iskolán és a diákotthonon kívüli magatartása kifogásolható;

Rossz osztályzatot érdemel az a tanuló:

- aki fegyelmezetlen magatartásával hátráltatja a közösség fejlődését;
- viselkedése romboló hatású;
- felnőttekkel, társaival tiszteletlen, durva, verekszik;
- a házirendet sorozatosan megsérti;

3.10.2.A tanulók szorgalma értékelésének és minősítésének alapelvei, követelményei és formái

A szorgalom értékelése a tanuló hozzáállását, tanulási készségét, kitartását és önállóságát veszi figyelembe. Az értékelés során mérlegeljük, hogy a tanuló milyen mértékben hajlandó erőfeszítéseket tenni a tanulásban, hogyan viszonyul a kihívásokhoz, és mennyire kitartó a feladatok megoldásában. Az önálló munkavégzés képessége, a felkészültség, valamint a tanórán kívüli tevékenységekben való részvétel is fontos szempont.

A tanulók szorgalmának értékelésénél és minősítésénél a 2. évfolyam második félévétől a 2-12. évfolyamon a példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2) osztályzatokat használjuk.

A tanulók szorgalmát az 1. évfolyamon a félév és a tanítási év végén osztályzattal, illetve betűvel minősíti az osztályfőnök, és ezt az értesítőbe illetve a bizonyítványba bejegyzik.

A 2. évfolyam második felétől a 2-12. évfolyamon a tanuló szorgalmát az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli.

A tanuló szorgalmának félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek, és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg, vitás esetben, az osztályban tanító nevelők többsége a véleményező.

Példás osztályzatot érdemel az a tanuló:

- aki tanulmányi munkájában kitartó, egyenletes teljesítményt nyújt;
- önálló feladatokra rendszeresen vállalkozik;
- munkája fontos, megbízható;
- taneszközeit rendszeresen elhozza a tanítási órákra;
- mindig készül, figyel, érdeklődő;
- önként vesz részt különböző versenyeken;
- képességeinek megfelelő eredményeket ér el;

Jó osztályzatot érdemel az a tanuló:

- ha az órákon figyel,
- házi feladatait elvégzi;
- felkészül, de különösebb érdeklődést nem mutat;
- ritkán vállal többletfeladatokat;
- érdeklődése az iskolai tananyag keretein belül marad;

Változó osztályzatot érdemel az a tanuló:

- akinek munkája ingadozó;
- hanyag és jó munkái egymást váltogatják;
- nem végez önellenőrzést;
- feladatai kívánnivalót hagynak maga után;
- tanulmányi eredménye ingadozik;
- teljesítménye hullámzó;

Hanyag osztályzatot érdemel az a tanuló:

- fegyelmezetlenül dolgozik;

- keveset tesz tanulmányi munkájának javításáért;
- munkavégzése megbízhatatlan;
- elutasítja a segítségnyújtást;
- munkához való viszonya erősen kifogásolható;
- érdektelenség jellemzi;
- év végi osztályzatai közt több az elégtelen;

3.11. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elveit

A gimnáziumban lehetőség szerint alkalmazzuk a csoportbontást. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és a tanulók tudásának megalapozására. A csoportbontás az osztálylétszám függvénye. Csoportbontásban tanítjuk a 11. és 12. évfolyamon a fakultációkat, amelyek az emelt vagy közép szintű érettségire való felkészítés differenciált felkészítést szolgáltatnak. A kötelezően és szabadon választott tanórák indítása a törvény szerinti csoportbontási létszámhatárt elérő számú jelentkezés esetén, valamint a fenntartó által finanszírozott óraszükséglet szerint lehetséges.

3.12. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elveket, programokat, tevékenységeket

3.12. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Pedagógusaink és dolgozóink munkájuk során az egyenlő bánásmód követelményét kötelesek megtartani, nem alkalmazhatnak a gyermekkel szemben hátrányos megkülönböztetést, így különösen a gyermek vagy hozzátartozói, színe, neme, vallása, nemzeti, etnikai hovatartozása, politikai vagy más véleménye, nemzetiségi, etnikai vagy társadalmi származása, vagyoni és jövedelmi helyzete, kora, cselekvőképességének hiánya vagy korlátozottsága, születési vagy egyéb helyzete miatt.

A társadalmi tendenciák azt mutatják, hogy tanulóink egyre több negatív hatásnak, veszélynek vannak kitéve. Ezért iskolánkban a szociálisan hátrányos körülmények között élő tanulók problémáit igyekszünk nyomon követni, törekszünk a tanulók veszélyeztetettségének megelőzésére, illetve megszüntetésére. Feladatainkat az éves munkaterv részét képező gyermek- és ifjúságvédelmi munkaterv részletezi. Az integrált oktatás a hagyományos oktatás szerves része, azzal alapvetően azonos tartalmú, azonos értékű továbbfejleszhető alapkultúrát biztosít. A NAT-ban megfogalmazott általános és részletes követelményeket az integrált oktatásban résztvevőknek is teljesíteni kell. Egyrészt a tanulók közötti különbségek rendkívül sokfélék, másrészt minden gyereknek joga van a neki legmegfelelőbb neveléshez és oktatáshoz. Az iskolába érkező tanulók összetétele a családi szocializációs folyamatok különbsége miatt heterogenitást mutat, ezért az esélyegyenlőség biztosítása érdekében módszereinkkel, eljárásainkkal alkalmazkodunk ezekhez az egyenlőtlenségekhez,

különbségekhez. Az integrált nevelés-oktatás feladata az egyéni bánásmód alapelveinek gyakorlatban történő megvalósítása, a hátránykompenzálás és tehetséggondozás azonos csoporton belül történő megvalósítása.

3.13. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

A tanuló jutalmazása a magatartás és szorgalom értékelésének szerves része, amely segíti a pozitív viselkedési minták megerősítését és a tanulási motiváció fenntartását. Az alábbi elvek biztosítják, hogy a jutalmazás méltányos, következetes és fejlesztő hatású legyen:

1. Méltányosság és igazságosság:

A jutalmazásnak minden tanuló esetében azonos elvek mentén kell történnie, figyelembe véve az egyéni erőfeszítéseket és fejlődést. A jutalmazás célja a tanulók motiválása és elismerése a pozitív viselkedésük és szorgalmuk alapján, elkerülve a szubjektivitást és a diszkriminációt.

2. Következetesség és átláthatóság:

A jutalmazási rendszernek következetesen kell működnie, a tanulók és szülők számára érthető és átlátható módon. Fontos, hogy a tanulók tisztában legyenek azzal, milyen magatartás és szorgalom vezet jutalmazáshoz, és hogy ezek az elvárások világosan meg legyenek határozva.

3. Tisztelet és empátia:

A jutalmazás során figyelembe kell venni a tanulók egyéni helyzetét, szükségleteit és erőfeszítéseit, tiszteletben tartva személyiségüket és egyéni fejlődési ütemüket. Az empátia segíti a tanulók önbizalmának erősítését és a közösségi normákhoz való igazodását.

4. Fejlesztő támogatás:

A jutalmazásnak ösztönöznie kell a tanulókat a további fejlődésre és önállóságra. A pozitív visszajelzések és jutalmak célja, hogy a tanulók felismerjék erősségeiket, és motiválják őket a kitartó munkára, az önálló tanulásra és a közösségi értékek elsajátítására.

5. Közösségi normák és együttműködés:

A jutalmazásnak összhangban kell lennie az iskolai közösség értékrendjével és normáival. Az elismerés nemcsak az egyéni teljesítményre, hanem a közösségi együttműködésre és a társas kapcsolatokra is vonatkozik, elősegítve a pozitív közösségi légkör kialakítását.

6. Visszacsatolás és kommunikáció:

A jutalmazás során adott visszajelzések fontosak a tanulók számára, hogy megértsék, miért részesültek elismerésben, és hogyan fejleszthetik tovább magatartásukat és szorgalmukat. A szülők tájékoztatása is elengedhetetlen, hogy támogathassák gyermekük fejlődését és motivációját.

Ezek az elvek biztosítják, hogy a jutalmazás a tanulók fejlődését, motiváltságát és a közösségi értékekhez való igazodását támogassa, miközben méltányosan és következetesen alkalmazzák az iskolai közösség minden tagjára.

A 11–12. évfolyamon az emelt szintű érettségire történő felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatok és követelmények

A 11–12. évfolyamon az emelt szintű érettségire történő felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatokat és követelményeket a melléklet tartalmazza.

NIKOLA TESLA SZERB TANÍTÁSI NYELVŰ ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA, GIMNÁZIUM, KOLLÉGIUM ÉS KÖNYVTÁR LÓRÉVI ÁLTALÁNOS ISKOLÁJA

1. Az intézmény adatai

1.1. Az iskola öndefiníciója

Magyarországi nemzetiségi szerb anyanyelvi nevelő-oktató általános iskola, melynek feladata az azonos értékű és továbbfejleszthető alapműveltség biztosítása, a nemzetiségi tanulók esélyegyenlőségének biztosítása.

1.2. Küldetésnyilatkozat

A szerb nemzetiségi tanulók felkészítése a helyes és egészséges életmódra, a környezeti kultúra elsajátítására, pályakép- és pályaaorientáció kialakítására, a nemzetiséghez tartozás erősítése, a másság és a toleranciára való nevelés, az identitás megőrzése és azonos értékű hon- és európai polgárrá nevelés.

Olyan iskolát szeretnénk: ahova szívesen jár a diák, ahol szabadon gyakorolja a magyar nyelvet és anyanyelvét – a szerb nyelvet – bővíti nemzetiségi kultúráját, erősíti identitását, ahol megkapja a piacképes tanulás alapjait és megalapozza a továbbtanulás az új szemléletű élethosszig tartó tanulást. Amely rugalmasan képes alkalmazkodni a társadalmi elvárásokhoz, valamint a tanulók, a szülők, a nemzetiségi közösség és a fenntartó igényeihez; ahol értékálló és a kor igényeinek megfelelő tudást kap.

1.3. Az intézmény történelmi áttekintése

Az első írásos adatok a szerb iskoláról 1756-ból származnak. Akkoriban a tanítás egy egyszerű falusi házban folyt, iskolai épület még nem létezett. Az első épület 1805-ben készült, azonban 1850-ben porig égett. Az új létesítményt 15 évvel később, 1865-ben építették fel.

Lóréven, az egyetlen többségében szerbek lakta településen Magyarországon, már 269 éve működik a szerb általános iskola. A szerbek már akkor tisztában voltak azzal, hogy jövőjük szempontjából – egy másik nemzet és nyelv környezetében – a legfontosabb a hit megőrzése, az anyanyelv ápolása és a szerb nyelven folyó oktatás. Az elmúlt évszázadokban sok bölcsességre és erőfeszítésre volt szükség ahhoz, hogy a templomukat és az iskolát a mai napig megőrizték.

Lórév 314 fős kistelepülés, ahol a lakosok 60 %-a szerb nemzetiségű. Az itt működő szerb iskola 269 éves múltat tekint vissza. Szerbiai folyóiratban is jelent meg róla cikk, mint a diaszpórában működő iskolák legrégebbije. 2014. szeptember 1-től a Nikola Tesla Szerb Tanítási Nyelvű Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium Lórévi Általános Iskolája, szerbül: Српско забавиште, основна школа, гимназија и ђачки дом Никола

Тесла основна школа у Ловри. Fenntartónk az Országos Szerb Önkormányzat. Az iskola több évtizede tagintézményként működik. A 2022/2023-as tanévtől felső tagozata is van az iskolának. 11 pedagógus és 4 pedagógiai munkát segítő kolléga dolgozik a tanulókkal.

Előtte 1-4. osztályig összevont osztályokkal zajlott a nevelő-oktató munkánka. A pedagógus létszám akkor 2 fő volt, tagintézmény- vezető és osztályfőnök beosztásban. Megosztva látták el az iskolára háruló, működéssel kapcsolatos helyi feladatokat. Többek között az órarend összeállítását, a tantárgyfelosztást, ifjúságvédelmi feladatokat, az étkezéssel kapcsolatos ügyintézkést valamint apró karbantartási munkákat is. 3 óraadó pedagógus /angol, hittan, fejlesztés/ segítette a munkát.

Magyarországon 4 tagintézmény működik: Deszken és Lóréven általános iskola és óvoda. Kiemelt célunk, hogy iskoláink tanulói minél több alkalommal találkozzanak, megismerjék szerb lakta településeinket, azok nevezetességeit. Évente többször szervezünk közös rendezvényeket: iskolatalálkozót, szavalóversenyt, gyermek színjátszó találkozót, író-olvasó találkozót, színházi előadásokat. Különösen figyelünk arra, hogy az események helyszíne mindig másik településen legyen, ne csak a vendég, hanem a vendéglátó szerepét is élvezzék. Nyaranta táborokat szervezünk: régi mesterségek táborát Lóréven, folklórtábort Battonyán, nyelvi tábor Budapest, zenésztábort Deszken, a Budai Szerb Püspökség által támogatott hittantábort az ország szerb lakta településein.

Lórév kis település, nemzetiségi szerb falu, tagintézményünk alsó tagozatán szerb nyelven, míg a felső tagozaton szerb és magyar nyelven történik az oktatás. Az anyanyelv mellett helyet kap a magyar nyelvi és irodalmi kultúra magas szintű ápolása és tanítása, a továbbfejlesztő alapműveltség biztosítása, a nemzetiségi tanulók esélyegyenlőségének biztosítása, a nemzetiségi kultúra megővése, hagyományaink ápolása, valamint a környezet és természetvédelem.

2. Szociális környezet, tanulóink családi háttere

Az iskolánkba beiratkozó tanulóink lórévi lakosok, jelentős részük viszont a környező településekről érkezik (Ráckeve, Kiskunlacháza, Szigetcsép, Tököl). Minden szerbül tanulni kívánó diákot tárt karokkal várunk. Intézményünket választó szülők két dolgot tartanak szem előtt: az egyik, hogy kis létszámú osztályainkban a tanulás sokkal hatékonyabb és eredményesebb, mint a környező nagy létszámú általános iskolákban, továbbá, hogy a gyermeknek lehetősége nyílik arra, hogy anyanyelvi szinten elsajátítsa a szerb nyelvet. Teljes egészében szerb nemzetiségű diákunk már nem igen van, mert a vegyes házasságoknak köszönhetően sokan inkább magyar iskolát választanak.

Vidéki iskolaként tartanunk kell a lépést a környékbeli iskolák oktatási szintjével, ugyanakkor meg kell őriznünk azt a családi légkört, bensőséges környezetet és azokat a szerb nemzetiségi értékeinket, amelyektől egyediek tudunk maradni ebben a kettős környezetben.

Diákjaink családi háttere teljesen vegyes összetételű. Biztosítanunk kell az átlagos képességű diákok megfelelő szintű oktatását csakúgy, mint a hátrányos helyzetűek felzárkóztatását, illetve a kiemelkedő képességűek tehetséggondozását. Tanulóink nagyobb része magyar nyelvű családi környezetből érkezik, így iskolánk alapvető küldetése az, hogy a szülő-

pedagógus- tanuló kapcsolatrendszere az egymás iránti nyitottságra, el- és befogadásra épüljön. Ennek megvalósítása érdekében a szülő –pedagógus- tanuló kapcsolatrendszere nemcsak a formális fórumokra (tanóra, fogadóóra, szülői értekezletek, nyílt napok) hagyatkozik, hanem azokra az ortodox és katolikus ünnepekre, szerb kulturális és közösségi programokra is, amelyek a munkaterv részét képezik. Mindezen sajátosságok mellett, az így bővülő szerb közösségünk tagjai, vagyis a pedagógusaink, az iskolánkba járó diákok és szülei a település életének tevékeny résztvevői.

3. Az iskolában folyó munka személyi és tárgyi feltételei

3.1 Személyi feltételek:

Munkaközösség tagjai:

- magyar és szerb nyelvű tanítókból és tanárokból,
- tisztán szerb és tisztán magyar nyelvű tanítókból,
- magyar nyelvű, magyar és szerb nyelvű pedagógiai asszisztensekből,
- felső tagozatban megfelelő végzettségű szaktanárokból,
- magyar nyelvű gyógypedagógusból és szerb nyelvű logopédusból állnak.

Technikai alkalmazottainak: magyar nyelvű buszsofőr, magyar és szerb nyelvet egyaránt beszélő gondnok és karbantartó.

3. 2 Tárgyi feltételek:

Intézményünk tárgyi feltételei az elmúlt időszakban, köszönhetően az anyaintézménynek, a Lórévi Sport, Kulturális és Szabadidő Egyesületnek és a Szerb Országos Önkormányzatnak, ugrásszerűen javultak.

Immár 4. éve használjuk intézményünk új épületét, ahol minden adott a megfelelő és korszerű működéshez. 8 tanteremben folyik a nevelő-oktató munka, 1 tanári szoba segíti a pedagógus kollégák munkáját, 2 szertárunkban helyezük el a tartós tankönyveinket és a kreatív munkához szükséges kellékeket. Az épület étkezővel, tornateremmel, konyhával, pici teakonyhával van felszerelve. Az intézmény udvarán szabadtéri játékok, felnőtt edzőpark és konyhakert (minden osztálynak saját gyümölcsfája van, gyógy- és fűszernövények szépítik udvarunkat és segítik a tanulókat eligazodni a kertészkedési munkálatokba) áll a gyermekek rendelkezésére. Mivel diákjaink jelentős hányada a környező településekről utazik, tanulóink szállítására egy 55 fős iskolabuszt használunk.

IKT eszközeink: tanulói laptopok, pedagógus laptop, 1 asztali PC, 2 nyomtatókészülék és okostáblák.

4. Az iskola kapcsolatai

Munkaközösségünk minden tagja fontosnak tartja, hogy hatékony kapcsolatot ápoljunk a Nikola Tesla Szerb Tanítási Nyelvű Óvoda, Általános Iskola, Kollégium és Könyvtár budapesti anyaintézményével és tagintézményeivel egyaránt. Rendszeresen szervezünk közös versenyeket, programokat. Ezeknél a kapcsolatoknál a kölcsönös információáramlás, tapasztalatcsere kiemelt fontosságú.

További külső partnereink:

- Lórév Község Önkormányzata
- Lórévi Szerb Nemzetiségi Önkormányzat
- Lórévi Szerb Ortodox Egyházközösség és Parókia
- Szerb Oktatási és Módszertani Központ
- Srpski Venac- Szerb Kulturális és Média Nonprofit Kft.
- Srpske Nedeljne Novine
- Ránky György Alapfokú Művészeti Iskola
- Aqua Land Termál és Gyógyfürdő
- Ráckevei Szerb Nemzetiségi Önkormányzat
- Tököli Szerb Nemzetiségi Önkormányzat
- Szigetcsépi Szerb Nemzetiségi Önkormányzat
- Ráckeve és Környéke Család- és Gyermejjóléti Központ
- Környékbeli óvodák és általános iskolák
- Aktív Iskola Program
- Ráckevei rendőrkapitányság
- Dasanka Maksimovic Általános Iskola- Futog, Szerbia

5. Nevelési Program

5.1 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

- A szerb nyelv anyanyelvi szintű elsajátítása.
- Hagyományápolás, a nemzeti és egyházi ünnepeink méltó megünneplése.
- Szerb -cirill és latin betűs írás és olvasás- és magyar nyelven történő értő olvasás és szövegértelmezés, kifejező képesség, logikus gondolkodás fejlesztése.
- A tehetséges diákok motiválása, tehetséggondozás szakember segítségével.
- A gyengébb tanulók felzárkóztatása fejlesztő pedagógus segítségével.
- Önálló munkára és tanulásra nevelés, az önellenőrzés fejlesztése.
- Társas kapcsolatok, barátságok megerősítése, konfliktuskezelés és a tolerancia erősítése, fejlesztése.
- Az egyéni bánásmód érvényesülése.
- A tanévet tanulmányi kirándulásokkal, irodalmi sétákkal, rendhagyó (a természetben megtartott) órákkal színesítjük.
- Problémahelyzetekből kiinduló, kreativitást ösztönző feladatokkal, tevékenységekkel motiváljuk diákjainkat a kulcskompetenciák fejlesztésére.
- Az együttműködés kezdeményezése a tanulási problémák kezelésében a meglévő ismeretekre, tudásra való építkezés, mely ösztönzi a magasabb szintű gondolkodást.
- A tanórákon bemutatjuk, és együtt használjuk az IKT- eszközöket, ösztönözzük

diákjainkat egyéni webes feladatok elkészítésére, megtanítjuk őket az informatika világának hasznos felhasználására, kezelésére.

- Hatékony és bevált, egyben új pedagógiai módszerek alkalmazása, valamint a tanórák színesítése (drámaóra, néptánc óra, szituációs gyakorlatok, csoportos vagy páros feladatok).
- A napi mozgásszükséglet kielégítése a szabad levegőn.
- Az intézményünkben folyó nevelés - oktatás célja és feladata az, hogy a gyermekek számára olyan anyanyelvi környezetet teremtsen, amelyben természetes módon ápolhatják és fejleszthetik a szerb és magyar nemzetiségi életmódhoz, kultúrához kapcsolódó hagyományokat és szokásokat. E nevelési-oktatási folyamat elősegíti a gyermeket a szerb és magyar nyelvi kompetenciájának fejlesztésére, miközben tudatosan támogatja a nemzetiségi identitástudat kialakulását.

Feladataink meghatározásakor a következő alapelveket vettük figyelembe:

- a szerb nyelv tanítási nyelvként való alkalmazása (1-4. osztály) lehetővé teszi, hogy az intézményünk teret adjon a szerb nyelv valóságos, hétköznapi szituációkban való használatára, és biztosítsa a kiegyensúlyozott nyelvi készség kialakulását,
- 1-4. osztályig a magyar nyelv és irodalom, valamint az idegen nyelv kivételével valamennyi tantárgyat - a helyi sajátosságokat figyelembe véve – a fokozatosság elve mellett szerb nyelven tanítjuk.

A magyarországi szerbség múltjának, történelmének, jelenének és kulturális örökségének mélyebb megértése érdekében elengedhetetlennek tartjuk az alábbi, fenntartói többletforrást igénylő programok megvalósítását. Ezek a tevékenységek nagy mértékben hozzájárulnak tanulóink szerb nemzetiséghez való kötődésének, identitástudatának erősítéséhez, valamint a közösségi érzés kialakításához és ápolásához.

Nemzetiségi és magyar tanulmányi versenyeken való részvétel;

A tanulmányi versenyek, a tehetséggondozás szervezésének célja az egyéni tehetségek feltárása, a tehetséges fiatalok közösségformálásának és társadalmi felelősségének erősítése, az értékalapú társadalmi mozgathatóság elősegítése.

Az iskolai nevelés egyik kiemelt célja a gyerekek önismeretének fejlesztése. Ennek révén a diákok képesek lesznek felismerni saját erősségeiket és gyengeségeiket. A megfelelő önismeret pedig esélyt ad arra, hogy az életben olyan területet találjanak, amely összhangban van személyiségükkel, vágyaikkal és képességeikkel.

Osztálykirándulások:

Mindenekelőtt a magyarországi szerb közösségek által lakott települések, városok és falvak látogatására összpontosítunk, ahol tanulóink megismerhetik az ott található tárgyi és szellemi kulturális örökségünket, valamint felfedezhetik a természeti értékeket. Természetesen Magyarország kincsei, tájai, történelmi emlékhelyei is kirándulásaink helyszínei, valamint az anyaország látványosságai.

Környezettudatosságra és egészséges életmódra való nevelés:

Az egészséges életmódra nevelés és a környezettudatosság fejlesztése érdekében évente egy alkalommal projekthét keretében, valamint az Aktív Iskola Program kapcsán kapcsolódunk az egészséghez. A tanórák, délutáni foglalkozások az egészséges táplálkozás, a rendszeres testmozgás, az elsősegélynyújtás, a fenntarthatóság témaköreit dolgozzuk fel. Rendhagyó környezet óra keretei között a lórévi erdőt járva ismerkedhetnek meg diákjaink a növény- és állatvilággal.

Pedagógus továbbképzéseken való részvétel:

A tanárikar tagjai számára elengedhetetlen a magyarországi és szerbiai továbbképzéseken való részvétel a tantestület nyelvi és szakmai fejlődése szempontjából.

5.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A személyiségfejlesztés az oktatásban egy kulcsfontosságú folyamat, amely során a tanulók nemcsak tudást és készségeket sajátítanak el, hanem fejlődnek érzelmileg, szociálisan és erkölcsileg is. Célja, hogy a diákokból kiegyensúlyozott, önálló, együttműködésre képes, felelősségteljes személyiségek váljanak. Néhány főbb terület, amit érint:

- **Önismeret fejlesztése:** segít a tanulóknak megérteni saját érzéseiket, erősségeiket, gyengeségeiket. Ennek során a tanárnak lehetőséget kell teremtenie arra, hogy a tanulók felismerjék saját erősségeiket és gyengeségeiket, megértsék érzelmeiket. Az önismeret fejlesztése révén a tanulók megtanulják elfogadni önmagukat, ugyanakkor felismerik azokat a területeket, ahol fejlődésre van szükségük. A pedagógusoknak olyan feladatokat kell kialakítaniuk, amelyek elősegítik az önreflexiót, például csoportos beszélgetéseket, önértékelési gyakorlatokat és egyéni visszajelzéseket.
- **Önbizalom és önértékelés:** támogatja a gyerekeket abban, hogy bízzanak magukban, képesek legyenek döntéseket hozni.
- **Érzelmi intelligencia:** megtanítja az érzelmek felismerését, kezelését, mások érzéseinek tiszteletben tartását. Az érzelmi intelligencia fejlesztése során a tanulók megtanulják felismerni és kezelni saját érzelmeiket, valamint megérteni mások érzéseit. Az érzelmi intelligencia magas szintje hozzájárul a konfliktusok hatékony kezeléséhez, a stressz csökkentéséhez és a boldogabb élethez. A pedagógusoknak ezért fontos szerepük van abban, hogy olyan tanulási környezetet teremtsenek, amely támogatja az érzelmi intelligencia fejlődését, például az érzelmi megnyilvánulások elfogadásával és az érzelmekkel kapcsolatos beszélgetések kezdeményezésével.
- **Szociális készségek fejlesztése:** fejleszti a kommunikációt, együttérzést, csapatmunkát, konfliktuskezelést. A szociális kompetenciák, mint az empátia, együttműködés és kommunikáció fejlesztése szintén központi eleme a személyiségfejlesztésnek. Az iskolai környezet tökéletes terep arra, hogy a diákok gyakorolják és erősítsék ezeket a készségeket. A csoportmunka, a közös projektek, a vitaórák mind-mind lehetőséget adnak a tanulóknak arra, hogy megtapasztalják a

közösségi lét kihívásait és szépségeit. A pedagógusnak feladata, hogy támogassa a tanulók közötti együttműködést, és ösztönözze a tevékeny kommunikációt.

- **Értékrend és etika:** hozzájárul az erkölcsi fejlődéshez, a felelősségtudat kialakulásához. Fontos, hogy diákjaink megtanuljanak felelősséget vállalni tetteikért és másokért. A személyiségfejlesztés része az értékrend és a morális tudatosság kialakítása is. Az iskolának olyan értékeket kell közvetítenie, mint a tisztesség, felelősségvállalás, igazságosság és tisztelet. A pedagógusoknak példamutatással, etikai kérdések megbeszélésével és a diákok felelős döntéshozatalának támogatásával kell hozzájárulniuk ahhoz, hogy a tanulók erős erkölcsi irányítással rendelkezzenek.

5.3 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Egészséges táplálkozásra nevelés: Az egészséges táplálkozásra nevelés célja, hogy a gyerekek (és fiatalok) már kiskoruktól kezdve megismerjék az egészséges étkezés alapelveit, és kialakuljon bennük a tudatos, kiegyensúlyozott táplálkozás iránti igény. Ez hosszú távon hozzájárul a testi-lelki jóllétükhöz, a betegségek megelőzéséhez és az egészséges életmód kialakításához. A táplálkozás alapvető szerepet játszik a tanulók egészségében és tanulási teljesítményében. Az iskolai egészségfejlesztés egyik központi eleme a helyes táplálkozási szokások kialakítása. Az ösztönöznie kell a tanulókat az egészséges ételek fogyasztására. Iskolánk tagja az országosan működő Iskolagyümölcs Programnak, melynek keretében minden héten további friss idénygyümölcsöket kapnak a gyerekek. A program évente zöldségtöltötést is biztosít, amit mi természetesen folyamatosan kiegészítünk a tankertben megtermelt zöldségeinkkel, gyümölcsökkel.

Rendszeres testmozgás biztosítása: A cselekvő életmód és a helyes étkezés együtt járnak az egészség megőrzésében. A fizikai tevékenység nélkülözhetetlen a gyermekek testi fejlődéséhez és lelki kiegyensúlyozottságához. Heti 1 tanóránál többet ajánlunk a tanulóknak. Ezen kívül kézilabda, futball és karate áll diákjaink rendelkezésére. Csatlakoztunk az országos Aktív Iskola Programhoz. Aktív résztvevői vagyunk a környéken megrendezésre kerülő futóversenyeknek. A testmozgás beépítése a mindennapokba elősegíti a diákok fizikai állóképességének és koordinációjának javítását, valamint csökkenti a mozgásszegény életmód okozta egészségügyi kockázatokat.

Egészséges mentális környezet megteremtése: Az iskolának fontos feladata a diákok lelki egészségének támogatása. Ez magában foglalja a stresszkezelési technikák, a konfliktuskezelési módszerek és az érzelmi intelligencia fejlesztésének oktatását. Ebben nyújt segítséget iskolánk gyógypedagógusa, aki mentálhigiénés szakember is, illetve az iskolai szociális munkás. Az iskolai közösség támogatása, a biztonságos és befogadó iskolai légkör kialakítása szintén kulcsfontosságú a lelki egészség megőrzésében.

5.4. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

A törvényi meghatározás szerint a kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

- sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
- kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,

b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló,

c) tartós gyógykezelés alatt álló gyermek, tanuló.

Az iskola alapvető feladatának tekinti, hogy minden tanuló számára biztosítsa a képességeihez és szükségleteihez leginkább illeszkedő oktatást és fejlesztést. Különös figyelmet fordítunk azokra a tanulókra, akik speciális támogatást igényelnek, beleértve a sajátos nevelési igényű (SNI) tanulókat, a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségekkel küzdő (BTMN) diákokat, valamint a kiemelkedő képességű, tehetséges tanulókat.

1. Azonosítás és diagnózis

A kiemelt figyelmet igénylő tanulók felismerése az első lépés a megfelelő pedagógiai támogatás biztosításához. Az azonosítás folyamata magában foglalja a tanárok, a szülők, az iskolai szakemberek, valamint a szakértői bizottságok együttműködését. A tanulók fejlődésének rendszeres megfigyelésével és a tanulmányi eredmények elemzésével azonosítjuk azokat a diákokat, akiknek speciális szükségleteik vannak. Az SNI és BTMN tanulók esetében a diagnosztizálás szakértői vizsgálatok és hivatalos szakvélemények alapján történik. A tehetséges tanulók azonosítása a pedagógusok és a szülők jelzései, valamint a tanulmányi versenyeken és iskolai felméréseken mutatott teljesítmény alapján történik.

2. Egyéni fejlesztési terv (EFT) kialakítása

Minden kiemelt figyelmet igénylő tanuló számára egyéni fejlesztési tervet (EFT) dolgozunk ki, amely személyre szabottan tartalmazza a tanuló fejlesztéséhez szükséges célokat, eszközöket és módszereket. Az EFT kidolgozása során figyelembe vesszük a tanuló sajátos nevelési igényeit, képességeit, érdeklődési körét és a fejlődési ütemét. Az egyéni fejlesztési terv elkészítése az osztályfőnök, a szaktanárok, a szülők, valamint a szakértői bizottság bevonásával történik. Az EFT részletesen meghatározza a tanulás és fejlesztés lépéseit, a tananyag adaptálását, és az alternatív oktatási módszerek bevezetését.

3. Differenciált oktatás és fejlesztés

A kiemelt figyelmet igénylő tanulók oktatásában különös hangsúlyt fektetünk a differenciált oktatásra. Ez azt jelenti, hogy a tanítási folyamat során figyelembe vesszük a tanulók egyéni szükségleteit, és ennek megfelelően alkalmazunk különböző pedagógiai módszereket. Az SNI tanulók esetében a tananyag mennyiségének és minőségének megfelelő adaptálása, a speciális oktatási eszközök és a különleges tanítási módszerek bevezetése a cél. A BTMN tanulóknál

fontos a fejlesztőpedagógiai módszerek alkalmazása, például egyéni vagy kiscsoportos foglalkozások keretében. A tehetséges tanulók számára további feladatokat, kihívásokat és versenyeken való részvételi lehetőségeket biztosítunk, amelyek segítik tehetségük kibontakoztatását.

4. Támogató környezet és segítő szolgáltatások biztosítása

Az iskola olyan támogató környezetet kíván teremteni, amelyben a kiemelt figyelmet igénylő tanulók biztonságban érzik magukat, és ahol személyes szükségleteikre megfelelő válaszokat kapnak. Ezt a célt szolgálja a támogató pedagógusok, gyógypedagógusok, fejlesztőpedagógusok és iskolapszichológus bevonása a mindennapi oktatási folyamatba. Az iskola folyamatosan együttműködik a szülőkkel, szakértői bizottságokkal és más külső szakmai szervezetekkel annak érdekében, hogy a tanulók a lehető legmagasabb színvonalú támogatást kapják. Az iskolai közösség támogatása, a pozitív megerősítés és a differenciált tanulási lehetőségek biztosítása mind hozzájárulnak a diákok önbizalmának növeléséhez és sikeres beilleszkedéséhez.

5. Folyamatos nyomon követés és értékelés

A kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlődésének folyamatos nyomon követése alapvető fontosságú az egyéni fejlesztési terv eredményességének biztosítása érdekében. Az iskola rendszeresen értékeli a tanulók előrehaladását, és szükség esetén módosítja az EFT-t a tanulók aktuális igényeinek megfelelően. Az értékelés során figyelembe vesszük a tanulók tanulmányi eredményeit, a tanárok és szülők visszajelzéseit, valamint a tanulók saját véleményét és érzéseit. A szakmai munkaközösségek megbeszéléseket tartanak a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlődéséről, ahol közösen meghatározzák a további fejlesztési irányokat és szükséges beavatkozásokat.

5.5. A sajátos nevelési igényekkel, ill. a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

Fő célunk, hogy minden gyermek számára biztosítsuk az optimális intellektuális és érzelmi fejlődést, valamint a testi-lelki és szociális kibontakozást, mind a tanítási órákon, mind azokon kívül. Támogatni kívánjuk, hogy a diákok belső harmóniában éljenek önmagukkal és környezetükkel. Ennek érdekében kiemelten fontos szerepet kap a korrepetálás és a felzárkóztatás, amelyek hozzájárulnak a céljaink eléréséhez.

A beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségekkel küzdő tanulókhöz fűződő pedagógiai tevékenységeink a következő fő területekre összpontosítanak:

- 6. Személyre szabott támogatás:** A tanulók egyéni szükségleteinek megfelelően egyedi tanulási terveket készítünk, amelyek segítik a nehézségek leküzdését és a fejlődést.
- 7. Speciális oktatási módszerek:** Alkalmazunk adaptált tananyagot és módszereket, például egyéni vagy kiscsoportos foglalkozásokat, hogy a tanulás hatékonyabb legyen.
- 8. Szociális és érzelmi támogatás:** Olyan programokat és tevékenységeket szervezünk, amelyek segítik a beilleszkedést, fejlesztik a szociális készségeket és kezelik a magatartási problémákat.

9. **Szülőkkel való együttműködés:** Szoros kapcsolatot tartunk a szülőkkel, hogy közösen dolgozhassunk a tanuló fejlődésén és problémáinak megoldásán.
10. **Szakmai támogatás:** Igénybe vesszük a gyógypedagógusunk, iskolai szociális munkásunk és más szakemberek segítségét a hatékony beavatkozások érdekében.

5.6. A kiemelten tehetséges gyermekekhez kapcsolódó pedagógiai tevékenység

A tehetséggondozás első lépése a tehetséges gyerekek időben történő azonosítása. A pedagógusok feladata, hogy korán észleljék az ilyen diákokat, és biztosítsák számukra a fejlődéshez szükséges támogatást. A következő lépés a tehetség kibontakoztatásához szükséges környezeti, eszközi és anyagi feltételek megteremtése, hogy a diákok képességeik teljes potenciálját kiaknázhassák.

A tehetséggondozás szervezeti formái:

Tanórákon:

- differenciált feladatok adásával,
- az önálló tanulás módszerének elsajátíttatásával, fejlesztésével,
- tantervi tartalmat elmélyítő, széles látókört biztosító órai tananyaggal,

Tanórán kívül:

A tehetséggondozást, a kiemelt figyelmet érdemlő tanulókkal való foglalkozást tanórán kívül elsősorban a versenyek, fellépések, projektmunkák segítik.

Intézményünk projektjei:

- levelező versenyfeladatok kidolgozása,
- házi, regionális és országos versenyeken való részvétel

5.7. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

Az iskola közösségének fejlesztése és az intézmény szereplői közötti együttműködés erősítése alapvető fontosságú az oktatási célok elérése és a diákok harmonikus fejlődése szempontjából. A közösségfejlesztés célja, hogy olyan támogató és befogadó környezetet teremtsünk, ahol a tanulók, tanárok, szülők és más iskolai szereplők hatékonyan együttműködhetnek.

Közösségépítő programok szervezése: Az iskola rendszeresen szervez közösségi programokat, például kirándulásokat, ünnepségeket, családi napokat. Részt veszünk a szerb közösség kulturális eseményein, amelyek elősegítik a diákok közötti kapcsolatok erősítését és az összetartozás érzésének kialakulását, az identitástudat megerősítését. Ezek az alkalmak lehetőséget biztosítanak a tanárok, szülők és diákok közötti közvetlen kommunikációra is.

Szülői együttműködés támogatása: A szülők aktív bevonása az iskola életébe elengedhetetlen a közösség fejlődése szempontjából. Tájékoztatásuk a személyes találkozásokon túl az E-napló és internetes zárt iskolai csoportokon keresztül történik. Rendszeres szülői értekezletek, fogadó órák, nyílt napok szervezésével, biztosítjuk, hogy a szülők tájékozottak legyenek az iskolai eseményekről és pedagógiai célkitűzésekről. A szülők jogainak és kötelességeinek érvényesítése érdekében szülői szervezetet hozhatnak létre.

Amely dönt saját működési rendjéről, munkatervének elfogadásáról, tisztségviselőinek megválasztásáról.

Tanár-diák együttműködés erősítése: A tanárok és diákok közötti nyílt és tiszteletteljes kommunikáció alapfeltétele a sikeres közösségfejlesztésnek. A tanároknak ösztönözniük kell a diákok önállóságát és kreativitását, miközben támogatják őket személyes kihívások leküzdésében. A közös projektek, iskolai versenyek és tanulmányi programok lehetőséget biztosítanak a tanár-diák kapcsolatok mélyítésére és a közösségi szellem erősítésére.

Az iskola közösségfejlesztési feladatainak megvalósítása hozzájárul a harmonikus, támogató iskolai légkör kialakításához, ahol minden szereplő értékes és megbecsült tagja a közösségnek.

5.8. A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei és az alkalmassági vizsga szabályai, a felvételi vizsga követelményei

A nemzetiségi óvodai nevelésben, nemzetiségi iskolai nevelés-oktatásban való részvételt a szülők, nyilatkozat kitöltésével igényelhetik. A nyilatkozat nemzetiségi óvodai nevelés esetén az óvodai jogviszony megszűnéséig vagy a kérelem visszavonásáig, nemzetiségi iskolai nevelés-oktatás esetén a tanulói jogviszony megszűnéséig vagy a kérelem visszavonásáig érvényes. Az intézmény számára a fenntartó nem határoz meg kötelező beiskolázási körzetet.

5.8. 1. Felvétel az 1. évfolyamba

A felvétel feltétele a tanköteles kor elérése, azaz az adott naptári évben hatodik életévét augusztus 31-ig kell betöltenie a gyermeknek. Az első évfolyamra történő beíratáskor a gyermek személyazonosítására alkalmas, a gyermek nevére kiállított személyi azonosító és a lakcímet igazoló hatósági igazolványt és az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító igazolást kell bemutatni. A felvételtől első fokon az intézmény főigazgatója dönt, a tagintézményekben a tagintézmény-igazgatók.

5.8. 2. A tanulmányok alatti vizsgák célja, hatálya

A tanulmányok alatti vizsgákkal kapcsolatos szabályok az alábbi vizsgákra vonatkoznak:

- osztályozó vizsgákra,
- különbözeti vizsgákra,
- javítóvizsgákra,
- pótló vizsgákra.

Ezekre a vizsgákra A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet 64.§ - 78.§ a mérvadó.

Osztályozó vizsga

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához:

- ha felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,

- egy osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik, kivéve, ha engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát,
- a tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.
- a 20/2012.(VII.31.) EMMI rendelet 51. § (7) bekezdésben meghatározott időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- ha a tanuló előrehozott érettségi vizsgát kíván tenni, azt csak a hatályos törvényi előírásnak megfelelő feltételek alapján teheti, s lehetséges vagy szükséges a hiányzó év/évek tananyagából az írásbeli érettségi vizsgák megkezdéséig osztályozó vizsgát kell tennie, tananyaga megegyezik annak az évfolyamnak a tananyagával, amelyiknek teljesítése a vizsga célja,
- a vizsgát a tanulmányok alatti vizsga szabályozása szerint kell lebonyolítani,
- a vizsgáról jegyzőkönyvet kell felvenni.

Az osztályozóvizsgákra tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni. Az osztályozó vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során egyidejűleg az intézmény főigazgatója határozatot hoz a jelentkező tanuló ügyében.

A mulasztások miatti osztályozó vizsga szabályai

Ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen meghaladja a jelzett rendeletben meghatározott időtartamot, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető. Kivételt képez ez alól, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen.

Az igazolt és igazolatlan mulasztások együttesen nem haladhatják meg:

- a) az iskolai nevelés-oktatás szakaszában a kétszázötven tanítási órát,
- b) egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát.

A 250 tanítási óránál többet mulasztott tanulók és magántanulók esetében az osztályozó vizsga tantárgyai

1-4. évfolyam: anyanyelv és irodalom, magyar nyelv és irodalom, matematika, környezetismeret

Különbözeti vizsga

Különbözeti vizsgát a tanuló abban az iskolában tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja.

Különbözeti vizsgát kell tenni:

- iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként,
- a más iskolából belépő tanulónak, ha a tantárgyak éves óraszámainak összege kevesebb, mint az iskolánk helyi tantervében szereplő 80 %-a,
- a nem tanult tantárgyakból.

A különözeti vizsga:

- tananyaga megegyezik annak az évfolyamnak a tananyagával, amelyeknek teljesítése a vizsga célja,
- a vizsgát a tanulmányok alatti vizsga szabályozása szerint kell lebonyolítani,
- a vizsgáról jegyzőkönyvet kell felvenni.

A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során egyidejűleg az intézmény tagintézmény-igazgatója határozatot hoz a jelentkező tanuló ügyében.

Javító vizsga

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha:

- a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott,
- az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik;
- az osztályozó- vagy különbözeti vizsgán elégtelen osztályzatot kapott.

A javítóvizsgát:

- a tanuló javítóvizsgát, az iskola tagintézmény-igazgatója által meghatározott időpontban, az augusztus 15-től augusztus 31-ig terjedő időszakban tehet,
- a vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezést követően írásban tájékoztatni kell,
- tananyaga megegyezik annak az évfolyamnak a tananyagával, amelyeknek a végén a tanuló megbukott,
- a vizsgát a tanulmányok alatti vizsga szabályozása szerint kell lebonyolítani,
- a vizsgáról jegyzőkönyvet kell felvenni.

A tanulmányok alatti vizsgákra vonatkozó szabályok hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Más intézmények olyan tanulóira:

- akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény főigazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.

5.8. 3. A tanulmányok alatti vizsgákkal kapcsolatos intézményi eljárásrend

- A vizsgát a tanév helyi rendjében meghatározott időszakban (vizsgaidőszak) lehet tenni.
- A vizsga időpontjait az vezetőségi tagok javaslatára a főigazgató jelöli ki.
- A vizsga időpontjáról (év, hónap, nap, óra, pec) és helyszínéről a vizsgázó, illetőleg a kiskorú tanuló esetén a szülő (gondviselő) minimum a vizsga kezdete előtt 10 nappal értesítést kap.
- Egy vizsgaidőszakban legfeljebb két évfolyam tananyagából tehető vizsga. Három évfolyam anyagából csak rendkívül indokolt esetben, főigazgatói engedéllyel lehet vizsgázni.
- Az osztályozó vizsgára írásban kell jelentkezni. A jelentkezési lapot a tanuló, valamint kiskorú tanuló esetében a gondviselő is aláírja. Az osztályozó vizsga kérelemre történő

letételét a főigazgató engedélyezi. Az osztályozó vizsga napján a tanuló mentesül a tanórák látogatásának kötelezettsége alól.

- A vizsga követelményeit az iskola helyi tantárgyi tantervében foglaltak határozzák meg. A tantervi követelmények az iskola honlapján folyamatosan megtekinthetők (Pedagógiai program- helyi tanterv)
- A vizsgakötelezettség a tanulónak az évfolyam követelményeiben megállapított valamennyi tantárgyra vonatkozhat. Ez alól felmentést csak a szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak alapján, a főigazgató adhat engedélyt.

A tanulmányok alatti vizsgák különös – eljárási - szabályai

- Az írásbeli vizsga időtartama – a szakvélemény alapján ettől eltérést lehetővé tevő esetek kivételével – tantárgyanként 60 perc.
- Egy napon legfeljebb két írásbeli vizsgát lehet tenni.
- A szóbeli vizsgát az iskola szakos tanáraiból a főigazgató által kijelölt vizsgabizottság előtt kell megtartani. A vizsgabizottság legalább 3 tagú. Az elnöki teendőket a főigazgató vagy a megbízottja látja el. A vizsgabizottság kérdező tanára csak az a tanár lehet, aki a vizsga tárgya szerinti tantárgyat taníthatja. Általában az a tanár, aki a tanulót előzőleg tanította. A vizsgán, az elnökön és a kérdező tanáron kívül legalább még egy vizsgabizottsági tagnak jelen kell lennie (osztályfőnök, szakos tanár).
- A tanuló a szóbeli vizsgán tételt húz. A tétel kidolgozására legalább 20 percet kell biztosítani, kivéve a 1. pontban tett kivételt.
- A szóbeli feleletek maximális időtartama 15 perc. Ha a tanuló a feladatát nem tudja megoldani, teljes tájékozatlanságot árul el, érdemjegye elégtelen. Az elnök egy alkalommal póttételt húzathat vele. Erre is 20 perc a felkészülési idő, valamint 15 perc a felelet időtartama.
- Póttétel húzása esetén a vizsgázó osztályzatát a két felelet átlaga alapján kell megállapítani.
- Azt a vizsgázót, aki akár az írásbeli, akár a szóbeli vizsgán figyelmeztetés ellenére meg nem engedett eszközt használ, a főigazgató a vizsga folytatásától eltilthatja, a vizsgaeredménye: elégtelen. Az indokolatlanul félbehagyott vizsgát úgy kell tekinteni, mint ami nem sikerült. Az önhibán kívüli, indokolt vizsgamegszakítás esetén módot kell adni, annak megismétlésére.
- A vizsga a vizsgázó számára díjtanlan.
- A szabályosan megtartott vizsga nem ismételtető meg.
- A vizsgáról jegyzőkönyv készül az elnök és a tagok aláírásával, melyet az iskola irattárában a jogszabályban meghatározott ideig kell őrizni.
- A jegyzőkönyv vezetéséért és hitelességéért a vizsgabizottság elnöke felel.
- A jegyzőkönyvben minden vizsgázót külön jegyzőkönyv nyomtatványon kell jegyezni.
- A jegyzőkönyv melléklete a vizsgázó írásbeli dolgozata és feladatlapja, valamint a diák szóbeli felkészülés alatti jegyzetei. Az írásbeli feladatlapot és jegyzetelés (vázlatkészítés) céljára kapott papírlapot az iskola bélyegzőjével el kell látni. A tanuló és a szülő kérésre, egyeztetett időpontban a vizsgaelnök jelenlétében a vizsgadokumentumokba betekinthez, írásos megjegyzést fűzhet az értékeléshez, melyet jegyzőkönyvbe kell venni.

- Az írásbeli dolgozatot a szaktanár piros tollal javítja, a hibák megjelölésével értékeli és aláírásával látja el. A javítás téves bejegyzéseit látható módon alá kell írni.
- A vizsga eredményét a törzslapba és a bizonyítványba a jogszabályban meghatározott záradékokkal be kell vezetni.
- Az vizsgaeredmény kihirdetésének legkésőbb a vizsgát, több vizsga esetén a legutóbb teljesített vizsgát követő második munkanapon meg kell történnie.

5.8. 4. A tanulmányok alatti vizsgák követelményei tantárgyanként

Minden vizsgatárgy követelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának az intézmény pedagógiai programjában található követelményrendszerével.

Szerb irodalom, Magyar irodalom

Írásbeli és szóbeli része van a vizsgának. Az írásbeli rész három témakörből áll, amiből egy szabadon választott témát kell kifejtene a vizsgázónak. A szóbeli vizsgán az adott évfolyam tananyagát kéri számon a szaktanár. Minden tétel egy feladatból áll: stílustörténeti, alkotóval kapcsolatos és irodalomelméleti ismeretre kérdez rá. A vizsga során az adott évfolyam anyagában szereplő ismeretanyagról ad számot a vizsgázó.

Szerb nyelv, Magyar nyelv

Írásbeli és szóbeli vizsgaforma, amely 75 %-ban az adott évfolyam tananyagát kéri számon. Az írásbeli feladatlap 5 feladatból áll, amelyben a szövegértési feladatban szereplő feladattípusok, illetve gyakorlati jellegű feladatok szerepelnek (tesztes, nyitott mondatok, láncfeladatok). Az írásbeli vizsgán szerepelnie kell legalább egy gyakorlati írásbeliséggel kapcsolatos feladatnak, melyben a fogalmazási készség mellett a helyesírás is szerepet kap. Értékelés: maximálisan 50 pont szerezhető, az elkövetett helyesírási hibákért pontlevonás jár (három helyesírási hibaként 1-1 pont, a helyesírási hibák számítása az általános elvek alapján történik).

Szerb népismeret

A vizsga követelménye a helyi tantervben szereplő, az adott tanévre vonatkozó tananyag. A vizsgák részeit és az értékelés rendjét a helyi tanterv alapján az alábbiak szerint határozzuk meg: A vizsga két részből áll.

Az írásbeli vizsga 5 oldalnyi terjedelmű projekt formában teljesíthető az adott évfolyam tantervi anyaghoz kapcsolódó választható témából. A munka elkészítésével 40 pontot lehet elérni. A szóbeli vizsga két részből áll: az esszé szóbeli bemutatásából (20 pont), illetve az évfolyam fejezeteinek 75 %-át érintő szóbeli tétel megoldásaiból (40 pont).

Idegen nyelv

Az idegen nyelvvizsga írásbeli és szóbeli részből áll.

A tanuló sem a szóbeli, sem az írásbeli vizsga során semmilyen segédeszközt nem használhat. Az írásbeli vizsga időtartama 45 perc. Számon kéri a helyi tanterv által az adott évfolyamra előírt tananyagot.

Az írásbeli vizsgán elérhető pontszám: 80 pont. A következő részekből áll: nyelvhelyességi feladatok (50 pont), olvasás-szövegértés (30 pont). A tanuló az írásbeli vizsga során semmilyen segédeszközt nem használhat. A szóbeli vizsgán 20 pont érhető el. Tartalma az adott évfolyamon a helyi tanterv által előírt tananyag. A szóbeli vizsga két részből áll: kötetlen beszélgetés és szituáció eljátszása.

A feladat teljesítése tételhúzás alapján történik. A vizsga tanulónként három tételt tartalmaz. Felkészülési idő: 10 perc, felelet ideje 15 perc.

Történelem

A vizsga két részből áll: írásbeli és szóbeli.

Az írásbeli rész egy 25 kérdésből álló teszt, rendelkezésre álló idő 45 perc. Amennyiben a kérdések min. 50%-át helyesen válaszolja meg a vizsgázó, részt vehet a vizsga szóbeli részén. Amennyiben az írásbeli teszten kevesebb, mint 50%-ot ért el, szóbeli vizsgán nem vehet részt, eredménye elégtelen. A szóbeli vizsgán előre megadott 20 témakörből húz egy tételt a vizsgázó. Felkészülési idő min. 30 perc. A tétel kifejtésére max. 15 perc áll a vizsgázó rendelkezésére. A kihúzott tételt források segítségével kell kifejtene.

Igénybe vehető segédeszköz: kétnyelvű szótár, történelmi atlasz.

Matematika

A 45 perces írásbeli vizsgán 5 vagy 6 feladatot kell megoldani, a vizsgán összesen 50 pont érhető el. Amennyiben a tanuló nem éri el a 25%-os teljesítményt, akkor a szóbeli vizsgán az aktuális tanév tananyagából összeállított 10 tételből kell kihúzni egyet, és ebből kell számot adni. A szóbeli vizsgán az írásbeli vizsgán eltévesztett, elszámolt feladatokat is meg lehet kérdezni, a tanuló lehetőséget kap a hibáinak a korrigálására.

Környezetismeret

A környezetismeret vizsga egy 30 perces írásbeli és egy szóbeli részből áll. Az írásbeli vizsgára a teljes pontszám 70%-át, a szóbeli vizsgára 30%-át lehet adni.

Az írásbeli vizsga legalább öt feladatból áll, amelyek tananyaga a tanév legfontosabb fejezeteinek 75%-át érinti. A feladatok között tartalmilag három feladattípusnak feltétlenül szerepelnie kell:

- alapvető térképen való tájékozódás, világtér meghatározását ellenőrző feladatok
- alapfogalmak, definíciók (időjárás, éghajlat, stb.)
- természeti jelenségek, folyamatok, egyszerű számítási feladatok (időzónák, földrajzi hálózat)

A szóbeli vizsgán tíz tételből húz a tanuló, amelyeket kifejt. A tétellap két részből áll.

Fizika

A vizsga egy 45 perces írásbeli és egy szóbeli részből áll. Az írásbeli vizsga öt feladatból áll, amelyek tananyaga a tanév legfontosabb fejezeteinek 75%-át érinti. A feladatok közül két feladat az alapfogalmak, törvényszerűségek, egyszerű összefüggések ismeretét ellenőrzi, további három feladat pedig a vizsga tárgyát képező időszak

legfontosabb feladattípusait tartalmazza. Az utóbbi feladatok közül két feladat könnyebb (rutinfeladatok), legalább két feladat pedig az összetettebb feladatok közül való.

A fizika szóbeli vizsgán tíz tételből kell húznia a vizsgázónak. A tétellap két részből áll, mindkét része egy-egy fizikai jelenség legfontosabb fogalmainak a bemutatását, a témakörrel kapcsolatos összefüggések, tételek ismertetését tartalmazza.

Biológia

A biológia vizsga írásbeli és szóbeli részből áll.

Az írásbeli rész időtartama 45 perc. Tartalma a helyi tanterv által az adott évfolyamra előírt tananyag. Az írásbeli vizsgán 60 pontot lehet elérni. A feladatok között a következő típusok találhatóak: 20 feleletválasztós feladat, ábraelemzés, rövid válaszos feladat.

A szóbeli vizsga időtartama 15 perc, felkészülési idő 10 perc. Az elérhető pontszám 40 pont. Tartalma a kerettanterv által az adott évfolyamra előírt tananyag. A vizsgázó 10 tételből húzza ki feladatát. A tétellapon 3 kérdés (10-10 pont) és 5 biológiai fogalom (2-2 pont) található.

Kémia

A kémia vizsga írásbeli és szóbeli részből áll.

Az írásbeli rész időtartama 45 perc. Tartalma a helyi tanterv által az adott évfolyamra előírt tananyag.

Az írásbeli vizsgán 60 pontot lehet elérni. A feladatok között a következő típusok találhatóak: 20 feleletválasztós feladat, rövid válaszos feladat, számolási feladat.

A szóbeli vizsga időtartama 15 perc, felkészülési idő 10 perc. Az elérhető pontszám: 40 pont. Tartalma a kerettanterv által az adott évfolyamra előírt tananyag. A vizsgázó 10 tételből húzza ki feladatát. A tétellapon 3 kérdés (10-10 pont) és 5 kémiai fogalom (2-2 pont) található.

Földrajz

A földrajz vizsga egy 30 perces írásbeli és egy szóbeli részből áll. Az írásbeli vizsgára a teljes pontszám 60%-át, a szóbeli vizsgára 40%-át lehet adni.

Az írásbeli vizsga legalább öt feladatból áll, amelyek tananyaga a tanév legfontosabb fejezeteinek 75%-át érinti (általában fejezetenként két feladat félévi, egy feladat év végi számonkérés esetén). A feladatok között tartalmilag három feladattípusnak feltétlenül szerepelnie kell:

- alapvető térképi-topográfiai ismereteket ellenőrző
- alapfogalmakra, definíciókra vonatkozó
- természeti és/vagy társadalmi-gazdasági jelenségekkel, folyamatokkal kapcsolatos egyszerű számítási feladat

A szóbeli vizsgán tíz tételből húz a tanuló, amelyeket kifejt. A tétellap két részből áll. Az egyik kérdés természetföldrajzi, a másik kérdés társadalom- és gazdaságföldrajzi vonatkozású, ha a tanuló már rendelkezik a megfelelő ismeretekkel. Ennek hiányában az adott tananyag két legfontosabb fejezetét érintik a kérdések. A kérdések minden esetben egy jelenség vagy folyamat legfontosabb fogalmaira, jellemzőkre, működési mechanizmusára irányulnak.

Testnevelés

A vizsga típusa: gyakorlati vizsga. A vizsga testnevelés tantárgyból teljes mértékben az adott tanévben a tananyagban szereplő követelményekre épül. A tanulók a gyakorlati követelményeket mutatják be sportáganként. A gyakorlati bemutatás a következő sportágakat tartalmazza: atlétika, torna, labdajátékok közül választható egy sportág a röplabda, kosárlabda, labdarúgás közül.

A gyakorlati vizsga teljes hossza a gimnáziumban 60 perc, általános iskola felső tagozaton 45 perc, általános iskola alsó tagozaton 30 perc.

Digitális kultúra

A digitális kultúra vizsga gyakorlati feladatok megoldásából áll. Időtartama 45 perc.

A gyakorlati feladatlap tartalmi elemzői:

Legalább két, de legfeljebb három (egyenként esetleg több részből álló) feladtból áll, amelyek tananyaga a félév vagy tanév legfontosabb fejezeteinek legalább 75%-át érinti. A feladatok közül egy feladat egy összetett problémamegoldást ellenőriz. A további feladat(ok) a vizsga tárgyát képező időszak legfontosabb feladattípusaiból könnyebb feladat megoldását várja el (rutinfeladatok).

Segédeszközök: számítógép, vonalzó

Rajz és vizuális kultúra

Gyakorlati vizsga: A vizsgán előre megadott témakörökből álló tételsorból húz a vizsgázó. Egy tétel egy egyszerű tanulmányi rajz készítését tartalmazza, a kerettanterv által az adott évfolyamra előírt tananyagból.

A vizsgára az eszközöket a vizsgázónak kell biztosítani.

Vizsga időtartama: 45 perc. Elérhető pontszám: 50 pont.

Művészetek

Szóbeli vizsga: A vizsgán előre megadott témakörökből álló tételsorból húz a vizsgázó.

A tételek feladatai a helyi tanterv által adott évfolyamra előírt tananyagból állnak.

Egy tétel 5 feladtból áll, ebből 4 feladat a művészettörténeti ismeretek, alapfogalmak, egyszerű összefüggések ismerete, valamint 1 feladat a vizsgatárgyát képező időszak építészeti, szobrászati, festészeti, vagy iparművészeti alkotás elemző bemutatása.

Felkészülési idő: 30 perc. Tétel bemutatása: 15 perc. Elérhető pontszám: 50 pont

Etika

A vizsga követelménye a helyi tantervben szereplő, az adott tanévre vonatkozó tananyag. A vizsga részeit és az értékelés rendjét a helyi tanterv alapján az alábbiak szerint határozzuk meg: a vizsga egy 30 perces írásbeli és egy 10 perces szóbeli vizsgarészből áll. Az írásbeli vizsgára a teljes pontszám 60%-át, a szóbeli vizsgára 40%-ot lehet adni. Az írásbeli vizsga legalább 5 feladtból áll, amelyek tananyaga a félév vagy a tanév legfontosabb fejezeteinek legalább 75%-át érinti. Az írásbeli feladatsor megoldásával 60 pontot lehet elérni. A szóbeli vizsgán 10 tételből kell húznia a vizsgázónak. A tételek legalább két részből állnak. A szóbeli vizsgán elérhető pontszám: 40 pont.

Ének-zene

Írásbeli és gyakorlati részekből áll a vizsga. A vizsga célja annak megállapítása, hogy a vizsgázó képes-e az előírt énekes anyag elfogadható megszólaltatására, valamint birtokában van-e az előírt zenei ismereteknek.

Az írásbeli vizsga tartalmaz zenefelismerést, zenetörténeti ismereteket (zeneszerzők élete, művei, műfajok), zenei szakkifejezéseket, rövid dallam, valamint ritmus írását. A gyakorlati vizsgán tételt kell húzni. A tételsor a kerettanterv által az adott évfolyamra előírt tananyagból kerül összeállításra. Egy tétel egy népdal és/vagy egy műdal eléneklését és elemzését tartalmazza.

5.9. Az iskola írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje, az eredmények tanulmányi rendszerben történő rögzítésével kapcsolatos értesítési kötelezettség határideje

A tanulók teljesítményének mérése, regisztrálása és értékelése a nevelő-oktató munka állandó velejárója. Egyrészt a tanórákon és tanórán kívül nyújtott teljesítmények állandó elismerése és értékelése tartozik ide, másrészt az iskolai élet egy-egy szakaszának lezárását jelentő vizsgák. Az értékelés alapján nyert információ a diák, a tanár és a szülő tájékoztatására szolgálnak.

A tanulók értékelésének alapelvei:

- személyre szóló legyen,
- fejlesztő, ösztönző jellegű legyen,
- folyamatosságot biztosítson,
- ne legyen megtorló, fegyelmező jellegű,
- az iskolai (munkaközösségi) követelményrendszerre épüljön,
- a szóbeli és írásbeli értékelés egészséges arányát biztosítsa,
- legyen tárgyyszerű (tartalmazza az erős és gyenge pontokat, a javítás lehetőségét),
- félelemmentes légkörben történjen.

Az értékelés szaktárgyi és pedagógiai szempontból a szaktanár felelőssége, ugyanakkor az alapelvek, célok és funkciók tekintetében a nevelőtestületnek konszenzusra kell jutnia. Az értékelés fő alapelve a fejlődést támogató megközelítés. Az értékelés normája szerint a tanári értékelésnek tiszteletben kell tartania a tanuló emberi méltóságát, objektívnek és konkrétan kell lennie, és hitelesen kell tükröznie a tanulói teljesítményt.

A mérés és ellenőrzés célja:

A tanuló tananyagban való előre haladásáról történő tájékozódás célja, hogy a tanár hiteles visszajelzést nyújtson a tanuló teljesítményének megfeleléséről. Az értékelés legfontosabb célja azonban a reális önértékelés elősegítése, valamint az önálló tanulási képesség és igény kialakítása.

Az érdemjegyek tanulmányi rendszerben történő rögzítésével kapcsolatos értesítési kötelezettség szakmailag indokolható határideje:

A szóbeli felelet bejegyzése a Kréta naplóba: aznap amikor a tanuló felelt.

Az írásos tanulói munkák javításának, értékelésének határideje:

- témazáró dolgozat (1 héten belül);
- írásbeli feladat, röpdolgozat (1 héten belül)

Az írásos tanulói teljesítmények, dolgozatok érdemjegyét kötelező a tanulóval ismertetni. **Nem kerülhet olyan érdemjegy az osztályozó naplóba (KRÉTA), amiről a tanuló nem tud.**

A tanulók értékelésének formái:

- A tanulót a szorgalmi időszakban a félévi és az év végi osztályozó értekezletekig megilleti az osztályzat javításának joga és lehetősége. A javítási lehetőséget kikényszeríteni, követelni nem lehet, megadásáról a szaktanár pedagógiai szempontok alapján dönt.
- Az előre bejelentett írásbeli dolgozatokat minden tanulónak meg kell írnia. Ha a tanuló neki felróható okból hiányzik az előre bejelentett dolgozatírásról, a pótló dolgozatot a szaktanár által kitűzött időpontban köteles megírni.
- A javító dolgozat íratása a szaktanár belátásától függ, ez csupán lehetőség a tanuló számára. A javító dolgozat megírásának időpontját, a tantárgyi követelményt a szaktanár jelöli ki, amiről a dolgozat íróját tájékoztatni köteles.
- A tanuló joga, hogy a tanév első napján megismerkedjen a tantárgyi követelményekkel, az értékelés alapelveivel, hiszen az ezeknek való megfelelés mértékét fejezik ki a minősítő félévi, év végi osztályzatok. A szaktanár maga dönti el, hogy a követelmények ismertetésének milyen módját választja.
- Az érdemjegyek nem egyenértékűek. A témazárók, összefoglaló jellegű teljesítmények érdemjegyei a félévi és tanév végi osztályzatok alakításában nagyobb súllyal esnek latba, ezeket az osztályozó naplóban meg kell különböztetni más érdemjegyeiktől.
- Az érdemjegyek minimális száma havonként legalább egy; heti egy órás tantárgy esetében sem lehet kevesebb egy félévben háromnál.
- A félév és tanév végén a fejlődési tendencia figyelembevételével értékeli a tantestület a tanuló teljesítményét. Az év végi osztályzat az egész évi teljesítményt értékeli.
- Egy tanítási napon kettőnél több témazáró dolgozat nem íratható. A szaktanár a témazáró dolgozatok időpontját egy héttel korábban köteles közölni a tanulókkal.

Az érdemjegyek, osztályzatok kialakításának elvei:

A bizonyítványban szereplő tantárgyi osztályzatok összefoglaló képet kell, hogy adjanak a tanuló adott tanévben nyújtott összteljesítményéről, tájékoztatva a szülőket, pedagógusokat.

A tanév végi osztályzat tanúsítja, hogy a tanuló:

- az adott évfolyam követelményeit milyen mértékben teljesítette,
- ismeretei elegendőek-e az elégséges minősítés megszerzéséhez,
- tudása elegendő-e a következő évfolyam elvégzéséhez vagy a záróvizsgára bocsátáshoz.

A tanulók év végi osztályzatait a nevelőtestület áttekinti, dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről. Vitás esetekben – ha a tanuló év végi osztályzata jelentősen eltér az év közben tapasztalt előmeneteltől – a nevelőtestület felkéri az érdekelt pedagógust, hogy adjon tájékoztatást döntésének okairól, indokolt esetben változtassa meg döntését. Ha a pedagógus nem változtatja meg döntését, de a nevelőtestület ennek indokaival nem ért egyet, az év végi osztályzatot az évközi eredmények alapján a tanuló javára módosíthatja. Vizsgán kapott osztályzatot a tantestület nem változtathatja meg.

5.10. Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Az otthoni feladatok aránya, fajtája tantárgyanként eltérő, ezért meghatározásuk a munkaközösség és a szaktanár feladata. A házi feladat mindig a tanulási folyamat szerves része, alapja a tankönyv, órai vázlat, önálló forráskutatás. Elvárható, hogy az egyik tanóráról a másikra való felkészülés időtartama vegye figyelembe az életkori sajátosságokat.

A feladatok kijelölésénél törekedni kell arra, hogy az otthoni felkészülés időtartama átlagos képességű, rendszeresen tanuló diákok esetén összesen ne haladja meg a napi 2-3 órát. Az átlagosnál több időt igénylő feladatok kiadásakor azok elvégzésére hosszabb határidőt kell adni, a határidőn belül kiadott egyéb feladatok mennyiségét úgy szabva meg, hogy a napi felkészülési idő ne növekedjen.

A hétvége pihenésre fordíthatósága érdekében pénteken csak annyi feladatot adunk ki, amelynek mennyisége nem haladja meg egy átlagos hétköznapi terhelését. Ugyanígy járunk el hosszabb tanítási szünet esetén is.

Az otthoni felkészülés formái:

- Az előző tanóra vagy több tanórából álló egység során feldolgozott elméleti anyag megtanulása az iskolai oktatás során tanári irányítással elkészített füzetbeli vázlat, az órán elvégzett feladatok és a tankönyv segítségével történjen.
- Az elméleti tananyaghoz kapcsolódó, a szaktanár által megszabott gyakorlófeladatok írásbeli megoldása (kötelező házi feladat).
- A szaktanár által ajánlott gyakorló feladatok részbeni vagy teljes írásbeli megoldása (ajánlott házi feladat).
- A diák által önállóan választott, a tananyaghoz kapcsolódó feladatok elvégzése, önálló, belső motivációjú ismeretszerzés (szorgalmi házi feladat).
- Felkészülés tanórai önálló kiselőadásra szaktanári szempontok és szakirodalom alapján.

- Átfogó komplex ismétlés az addig tanult elméleti és gyakorlati ismeretek felhasználásával és kiegészítésével témazáró nagydolgozat vagy vizsga előtt.
- Memoriter: megtanulására egy hét áll a tanulók rendelkezésére. Mennyiségét az érvényes követelményrendszer határozza meg, érdemjeggyel értékeljük.

A felkészülési formák alkalmazása, azok gyakorisága az adott tantárgy jellegétől függ.

5.11. A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei

A tanuló magasabb évfolyamba akkor léphet, ha az adott évfolyamon a tanév végére minden tantárgyból teljesítette az intézmény helyi tantervében a továbbhaladás feltételeként meghatározott követelményeket.

A követelmények teljesítését a pedagógusok a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el. Minden tantárgyból az „elégséges” év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulónak a továbbhaladáshoz.

Ha a tanuló a tanév végén legfeljebb három tantárgyból elégtelen osztályzatot szerez, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javító vizsgát tehet. Ha a tanulónak háromnál több tantárgyból van elégtelen osztályzata a tanév végén, az évfolyamot ismételni köteles.

A magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie ha:

- tankötelezettségét egyéni munkarend keretében teljesíti,
- az intézmény főigazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- az intézmény főigazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse,
- hiányzásainak száma - az ideiglenes vendégtanulói jogviszony időtartamának kivételével - egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen eléri a kétszázötven tanítási órát, vagy egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető és a tanuló kérelmére a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen.

A tanuló részére az általános iskola első osztályában, a tanév végén engedélyezhető az első évfolyam megismétlése abban az esetben is, ha a tanuló egyébként felsőbb évfolyamba léphetne, de a szülő kéri az adott év megismétlését.

5.12. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

5.12. 1. Az iskolaváltás

Iskolaváltás esetén a tanulók felvételéről a szülő írásban benyújtott kérésének, a tanuló korábbi tanulmányi eredményének, illetve a magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az intézmény főigazgatója dönt. Ha a tanuló félévi vagy tanév végi osztályzatának átlaga 3,5 alatt van, illetve magatartása vagy szorgalma rossz, hanyag, változó minőségű, a főigazgató a tanuló felvételéről szóló döntése előtt kikéri a vezetőség és az érintett évfolyam osztályfőnökének

véleményét. A tanulónak, azokból a tantárgyakból, amelyeket előző iskolájában nem tanult, különbözeti vizsgát kell tennie a tanulmányok alatti vizsga helyi szabályai szerint. A vizsga sikeres letételéhez az iskola türelmi időt biztosít, és egyéni segítséget nyújt.

5.12. 2. A tanuló átvételének szabályai

A tanuló átvétele az iskola többi évfolyamára a tanuló, kiskorú tanuló szülője kérelmére a tanév közben történhet. Az átvételi kérelem csak akkor teljesíthető, ha a tanuló előző iskolájában osztályozható volt, utolsó félévi, ennek hiányában tanév végi tanulmányi eredménye elégtelen osztályzatot nem tartalmaz, és a tanuló nem áll fegyelmi büntetés hatálya alatt.

A tanuló átvételéről a főigazgató dönt. A főigazgató a tanuló átvételét különbözeti vizsga letételéhez köti, ha a tanuló az iskola helyi tantervében szereplő egy vagy több tantárgyat nem tanult, vagy azokat a helyi tantervben meghatározott óraszámnál alacsonyabb óraszámban tanulta. Ha a különbözeti vizsga kizárólag a folyó tanév tananyagát érintené, a főigazgató különbözeti vizsga helyett előírhatja, hogy a tanuló az adott tantárgyból félévkor, illetve tanév végén osztályozó vizsgát tegyen. Szükség esetén a tanuló, kiskorú tanuló szülője kérelmére a tanuló átvétele osztályisméltéssel is engedélyezhető, ha a tanuló egyébként megfelel az átvétel tanulmányi követelményeinek.

5.13. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az osztályfőnöki munka központi szerepet játszik az iskola nevelési tevékenységében, mivel az osztályfőnök az osztályközösség vezetője és a diákok személyes fejlődésének egyik legfontosabb támogatója. Az osztályfőnök feladatai több területet ölelnek fel, amelyek mind a diákok személyiségfejlődésének, közösségi életének, valamint tanulmányi előmenetelének támogatására irányulnak.

Az osztályfőnöki munka tartalma

8. **Közösségépítés:** Az osztályfőnök egyik legfontosabb feladata az osztályközösség kialakítása és összetartása. A közösségformáló tevékenységek, mint például osztálykirándulások, közös projektek és ünnepek, mind hozzájárulnak a diákok összetartásának erősítéséhez és a pozitív osztálylétkör megteremtéséhez.
9. **Egyéni odafigyelés:** Az osztályfőnök kiemelt figyelmet fordít a tanulók egyéni szükségleteire és problémáira. Rendszeres kapcsolatot tart a diákokkal, segítve őket a tanulmányi, személyes vagy családi problémák kezelésében.
10. **Nevelési feladatok:** Az osztályfőnök felelős a diákok értékrendjének formálásáért, valamint az erkölcsi és szociális normák közvetítéséért. Támogatja a diákok felelős magatartásának kialakítását, valamint az önállóság és a szociális érzékenység fejlesztését.
11. **Tanulmányi nyomon követés:** Az osztályfőnök figyelemmel kíséri az osztályba járó diákok tanulmányi előmenetelét, rendszeresen konzultál a szaktanárokkal, és szükség

esetén beavatkozik a tanulmányi eredmények javítása érdekében. Koordinálja az egyéni fejlesztési terveket és a felzárkóztatást igénylő diákok támogatását.

12. **Kapcsolattartás a szülőkkel:** Az osztályfőnök közvetítő szerepet tölt be az iskola és a szülők között. Rendszeresen tájékoztatja a szülőket a gyermekük iskolai előmeneteléről, magatartásáról és fejlődéséről, valamint szervezi a szülői értekezleteket és egyéni megbeszéléseket.
13. **Adminisztratív feladatok:** Az osztályfőnök gondoskodik az osztály adminisztrációs feladatainak ellátásáról, beleértve a hiányzások nyilvántartását, az érdemjegyek összesítését, valamint a különböző iskolai nyilvántartások vezetését.
14. **Osztályprogramok szervezése:** Az osztályfőnök szervezi és irányítja az osztály speciális programjait, mint például osztályfőnöki órák, közösségi események, kirándulások és egyéb tanórán kívüli tevékenységek.

Az osztályfőnök feladatai

- **Közösségformálás:** Az osztály összetartásának és pozitív légkörének kialakítása.
- **Diákok egyéni gondozása:** A tanulók személyes szükségleteinek felismerése és támogatása.
- **Szülőkkel való kapcsolattartás:** Rendszeres kommunikáció és együttműködés a szülőkkel.
- **Tanulmányi és magatartási nyomon követés:** A diákok előmenetelének figyelemmel kísérése és támogatása.
- **Programok és események szervezése:** Az osztály életének megszervezése, programok lebonyolítása.
- **Adminisztratív feladatok:** Az osztályhoz kapcsolódó dokumentációs teendők ellátása.

Az osztályfőnöki munka tehát sokrétű és kiemelten fontos az iskolai nevelési folyamatban, mivel közvetlenül hozzájárul a diákok személyiségének fejlődéséhez, tanulmányi sikeréhez és közösségi életéhez.

6. Iskolai Helyi Tanterv

6.1 A választott kerettantervek megnevezése

Az iskolai oktatásban használt tartalmi szabályozók és a kerettanterv kiválasztása alapvetően meghatározza az intézmény pedagógiai programját és az oktatás irányvonalát. A 2020-ban bevezetett Nemzeti Alaptanterv (NAT) kiemelt célja a korszerű, kompetencia-alapú oktatás támogatása, amely a tanulók képességeinek és készségeinek fejlesztésére, a gyakorlati tudásra, valamint a mindennapi életben alkalmazható ismeretekre helyezi a hangsúlyt.

Környezetismeret ***	1	1	1	1				
Természettudomány					2	2		
Kémia							1,5	1,5
Fizika							1,5	1,5
Biológia							1,5	1,5
Földrajz							1,5	1,5
Angol nyelv****			1	2	2	2	3	2
Ének-zene	1	1	1	1	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1	1	1	1	1
Dráma és színház *							1	
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1		
Digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
Testnevelés (+ néptánc)	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)					1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	1	0	0	0	0	0
Maximális nemzetiségi órakeret	27	27	27	28	31	31	33	33
Intézményi órakeret	26	26	27	28	31	31	33	33

*A piros színnel jelölt Dráma és színház tantárgyat heti 1 órában a 7. évfolyamon tanítjuk, beépítve a Magyar nyelv és irodalom tantárgyba.

* A piros színnel jelölt Hon- és népismeret tantárgyat heti 1 órában, intézményi döntés alapján, a 6. évfolyamon tanítjuk. A hon- és népismeret tantárgy óraszámát a Magyar nyelv és irodalom, a Természettudomány, az Ének-zene és a Vizuális kultúra tananyagába integráltuk.

**A Szerb nemzetiségi népismeret tantárgy az 1-8. osztályig heti 1 óra, mely intézményi döntés alapján a szabadon tervezhető időkeret terhére lett beépítve.

*** A szabadon tervezhető időkeret terhére az 1. és 2. osztályban heti 1 óra Környezetismeret tantárgyat tanítunk.

**** A szabadon tervezhető időkeret terhére a 3. osztályban heti 1 óra Angol nyelvet tanítunk.

***** Az első-negyedik évfolyamon a magyar nyelv és irodalom, valamint a nemzetiségi nyelv és irodalom oktatására előírt tananyagok és óraszámok a nyelvek és az évfolyamok között átcsoportosítottuk.

Két nyelven (szerb és magyar nyelven párhuzamosan) oktatott tantárgyak:

- Matematika
- Történelem
- Természettudomány
- Kémia
- Fizika
- Biológia
- Földrajz

- Digitális kultúra
- Közösségi nevelés (osztályfőnöki)

Nemzetiségi nyelven oktatott tárgyak:

- Szerb népismeret
- Szerb nyelv és irodalom
- Hit-és erkölcsstan
- Ének-zene
- Vizuális kultúra
- Technika és tervezés

Magyar nyelven oktatott tárgyak:

- Magyar nyelv és irodalom
- Testnevelés

6.3 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

A taneszközök és tankönyvek kiválasztásánál a következő szempontokat vesszük figyelembe:

- ❖ A tankönyvek feleljenek meg a kerettantervi követelményeknek.
- ❖ A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének.
- ❖ A taneszköz minősége, megjelenése legyen alkalmas a diákok esztétikai érzékének fejlesztésére, nevelje a diákokat igényességre, precíz munkavégzésre, a taneszköz állapotának megóvására.
- ❖ Világos, logikus felépítésükkel és igényes, a korosztály számára érthető nyelvezetükkel
- ❖ segítsék a tananyag elsajátítását.
- ❖ A tanulnivalót az eredményes elsajátításhoz szükséges részletességgel tárgyalják.
- ❖ A tantárgyi integráció megvalósításával fektessen hangsúlyt más kompetenciaterületek (pl. szerb nyelv és irodalom, angol nyelvi, digitális, természettudományi, tanulás tanulása) fejlesztésére is.
- ❖ A tantárgyi kereteken belül a korosztály tapasztalatait, jellegzetes problémáit a középpontba helyezve, a tanulókat önálló véleményalkotásra ösztönözve adjanak teret az önismeret és az érzelmi intelligencia fejlesztésének, az erkölcsi nevelésnek.
- ❖ A tanórákon a diákok az érdeklődési körükhöz közelálló témákon keresztül, gyakorlati oldalról sajátíthassák el az ismereteket.
- ❖ Kezeljék kiemelten a vizuális elemeket. Képeik, ábráik segítsék a nyelvi információk megértését, gazdagítsák azok tartalmát.
- ❖ A taneszközök legyenek egymásra épülő tantárgyi rendszerek, tankönyvcsaládok, sorozatok tagjai, amelyekhez megfelelő nyomtatott kiegészítő taneszközök állnak rendelkezésre (pl. munkafüzet, tudásszintmérő feladatlapok).
- ❖ A taneszközöket egészítse ki olyan digitális tananyag, amely interaktív táblán segíti az órai munkát feladatokkal, valamint olyan digitális hozzáférés, amely segíti a diákok otthoni tanulását az interneten elérhető tartalmakkal.
- ❖ Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket részesítjük, amelyek több tanéven keresztül használtatók.

A tankönyvek és segédletek beszerzése a tankönyvellátó tankönyvcentrum vállalat közreműködésével az intézmény feladata.

Bizonyos tantárgyaknál egyéb eszközökre, felszerelésre is szükség van (testnevelés, néptánc, vizuális kultúra, matematika, ének-zene stb.) Az egyes évfolyamokon szükséges taneszközöket, felszerelést a szaktanárok határozzák meg. A taneszközök és a szükséges felszerelés beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.

A tankönyvi ellátás minden évfolyamon ingyenessé vált, a tartós tankönyvek könyvtári állományba kerülnek, ahonnan a tanulók minden év elején kikölcsönzik, év végén pedig kötelesek leadni. Amennyiben a tankönyv megrongálódik, elveszik a tanuló köteles annak árát megtéríteni.

6.4 A Nemzeti alaptantervben (a továbbiakban: Nat) meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

A nevelés-oktatás 12 évfolyama egységes folyamat, amely három képzési szakaszra oszlik. A Nat-ban meghatározott fejlesztési feladatok az egyes képzési szakaszokhoz kapcsolódnak. Intézményünkben az iskolai nevelés szakaszának alapját *a nemzetiség iskolai nevelés-oktatásának irányelve* határozza meg.

Az első önálló képzési szakasz első két évében a szabályozás lehetőséget biztosít az ebben az életkorban különösen jelentős egyéni különbségek kezelésére. Hangsúlyt fektetünk a megfelelő tanulási módszerek kialakítására, az iskolai fegyelem és figyelem fejlesztésére, valamint a kötelességtudat kialakítására. Fontosnak tartjuk a gyermekek érdeklődésének felkeltését és fenntartását új ismeretek megszerzése iránt.

A 3–4. évfolyamon egyre inkább előtérbe kerülnek az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok, melyek a negyedik évfolyam végére már meghatározóvá válnak. A motiváció és a tanulásszervezés a NAT fejlesztési célkitűzéseire összpontosít.

6.5 A testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

- kötelező tantárgyként az órarendben heti 4 testnevelés és heti 1 néptánc óra,
- legalább 4 tanítási napon van testnevelés/néptánc,
- 1-4. évfolyamon tanulóinknak a tanév folyamán biztosítjuk az úszás, ill. a korcsolyázás lehetőségét, 2 testnevelési óra egy napon történő megtartásával.

6.6. A tantárgyválasztás szabályai, határidők

Az iskolának minden év május 20-áig kell felmérnie, hogy a tanuló hittan, illetve erkölcsstan órán kíván-e részt venni. A választott kötelező órára írásban kell jelentkezni. Ha a tanulót -

kérelmére - felvették a szabadon választott tanítási órára, a tanítási év végéig, vagy, ha a tanítási év vége előtt befejeződik, az utolsó tanítási óra befejezéséig köteles azon részt venni. A szabadon választott tanórai foglalkozást az értékelés és a minősítés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében a helyi tanterv határozza meg. Iskolánk nem kívánja érdemjeggyel minősíteni a követelmények teljesítését.

6.7. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái

Szöveges értékelés

Az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szöveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a tanuló *kiválóan megfelelt, jól megfelelt, megfelelően teljesített, felzárkóztatásra szorul*, illetve *nem felelt meg*.

A minősítés a tanuló teljesítményére, szorgalmára és magatartására vonatkozik. Kiemelkedő teljesítmény esetén egy adott tantárgyból dicséretben is részesíthetjük a diákat. Az év során szóbeli dicséretekkel, jutalomkönyvekkel, különböző gyermekeknek kedves szimbólumokkal értékeljük a tanulók munkáját. Amennyiben a minősítés szerint a tanuló felzárkóztatásra szorul, a szülő bevonásával közösen feltárjuk a gyenge teljesítmény okait, és kidolgozzuk a felzárkóztatás módját.

Érdemjegyek

Az érdemjegyek rögzítése az elektronikus naplóban történik. A pedagógus a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti.

Az érdemjegyek és osztályzatok a következők:

jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).

A diagnosztikus, szummatív, és fejlesztő formák

A pedagógiai gyakorlatban a tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése és értékelése elengedhetetlen eszköz a tudás megszilárdításában, a fejlődés nyomon követésében és a pedagógiai célok elérésében. Az értékelés különböző formái – diagnosztikus, szummatív és fejlesztő – mind különböző célokat szolgálnak, és megfelelő alkalmazásuk hozzájárul a tanulók hatékony fejlődéséhez.

1. Diagnosztikus értékelés

A diagnosztikus értékelés célja, hogy feltárja a tanulók előzetes tudását, képességeit, valamint a tanulási folyamatban jelentkező esetleges hiányosságokat. Ez az értékelési forma lehetővé teszi, hogy a pedagógusok megértsék a tanulók egyéni szükségleteit, és ennek megfelelően alakítsák a tanítási-tanulási folyamatot. A diagnosztikus értékelésre jellemző, hogy általában a tanulási folyamat elején, illetve kulcsfontosságú szakaszaiban kerül sor rá. Az írásbeli tesztek, felmérések, szóban történő kikérdezés és gyakorlati feladatok mind alkalmas eszközök a diagnosztikus értékelés megvalósítására. Az így nyert információk

alapján a pedagógusok célzott beavatkozásokat tehetnek, személyre szabott segítséget nyújthatnak a tanulóknak.

2. Szummatív értékelés

A szummatív értékelés a tanulási folyamat végén történik, célja a tanulók által elért tudásszint és képességek összegzése. Ez a fajta értékelés rendszerint a tanulási szakaszok lezárásakor – például a félév vagy tanév végén – kerül alkalmazásra, és hivatalos eredmények formájában jelenik meg, mint például osztályzatok vagy vizsgajegyek. A szummatív értékelés eszközei lehetnek az írásbeli vizsgák, zárthelyi dolgozatok, szóbeli beszámolók és gyakorlati vizsgák. Bár a szummatív értékelés nem a tanulási folyamat befolyásolására szolgál, fontos szerepe van a tanulók teljesítményének objektív mérésében és az oktatási eredmények hitelesítésében.

3. Fejlesztő értékelés

A fejlesztő, vagy formatív értékelés célja a tanulási folyamat folyamatos támogatása és irányítása. Ez a típusú értékelés a tanulók fejlődésének nyomon követésére és a tanítás finomhangolására szolgál. A formatív értékelés rendszerint visszajelzéseken alapul, amelyek segítik a tanulókat abban, hogy felismerjék erősségeiket és fejlesztendő területeiket. Az írásbeli visszajelzések, szóbeli megbeszélések, gyakorlati bemutatók és egyéni feladatok mind hatékony eszközei lehetnek a fejlesztő értékelésnek. A tanulók folyamatos értékelése lehetővé teszi a pedagógusok számára, hogy rugalmasan alkalmazkodjanak a tanulói igényekhez, és motiváló tanulási környezetet teremtsenek.

A folyamatos értékelés kiemelt jelentőséggel bír a tanulók fejlődése szempontjából, hiszen nemcsak a diák számára nyújt visszajelzést a tantárgyi haladásról, hanem a szülők számára is információt ad a gyermek előmeneteléről. A folyamatos értékelés többféle módon valósulhat meg:

- **Órai értékelés:** Szóbeli visszajelzés az órai munkáról és az aktivitásról, mely azonnali visszacsatolást biztosít a tanulónak.
- **Szóbeli felelet értékelése:** A tanuló szóbeli teljesítményének értékelése során a szaktanár szóban, illetve osztályzattal ad visszajelzést.
- **Gyakorlati és manuális tevékenységek értékelése:** A készségtárgyakban nyújtott teljesítmény értékelése során osztályzattal és szóbeli megjegyzésekkel kap visszajelzést a tanuló.
- **Írásos értékelés:** Az írásbeli munkák értékelése osztályzatok és mellékelt megjegyzések, tanácsok formájában történik.
- **Szülők tájékoztatása:** Üzenőfüzeten vagy ellenőrzőn keresztül értesítik a szülőket a tanuló feltűnően gyenge vagy kiemelkedően jó teljesítményéről.

A félévi és év végi értékelés hivatalos formában, bizonyítványban kerül rögzítésre:

- **Félévi értékelés:** A tanuló tantárgyi ismereteinek és jártasságának jelenlegi szintjéről ad visszajelzést, és jelzi, hogy a tanuló elérte-e a megfelelő haladást a tantárgy elsajátításában, valamint használ-e hatékony tanulási módszereket.

- **Év végi értékelés:** Az osztályzat azt tükrözi, hogy a tanuló milyen mértékben sajátította el a tanév során előírt követelményeket.

A félévi és év végi értékelésnek következetesen tükröznie kell az év során adott szóbeli és írásbeli visszajelzéseket, valamint a jegyekkel kifejezett teljesítményt. Az év végi osztályzatok kialakítása során figyelembe kell venni az évközi munkát, de a törvény előírásainak megfelelően lehetőség van arra is, hogy az osztályozó vizsga eredményei alapján szülessenek meg. Ez esetben az értékelés az adott tanév tantárgyi követelményeinek elsajátítási szintjét tükrözi.

Az érdemjegyek száma az adott tantárgy heti óraszámától függ, és a következő megkötések érvényesek:

- Az érdemjegyek száma minimum 3/félév.
- A témazáró dolgozatok száma minimum 2/félév.
- Az értékelés 1-5-ig terjedő érdemjegyekkel történik, ahol a legkiválóbb tanulók szaktanári dicséretet kaphatnak.

A dolgozatok értékelése pontozással történik, majd a pontszámokat százalékos arányban átszámítva az alábbi módon váltjuk át érdemjegyekre:

- **91%-100%: jeles (5)**
- **71%-90%: jó (4)**
- **51%-70%: közepes (3)**
- **31%-50%: elégséges (2)**

6.8. A magatartás és szorgalom minősítésének elvei

A magatartás és szorgalom minősítése az iskolai értékelés egyik lényeges területe, amely nemcsak a tanulók tanulmányi előmenetelét tükrözi, hanem személyiségük fejlődéséhez is hozzájárul. Az értékelés során alapvető elv, hogy a tanulókat méltányosan, objektíven és következetesen minősítsük, figyelembe véve egyéni fejlődésüket és teljesítményüket.

6.8.1. A tanulók magatartás értékelésének és minősítésének alapelvei, követelményei és formái

A magatartás minősítésekor a tanuló iskolai viselkedése, az iskolai közösséghez való viszonya, az együttműködési készsége, valamint a szabályokhoz való alkalmazkodása kerül előtérbe. Fontos, hogy a tanuló tiszteletteljesen viselkedjen társaival, pedagógusaival és az iskola többi dolgozójával szemben, valamint felelősséget vállaljon tetteiért. A minősítés során kiemelt figyelmet kap az is, hogy a tanuló mennyire járul hozzá a pozitív iskolai légkör kialakításához és fenntartásához.

A tanulók magatartásának értékelésénél és minősítésénél az 1-12. évfolyamon a példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2) osztályzatokat használjuk.

A tanulók magatartását az 1- 2. évfolyam félévig a félév és a tanítási év végén osztályzattal, illetve betűvel minősíti az osztályfőnök.

A 2. évfolyam második félévtől a 2-12. évfolyamon a tanuló magatartását az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli.

A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek, az

osztályközösség és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg, eltérő vélemények esetében az osztályban tanító nevelők többségének a véleménye a döntő.

A magatartás érdemjegy megállapításakor figyelembe kell venni az előző értékelés óta tanúsított javuló vagy hanyatló tendenciát.

Példás osztályzatot érdemel az a tanuló:

- aki a közösség alakítását, fejlődését kezdeményezéseivel, munkájával, véleményével, példás viselkedésével elősegíti, társait ösztönzi;
- az iskolai házirendet betartja és ezzel társainak is jó példát mutat;
- önként vállal részt a tanórán kívüli aktivitásban;
- tanáraival, az intézmény dolgozóival szemben tisztelettudó, megértő, együttműködő;
- szüleit és a felnőtteket tiszteli;
- munkavégzése megbízható, megnyilvánulásai őszinték, óvja és védi környezetét;

Jó osztályzatot érdemel az a tanuló:

- akinek neveltségi szintjében apró hiányosságok tapasztalhatóak, de javítására törekszik;
- részt vesz a közösségi életben;
- a házirendet igyekszik betartani;
- fegyelmezési problémái kismértékűek;
- fegyelmi büntetése nincs;

Változó osztályzatot érdemel az a tanuló:

- a közösségi munkában ritkán vesz részt;
- feladatait nem minden esetben teljesíti;
- a házirend ellen többször vét;
- társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan;
- nincs igazgatói megrovása;

Rossz osztályzatot érdemel az a tanuló:

- aki fegyelmezetlen magatartásával hátráltatja a közösség fejlődését;
- viselkedése romboló hatású;
- felnőttekkel, társaival tiszteletlen, durva, verekszik;
- a házirendet sorozatosan megsérti;

6.8.2. A tanulók szorgalma értékelésének és minősítésének alapelvei, követelményei és formái

A szorgalom értékelése a tanuló hozzáállását, tanulási készségét, kitartását és önállóságát veszi figyelembe. Az értékelés során mérlegeljük, hogy a tanuló milyen mértékben hajlandó erőfeszítéseket tenni a tanulásban, hogyan viszonyul a kihívásokhoz, és mennyire kitartó a feladatok megoldásában. Az önálló munkavégzés képessége, a felkészültség, valamint a tanórán kívüli tevékenységekben való részvétel is fontos szempont.

A tanulók szorgalmának értékelésénél és minősítésénél a 2. évfolyam második félévétől a 2-12. évfolyamon a példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2) osztályzatokat használjuk.

A tanulók szorgalmát az 1. évfolyamon a félév és a tanítási év végén osztályzattal, illetve betűvel minősíti az osztályfőnök, és ezt az értesítőbe illetve a bizonyítványba bejegyzik.

A 2. évfolyam második felétől a 2- 12. évfolyamon a tanuló szorgalmát az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli.

A tanuló szorgalmának félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek, és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg, vitás esetben, az osztályban tanító nevelők többsége a véleményező.

Példás osztályzatot érdemel az a tanuló:

- aki tanulmányi munkájában kitartó, egyenletes teljesítményt nyújt;
- önálló feladatokra rendszeresen vállalkozik;
- munkája pontos, megbízható;
- taneszközeit rendszeresen elhozza a tanítási órákra;
- mindig készül, figyel, érdeklődő;
- önként vesz részt különböző versenyeken;
- képességeinek megfelelő eredményeket ér el;

Jó osztályzatot érdemel az a tanuló:

- ha az órákon figyel,
- házi feladatait elvégzi;
- felkészül, de különösebb érdeklődést nem mutat;
- ritkán vállal többletfeladatokat;
- érdeklődése az iskolai tananyag keretein belül marad;

Változó osztályzatot érdemel az a tanuló:

- akinek munkája ingadozó;
- hanyag és jó munkái egymást váltogatják;
- nem végez önellenőrzést;
- feladatai kívánnivalót hagynak maga után;
- tanulmányi eredménye ingadozik;
- teljesítménye hullámzó;

Hanyag osztályzatot érdemel az a tanuló:

- fegyelmezetlenül dolgozik;
- keveset tesz tanulmányi munkájának javításáért;
- munkavégzése megbízhatatlan;
- elutasítja a segítségnyújtást;

- munkához való viszonya erősen kifogásolható;
- érdektelenség jellemzi;
- év végi osztályzatai közt több az elégtelen;

11. 9. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek

Az egészségnevelés célja, hogy támogassa a tanulók egészségtudatos magatartásának és életmódjának kialakítását. Ezáltal képessé válnak saját egészségi állapotuk figyelemmel kísérésére, egészségük megőrzésére, és az egészséget veszélyeztető tényezők elkerülésére. Emellett elősegíti a tanulók testi, lelki, és szociális fejlődését, valamint empátiát ébreszt bennük beteg, sérült és fogyatékkal élő embertársaik iránt.

A környezeti nevelés célja, hogy a tanulók környezettudatos szemléletet és életmódot alakítsanak ki. Ez magában foglalja közvetlen környezetük értékeinek megőrzését és gyarapítását, a természet iránti tiszteletet, valamint a felelősségérzetet a környezeti károk megelőzése érdekében.

6. 10 Egészségnevelési elvek

Az egészségnevelési elvek az intézmény Helyi Tantervének 3.12.1-es pontjában foglaltak szerint.

6.11. Egészségnevelési programok

- **Oktatási Programok:** Az iskolai tantervben szereplő egészségnevelési tantárgyak és modulok, amelyek az egészségmegőrzés alapvető fogalmaival, a helyes táplálkozással, testmozgással és a stresszkezeléssel foglalkoznak.
- **Rendezvények és Kampányok:** Széleskörű iskolai rendezvények, mint például egészségnapok, sportversenyek, táplálkozási előadások, amelyek célja a tanulók egészségtudatosságának növelése és a közösségi élmények révén az egészséges szokások erősítése.
- **Együttműködés Egészségügyi Szakemberekkel:** Az iskolai programokban rendszeresen részt vesznek egészségügyi szakemberek, akik előadásokat tartanak, egészségügyi szűréseket végeznek, és szaktanácsokat adnak a tanulók és szüleik számára.

6.12. Egészségnevelési tevékenységek

- **Testmozgás és Sport:** A rendszeres fizikai aktivitás elősegítése érdekében az iskolai órarendbe beépítjük a testnevelés órákat és egyéb sportolási lehetőségeket. Ezen kívül sportversenyeket és szabadidős sportprogramokat szervezünk.
- **Táplálkozási Tanácsadás:** Az egészséges táplálkozás fontosságát hangsúlyozó programok, amelyek során a tanulók megismerhetik az egészséges étkezési szokásokat, és megtanulhatják, hogyan készíthetnek egészséges ételeket.

- **Stresszkezelés és Lelki Egészség:** Olyan tevékenységek, amelyek a tanulók lelki jólétének támogatására irányulnak, például relaxációs technikák, meditációs gyakorlatok, és a stresszkezelési stratégiák oktatása, gyerekjoga biztosítása.
- **Környezettudatos Magatartás:** Programok és tevékenységek, amelyek a környezeti fenntarthatóságot, a hulladékcsökkentést és a környezettudatos életmódot népszerűsítik, hozzájárulva ezzel az egészséges életmód kialakításához.

6.13. Környezeti nevelési elvek

- **Környezettudatos gondolkodás:** Az iskolai környezeti nevelés célja a környezettudatos gondolkodásmód kialakítása, amely segít a tanulóknak megérteni a természet és az emberi tevékenységek közötti kapcsolatot, és felelősséget vállalni a környezet megóvásáért.
- **Globális Perspektíva:** A környezeti nevelés során fontos, hogy a tanulók megértsék a helyi környezeti problémákat és azok globális összefüggéseit. Ezzel a megközelítéssel tudatosítjuk bennük, hogy a helyi cselekvések hatással vannak a globális környezetre is.

6.14. Környezeti nevelési tevékenységek

- **Hulladékgyűjtési akciók:** Rendszeres hulladékgyűjtési és szelektálási programok szervezése az iskolában, amelyek célja a hulladék csökkentése és a szelektív hulladékgyűjtés elősegítése.
- **Zöld Iskola Kezdeményezések:** Az iskolai környezet zöldítése érdekében végzett tevékenységek, mint például iskolai kertek, komposztálás, energiahatékony világítás bevezetése, és a zöld területek karbantartása.
- **Természetjáró Programok:** Kirándulások, természetjáró programok, és helyi környezeti projektek, amelyek során a tanulók közvetlen kapcsolatba kerülnek a természettel és megismerik annak védelmét.
- **Környezettudatos Szokások Népszerűsítése:** Programok és tevékenységek, amelyek célja a tanulók környezettudatos szokásainak kialakítása, például a víz- és energiafogyasztás csökkentésére, valamint a fenntartható közlekedési módok használatára való ösztönzés.
- **Szülői és Közösségi Bevonás:** A szülők és a helyi közösség bevonása a környezeti nevelési programokba, például közös rendezvények szervezésével, ahol a szülők is aktívan részt vehetnek a környezetvédelmi tevékenységekben.

6. 15 A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Pedagógusaink és dolgozóink munkájuk során az egyenlő bánásmód követelményét kötelesek megtartani, nem alkalmazhatnak a gyermekkel szemben hátrányos megkülönböztetést, így különösen a gyermek vagy hozzátartozói, színe, neme, vallása, nemzeti, etnikai hovatartozása, politikai vagy más véleménye, nemzetiségi, etnikai vagy társadalmi származása, vagyoni és

jövedelmi helyzete, kora, cselekvőképességének hiánya vagy korlátozottsága, születési vagy egyéb helyzete miatt.

A társadalmi tendenciák azt mutatják, hogy tanulóink egyre több negatív hatásnak, veszélynek vannak kitéve. Ezért iskolánkban a szociálisan hátrányos körülmények között élő tanulók problémáit igyekszünk nyomon követni, törekszünk a tanulók veszélyeztetettségének megelőzésére, illetve megszüntetésére. Az integrált oktatás a hagyományos oktatás szerves része, azzal alapvetően azonos tartalmú, azonos értékű továbbfejleszhető alapképzetet biztosít. A NAT-ban megfogalmazott általános és részletes követelményeket az integrált oktatásban résztvevőknek is teljesíteni kell. Egyrészt a tanulók közötti különbségek rendkívül sokfélék, másrészt minden gyereknek joga van a neki legmegfelelőbb neveléshez és oktatáshoz. Az iskolába érkező tanulók összetétele a családi szocializációs folyamatok különbsége miatt heterogenitást mutat, ezért az esélyegyenlőség biztosítása érdekében módszereinkkel, eljárásainkkal alkalmazkodunk ezekhez az egyenlőtlenségekhez, különbségekhez. Az integrált nevelés-oktatás feladata az egyéni bánásmód alapelveinek gyakorlatban történő megvalósítása, a hátránykompenzálás és tehetséggondozás azonos csoporton belül történő megvalósítása.

6. 16. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek alkalmazásában az intézmény a Helyi Tanterv 3.13-as pontja az irányadó.

NIKOLA TESLA SZERB TANÍTÁSI NYELVŰ ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA, GIMNÁZIUM, KOLLÉGIUM ÉS KÖNYVTÁR DESZKI ÁLTALÁNOS ISKOLÁJA

1. Az iskola rövid bemutatása

A magyarországi szerbség történelmi kisebbség, amely évszázadok óta él e hazában. A ma itt élő szerbek, az 1690-es „nagy népvándorlás” utódai, leszármazottjai. Kis létszámú, szétszórtan, falun és urbanizált környezetben élő kisebbség. Cirill írása, görögkeleti vallása, a közösség összetartása és erős kötődése az anyanemzethez, hagyományainkhoz és kultúránkhoz, több mint 300 éve megóvta az asszimilációtól. I. Lipót császár által biztosított autonómia bizonyítékai, a ma is fennálló szerb templomok és az önálló iskolarendszer kiépítése. Az államosításig működtek a hitoktató szerb iskolák. Az egyházközösség iskolafenntartó is volt.

Az iskolánk egy folyamatosan fejlődő, szépülő, 500 évnél is nagyobb múltra visszatekintő községben működik Deszken, Szegedtől mindössze 10 kilométerre. A község vegyes lakosságú, zömében magyar nemzetiségű, egyre csökkenő szerb nemzetiségű lélekszámmal, amely viszont egyre erősebben és eredményesebben őrzi és népszerűsíti nemzetisége kultúráját, hagyományát és éleszti újra a nyelvét. Az iskola szép, zöld fákkal övezett környezetben, a Deszki Pravoszláv Templom mellett, az óvodával közös épületben működik, mely egyben a Bánát Szerb Kulturális és Közhasznú Egyesület központja is.

A 2019/ 2020-as tanévtől a Nikola Tesla Szerb Tanítási Nyelvű Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Könyvtár deszki tagintézményévé vált, mely egyben azt is jelentette, hogy a Szerb Országos Önkormányzat lett a fenntartó.

Intézményünkben a szerb nyelv és irodalom mellett, helyet kap a magyar nyelvi és irodalmi kultúra magas szintű ápolása és tanítása, a továbbfejleszhető- alapműveltség biztosítása, a nemzetiségi tanulók esélyegyenlőségének biztosítása, a nemzetiségi kultúra megóvása, hagyományaink ápolása, valamint a környezet és természetvédelem.

2. Szociális környezet, tanulóink családi háttere

Annak, hogy Deszk egy vármegyeközpont majd hogyan peremterületén helyezkedik el, kettős hatása van iskolai életünkre, beiskolázási tapasztalatainkra. Tanulóink szüleinek egy része Szegedre jár be dolgozni és sok esetben az idősebb gyermekeiket is a szegedi iskolák valamelyikében taníttatják.

Vidéki iskolaként tartanunk kell a lépést a nagyvárosi iskolák oktatási szintjével, ugyanakkor meg kell őriznünk azt a családi légkört, bensőséges környezetet és azokat a szerb nemzetiségi értékeinket, amelyektől egyediek tudunk maradni ebben a kettős környezetben.

Diákjaink családi háttere teljesen vegyes összetételű. Biztosítanunk kell az átlagos képességű diákok megfelelő szintű oktatását csakúgy, mint a hátrányos helyzetűek felzárkóztatását, illetve a kiemelkedő képességűek tehetséggondozását.

Mivel tanulóink meghatározó része magyar nyelvű családi környezetből érkezik hozzánk, iskolánk alapvető küldetése az, hogy a szülő- pedagógus- tanuló kapcsolatrendszere az egymás iránti nyitottságra, el- és befogadásra épüljön. Ennek megvalósítása érdekében a szülő –pedagógus- tanuló kapcsolatrendszere nemcsak a formális fórumokra (tanóra, fogadóóra, szülői értekezletek, nyílt napok) hagyatkozik, hanem azokra az ortodox és katolikus ünnepekre, szerb kulturális és közösségi programokra is, amelyek a munkaterv részét képezik. Mindezen sajátosságok mellett, az így bővülő szerb közösségünk tagjai, vagyis a pedagógusaink, az iskolánkba járó diákok és szülei a település életének aktív résztvevői.

3. Az iskolában folyó munka személyi és tárgyi feltételei

3.1 Személyi feltételek:

Abból adódóan, hogy a tagintézményünkben csak az 1-4. évfolyamon zajlik az oktató-nevelő munka, az alsós munkaközösség tagjai:

- magyar és szerb nyelvű tanítókból
- tisztán szerb és tisztán magyar nyelvű tanítókból
- magyar nyelvű, magyar és szerb nyelvű pedagógiai asszisztensekből
- kétnyelvű szabadidő- szervezőből
- magyar és szerb nyelvű gyógypedagógus és logopédusból állnak.

Technikai alkalmazottaink között szintén van magyar és szerb nyelvű gondnokunk, iskolabusz vezető sofőrünk, takarítónk.

3.2 Tárgyi feltételek:

Intézményünk tárgyi feltételei az elmúlt időszakban, köszönhetően az anyaintézménynek, a Bánát Szerb Kulturális és Közhasznú Alapítvánnyal való együttműködésnek és a Szerb Országos Önkormányzatnak, ugrásszerűen javultak. Az épület,

amely a 6772, Deszk, Széchenyi utca 41. utca alatt található, sokat bővült az évek folyamán. Az egykor egy óvodai csoportszobából és két tanteremből álló oktatási intézmény, mára 3 óvodai csoporttal működik, míg az iskola egy teljesen új, kétszintes épületszárnyal bővült a 2022/23-as tanév novemberében. Iskolánkban négy tanterem került kialakításra, melyek közül háromban interaktív tábla, egyben pedig egy laptop és egy nagyképernyős TV segíti az oktatást. További IKT eszközeink: 6 db tanulói laptop, 6 db pedagógus laptop és 1 asztali PC. Az épület étkezővel, tornaszobával, zeneteremmel, kézműves műhellyel, múzeummal, egy kis tanári szobával, egy vendégszobával, teakonyhával és egy az óvodával közös hintával, szabadtéri fa játékokkal, csúszdás mászókével, homokozókkal tarkított, árnyas udvarral rendelkezik. A tanulóink szállítására egy 18+1 fős iskolabuszt is kaptunk az anyaintézménytől. A folyamatos pályázatoknak köszönhetően, az iskolával szemben tankert kialakítására is sor kerülhetett, ahol a tanulóink a gyakorlatban ismerkedhetnek meg a kertészkedés, gazdálkodás alapjaival, régi idők munkaformáival. A tanulói kert mellett egy tájház kialakítása is folyamatban van a Bánát Szerb Kulturális és Közhasznú Egyesület projektjeként. Tanulóink számára a műhelymunka során, szövőszékek és egy kerámia égetőkemence használata is rendelkezésre áll.

4. Az iskola kapcsolatai

Munkaközösségünk minden tagja egyformán fontosnak tartja, hogy tartsuk a kapcsolatot egyrészt a Nikola Tesla Szerb Tanítási Nyelvű Óvoda, Általános Iskola, Kollégium és Könyvtár budapesti anyaintézményével, másrészt a lórévi tagintézménnyel és a szegedi és battinyai szerb óvoda és iskola közösségével. Ezeknél a kapcsolatoknál a kölcsönös információáramlás kiemelt fontosságú.

Tartjuk továbbá a kapcsolatot a további szervezetekkel, intézményekkel:

- „Bánát” Szerb Kulturális és Közhasznú Egyesület
- Deszki Szerb Nemzetiségi Önkormányzat
- Deszk Község Önkormányzata
- Deszki Szerb Ortodox Egyházközösség és Parókia
- Szerb Oktatási és Módszertani Központ
- Srpski Venac- Szerb Kulturális és Média Nonprofit Kft.
- Srpske Nedeljne Novine
- Lieto Alapfokú Művészeti Iskola
- Battonyi Két Tanítási Nyelvű Szerb Általános Iskola és Óvoda
- Szegedi Kossuth Lajos Általános Iskola Deszki Zoltánfy István Általános Iskolája
- Magyarcsanádi Református Általános Iskola és Óvoda
- Deszki Sport Club
- Deszki Művelődési Ház és Könyvtár
- Filharmónia Magyarország szegedi irodája
- SZKTT Szociális Szolgáltató Központ Deszki Családsegítő Szolgálat
- SZKTT Tiszaszigeti Családsegítő Szolgálat

- Szegedi Család- és Gyermekejóléti Központ
- Csongrád-Csanád Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Szegedi Tagintézménye
- Deszk Védőnői Szolgálat

5. Nevelési Program

5.1 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Az intézmény oktató-nevelő munkájának céljait és feladatait a szerb nemzetiségi jelleg és arculat határozza meg. Ezek az elvek szorosan kapcsolódnak az előző évek célkitűzéseikhez, és hosszú távon irányt mutatnak intézményünk oktatási és nevelési tevékenységének.

Az intézményünkben folyó szerb nemzetiségi nevelés-oktatás a gyermekek/tanulók életkori sajátosságainak és egyéni fejlettségének megfelelően a szerb nyelv és kultúra megismerését és elsajátítását, a kulturális hagyományok átörökítését és fejlesztését szolgálja.

Alapelveink középpontjában a gyermek és a tanuló személyiségének teljes körű fejlesztése és szilárd műveltség biztosítása áll. Nevelőtestületünk az alábbi alapelveket vallja: intézményünk felelős minden gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséért.

Tiszteletben tartjuk tanulóink gondolati, lelkiismereti és vallásszabadsághoz való jogát, és egyenlő esélyeket biztosítunk mindenkinek. Fontosnak tartjuk, hogy mindig a gyermek érdekeit helyezzük előtérbe, és elutasítunk minden hátrányos megkülönböztetést.

Legfontosabb törekvésünk, hogy biztosítsuk az összefüggő és harmonikus oktató-nevelő munkát, amely egységes pedagógiai szemléletet és követelményrendszert biztosít a gyermekek számára.

Pedagógiai tevékenységünk középpontjában a tanulók korszerű ismereteinek megalapozása, bővítése és megszilárdítása áll, emellett kiemelten fontos számunkra az anyanyelv tiszteletére és a szerb nemzetiségi hagyományok ápolására való nevelés, valamint a fejlesztő oktatás és gondozás.

Az intézményünkben folyó nevelés - oktatás célja és feladata az, hogy a gyermekek számára olyan anyanyelvi környezetet teremtsen, amelyben természetes módon ápolhatják és fejleszthetik a szerb nemzetiségi életmódhoz, kultúrához kapcsolódó hagyományokat és szokásokat. E nevelési-oktatási folyamat elősegíti a gyermeket a szerb nyelvi kompetenciájának fejlesztésére, miközben tudatosan támogatja a szerb nemzetiségi identitástudat kialakulását.

Feladataink meghatározásakor a következő alapelveket vettük figyelembe:

- a szerb nyelv tanítási nyelvként való alkalmazása lehetővé teszi, hogy az intézményünk teret adjon a szerb nyelv valóságos szituációban való használatához, és biztosítsa a kiegyensúlyozott kétnyelvű nyelvi készség kialakulását,
- a magyar nyelv és irodalom, valamint az idegen nyelv kivételével valamennyi tantárgyat - a helyi sajátosságokat figyelembe véve – a fokozatosság elve mellett szerb nyelven tanítjuk.

A magyarországi szerbség helyzetének, történelmének, jelenlegi állapotának és kulturális örökségének mélyebb megértése érdekében elengedhetetlennek tartjuk az alábbi, fenntartói többletforrást igénylő programok megvalósítását. Ezek a tevékenységek jelentős mértékben hozzájárulnak diákjaink szerb nemzetiséghez való kötődésének, identitástudatának erősítéséhez, valamint a közösségi érzés kialakításához és ápolásához.

1. Osztálykirándulások: Elsősorban a magyarországi szerb közösségek által lakott régiók, városok és falvak meglátogatására összpontosítunk, ahol tanulóink megismerhetik az ott található tárgyi és szellemi kulturális örökséget, valamint felfedezhetik a természeti értékeket. Lehetőség szerint szerbiai kirándulások szervezését is vállaljuk.

2. Nemzetiségi versenyeken való részvétel; Az iskolai nevelés egyik kiemelt célja a gyerekek önismeretének fejlesztése. Ennek révén a diákok képesek lesznek felismerni saját erősségeiket és gyengeségeiket. A megfelelő önismeret pedig esélyt ad arra, hogy az életben olyan területet találjanak, amely összhangban van személyiségükkel és képességeikkel. Az egyén a legtöbbet azáltal tanulhat magáról, ha másokkal összehasonlítva értékeli önmagát.

3. Tanórán kívüli foglalkozások: A néptánc, (nép)zenei fellépések nagyban hozzájárulnak intézményünk pozitív képének kialakításához. A hagyományörző kézműves foglalkozások keretében a tanulók a jeles napi szokásokhoz kapcsolódó hagyományok megismerésével betekintést nyerhetnek a hagyományápolás jelentőségébe és gyakorlati úton sajátíthatják el a különböző kézműves technikákat.

4. Egészséges életmód: Az egészséges életmódra nevelés és a környezettudatosság fejlesztése érdekében évente egy alkalommal projekthét keretében kapcsolódunk a település egészségéhez. A tanórák, délutáni foglalkozások az egészséges táplálkozás, a rendszeres testmozgás, az elsősegélynyújtás, a fenntarthatóság témaköreit dolgozzák fel.

5. Pedagógus továbbképzéseken való részvétel: Nevelőtestületünk tagjai számára elengedhetlen magyarországi és szerbiai továbbképzéseken való részvétel a kollégák nyelvi és szakmai fejlődése szempontjából.

5.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Tagintézményünk teljes mértékben azonosul az intézmény Pedagógiai Programjának 2.2. pontjában foglaltakkal.

5.3 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Pedagógiai programunk szerves részét képezi az egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok megvalósítása, amelynek célja a tanulók testi, lelki és szociális jólétének elősegítése. Az egészséges életmód kialakítása és fenntartása hosszú távon biztosítja a diákok kiegyensúlyozott fejlődését és hatékony tanulását, ezért az iskolának átfogó és integrált megközelítést kell alkalmaznia e téren.

Egészséges táplálkozásra nevelés: A táplálkozás alapvető szerepet játszik a tanulók egészségében és tanulási teljesítményében. Az iskolai egészségfejlesztés egyik központi

eleme a helyes táplálkozási szokások kialakítása. E célból az iskolának rendszeresen tájékoztatnia kell a tanulókat és szüleit a kiegyensúlyozott étrend fontosságáról, és ösztönöznie kell az egészséges ételek fogyasztását. Az iskolai étkeztetést, a tankertben termelt zöldségekkel és gyümölcsökkel egészítjük ki. Iskolánk tagja az országosan működő Iskolagyümölcs Programnak, melynek keretében minden héten további friss idénygyümölcsöt kapnak a gyerekek. A program évente zöldségekostoltatást is biztosít, amit mi természetesen folyamatosan kiegészítünk a tankertben megtermelt zöldségeinkkel, gyümölcsökkel.

Rendszeres testmozgás biztosítása: A fizikai aktivitás nélkülözhetetlen a gyermekek testi fejlődéséhez és lelki kiegyensúlyozottságához. Az iskolai testnevelés órákon tanulóink elsajátíthatják az alapvető úszásnemeket. Heti 1 tanórán, illetve további két iskolaidőn kívüli táncórán szerb néptánc oktatás zajlik.

Iskolánk együttműködésben áll a helyi kézilabda, labdarúgó, karate egyesülettel. Csatlakoztunk az országos SPORT43 Programhoz. Évente lehetőséget biztosítunk a diákjainknak a jégkorcsolyázás megismerésére. A testmozgás beépítése a mindennapokba elősegíti a diákok fizikai állóképességének és koordinációjának javítását, valamint csökkenti a mozgásszegény életmód okozta egészségügyi kockázatokat.

Egészséges mentális környezet megteremtése: Az iskolának fontos feladata a diákok lelki egészségének támogatása. Ez magában foglalja a stresszkezelési technikák, a konfliktuskezelési módszerek és az érzelmi intelligencia fejlesztésének oktatását. Ebben nyújt segítséget iskolánk gyógypedagógusa, aki mentálhigiénés szakember is, illetve az iskolai szociális munkás. Az iskolai közösség támogatása, a biztonságos és befogadó iskolai légkör kialakítása szintén kulcsfontosságú a lelki egészség megőrzésében.

5.4 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

A törvényi meghatározás szerint a kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

- sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
- kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,

b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló,

c) tartós gyógykezelés alatt álló gyermek, tanuló.

Az iskola alapvető feladatának tekinti, hogy minden tanuló számára biztosítsa a képességeihez és szükségleteihez leginkább illeszkedő oktatást és fejlesztést. Különös figyelmet fordítunk azokra a tanulóakra, akik speciális támogatást igényelnek, beleértve a sajátos nevelési igényű (SNI) tanulókat, a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségekkel küzdő (BTMN) diákokat, valamint a kiemelkedő képességű, tehetséges tanulókat.

1. Azonosítás és diagnózis

A kiemelt figyelmet igénylő tanulók felismerése az első lépés a megfelelő pedagógiai támogatás biztosításához. Az azonosítás folyamata magában foglalja a tanárok, a szülők, az iskolai szakemberek, valamint a szakértői bizottságok együttműködését. A tanulók fejlődésének rendszeres megfigyelésével és a tanulmányi eredmények elemzésével azonosítjuk azokat a diákokat, akiknek speciális szükségleteik vannak. Az SNI és BTMN tanulók esetében a diagnosztizálás szakértői vizsgálatok és hivatalos szakvélemények alapján történik. A tehetséges tanulók azonosítása a pedagógusok és a szülők jelzései, valamint a tanulmányi versenyeken és iskolai felméréseken mutatott teljesítmény alapján történik.

2. Egyéni fejlesztési terv (EFT) kialakítása

Minden kiemelt figyelmet igénylő tanuló számára egyéni fejlesztési tervet (EFT) dolgozunk ki, amely személyre szabottan tartalmazza a tanuló fejlesztéséhez szükséges célokat, eszközöket és módszereket. Az EFT kidolgozása során figyelembe vesszük a tanuló sajátos nevelési igényeit, képességeit, érdeklődési körét és a fejlődési ütemét. Az egyéni fejlesztési terv elkészítése a gyógypedagógusunk, az osztályfőnök, a szaktanárok, a szülők, valamint a szakértői bizottság bevonásával történik.

3. Differenciált oktatás és fejlesztés

A kiemelt figyelmet igénylő tanulók oktatásában különös hangsúlyt fektetünk a differenciált oktatásra. Ez azt jelenti, hogy a tanítási folyamat során figyelembe vesszük a tanulók egyéni szükségleteit, és ennek megfelelően alkalmazunk különböző pedagógiai módszereket. Az SNI tanulók esetében a tananyag mennyiségének és minőségének megfelelő adaptálása, a speciális oktatási eszközök és a különleges tanítási módszerek bevezetése a cél. A BTMN tanulóknál fontos a fejlesztőpedagógiai módszerek alkalmazása, például egyéni vagy kiscsoportos foglalkozások keretében. A tehetséges tanulók számára további feladatokat, kihívásokat és versenyeken való részvételi lehetőségeket biztosítunk, amelyek segítik tehetségük kibontakoztatását.

4. Támogató környezet és segítő szolgáltatások biztosítása

Az iskola olyan támogató környezetet kíván teremteni, amelyben a kiemelt figyelmet igénylő tanulók biztonságban érzik magukat, és ahol személyes szükségleteikre megfelelő válaszokat kapnak. Ezt a célt szolgálja a támogató pedagógusok, a gyógypedagógus és logopédus bevonása a mindennapi oktatási folyamatba. Az iskola folyamatosan együttműködik a szülőkkel, szakértői bizottságokkal és más külső szakmai szervezetekkel annak érdekében, hogy a tanulók a lehető legmagasabb színvonalú támogatást kapják. Az iskolai közösség támogatása, a pozitív megerősítés és a differenciált tanulási lehetőségek biztosítása mind hozzájárulnak a diákok önbizalmának növeléséhez és sikeres beilleszkedéséhez.

5. Folyamatos nyomon követés és értékelés

A kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlődésének folyamatos nyomon követése alapvető fontosságú az egyéni fejlesztési terv eredményességének biztosítása érdekében. Az iskola rendszeresen értékeli a tanulók előrehaladását, és szükség esetén módosítja az EFT-t a tanulók aktuális igényeinek megfelelően. Az értékelés során figyelembe vesszük a tanulók tanulmányi eredményeit, a tanárok és szülők visszajelzéseit, valamint a tanulók saját véleményét és érzéseit. A nevelőtestület tagjai megbeszéléseket tartanak a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlődéséről, ahol közösen meghatározzák a további fejlesztési irányokat és szükséges beavatkozásokat.

5.4.1. A sajátos nevelési igényekkel, ill. a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

Fő célunk, hogy minden gyermek számára biztosítsuk az optimális intellektuális és érzelmi fejlődést, valamint a testi-lelki és szociális kibontakozást, mind a tanítási órákon, mind azokon kívül. Támogatni kívánjuk, hogy a diákok belső harmóniában éljenek önmagukkal és környezetükkel. Ennek érdekében kiemelten fontos szerepet kap a korrepetálás és a felzárkóztatás, amelyek hozzájárulnak a céljaink eléréséhez.

A beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségekkel küzdő tanulókhöz fűződő pedagógiai tevékenységeink a következő fő területekre összpontosítanak:

12. **Személyre szabott támogatás:** A tanulók egyéni szükségleteinek megfelelően egyedi tanulási terveket készítünk, amelyek segítik a nehézségek leküzdését és a fejlődést.
13. **Speciális oktatási módszerek:** Alkalmazunk adaptált tananyagot és módszereket, például egyéni vagy kiscsoportos foglalkozásokat, hogy a tanulás hatékonyabb legyen.
14. **Szociális és érzelmi támogatás:** Olyan programokat és tevékenységeket szervezünk, amelyek segítik a beilleszkedést, fejlesztik a szociális készségeket és kezelik a magatartási problémákat.
15. **Szülőkkel való együttműködés:** Szoros kapcsolatot tartunk a szülőkkel, hogy közösen dolgozhassunk a tanuló fejlődésén és problémáinak megoldásán.
16. **Szakmai támogatás:** Igénybe vesszük a gyógypedagógusunk, iskolai szociális munkásunk és más szakemberek segítségét a hatékony beavatkozások érdekében.

5.4.2. A kiemelten tehetséges gyermekekhez kapcsolódó pedagógiai tevékenység

A tehetséggondozás első lépése a tehetséges gyerekek időben történő azonosítása. A pedagógusok feladata, hogy korán észleljék az ilyen diákokat, és biztosítsák számukra a fejlődéshez szükséges támogatást. A következő lépés a tehetség kibontakoztatásához szükséges környezeti, eszközi és anyagi feltételek megteremtése, hogy a diákok képességeik teljes potenciálját kiaknázhassák.

A tehetséggondozás szervezeti formái:

Tanórákon:

- differenciált feladatok adásával,
- az önálló tanulás módszerének elsajátításával, fejlesztésével,
- tantervi tartalmat elmélyítő, széles látókört biztosító órai tananyaggal,

Tanórán kívül:

A tehetség gondozást, a kiemelt figyelmet érdemlő tanulókkal való foglalkozást tanórán kívül elsősorban a versenyek, fellépések, projektmunkák segítik.

Intézményünk projektjei:

- levelező versenyfeladatok kidolgozása,
- házi, regionális és országos versenyeken való részvétel

5.5. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

Az iskola közösségének fejlesztése és az intézmény szereplői közötti együttműködés erősítése alapvető fontosságú az oktatási célok elérése és a diákok harmonikus fejlődése szempontjából. A közösségfejlesztés célja, hogy olyan támogató és befogadó környezetet teremtünk, ahol a tanulók, tanárok, szülők és más iskolai szereplők hatékonyan együttműködhetnek.

Közösségépítő programok szervezése: Az iskola rendszeresen szervez közösségi programokat, például kirándulásokat, ünnepségeket, családi napokat. Részt veszünk a szerb közösség kulturális eseményein, amelyek elősegítik a diákok közötti kapcsolatok erősítését és az összetartozás érzésének kialakulását, az identitástudat megerősítését. Ezek az alkalmak lehetőséget biztosítanak a tanárok, szülők és diákok közötti közvetlen kommunikációra is.

Szülői együttműködés támogatása: A szülők aktív bevonása az iskola életébe elengedhetetlen a közösség fejlődése szempontjából. Tájékoztatásuk a személyes találkozásokon túl az E-napló és internetes zárt iskolai csoportokon keresztül történik. Rendszeres szülői értekezletek, fogadó órák, nyílt napok szervezésével, biztosítjuk, hogy a szülők tájékozottak legyenek az iskolai eseményekről és pedagógiai célkitűzésekről. A szülők jogainak és kötelességeinek érvényesítése érdekében szülői szervezetet hozhatnak létre. Amely dönt saját működési rendjéről, munkatervének elfogadásáról, tisztségviselőinek megválasztásáról.

Tanár-diák együttműködés erősítése: A tanárok és diákok közötti nyílt és tiszteletteljes kommunikáció alapfeltétele a sikeres közösségfejlesztésnek. A tanároknak ösztönözniük kell a diákok önállóságát és kreativitását, miközben támogatják őket személyes kihívások leküzdésében. A közös projektek, iskolai versenyek és tanulmányi programok

A nemzetiségi óvodai nevelésben, nemzetiségi iskolai nevelés-oktatásban való részvételt a szülők, nyilatkozat kitöltésével igényelhetik. A nyilatkozat nemzetiségi óvodai nevelés esetén az óvodai jogviszony megszűnéséig vagy a kérelem visszavonásáig, nemzetiségi iskolai nevelés-oktatás esetén a tanulói jogviszony megszűnéséig vagy a kérelem

visszavonásáig érvényes. Az intézmény számára a fenntartó nem határoz meg kötelező beiskolázási körzetet.

5.6. 1. Felvétel az 1. évfolyamba

A felvétel feltétele a tanköteles kor elérése, azaz az adott naptári évben hatodik életévét augusztus 31-ig kell betöltenie a gyermeknek. Az első évfolyamra történő beíratáskor a gyermek személyazonosítására alkalmas, a gyermek nevére kiállított személyi azonosító és a lakcímet igazoló hatósági igazolványt és az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító igazolást kell bemutatni. A felvételtől első fokon az intézmény főigazgatója dönt, a tagintézményekben a tagintézmény-igazgatók.

5.6. 2. A tanulmányok alatti vizsgák célja, hatálya

A tanulmányok alatti vizsgákkal kapcsolatos szabályok az alábbi vizsgákra vonatkoznak:

- osztályozó vizsgákra,
- különbözeti vizsgákra,
- javítóvizsgákra,
- pótló vizsgákra.

Ezekre a vizsgákra A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet 64.§ - 78.§ a mérvadók.

Osztályozó vizsga

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához:

- ha felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- egy osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik, kivéve, ha engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát,
- a tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.
- a 20/2012.(VII.31.) EMMI rendelet 51. § (7) bekezdésben meghatározott időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- ha a tanuló előrehozott érettségi vizsgát kíván tenni, azt csak a hatályos törvényi előírásnak megfelelő feltételek alapján teheti, s lehetséges vagy szükséges a hiányzó év/évek tananyagából az írásbeli érettségi vizsgák megkezdéséig osztályozó vizsgát kell tennie,

tananyaga megegyezik annak az évfolyamnak a tananyagával, amelyiknek teljesítése a vizsga célja,

- a vizsgát a tanulmányok alatti vizsga szabályozása szerint kell lebonyolítani,
- a vizsgáról jegyzőkönyvet kell felvenni.

Az osztályozóvizsgákra tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni. Az osztályozó vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során egyidejűleg az intézmény főigazgatója határozatot hoz a jelentkező tanuló ügyében.

A mulasztások miatti osztályozó vizsga szabályai

Ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen meghaladja a jelzett rendeletben meghatározott időtartamot, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető. Kivételt képez ez alól, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen.

Az igazolt és igazolatlan mulasztások együttesen nem haladhatják meg:

- a) az iskolai nevelés-oktatás szakaszában a kétszázötven tanítási órát,
- b) egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát.

A 250 tanítási óránál többet mulasztott tanulók és magántanulók esetében az osztályozó vizsga tantárgyai

1-4. évfolyam: anyanyelv és irodalom, magyar nyelv és irodalom, matematika, környezetismeret

Különbözeti vizsga

Különbözeti vizsgát a tanuló abban az iskolában tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja.

Különbözeti vizsgát kell tenni:

- iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként,
- a más iskolából belépő tanulónak, ha a tantárgyak éves óraszámainak összege kevesebb, mint az iskolánk helyi tantervében szereplő 80 %-a,
- a nem tanult tantárgyakból.

A különözeti vizsga:

- tananyaga megegyezik annak az évfolyamnak a tananyagával, amelyiknek teljesítése a vizsga célja,
- a vizsgát a tanulmányok alatti vizsga szabályozása szerint kell lebonyolítani,
- a vizsgáról jegyzőkönyvet kell felvenni.

A különözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során egyidejűleg az intézmény tagintézmény-igazgatója határozatot hoz a jelentkező tanuló ügyében.

Javító vizsga

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha:

- a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott,

- az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik;
- az osztályozó- vagy különbözeti vizsgán elégtelen osztályzatot kapott.

A javítóvizsgát:

- a tanuló javítóvizsgát, az iskola tagintézmény-igazgatója által meghatározott időpontban, az augusztus 15-től augusztus 31-ig terjedő időszakban tehet,
- a vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezést követően írásban tájékoztatni kell,
- tananyaga megegyezik annak az évfolyamnak a tananyagával, amelyiknek a végén a tanuló megbukott,
- a vizsgát a tanulmányok alatti vizsga szabályozása szerint kell lebonyolítani,
- a vizsgáról jegyzőkönyvet kell felvenni.

A tanulmányok alatti vizsgákra vonatkozó szabályok hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Más intézmények olyan tanulóira:

- akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény főigazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.

5.6. 2. A tanulmányok alatti vizsgákkal kapcsolatos intézményi eljárásrend

A tanulmányok alatti vizsgák eljárásrendjének alkalmazásában az intézmény Pedagógiai Programjának 2. 9. 4-es pontjában meghatározottak az irányadók.

5.6. 3. A tanulmányok alatti vizsgák követelményei tantárgyanként

A tantárgyi vizsgák követelményeinek alkalmazásában az intézmény Pedagógiai Programjának 2. 9. 5-ös pontjában meghatározottak az irányadók.

5.7. Az iskola írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje, az eredmények tanulmányi rendszerben történő rögzítésével kapcsolatos értesítési kötelezettség határideje

A tanulók teljesítményének mérése, regisztrálása és értékelése a nevelő-oktató munka állandó velejárója. Egyrészt a tanórákon és tanórán kívül nyújtott teljesítmények állandó elismerése és értékelése tartozik ide, másrészt az iskolai élet egy-egy szakaszának lezárását jelentő vizsgák. Az értékelés alapján nyert információ a diák, a tanár és a szülő tájékoztatására szolgálnak.

A tanulók értékelésének alapelvei:

- személyre szóló legyen,
- fejlesztő, ösztönző jellegű legyen,
- folyamatosságot biztosítson,
- ne legyen megtorló, fegyelmező jellegű,
- az iskolai (munkaközösségi) követelményrendszerre épüljön,
- a szóbeli és írásbeli értékelés egészséges arányát biztosítsa,
- legyen tárgyyszerű (tartalmazza az erős és gyenge pontokat, a javítás lehetőségét),
- félelemmentes légkörben történjen.

Az értékelés szaktárgyi és pedagógiai szempontból a szaktanár felelőssége, ugyanakkor az alapelvek, célok és funkciók tekintetében a nevelőtestületnek konszenzusra kell jutnia. Az értékelés fő alapelve a fejlődést támogató megközelítés. Az értékelés normája szerint a tanári értékelésnek tiszteletben kell tartania a tanuló emberi méltóságát, objektívnek és konkrétan kell lennie, és hitelesen kell tükröznie a tanulói teljesítményt.

A mérés és ellenőrzés célja:

A tanuló tananyagban való előrehaladásáról történő tájékozódás célja, hogy a tanár hiteles visszajelzést nyújtson a tanuló teljesítményének megfelelőéről. Az értékelés legfontosabb célja azonban a reális önértékelés elősegítése, valamint az önálló tanulási képesség és igény kialakítása.

Az érdemjegyek tanulmányi rendszerben történő rögzítésével kapcsolatos értesítési kötelezettség szakmailag indokolható határideje:

A szóbeli felelet bejegyzése a Kréta naplóba: aznap amikor a tanuló felelt.

Az írásos tanulói munkák javításának, értékelésének határideje:

- témazáró dolgozat (1 héten belül);
- írásbeli feladat, röpdolgozat (1 héten belül)

Az írásos tanulói teljesítmények, dolgozatok érdemjegyét kötelező a tanulóval ismertetni. **Nem kerülhet olyan érdemjegy az osztályozó naplóba (KRÉTA), amiről a tanuló nem tud.**

A tanulók értékelésének formái:

- A tanulót a szorgalmi időszakban a félévi és az év végi osztályozó értekezletekig megilleti az osztályzat javításának joga és lehetősége. A javítási lehetőséget kikényszeríteni, követelni nem lehet, megadásáról a szaktanár pedagógiai szempontok alapján dönt.
- Az előre bejelentett írásbeli dolgozatokat minden tanulónak meg kell írnia. Ha a tanuló neki felróható okból hiányzik az előre bejelentett dolgozatírásról, a pótló dolgozatot a szaktanár által kitűzött időpontban köteles megírni.

- A javító dolgozat íratása a szaktanár belátásától függ, ez csupán lehetőség a tanuló számára. A javító dolgozat megírásának időpontját, a tantárgyi követelményt a szaktanár jelöli ki, amiről a dolgozat íróját tájékoztatni köteles.
- A tanuló joga, hogy a tanév első napján megismerkedjen a tantárgyi követelményekkel, az értékelés alapelveivel, hiszen az ezeknek való megfelelés mértékét fejezik ki a minősítő félévi, év végi osztályzatok. A szaktanár maga dönti el, hogy a követelmények ismertetésének milyen módját választja.
- Az érdemjegyek nem egyenértékűek. A témazárók, összefoglaló jellegű teljesítmények érdemjegyei a félévi és tanév végi osztályzatok alakításában nagyobb súllyal esnek latba, ezeket az osztályozó naplóban meg kell különböztetni más érdemjegyeiktől.
- Az érdemjegyek minimális száma havonként legalább egy; heti egy órás tantárgy esetében sem lehet kevesebb egy félévben háromnál.
- A félév és tanév végén a fejlődési tendencia figyelembevételével értékeli a tantestület a tanuló teljesítményét. Az év végi osztályzat az egész évi teljesítményt értékeli.
- Egy tanítási napon kettőnél több témazáró dolgozat nem íratható. A szaktanár a témazáró dolgozatok időpontját egy héttel korábban köteles közölni a tanulókkal.

Az érdemjegyek, osztályzatok kialakításának elvei:

A bizonyítványban szereplő tantárgyi osztályzatok összefoglaló képet kell, hogy adjanak a tanuló adott tanévben nyújtott összteljesítményéről, tájékoztatva a szülőket, pedagógusokat.

A tanév végi osztályzat tanúsítja, hogy a tanuló:

- az adott évfolyam követelményeit milyen mértékben teljesítette,
- ismeretei elegendőek-e az elégséges minősítés megszerzéséhez,
- tudása elegendő-e a következő évfolyam elvégzéséhez vagy a záróvizsgára bocsátáshoz.

A tanulók év végi osztályzatait a nevelőtestület áttekinti, dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről. Vitás esetekben – ha a tanuló év végi osztályzata jelentősen eltér az év közben tapasztalt előmeneteltől – a nevelőtestület felkéri az érdekelt pedagógust, hogy adjon tájékoztatást döntésének okairól, indokolt esetben változtassa meg döntését. Ha a pedagógus nem változtatja meg döntését, de a nevelőtestület ennek indokaival nem ért egyet, az év végi osztályzatot az évközi eredmények alapján a tanuló javára módosíthatja. Vizsgán kapott osztályzatot a tantestület nem változtathatja meg.

5.8. Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Az otthoni feladatok aránya, fajtája tantárgyanként eltérő, ezért meghatározásuk a munkaközösség és a szaktanár feladata. A házi feladat mindig a tanulási folyamat szerves

része, alapja a tankönyv, órai vázlat, önálló forráskutatás. Elvárható, hogy az egyik tanóráról a másikra való felkészülés időtartama vegye figyelembe az életkori sajátosságokat.

A feladatok kijelölésénél törekedni kell arra, hogy az otthoni felkészülés időtartama átlagos képességű, rendszeresen tanuló diákok esetén összesen ne haladja meg a napi 2-3 órát. Az átlagosnál több időt igénylő feladatok kiadásakor azok elvégzésére hosszabb határidőt kell adni, a határidőn belül kiadott egyéb feladatok mennyiségét úgy szabva meg, hogy a napi felkészülési idő ne növekedjen.

A hétvége pihenésre fordíthatósága érdekében pénteken csak annyi feladatot adunk ki, amelynek mennyisége nem haladja meg egy átlagos hétköznapi terhelését. Ugyanígy járunk el hosszabb tanítási szünet esetén is.

Az otthoni felkészülés formái:

- Az előző tanóra vagy több tanórából álló egység során feldolgozott elméleti anyag megtanulása az iskolai oktatás során tanári irányítással elkészített füzetbeli vázlat, az órán elvégzett feladatok és a tankönyv segítségével történjen.
- Az elméleti tananyaghoz kapcsolódó, a szaktanár által megszabott gyakorlófeladatok írásbeli megoldása (kötelező házi feladat).
- A szaktanár által ajánlott gyakorló feladatok részbeni vagy teljes írásbeli megoldása (ajánlott házi feladat).
- A diák által önállóan választott, a tananyaghoz kapcsolódó feladatok elvégzése, önálló, belső motivációjú ismeretszerzés (szorgalmi házi feladat).
- Felkészülés tanórai önálló kiselőadásra szaktanári szempontok és szakirodalom alapján.
- Átfogó komplex ismétlés az addig tanult elméleti és gyakorlati ismeretek felhasználásával és kiegészítésével témazáró nagydolgozat vagy vizsga előtt.
- Memoriter: megtanulására egy hét áll a tanulók rendelkezésére. Mennyiségét az érvényes követelményrendszer határozza meg, érdemjeggyel értékeljük.

A felkészülési formák alkalmazása, azok gyakorisága az adott tantárgy jellegétől függ.

5.9. A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei

A tanuló magasabb évfolyamba akkor léphet, ha az adott évfolyamon a tanév végére minden tantárgyból teljesítette az intézmény helyi tantervében a továbbhaladás feltételeként meghatározott követelményeket.

A követelmények teljesítését a pedagógusok a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el. Minden tantárgyból az „elégéses” év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulónak a továbbhaladáshoz.

Ha a tanuló a tanév végén legfeljebb három tantárgyból elégtelen osztályzatot szerez, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javító vizsgát tehet. Ha a tanulónak

háromnál több tantárgyból van elégtelen osztályzata a tanév végén, az évfolyamot ismételni köteles.

A magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie ha:

- tankötelezettségét egyéni munkarend keretében teljesíti,
- az intézmény főigazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- az intézmény főigazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse,
- hiányzásainak száma - az ideiglenes vendégtanulói jogviszony időtartamának kivételével - egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen eléri a kétszázötven tanítási órát, vagy egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető és a tanuló kérelmére a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen.

A tanuló részére az általános iskola első osztályában, a tanév végén engedélyezhető az első évfolyam megismétlése abban az esetben is, ha a tanuló egyébként felsőbb évfolyamba léphetne, de a szülő kéri az adott év megismétlését.

5.10. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

5.10. 1. Az iskolaváltás

Iskolaváltás esetén a tanulók felvételéről a szülő írásban benyújtott kérésének, a tanuló korábbi tanulmányi eredményének, illetve a magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az intézmény főigazgatója dönt. Ha a tanuló félévi vagy tanév végi osztályzatának átlaga 3,5 alatt van, illetve magatartása vagy szorgalma rossz, hanyag, változó minőségű, a főigazgató a tanuló felvételéről szóló döntése előtt kikéri a vezetőség és az érintett évfolyam osztályfőnökének véleményét. A tanulónak, azokból a tantárgyakból, amelyeket előző iskolájában nem tanult, különbözeti vizsgát kell tennie a tanulmányok alatti vizsga helyi szabályai szerint. A vizsga sikeres letételéhez az iskola türelmi időt biztosít, és egyéni segítséget nyújt.

5.10. 2. A tanuló átvételének szabályai

A tanuló átvétele az iskola többi évfolyamára a tanuló, kiskorú tanuló szülője kérelmére a tanév közben történhet. Az átvételi kérelem csak akkor teljesíthető, ha a tanuló előző iskolájában osztályozható volt, utolsó félévi, ennek hiányában tanév végi tanulmányi eredménye elégtelen osztályzatot nem tartalmaz, és a tanuló nem áll fegyelmi büntetés hatálya alatt.

A tanuló átvételéről a főigazgató dönt. A főigazgató a tanuló átvételét különbözeti vizsga letételéhez köti, ha a tanuló az iskola helyi tantervében szereplő egy vagy több tantárgyat nem tanult, vagy azokat a helyi tantervben meghatározott óraszámnál alacsonyabb óraszámban tanulta. Ha a különbözeti vizsga kizárólag a folyó tanév tananyagát érintené, a főigazgató különbözeti vizsga helyett előírhatja, hogy a tanuló az adott tantárgyból félévkor, illetve tanév végén osztályozó vizsgát tegyen. Szükség esetén a tanuló, kiskorú tanuló szülője kérelmére a

tanuló átvétele osztályismétléssel is engedélyezhető, ha a tanuló egyébként megfelel az átvétel tanulmányi követelményeinek.

5.11. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok helyi intézményi feladatai, osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai alkalmazásában az intézmény 2. 14-es (2. 14.1. és 2. 14. 2.) pontjai az irányadók.

6. Iskolai Helyi Tanterv

6.1 A választott kerettantervek megnevezése

Az iskolai oktatásban használt tartalmi szabályozók és a kerettanterv kiválasztása alapvetően meghatározza az intézmény pedagógiai programját és az oktatás irányvonalát. A 2020-ban bevezetett Nemzeti Alaptanterv (NAT) kiemelt célja a korszerű, kompetencia-alapú oktatás támogatása, amely a tanulók képességeinek és készségeinek fejlesztésére, a gyakorlati tudásra, valamint a mindennapi életben alkalmazható ismeretekre helyezi a hangsúlyt.

Intézményünk a 2020-as NAT-hoz illeszkedő kerettantervek közül választotta ki azokat, amelyek leginkább megfelelnek a helyi sajátosságainknak, a tanulói összetételnek és az iskola pedagógiai célkitűzéseinek. A választott kerettantervek megnevezései tükrözik azokat a tantárgyi struktúrákat és oktatási elveket, amelyeket az iskolánk követ az oktatási folyamat során.

A kerettantervek kiválasztása során intézményünk figyelembe vette saját pedagógiai profilját, specializációját, valamint azokat a közösségi igényeket, amelyek alapvetően meghatározzák az oktatási-nevelési munka irányvonalát.

Tekintettel arra, hogy tanulóink túlnyomó többsége magyar anyanyelvű családokból érkezik, akik nem rendelkeznek szerb nemzetiségi gyökerekkel, az elmúlt tanévek tapasztalatai és a szülői igények alapján az iskola a jövőben a kéttannyelvű oktatási struktúrára kívánja alapozni működését.

Ennek megfelelően a tantárgyak oktatása a következő nyelvi megoszlás szerint történik:

- egyes tantárgyak esetében a tanítás nyelve magyar,
- más tantárgyaknál a tanítás párhuzamosan szerb és magyar nyelven valósul meg,
- bizonyos tantárgyak esetében pedig a tanítás nyelve tisztán szerb.

Az így megválasztott kerettantervek lehetőséget biztosítanak arra, hogy az intézmény oktatási programja összhangban álljon a 2020-as Nemzeti alaptanterv (NAT) előírásaival és célkitűzéseivel, különös tekintettel a nemzetiségi óvodai nevelés és iskolai nevelés-oktatás irányelveire.

Intézményünk a következő kerettanterveket választotta:

- A nemzetiségi nevelés-oktatás kerettantervein belül, a szerb nemzetiségi nevelés-oktatás kerettantervei (Szerb népismeret 1-4. évfolyamon, Szerb nyelv és irodalom (anyanyelvű és kétnyelvű) 1-4. évfolyamon)
- Kerettanterv az általános iskola 1–4. évfolyamára

6.2 A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszám

Alapóraszámok az alapfokú képzés nevelési-oktatási szakaszaiban

Tantárgyak	Alapfokú képzés nevelési-oktatási szakaszai			
	1.	2.	3.	4.
Magyar nyelv és irodalom **	6	6	5	5
Szerb nyelv és irodalom **	6	6	5	5
Matematika	4	4	4	4
Szerb nemzetiségi népismeret *	1	1	0	0
Etika / hit- és erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret ****			1	1
Angol nyelv*****			1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Digitális kultúra			1	1
Testnevelés (+ néptánc)	4+1	4+1	4+1	4+1
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2
Maximális nemzetiségi órakeret	26	26	26	27
Intézményi órakeret	26	26	26	27

*A Szerb nemzetiségi népismeret tantárgy az 1-2. osztályig heti 1 óra, mely intézményi döntés alapján a szabadon tervezhető időkeret terhére lett beépítve. 3-4. osztályban, a szerb népismeret tantárgy tananyagát a kerettanterv javasolt témakörei szerint, a környezetismeret

és a szerb irodalom témaköreibe integráltan valósítjuk meg. A szerb nemzetiségi népsmereti tananyag további megerősítésére szakkör formájában kerül sor.

** Az első-negyedik évfolyamon a magyar nyelv és irodalom, valamint a nemzetiségi nyelv és irodalom oktatására előírt tananyagok és óraszámok a nyelvek és az évfolyamok között átcsoportosítottuk.

*** A szabadon tervezhető időkeret terhére a 3. osztályban heti 1 óra angol nyelvet tanítunk.

A tantárgyak oktatási nyelveinek megoszlása évfolyamonként (1–4. osztály)

Magyar nyelven oktatott tantárgyak:

- 1–2. évfolyam: matematika
- 3–4. évfolyam: digitális kultúra
- 1–4. évfolyam: etika / hit- és erkölcstan,
- 1-4. évfolyam: magyar nyelv és irodalom

Kétnyelvű (magyar és szerb nyelven párhuzamosan) oktatott tantárgyak:

- 3–4. évfolyam: környezetismeret
- 1–4. évfolyam: ének-zene, vizuális kultúra

Szerb nyelven oktatott tantárgyak:

- Szerb nyelv és irodalom (1–4. évf.)
- Szerb nemzetiségi népsmeret (1–2. évf. önállóan, 3–4. évf. integráltan)
- Technika és tervezés
- Testnevelés (beleértve a néptáncot)

6.3 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei az intézmény Helyi Tantervének 4.3-as pontjával megegyező.

6.4 A Nemzeti alaptantervben (a továbbiakban: Nat) meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

A nevelés-oktatás 12 évfolyama egységes folyamat, amely három képzési szakaszra oszlik. A Nat-ban meghatározott fejlesztési feladatok az egyes képzési szakaszokhoz kapcsolódnak. Intézményünkben az iskolai nevelés szakaszának alapját *a nemzetiség iskolai nevelés-oktatásának irányelve* határozza meg.

Az első önálló képzési szakasz első két évében a szabályozás lehetőséget biztosít az ebben az életkorban különösen jelentős egyéni különbségek kezelésére. Hangsúlyt fektetünk a megfelelő tanulási módszerek kialakítására, az iskolai fegyelem és figyelem fejlesztésére, valamint a kötelességtudat kialakítására. Fontosnak tartjuk a gyermekek érdeklődésének felkeltését és fenntartását új ismeretek megszerzése iránt.

A 3–4. évfolyamon egyre inkább előtérbe kerülnek az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok, melyek a negyedik évfolyam végére már meghatározóvá válnak. A motiváció és a tanulásszervezés a NAT fejlesztési célkitűzéseire összpontosít.

6.5 A testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

- kötelező tantárgyként az órarendben heti 4 testnevelés és heti 1 néptánc óra,
- legalább 4 tanítási napon van testnevelés/néptánc,
- 1-4. évfolyamon tanulóinknak biztosítjuk az úszás, ill. a korcsolyázás lehetőségét.

6.6. A tantárgyválasztás szabályai, határidők

Az iskolának minden év május 20-áig kell felmérnie, hogy a tanuló hittan, illetve erkölcsstan órán kíván-e részt venni. A választott kötelező órára írásban kell jelentkezni. Ha a tanulót - kérelmére - felvették a szabadon választott tanítási órára, a tanítási év végéig, vagy, ha a tanítási év vége előtt befejeződik, az utolsó tanítási óra befejezéséig köteles azon részt venni. A szabadon választott tanórai foglalkozást az értékelés és a minősítés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében a helyi tanterv határozza meg. Iskolánk nem kívánja érdemjeggyel minősíteni a követelmények teljesítését.

6.7. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái

Szöveges értékelés

Az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szöveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a tanuló ***kiválóan megfelelt, jól megfelelt, megfelelően teljesített, felzárkóztatásra szorul***, illetve ***nem felelt meg***.

A minősítés a tanuló teljesítményére, szorgalmára és magatartására vonatkozik. Kiemelkedő teljesítmény esetén egy adott tantárgyból dicséretben is részesíthetjük a diákot. Az év során szóbeli dicséretekkel, jutalomkönyvekkel, különböző gyermekeknek kedves szimbólumokkal értékeljük a tanulók munkáját. Amennyiben a minősítés szerint a tanuló felzárkóztatásra szorul, a szülő bevonásával közösen feltárjuk a gyenge teljesítmény okait, és kidolgozzuk a felzárkóztatás módját.

Érdemjegyek

Az érdemjegyek rögzítése az elektronikus naplóban történik. A pedagógus a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti.

Az érdemjegyek és osztályzatok a következők:

jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).

A diagnosztikus, szummatív, és fejlesztő formák

A pedagógiai gyakorlatban a tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése és értékelése elengedhetetlen eszköz a tudás megszilárdításában, a fejlődés nyomon követésében és a pedagógiai célok elérésében. Az értékelés különböző formái – diagnosztikus, szummatív és fejlesztő – mind különböző célokat szolgálnak, és megfelelő alkalmazásuk hozzájárul a tanulók hatékony fejlődéséhez.

1. Diagnosztikus értékelés

A diagnosztikus értékelés célja, hogy feltárja a tanulók előzetes tudását, képességeit, valamint a tanulási folyamatban jelentkező esetleges hiányosságokat. Ez az értékelési forma lehetővé teszi, hogy a pedagógusok megértsék a tanulók egyéni szükségleteit, és ennek megfelelően alakítsák a tanítási-tanulási folyamatot. A diagnosztikus értékelésre jellemző, hogy általában a tanulási folyamat elején, illetve kulcsfontosságú szakaszaiban kerül sor rá. Az írásbeli tesztek, felmérések, szóban történő kikérdezés és gyakorlati feladatok mind alkalmas eszközök a diagnosztikus értékelés megvalósítására. Az így nyert információk alapján a pedagógusok célzott beavatkozásokat tehetnek, személyre szabott segítséget nyújthatnak a tanulóknak.

2. Szummatív értékelés

A szummatív értékelés a tanulási folyamat végén történik, célja a tanulók által elért tudásszint és képességek összegzése. Ez a fajta értékelés rendszerint a tanulási szakaszok lezárásakor – például a félév vagy tanév végén – kerül alkalmazásra, és hivatalos eredmények formájában jelenik meg, mint például osztályzatok vagy vizsgajegyek. A szummatív értékelés eszközei lehetnek az írásbeli vizsgák, zárthelyi dolgozatok, szóbeli beszámolók és gyakorlati vizsgák. Bár a szummatív értékelés nem a tanulási folyamat befolyásolására szolgál, fontos szerepe van a tanulók teljesítményének objektív mérésében és az oktatási eredmények hitelesítésében.

3. Fejlesztő értékelés

A fejlesztő, vagy formatív értékelés célja a tanulási folyamat folyamatos támogatása és irányítása. Ez a típusú értékelés a tanulók fejlődésének nyomon követésére és a tanítás finomhangolására szolgál. A formatív értékelés rendszerint visszajelzéseken alapul, amelyek segítik a tanulókat abban, hogy felismerjék erősségeiket és fejlesztendő területeiket. Az írásbeli visszajelzések, szóbeli megbeszélések, gyakorlati bemutatók és egyéni feladatok mind

hatékony eszközei lehetnek a fejlesztő értékelésnek. A tanulók folyamatos értékelése lehetővé teszi a pedagógusok számára, hogy rugalmasan alkalmazkodjanak a tanulói igényekhez, és motiváló tanulási környezetet teremtsenek.

A folyamatos értékelés kiemelt jelentőséggel bír a tanulók fejlődése szempontjából, hiszen nemcsak a diák számára nyújt visszajelzést a tantárgyi haladásról, hanem a szülők számára is információt ad a gyermek előmeneteléről. A folyamatos értékelés többféle módon valósulhat meg:

- **Órai értékelés:** Szóbeli visszajelzés az órai munkáról és az aktivitásról, mely azonnali visszacsatolást biztosít a tanulónak.
- **Szóbeli felelet értékelése:** A tanuló szóbeli teljesítményének értékelése során a szaktanár szóban, illetve osztályzattal ad visszajelzést.
- **Gyakorlati és manuális tevékenységek értékelése:** A készségtárgyakban nyújtott teljesítmény értékelése során osztályzattal és szóbeli megjegyzésekkel kap visszajelzést a tanuló.
- **Írásos értékelés:** Az írásbeli munkák értékelése osztályzatok és mellékelt megjegyzések, tanácsok formájában történik.
- **Szülők tájékoztatása:** Üzenőfüzeten vagy ellenőrzőn keresztül értesítik a szülőket a tanuló feltűnően gyenge vagy kiemelkedően jó teljesítményéről.

A félévi és év végi értékelés hivatalos formában, bizonyítványban kerül rögzítésre:

- **Félévi értékelés:** A tanuló tantárgyi ismereteinek és jártasságának jelenlegi szintjéről ad visszajelzést, és jelzi, hogy a tanuló elérte-e a megfelelő haladást a tantárgy elsajátításában, valamint használ-e hatékony tanulási módszereket.
- **Év végi értékelés:** Az osztályzat azt tükrözi, hogy a tanuló milyen mértékben sajátította el a tanév során előírt követelményeket.

A félévi és év végi értékelésnek következetesen tükröznie kell az év során adott szóbeli és írásbeli visszajelzéseket, valamint a jegyekkel kifejezett teljesítményt. Az év végi osztályzatok kialakítása során figyelembe kell venni az évközi munkát, de a törvény előírásainak megfelelően lehetőség van arra is, hogy az osztályozó vizsga eredményei alapján szülessenek meg. Ez esetben az értékelés az adott tanév tantárgyi követelményeinek elsajátítási szintjét tükrözi.

Az érdemjegyek száma az adott tantárgy heti óraszámától függ, és a következő megkötések érvényesek:

- Az érdemjegyek száma minimum 3/félév.
- A témazáró dolgozatok száma minimum 2/félév.
- Az értékelés 1-5-ig terjedő érdemjegyekkel történik, ahol a legkiválóbb tanulók szaktanári dicséretet kaphatnak.

A dolgozatok értékelése pontozással történik, majd a pontszámokat százalékos arányban átszámítva az alábbi módon váltjuk át érdemjegyekre:

- **91%-100%: jeles (5)**
- **71%-90%: jó (4)**
- **51%-70%: közepes (3)**
- **31%-50%: elégséges (2)**

6.8. A magatartás és szorgalom minősítésének elvei

A magatartás és szorgalom minősítése az iskolai értékelés egyik lényeges területe, amely nemcsak a tanulók tanulmányi előmenetelét tükrözi, hanem személyiségük fejlődéséhez is hozzájárul. Az értékelés során alapvető elv, hogy a tanulókat méltányosan, objektíven és következetesen minősítsük, figyelembe véve egyéni fejlődésüket és teljesítményüket.

6.8.1. A tanulók magatartás értékelésének és minősítésének alapelvei, követelményei és formái

A magatartás minősítésekor a tanuló iskolai viselkedése, az iskolai közösséghez való viszonya, az együttműködési készsége, valamint a szabályokhoz való alkalmazkodása kerül előtérbe. Fontos, hogy a tanuló tiszteletteljesen viselkedjen társaival, pedagógusaival és az iskola többi dolgozójával szemben, valamint felelősséget vállaljon tetteiért. A minősítés során kiemelt figyelmet kap az is, hogy a tanuló mennyire járul hozzá a pozitív iskolai légkör kialakításához és fenntartásához.

A tanulók magatartásának értékelésénél és minősítésénél az 1-12. évfolyamon a példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2) osztályzatokat használjuk.

A tanulók magatartását az 1- 2. évfolyam félévig a félév és a tanítási év végén osztályzattal, illetve betűvel minősíti az osztályfőnök.

A 2. évfolyam második félévtől a 2-12. évfolyamon a tanuló magatartását az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli.

A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek, az osztályközösség és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg, eltérő vélemények esetében az osztályban tanító nevelők többségének a véleménye a döntő.

A magatartás érdemjegy megállapításakor figyelembe kell venni az előző értékelés óta tanúsított javuló vagy hanyatló tendenciát.

Példás osztályzatot érdemel az a tanuló:

- aki a közösség alakítását, fejlődését kezdeményezéseivel, munkájával, véleményével, példás viselkedésével elősegíti, társait ösztönzi;
- az iskolai házirendet betartja és ezzel társainak is jó példát mutat;
- önként vállal részt a tanórán kívüli aktivitásban;
- tanáraival, az intézmény dolgozóival szemben tisztelettudó, megértő, együttműködő;
- szüleit és a felnőtteket tiszteli;
- munkavégzése megbízható, megnyilvánulásai őszinték, óvja és védi környezetét;

Jó osztályzatot érdemel az a tanuló:

- akinek neveltségi szintjében apró hiányosságok tapasztalhatóak, de javítására törekszik;
- részt vesz a közösségi életben;
- a házirendet igyekszik betartani;
- fegyelmezési problémái kismértékűek;
- fegyelmi büntetése nincs;

Változó osztályzatot érdemel az a tanuló:

- a közösségi munkában ritkán vesz részt;
- feladatait nem minden esetben teljesíti;
- a házirend ellen többször vét;
- társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan;
- nincs igazgatói megrovása;

Rossz osztályzatot érdemel az a tanuló:

- aki fegyelmezetlen magatartásával hátráltatja a közösség fejlődését;
- viselkedése romboló hatású;
- felnőttekkel, társaival tiszteletlen, durva, verekszik;
- a házirendet sorozatosan megsérti;

6.8.2. A tanulók szorgalma értékelésének és minősítésének alapelvei, követelményei és formái

A szorgalom értékelése a tanuló hozzáállását, tanulási készségét, kitartását és önállóságát veszi figyelembe. Az értékelés során mérlegeljük, hogy a tanuló milyen mértékben hajlandó erőfeszítéseket tenni a tanulásban, hogyan viszonyul a kihívásokhoz, és mennyire kitartó a feladatok megoldásában. Az önálló munkavégzés képessége, a felkészültség, valamint a tanórán kívüli tevékenységekben való részvétel is fontos szempont.

A tanulók szorgalmának értékelésénél és minősítésénél a 2. évfolyam második félévétől a 2-12. évfolyamon a példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2) osztályzatokat használjuk.

A tanulók szorgalmát az 1. évfolyamon a félév és a tanítási év végén osztályzattal, illetve betűvel minősíti az osztályfőnök, és ezt az értesítőbe illetve a bizonyítványba bejegyzik.

A 2. évfolyam második felétől a 2- 12. évfolyamon a tanuló szorgalmát az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli.

A tanuló szorgalmának félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek, és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg, vitás esetben, az osztályban tanító nevelők többsége a véleményező.

Példás osztályzatot érdemel az a tanuló:

- aki tanulmányi munkájában kitartó, egyenletes teljesítményt nyújt;
- önálló feladatokra rendszeresen vállalkozik;
- munkája pontos, megbízható;
- taneszközeit rendszeresen elhozza a tanítási órákra;
- mindig készül, figyel, érdeklődő;
- önként vesz részt különböző versenyeken;
- képességeinek megfelelő eredményeket ér el;

Jó osztályzatot érdemel az a tanuló:

- ha az órákon figyel,
- házi feladatait elvégzi;
- felkészül, de különösebb érdeklődést nem mutat;
- ritkán vállal többletfeladatokat;
- érdeklődése az iskolai tananyag keretein belül marad;

Változó osztályzatot érdemel az a tanuló:

- akinek munkája ingadozó;
- hanyag és jó munkái egymást váltogatják;
- nem végez önellenőrzést;
- feladatai kívánnivalót hagynak maga után;
- tanulmányi eredménye ingadozik;
- teljesítménye hullámzó;

Hanyag osztályzatot érdemel az a tanuló:

- fegyelmezetlenül dolgozik;
- keveset tesz tanulmányi munkájának javításáért;
- munkavégzése megbízhatatlan;
- elutasítja a segítségnyújtást;
- munkához való viszonya erősen kifogásolható;
- érdektelenség jellemzi;
- év végi osztályzatai közt több az elégtelen;

6. 9 Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek

Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek alkalmazásában az intézmény Helyi Tantervének 3. 12-es pontjának irányelvei mérvadók.

6. 10 Egészségnevelési elvek

Az egészségnevelési elvek az intézmény Helyi Tantervének 3.12.1-es pontjában foglaltak szerint.

6. 11 Egészségnevelési programok

- **Oktatási Programok:** Az iskolai tantervben szereplő egészségnevelési tantárgyak és modulok, amelyek az egészségmegőrzés alapvető fogalmaival, a helyes táplálkozással, testmozgással és a stresszkezeléssel foglalkoznak.

- **Rendezvények és Kampányok:** Széleskörű iskolai rendezvények, mint például egészségnapok, sportversenyek, táplálkozási előadások, amelyek célja a tanulók egészségtudatosságának növelése és a közösségi élmények révén az egészséges szokások erősítése.
- **Együttműködés Egészségügyi Szakemberekkel:** Az iskolai programokban rendszeresen részt vesznek egészségügyi szakemberek, akik előadásokat tartanak, egészségügyi szűréseket végeznek, és szaktanácsokat adnak a tanulók és szüleik számára.

6.12 Egészségnevelési tevékenységek

- **Testmozgás és Sport:** A rendszeres fizikai aktivitás elősegítése érdekében az iskolai órarendbe beépítjük a testnevelés órákat és egyéb sportolási lehetőségeket. Ezen kívül sportversenyeket és szabadidős sportprogramokat szervezünk.
- **Táplálkozási Tanácsadás:** Az egészséges táplálkozás fontosságát hangsúlyozó programok, amelyek során a tanulók megismerhetik az egészséges étkezési szokásokat, és megtanulhatják, hogyan készíthetnek egészséges ételeket.
- **Stresszkezelés és Lelki Egészség:** Olyan tevékenységek, amelyek a tanulók lelki jólétének támogatására irányulnak, például relaxációs technikák, meditációs gyakorlatok, és a stresszkezelési stratégiák oktatása, gyerekjoga biztosítása.
- **Környezettudatos Magatartás:** Programok és tevékenységek, amelyek a környezeti fenntarthatóságot, a hulladékcsökkentést és a környezettudatos életmódot népszerűsítik, hozzájárulva ezzel az egészséges életmód kialakításához.

6.13 Környezeti nevelési elvek

- **Környezettudatos gondolkodás:** Az iskolai környezeti nevelés célja a környezettudatos gondolkodásmód kialakítása, amely segít a tanulóknak megérteni a természet és az emberi tevékenységek közötti kapcsolatot, és felelősséget vállalni a környezet megóvásáért.
- **Globális Perspektíva:** A környezeti nevelés során fontos, hogy a tanulók megértsék a helyi környezeti problémákat és azok globális összefüggéseit. Ezzel a megközelítéssel tudatosítjuk bennük, hogy a helyi cselekvések hatással vannak a globális környezetre is.

6.14 Környezeti nevelési tevékenységek

- **Hulladékgyűjtési akciók:** Rendszeres hulladékgyűjtési és szelektálási programok szervezése az iskolában, amelyek célja a hulladék csökkentése és a szelektív hulladékgyűjtés elősegítése.

- **Zöld Iskola Kezdeményezések:** Az iskolai környezet zöldítése érdekében végzett tevékenységek, mint például iskolai kertek, komposztálás, energiahatékony világítás bevezetése, és a zöld területek karbantartása.
- **Természetjáró Programok:** Kirándulások, természetjáró programok, és helyi környezeti projektek, amelyek során a tanulók közvetlen kapcsolatba kerülnek a természettel és megismerik annak védelmét.
- **Környezettudatos Szokások Népszerűsítése:** Programok és tevékenységek, amelyek célja a tanulók környezettudatos szokásainak kialakítása, például a víz- és energiafogyasztás csökkentésére, valamint a fenntartható közlekedési módok használatára való ösztönzés.
- **Szülői és Közösségi Bevonás:** A szülők és a helyi közösség bevonása a környezeti nevelési programokba, például közös rendezvények szervezésével, ahol a szülők is aktívan részt vehetnek a környezetvédelmi tevékenységekben.

6. 15 A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Pedagógusaink és dolgozóink munkájuk során az egyenlő bánásmód követelményét kötelesek megtartani, nem alkalmazhatnak a gyermekkel szemben hátrányos megkülönböztetést, így különösen a gyermek vagy hozzátartozói, színe, neme, vallása, nemzeti, etnikai hovatartozása, politikai vagy más véleménye, nemzetiségi, etnikai vagy társadalmi származása, vagyoni és jövedelmi helyzete, kora, cselekvőképességének hiánya vagy korlátozottsága, születési vagy egyéb helyzete miatt.

A társadalmi tendenciák azt mutatják, hogy tanulóink egyre több negatív hatásnak, veszélynek vannak kitéve. Ezért iskolánkban a szociálisan hátrányos körülmények között élő tanulók problémáit igyekszünk nyomon követni, törekszünk a tanulók veszélyeztetettségének megelőzésére, illetve megszüntetésére. Az integrált oktatás a hagyományos oktatás szerves része, azzal alapvetően azonos tartalmú, azonos értékű továbbfejleszhető alpműveltséget biztosít. A NAT-ban megfogalmazott általános és részletes követelményeket az integrált oktatásban résztvevőknek is teljesíteni kell. Egyrészt a tanulók közötti különbségek rendkívül sokfélék, másrészt minden gyereknek joga van a neki legmegfelelőbb neveléshez és oktatáshoz. Az iskolába érkező tanulók összetétele a családi szocializációs folyamatok különbsége miatt heterogenitást mutat, ezért az esélyegyenlőség biztosítása érdekében módszereinkkel, eljárásainkkal alkalmazkodunk ezekhez az egyenlőtlenségekhez, különbségekhez. Az integrált nevelés-oktatás feladata az egyéni bánásmód alapelveinek gyakorlatban történő megvalósítása, a hátránykompenzálás és tehetséggondozás azonos csoporton belül történő megvalósítása.

6. 16 A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek alkalmazásában az intézmény a Helyi Tanterv 3.13-as pontja az irányadó.

5. KOLLÉGIUMI PEDAGÓGIAI PROGRAM

Az 5/2020. (I. 31.) Kormányrendelet alapján kiadott Nemzeti Alaptanterv (NAT) rendelkezéseihez és a kerettantervekben meghatározott tartalmak évfolyamonkénti bontásához igazodva intézményünk biztosítja a fejlesztési feladatok szakszerű beillesztését és megvalósítását a nevelési-oktatási folyamatban.

A kollégiumi alapprogram – figyelembe véve a Nemzeti Alaptanterv által megfogalmazott közös értékeket, fejlesztési célokat és a nevelési-oktatási rendszer alapvető célkitűzéseit – meghatározza a kollégiumi nevelés céljait, alapelveit, általános kereteit, továbbá rögzíti a működés és a kollégiumi élet szervezésének feltételeit és elvárásait. Az alapprogram egyúttal a kollégiumok országos pedagógiai-szakmai ellenőrzésének egységes kritériumok szerinti megvalósításához szükséges alapidokumentum.

A nevelési program épít a magyar és európai pedagógiai értékekre, a kollégiumi nevelés során kialakult hagyományokra és tapasztalatokra, különös figyelemmel a humanista, nemzeti és közösségi értékekre. Hangsúlyosan kezeli a tudás- és kultúráközvetítést, a tehetséges tanulók azonosítását és fejlesztését, valamint a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók iskolai sikerességének elősegítését, az esélykülönbségek csökkentését.

A Nikola Tesla Szerb Kollégium nevelési programja az alapprogramban rögzített feladatokra és követelményekre épül. Kiemelt célként kezeli a szerb nemzetiségi identitástudat fejlesztését, az anyanyelv megőrzését és fejlesztését, a nemzetiségi kultúra és hagyományok ápolását, hozzájárulva ezzel a tanulók közösségi kötődésének megerősítéséhez.

1. A Kollégium társadalmi szerepe

A Nikola Tesla Szerb Kollégium alapfeladata, hogy biztosítsa a megfelelő lakhatási és tanulási feltételeket a Nikola Tesla Szerb Tanítási Nyelvű Gimnázium tanulói számára. Kiemelten támogatja azon diákokat, akiknek lakóhelyén nem elérhető a nemzetiségi oktatás, illetve akik számára a családi körülmények nem teszik lehetővé a tanuláshoz szükséges feltételek biztosítását, így elősegítve a szabad iskolaválasztáshoz való jog érvényesülését.

A kollégium kiemelt társadalompolitikai szerepet tölt be azáltal, hogy hozzájárul a társadalmi mobilitás fenntartásához, a jó minőségű oktatáshoz való hozzáférés biztosításával szerb és magyar nyelven. Kiemelt célja a szociális és kulturális hátrányok csökkentése, a társadalmi integráció folyamatának támogatása. A kollégiumi nevelés hozzájárul az egész életen át tartó tanulás megalapozásához, különös figyelemmel a tanuláshoz szükséges készségek és képességek fejlesztésére, a Nemzeti Alaptantervben (NAT) meghatározott kulcskompetenciák megerősítésére, a tehetség felismerésére és gondozására, valamint a tanulók tanulmányi felzárkóztatására.

A kollégium biztosítja az iskolai tanulmányok eredményes folytatásának feltételeit, kiegészíti a családi és iskolai nevelés-oktatás tevékenységeit, és egyúttal szociális ellátást, biztonságot, valamint érzelmi védelmet is nyújt a tanulók számára.

A megfelelő pedagógiai környezet kialakításával elősegíti a társadalmi szerepek elsajátítását. Támogatja a tanulók önszerveződését, a közösségi együttélés és együttműködés gyakorlását, az önkormányzó képesség fejlődését, a döntési és felelősségvállalási készség erősödését, valamint a konfliktuskezelés demokratikus technikáinak elsajátítását. Mindezek révén a kollégium hatékonyan járul hozzá a tanulók sikeres társadalmi beilleszkedéséhez.

A kollégium tevékenysége során figyelembe veszi a helyi társadalom elvárásait, a nevelési-oktatási környezet sajátosságait, valamint az aktuális társadalmi és pedagógiai kihívásokat.

2. A Kollégiumi nevelés

A kollégium bentlakásos intézményként sajátos eszközeinek és módszereinek alkalmazásával aktívan hozzájárul a Nemzeti Alaptanterv (NAT) által a nevelési-oktatási rendszer egészére kitűzött célok megvalósításához, a meghatározott fejlesztési feladatok végrehajtásához, valamint az abban rögzített alapvető értékek közvetítéséhez.

A kollégiumi nevelés a tanulók személyiségfejlődésének, közösségi szocializációjának és egyéni kompetenciafejlődésének kiemelt színtere. Különös hangsúlyt fektet a szociális készségek, az együttélési normák, az önállóság, a felelősségvállalás, a demokratikus értékrend, valamint az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges alapkompenciák fejlesztésére. A kollégium nevelői munkája kiegészíti és támogatja a családi és az iskolai nevelés célkitűzéseit, ugyanakkor önálló pedagógiai célrendszerrel és eszköztárral rendelkezik.

A kollégiumi közösségi élet keretei között kiemelt figyelmet kap a közösségépítés, az önszerveződő diákcsoportok támogatása, a demokratikus önkormányzati formák gyakorlása, valamint a társadalmi szerepek elsajátításának elősegítése. A nevelési folyamat során a tanulók megtanulják az együttműködés, az empátia, a felelősségteljes döntéshozatal, a konfliktuskezelés, valamint a szolidaritás és az aktív állampolgárság alapelveit.

A kollégiumi nevelés kiemelt szerepet vállal a tanulók tanulmányi előmenetelének támogatásában, a tanulási motiváció erősítésében, a tehetséggondozásban, valamint a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatásában. Célja, hogy minden tanuló számára biztosítsa a sikeres iskolai pályafutáshoz, valamint a későbbi társadalmi beilleszkedéshez szükséges képességek és készségek fejlesztését.

A kollégium tevékenysége során figyelembe veszi a helyi társadalmi környezet sajátosságait, a tanulók nemzetiségi hovatartozását, kulturális identitását, egyéni szükségleteit, és pedagógiai munkáját ennek megfelelően differenciáltan szervezi meg.

A Nikola Tesla Szerb Kollégium nevelési programjában különösen fontos szerepet kap a szerb nemzetiségi identitás erősítése, az anyanyelv használatának támogatása, a szerb kulturális és történelmi hagyományok ápolása, a nemzetiségi közösséghez való kötődés elmélyítése.

2.1. A kollégiumi nevelés célja és alapelvei

A kollégiumi nevelés célja legfőképp a tanulók szocializációjának, kiegyensúlyozott és egészséges fejlődésének, tanulásának, a sikeres életpályára való felkészítésének segítése, személyiségének fejlesztése, kibontakoztatása.

A kollégium - céljai elérése érdekében - diákközpontú, az egyén és a közösség harmóniáján alapuló környezetet és tevékenységrendszert alakít ki, melynek főbb alapelvei:

- az alapvető emberi és szabadságjogok, valamint a gyermekeket megillető jogok érvényesítése;
- demokratikus, humanista, nemzeti és európai nevelési elvek alkalmazása;
- a tanulók és közösségeik iránti felelősség, a bizalom, a szeretet, a segítőkészség;
- szakmai és intellektuális igényesség, kulturált stílus a pedagógus tevékenységében;
- az alapvető erkölcsi normák érvényesítése;
- az egyéni és életkori sajátosságok, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók szükségleteinek figyelembevétele;
- építkezés a tanulók aktivitására, öntevékenységére, önszerveződő képességére;
- az integrált nevelés, az integrációt elősegítő pedagógiai módszerek alkalmazása;
- a szülőkkel, a kollégiumhoz kapcsolódó iskolákkal, a társadalmi környezettel való konstruktív együttműködés;
- a szerb nemzetiségi identitástudat erősítése, fejlesztése az anyanyelv, kultúra és a hagyományok ápolása.

2.2. A kollégiumi nevelés feladatai

A kollégium biztosítja diákjaink számára iskolai tanulmányaik folytatásához szükséges kollégiumi feltételeket. A köznevelési feladatokat a nemzetiségi kollégium ellátásán keresztül valósítjuk meg.

A kollégiumi nevelés feladata különösen:

A tanulás tanítása

A kollégiumi nevelés feladata a diákok egyéni fejlődésének elősegítése, a hátránnyal küzdők felzárkóztatása, a gyermekek tehetségének kibontakoztatása. Ennek érdekében a kollégium lehetőséget biztosít az ismeretszerzés, a megismerési és gondolkodási képességek fejlesztésére, valamint arra, hogy a tanulók megismerjék és elsajátítsák a helyes tanulási módszereket. Ezzel fejleszti a kreativitást, erősíti a tanulási motívumokat, az érdeklődés, a megismerés és a felfedezés vágyát. Fontos, hogy a tanulók elsajátítsák az információkeresés különböző formáit a kollégiumi könyvtárban az egyéni fejlesztés elmélyítése érdekében, az információk megtalálásának célravezető útjain keresztül. Törekszik a tanulási kudarcok

okainak feltárására, azok kezelésére, a jó teljesítményhez szükséges helyes énkép, a pozitív önértékelés kialakítására. Segíti a mindennapi feladatokra történő felkészülést.

A kollégiumnak gondot kell fordítania arra, hogy az ismeretek elsajátítása közben a tanulásra belső igény ébredjen a tanulóban, mindennapi életük részévé váljon a tanulás. A tanulás tanítása, az ismeretszerzést elősegítő beállítódások kialakítása hatással lesz a tanulók egész felnőtt életére, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

Az erkölcsi nevelés

A kollégium feladata az alapvető erkölcsi normák megismertetése, elfogadtatása, valamint ezen normák beépülésének elősegítése a tanulók mindennapi életébe, személyiségükbe. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű, készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra valamint azok kezelésére, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési kérdéseire, problémáira. A kollégiumi közösség élete, a kollégiumi nevelőtanárok példamutatása segítse elő a tanulók életében az olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás, az empátia, a szociális érzékenység.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A kollégium, az iskolai tanulmányokra alapozva, azt kiegészítve segítse elő a szerb nemzetiségi, népi kulturális értékeink, hagyományaink megismerését. A kollégiumi foglalkozások keretében a diákok tanulmányozzák a jeles szerb és magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. A nevelés révén alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját.

A nemzetiséghez tartozó tanulók nevelését ellátó kollégium kiemelt feladata a szerb anyanyelvű nevelés, a szerb nemzetiséghez való tartozás tudatának erősítése, nemzetiségi kultúránk, nyelvünk, szokásainak ápolása és fejlesztése.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A kollégiumi nevelés elősegíti a demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének megértését, az abban való állampolgári részvétel jelentőségét. Ezzel is erősíti a diákokban a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremtve az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. A kollégium megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket. A közügyekben és a

nemzetiségi közügyekben való aktív részvétel megkívánja a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését.

Az önismeret és a társas kultúra (e;lesztése

A kollégiumon belüli kapcsolat- és tevékenységrendszer szervezésével, ismeretek nyújtásával a nevelés elősegíti, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti és tapasztalati alapjai. Kiemelt feladat a tanuló helyes, reális énképének, illetve önértékelésének kialakítása; elő kell segíteni a kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését; hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének, az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, az jó emberi kapcsolatok kialakításához.

A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. Ezért a kollégium kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek, értékek megbecsülése. Ez segítséget nyújt a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a tanulók családi életében felmerülő konfliktusok kezeléséről. A kollégiumnak foglalkoznia kell a Nat-ban meghatározott szexuális nevelés kérdéseivel is.

A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A kollégium ösztönözze a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz kezelés módszereinek megismerésére és alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére.

A kollégiumi pedagógusok motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében. A kollégium sportélete járuljon hozzá az egészséges életvitel, a helyes életmódminta kiválasztásához. Fontos, hogy a kollégium a diákok számára otthonos, egészséges, kulturált, esztétikus közeget biztosítson, ahol a tanulók jól érzik magukat, és amely egyúttal fejleszti ízlésüket, igényességüket.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A kollégiumi nevelés feladata a szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítása a tanulóknál úgy, hogy önálló tapasztalati úton ismerjék meg a hátránnyal élők sajátos igényeit, élethelyzetét. Ez a segítő magatartás fejleszti a diákokban az együttérzést, együttműködést, problémamegoldást és az önkéntes feladatvállalást, mely elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létezéshez.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A tanulónak meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. A kollégiumi nevelés során fel kell készíteni a tanulókat a környezettel kapcsolatos állampolgári köteleességek és jogok gyakorlására.

Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, melyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

Pályaorientáció

A kollégiumunknak - a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest - átfogó képet kell nyújtania a munka világról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket (szakkörök, érdeklődési körök) kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják későbbi hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket. Ezért fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

A kollégium - a kollégium pedagógiai munkájával kapcsolatban álló iskolákkal együttműködve

- valamennyi tanulója számára lehetővé teszi egyes kiválasztott szakmák, hivatások megismerését, segíti a pályaválasztást, illetve a tanuló által választott életpályára való felkészülést.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A kollégiumunknak - a bentlakásos köznevelési intézmény sajátos adottságaiból adódóan - segíteni kell, hogy a tanulók felismerjék saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Fontos, hogy tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásra utaltságát. A kollégium a diák-önkormányzati tevékenység működtetésén keresztül segíti az autonóm, felelős, a közösség érdekeit is figyelembe vevő magatartás és a körültekintő döntéshozás képességének kialakulását.

Médiatudatosságra nevelés

Fontos, hogy a tanulók értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés során az értelmező, kritikai beállítódás kialakításának nagy jelentősége van. A diákokkal ismertetni kell a média működésének és hatásmechanizmusának főbb törvényszerűségeit, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokat, a valóságos

és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módját. Ismerjék meg a Magyarországon működő szerb nyelvű médiákat (pl: rádió, újság, színház stb ...).

3. A KOLLÉGIUM MŰKÖDÉSE

3.1. Személyi feltételek, elvárások

Kollégiumunkban pedagógusai végzettségük alapján igen széles skálát ölelnek fel, amely igen hatékonyan bizonyul a tanulás terén és más egyéb foglalkozások megszervezésében. 9 fő gyermekfelügyelő látja el az tanulók éjszakai felügyeletét. A kollégiumi nevelőtanár:

- a nevelőtestület tagjaival és vezetőivel szoros szakmai együttműködésben végzi munkáját,
- rendszeres önképzéssel, szervezett továbbképzéssel megújított, korszerű szakmai ismeretekkel rendelkezik,
- képes a nevelési folyamat megtervezésére, megszervezésére, irányítására, ellenőrzésére, értékelésére; jártas a különböző pedagógiai eljárások, módszerek alkalmazásában,
- egyéniségével, megjelenésével, felkészültségével, műveltségével, életmódjával követendő példaként szolgál a diákok számára,
- megfelelő empátiával rendelkezik, nevelői eljárásaiban, pedagógiai kommunikációjában a tanulók iránti tiszteletet, szeretetet, elkötelezettséget és bizalmat helyezi előtérbe,
- képes a diákok helyzetének, személyiségének megismerésére, megértésére,
- képes a diákokkal őszinte, bizalmon alapuló viszonyt kialakítani,
- képes a konfliktusok eredményes kezelésére,
- munkája során folyamatosan együttműködik a tanulók közösségeivel, a nevelésükben részt vevő személyekkel, szervezetekkel.

A kollégiumi nevelőtanár munkáját a jogszabályokban foglaltak szerint végzi, tevékenységét a tudás, az igazságosság, a rend, a szabadság, a méltányosság, a szolidaritás erkölcsi és szellemi értékei, az egyenlő bánásmód, valamint az egészséges életmódra és a fenntartható fejlődésre nevelés határozzák meg. A kollégiumban dolgozó, nem pedagógus munkakörben foglalkoztatottak munkáját is a gyermekközpontúság, a nevelés eredményességének támogatása kell, hogy jellemezze. Jelenlétük, megnyilvánulásaik, tevékenységük és annak színvonala is nevelési tényezőként hat a kollégisták mindennapjaiban.

3.2. Tárgyi, környezeti feltételek, elvárások a kollégiumban

A Nikola Tesla Szerb Kollégium Budapest VII. kerületében, a Rózsa utca 5. szám alatt található. Az épület hét emeletes, ahol a diákok három- és négyágyas szobákban kerülnek elhelyezésre. A szobák lehetőséget adnak arra, hogy a tanulók saját ízlésük szerint dekorálják, színesítsék környezetüket, ezzel is elősegítve az otthonos, barátságos légkör kialakítását.

A kollégium minden emeletén egy közösségi társalgó és három vizesblokk áll a tanulók rendelkezésére. A harmadik emeleten található a nevelői szoba, amely a kollégiumi nevelőmunka központi helyszíne. Az épülethez egy szépen rendezett, füvesített udvar is tartozik, amely a szabadidős és közösségi tevékenységek helyszínét biztosítja. A kollégium férőhelyeinek száma összesen 135 fő.

A kollégium tárgyi feltételei megfelelő színvonalúak, a neveléshez, a tanuláshoz és a művelődéshez szükséges eszközök rendelkezésre állnak. A tanulók számára a magyarországi csatornák mellett elérhetők szerbiai műholdas televíziócsatornák is, elősegítve a szerb nemzetiségi identitás ápolását.

A kollégium könyvtára az iskolai könyvtár részét képezi, ahol szerb, magyar és idegen nyelvű könyvek is a tanulók rendelkezésére állnak.

Az étkezést a kollégium tanulói az iskola épületében működő konyhán és ebédlőben vehetik igénybe.

A kollégium személyes, gyermekközpontú környezet kialakítására törekszik, amely biztosítja a nevelési célok megvalósítását, a tanulók biztonságát és kényelmét. A belső és külső környezet nyugodt tanulásra, önálló ismeretszerzésre, szakköri tevékenységekre, kulturális, sport- és szabadidős programok szervezésére is lehetőséget teremt. Gondoskodik a tanulók nyugodt pihenéséről, valamint az egyéni visszavonulás lehetőségéről is.

A 9–12. évfolyamos fiú tanulók elhelyezése Budapest V. kerületében, a Veres Pálné utca 17. szám alatt, a Thököly–Popovics Száva által 1838-ban átadott történelmi épületben történik. Az ingatlan 1996-ban került vissza a Budai Szerb Püspökség tulajdonába, és a Vajdasági Kormány támogatásával került felújításra. A kollégiumi elhelyezés a harmadik és negyedik emeleten valósul meg, összesen 63 fiú tanuló számára.

A harmadik emeleten 8 szoba, egy nevelői szoba, egy konyha és egy raktárhelyiség található. A negyedik emeleten 2 szoba, valamint egy fürdőszobával ellátott szoba áll a tanulók rendelkezésére. Emeletenként egy társalgó és három vizesblokk szolgálja a tanulók kényelmét. Az épület tárgyi feltételei szintén megfelelő színvonalúak, biztosítva a tanulók komfortját és fejlődését.

4. A kollégiumi nevelési folyamat céljai és eredményességének értékelése

A kollégium – a szülőkkel és az iskolával szoros együttműködésben – aktívan hozzájárul ahhoz, hogy a tanulók eredményesen teljesítsék tanulmányaikat választott középfokú oktatási intézményükben.

A kollégiumi nevelési folyamat során a tanulók elsajátítják a társadalomba való sikeres beilleszkedéshez, a családi életben, a hivatás gyakorlásában, valamint az állampolgári létben

és az önálló életvitelben szükséges alapvető ismereteket, képességeket és értékeket. A nevelési célok elérése érdekében a kollégium az alábbi kompetenciák kialakítását támogatja:

- Erkölcsi normák elsajátítása és követése, a helyes értékrend kialakulása;
- Egészséges és kulturált életmód kialakítására való képesség fejlesztése;
- Reális társadalomkép formálása;
- Önszerveződéshez, demokratikus érdekérvényesítéshez szükséges képességek megerősítése;
- Versenyképes tudás kialakítása, amely megalapozza a szakmai kihívásokra adott válaszokat;
- Önértékelési képesség és szakmai felkészültség fejlesztése;
- Együttműködési készség és emberi kapcsolatok kialakításának, továbbépítésének képessége;
- Tolerancia, empátia és szolidaritás kialakítása az emberi kapcsolatokban;
- Nemzeti és nemzetiségi kulturális, történelmi hagyományok megismerése, a szerb nemzetiségi identitás megerősítése.

A kollégiumi nevelés eredményességének értékelése során figyelembe vesszük:

- a tanuló kezdeti állapotát, egyéni adottságait és szociokulturális háttérét;
- a nevelési környezet adottságait és a biztosított feltételeket;
- valamint a kollégiumi nevelési folyamat során elért fejlődést, változást.

Az értékelés célja nemcsak az elért eredmények számbavétele, hanem a kollégiumi nevelőmunka folyamatos fejlesztése, valamint a tanulók személyiségfejlődésének hosszú távú támogatása is.

5. A kollégiumi élet megszervezése

A kollégium élén a főigazgató áll, az ő munkáját a kollégiumi intézményegység-vezető segíti, valamint a kollégiumban dolgozó pedagógusok. A kollégiumban tanulói csoportok működnek.

A kollégium biztosítja a tanulók optimális testi-lelki fejlődésének feltételeit, beleértve az étkezést, a tisztálkodást, egészségügyi ellátást.

A kollégiumi nevelés figyelembe veszi a tanulói, szülői és iskolai közösségek speciális igényeit, valamint tiszteletben tartja a nemzetiségi hagyományokat és szokásokat. A kollégiumi élet szervezésében jelentős szerepet tölt be a diákönkormányzat, amely aktív részvételével hozzájárul a közösségi döntésekhez és a kollégiumi programok szervezéséhez. A kollégium kiemelt feladata, hogy lehetőséget biztosítson a diákönkormányzat tagjai és vezetői számára a demokratikus érdekérvényesítés, a felelősségteljes problémamegoldás és a konfliktuskezelés technikáinak megismerésére és gyakorlati alkalmazására.

A kollégium sajátos pedagógiai eszközeivel támogatja az önálló intézményi arculat kialakítását, folyamatosan ápolja és fejleszti a helyi hagyományokat, erősítve ezzel a kollégiumi közösség összetartozásának érzését.

A kollégiumi légkört a barátságosság és a családi hangulat jellemzi, amely nagymértékben a nemzetiségi, kisebbségi lét tapasztalataiból fakad. A nevelőtanárok és a technikai dolgozók között jó, segítő szándékú kapcsolat alakult ki, amely a tanulók mindennapi életében is pozitív hatással érvényesül. Az együttműködés az iskolai vezetéssel, valamint a Szerb Általános Iskolával és Gimnáziummal szintén kiegyensúlyozott, támogató jellegű. A kapcsolatokat a kölcsönös megértés, az együttműködés és a kollegialitás jellemzi.

A tanulók szabadidejük eltöltését szabadon választott és szervezett formában is megvalósíthatják. Kollégiumunk rendszeresen lehetőséget biztosít a tanulók számára, hogy részt vegyenek a jelentősebb hazai szerb kulturális eseményeken, ezzel is erősítve nemzetiségi identitásukat. A szabadidős programok körét mozi- és színházlátogatások, kirándulások, valamint egyéb közösségi és kulturális programok színesítik, gazdagítva a tanulók budapesti tartózkodását.

A kollégium kapcsolatrendszere

A kollégium a nevelési feladatok eredményes megvalósítása érdekében rendszeres és folyamatos kapcsolatot tart fenn a tanulók szüleivel, törvényes képviselőivel, a szülői szervezetekkel (közösségekkel), a fenntartóval, a társintézményekkel, a helyi szerb nemzetiségi önkormányzatokkal, a Szerb Országos Önkormányzat intézményeivel, a magyarországi szerb nemzetiségi iskolákkal, valamint magyarországi és szerbiai kollégiumokkal.

A kollégium együttműködik továbbá minden olyan szervezettel, amely hozzájárulhat a kollégiumi nevelés céljainak megvalósításához. A kapcsolatok kialakításában, fejlesztésében és fenntartásában a kollégium nyitott, kezdeményező magatartást tanúsít.

A kapcsolattartás folyamata a vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelően, az intézményi szabályzatokban rögzített rend szerint történik, biztosítva az érintettek közötti folyamatos információáramlást, a kölcsönös tájékoztatást, az együttműködés elmélyítését és a közös nevelési célok összehangolását.

6. A Kollégiumi tevékenység szerkezete

A kollégiumunk - igazodva az Nkt. 28. §-ának rendelkezéseire - a nevelési folyamat során a tanulói tevékenységeket - annak céljától, jellegétől függően - kollégiumi programok, csoportos és egyéni foglalkozások keretében szervezzük, az intézményi szervezet működéséhez pedagógiai irányítást, illetve támogatást biztosítunk.

6.1.A kollégium által kötelezően biztosítandó foglalkozások

A kollégiumunk a foglalkozások tervezése, szervezése során kiemelten ügyel a pozitív tanulási attitűd kialakítására és megerősítésére, a kreativitás fejlesztésére, az egész életen át tartó ismeretbővítés fontosságára, gondoskodik a tanulókkal való személyes törődés tapintatos formáinak kialakítására. Külön figyelmet fordítunk a szerb nemzetiség identitástudat erősítésére, az anyanyelv, kultúra és a hagyományok ápolására. A kollégiumunk a foglalkozások formáját és tartalmát úgy határozza meg, hogy azok hozzájárulnak a tanulók erkölcsi gyarapodásához, személyiségének gazdagodásához, kompetenciáik fejlesztéséhez, a közösség fejlődéséhez.

Tanulást segítő foglalkozások:

- a) rendszeres iskolai felkészülést biztosító egyéni és csoportos foglalkozás,
- b) differenciált képességfejlesztő, tehetség-kibontakoztató foglalkozás,
- e) a bármely okból lemaradó tanulók felzárkóztatása, hátránykompenzáció,
- d) a tantárgyi ismeretek bővítése és a pályaválasztás segítése érdekében szervezett szakkörök, tematikus csoportfoglalkozás.

Csoportvezetői foglalkozások:

- a) közösségi foglalkozás a kollégiumi csoportok számára: a csoport életével kapcsolatos feladatok, tevékenységek, események, problémák megbeszélése, értékelése
- b) tematikus csoportfoglalkozások: az e rendeletben előírt témakörök, időkeretek között szervezhető foglalkozások

A kollégiumi közösségek szervezésével összefüggő foglalkozások:

- a) a kollégiumi diákönkormányzatok működésének támogatása
- b) kollégiumi diákfórumok (kollégiumi gyűlés)

A tanulókkal való egyéni törődést biztosító foglalkozások:

a foglalkozásokon (tanulói vagy pedagógusi kezdeményezésre) a diákok feltárhatják egyéni problémáikat ezek megoldásában számíthatnak a pedagógus tanácsaira, segítségére

Szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások:

Állandó, vagy adott eseményre szerveződő kollégiumi diákcsoportok számára szervezett

- irodalmi, képzőművészeti, zenei, tánc, vizuális képességeket fejlesztő művészeti,
- egészséges életmódra nevelést, a rendszeres testedzést szolgáló sportcélú,
- a pályaorientáció szempontjából is fontos tartalmakat hordozó, szakkörök, kollégiumi sportkörök, rendezvények, versenyek, vetélkedők.

6.2. Pedagógiai és gyermek felügyelet

A kollégium - szervezeti egységenként egy pedagógus (ügyeletes nevelőtanár) és szervezeti egységenként és nemenként egy éjszakai gyermekfelügyelő (éjszakai ügyeletes) közreműködésével - gondoskodik a foglalkozáson nem tartózkodó tanulók pedagógiai felügyeletéről, az éjszaka folyamán a tanulók felügyeletéről és a kollégiumi élet szervezéséről.

6.2.1. A kollégium zavarmentes működésének biztosítása céljából az ügyeletes gyermekfelügyelő

a, az éjszaka folyamán visszatérő rendszerű ellenőrzést folytat a külső és belső biztonsági rendszabályok, a balesetvédelmi előírások betartása, az egyéni és közösségi tulajdon védelme, a megelőzés érdekében,

b) az éjszaka folyamán állandó jelenlétével biztosítja a házirend betartását, különös tekintettel az együttélési normák, a személyiségvédelem, a diákok önrendelkezési jogának érvényesülésére,

c) az éjszaka folyamán a beosztása szerint időszakos ellenőrzést folytat az egyéni és közösségi rend fenntartása, a tisztasági és az egészségvédelmi szabályok teljesítése céljából,

Az éjszakai ügyelet átadásakor az éjszakai ügyeletesek között - dokumentált - információcserére kell sort keríteni.

6.2.2. A kollégium zavarmentes működésének biztosítása céljából az ügyeletes nevelőtanár:

a) visszatérő ellenőrzést folytat a külső és belső biztonsági rendszabályok, a balesetvédelmi előírások betartása, az egyéni és közösségi tulajdon védelme, a megelőzés érdekében,

b) folyamatos jelenlétével biztosítja a házirend betartását, különös tekintettel az együttélési normák, a személyiségvédelem, a diákok önrendelkezési jogának érvényesülésére,

c) időszakos ellenőrzést folytat az egyéni és közösségi rend fenntartása, a tisztasági és az egészségvédelmi szabályok teljesítése céljából,

A pedagógiai felügyelet átadásakor az ügyeletes nevelőtanárok között - dokumentált - információcserére kell sort keríteni.

6.2.3. A kollégiumi élet szervezése során a kollégium vezetőjének a feladata:

a) a napirend szerinti tevékenységek, így az ébresztő, a takarodó, az étkeztetés megszervezése, felügyelete, ellenőrzése,

b) a tanulói nyilvántartások, különösen a betegség, távollét, kimenő, engedélyek folyamatos vezetésének ellenőrzése, a közös helyiségek és közösségi eszközök használatának a felügyelete,

c) a felmerülő egyéni problémák kezelése, ennek részeként az ügyeletes nevelőtanári intézkedés, továbbá információtovábbítás a csoportvezető nevelőtanárnak.

7. A Kollégiumi nevelés eredményessége

A kollégiumunk - a szülővel és az iskolával együttműködve - hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló eredményesen fejezze be tanulmányait választott iskolájában. A tanuló a kollégiumi nevelési folyamat során elsajátítja a társadalomba való beilleszkedéshez és a családi életben, a hivatás gyakorlásában, az állampolgári létben az önálló életvitelhez szükséges alapvető ismereteket, képességeket, értékeket: elsajátítja és követi az alapvető erkölcsi normákat; képes az egészséges és kulturált életmód kialakítására; kialakul reális társadalomképe; rendelkezik az önszerveződéshez, a demokratikus érdekérvényesítéshez szükséges képességekkel; tudása versenyképes, önértékelő képességére, szakmai felkészültségére alapozva választ tud adni a szakmai kihívásokra; képes az együttműködésre, az emberi kapcsolatok kialakítására és továbbépítésére; másokhoz való viszonyában toleráns, empátiával rendelkezik, társadalmi szemléletét a szolidaritás jellemzi; ismeri nemzetünk, szerb nemzetiségünk kulturális, történelmi hagyományait.

A kollégiumi nevelés eredményességének értékelésekor figyelembe vesszük, hogy a nevelési folyamat milyen kiindulási állapotból, milyen feltételek mellett fejtette ki hatását és milyen eredményt értünk el.

6. MŰVELŐDÉSI PROGRAM

A könyvtár az iskolával egy épületben, az intézmény szerves részeként működik, önálló gazdálkodási jogkörrel nem rendelkezik.

Alapterülete 200m², melyből 100m² szabadpolc, 80m² olvasótermi rész és 20m² kölcsönzötér.

Az olvasótermi rész egy osztály befogadására alkalmas - tanórák, délutáni tanulások, felkészülések helyszíne.

6.1. Küldetésnyilatkozat

Fő célunk, hogy meghatározó szerepet töltsünk be a szerb nemzetiség kulturális életében. Támogatjuk az intézményben dolgozó pedagógusokat az óvodás és iskoláskorú gyermekek személyiségfejlesztésében. Intézményünket színvonalas közművelődési programokkal népszerűsítjük, hogy minél szélesebb körben ismertek legyünk.

6.1.1. Könyvtárunk küldetése

Az IFLA és az UNESCO közös iskolai könyvtári nyilatkozatának megfogalmazása szerint:

„Az iskolai könyvtár biztosítja napjaink információra és tudásra alapozott társadalmában a feladatok sikeres ellátásához szükséges alapvető információkat és eszméket. Az iskolai könyvtár kialakítja a diákokban az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges készségeket, továbbá fejleszti képzelőerejüket, lehetővé téve azt, hogy felelős állampolgárokként éljenek.”

Ennek szellemében iskolai könyvtárunk az oktató-nevelőmunka állandó segítője, a tanulás és a közösségi élet egyik színtere - anyagai kiegészítik és gazdagítják a tankönyveket, taneszközöket és módszereket, különös tekintettel a **szerb nemzetiség kulturális örökségére**.

Nagy hangsúlyt fektetünk mind a **cirill, mind a latin** írásmóddal készült szerb könyvek (Magyarországon és Szerbiában kiadott könyvek) beszerzésére, mely a nyelv tudományával kapcsolatos tudás elmélyítését is szolgálja.

Legfőbb feladatunk az információhoz való **egyenlő hozzáférés biztosítása**, az önművelésben nyújtott segítség minden diákunk számára – különös tekintettel a kezdetben magyar nyelvet kevésbé ismerő, családjuktól távol élő tanulók számára.

Célunk a tanulók önálló ismeretszerző képességének, készség szintre való emelése a klasszikus kultúra, műveltség bármely területén - nem csupán az internet, hanem az írott tudomány világában is.

Valljuk, hogy az olvasás, mint élményforrás alakítja, gazdagítja a személyiséget - iskolánk tanulóinak esetében erősíti a **nemzeti (magyar-szerb) identitást is**.

6.2. Közművelődési koncepciónk kialakításának dokumentumai, törvényi előírásai, tényezői

Az alapító okiratban foglalt alaptevékenységünk:

Nyilvános könyvtári ellátás a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény szerint. Az intézményegység a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 2. § 5. pontja értelmében nemzetiségi feladatokat lát el.

Az alapító okirat a közművelődés kötelező feladatait határozza meg:

- Könyvtári állomány gyarapítása, nyilvántartása;
- Könyvtári állomány feltárása, megőrzése, védelme;
- Könyvtári szolgáltatások;
- Közművelődés - hagyományos közösségi kulturális értékek gondozása;
- Egyéb szabadidős szolgáltatás.

A közművelődésről szóló 1997. évi CXL törvény, amely magába foglalja a nyilvános könyvtári ellátás és közművelődésre vonatkozó törvényi előírásokat.

A törvény hatálya kiterjed:

- a közművelődési tevékenység megvalósításában résztvevőkre, a közösségi színterek, közművelődési intézmények fenntartóira, működtetőire és alkalmazottaira.

Óvoda, és oktatási intézményegységek pedagógiai programja:

- oktatási intézményegységek vezetőinek véleményét, igényeit figyelembe véve igyekszünk hozzájárulni sikeres személyiségfejlesztő munkájukhoz.

A nemzeti, nemzetiségi és etnikai kisebbségi kulturális hagyományok megőrzése, méltó folytatása, a közösségi és egyéni művelődés személyi, szellemi, gazdasági feltételeinek javítása, a polgárok életminőségét javító, értékhordozó tevékenységek, valamint az ezek megvalósítására létrejött intézmények és szervezetek működésének elősegítése a társadalom közös érdeke.

6.3. A könyvtár funkciói

A könyvtár kettős funkciót lát el: közművelődési és iskolai könyvtár.

Mint iskolai könyvtár, az iskolai nevelő-oktató munka szellemi bázisa, különös tekintettel a szerb nemzetiség kulturális örökségére. Ennek megfelelően a könyvtár biztosítja a nevelők és tanulók részére az oktatáshoz, neveléshez szükséges információhordozókat, információkat.

Gyűjteményét és szolgáltatási rendszerét a két feladatkör egyenértékű, maradéktalan teljesítésének a célja jellemzi, ennek érdekében:

- a művelődéshez, a tanuláshoz, az egyéni önképzéshez, a politikai, közéleti és szakmai tájékozódáshoz, az igényes szórakozáshoz, a kulturált szabadidős tevékenységhez nyújt megfelelő irodalmat – magyar és szerb nyelven egyaránt
- színhelye és eszköztára a könyvvel (dokumentummal) végezhető önálló ismeretszerzéseknél, a tanulói aktivitásra épülő oktató-nevelő munkának, külön gyűjteménnyel segíti a nevelők, órára való felkészülését és továbbképzését.

6.4. Célok, feladatok

- ❖ Az intézményben folyó oktató - nevelő munka segítése;
- ❖ Hozzájárulás a helyi tanterv környezetfüggő elemeinek elsajátításához;
- ❖ Közösségi művelődési és szórakozási lehetőségek biztosítása;
- ❖ A magyarországi szerb lakta települések környezeti, szellemi, művészeti értékeinek, nemzetiségi-népi hagyományainak megismertetése, a művelődési szokások gazdagítása;
- ❖ Az elmúlt korok kulturális értékeinek megbecsülése;
- ❖ Az önművelés iránti igény felkeltése, erősítése;
- ❖ A kreativitás, az alkotókedv ösztönzése;
- ❖ A közművelődési és könyvtári feladatok ellátásának javítása;
- ❖ Az intézmény és a benne folyó munka népszerűsítése a sajtón és médián keresztül;

Alapfeladatok:

- * **A szerb nemzetiség hagyományainak, kultúrájának kiemelt figyelembe vételével** gyűjteményét folyamatosan az igényeknek megfelelően fejleszti, feltárja, megőrzi, gondozza, rendelkezésre bocsátja.
- * Integrált könyvtári rendszerünknek köszönhetően biztosítja más könyvtárak állományának és szolgáltatásainak elektronikus elérését.
- * Tanórai foglalkozások tartása – a NAT előírásait követve a tantárgyi előírásoknak megfelelően
- * Könyvtár-pedagógiai tevékenység
- * Egyéni és csoportos helyben használat biztosítása
- * A tankönyvellátással kapcsolatos feladatok ellátása – új tankönyvek fogadása, osztályokra való szétbontása, iskolai adatbázisban való rögzítése.

- * Társintézmények tankönyvvállományának elkülönítése, továbbítása (Lórév, Deszk)
- * a könyvtári dokumentumok kölcsönzése, beleértve a tartós tankönyvek és segédkönyvek kölcsönzését
- * Az általános művelődési igények kielégítése
- * A felnőtt- és gyermek olvasószolgálatban tanácsadó, ajánló, tájékoztató tevékenység végzése, figyelembe véve a korosztályi és műveltség szerinti igényeket.

6.5. Állandó programok

SZAVALÓVERSENY

Több éves hagyományt követve, a könyvtár helyet biztosít az országos magyar és szerb nyelvű szavalóverseny megrendezésére, lebonyolítására – magyar és szerb anyanyelvű gyermekek számára egyaránt.

Új kezdeményezésként elindult angol nyelvű vers- és prózamondó verseny is.

„ERASMUS+”

MEASURE ME UP!

Immár hagyománnyá vált iskolánkban, a programban való részvétel, melynek egyik fontos állomása a külföldről érkező diákok fogadása.

Könyvtárunk a „vendég hét” állandó közösségi tere.

ZENEKARI – SZÍNHÁZI – TABÁN TÁNCCSOPORT / PRÓBÁK

Iskolánk ünnepi alkalmai előtt állandó próba helyszínt biztosít könyvtárunk.

MAGASRANGÚ VENDÉGEK FOGADÁSA

Az iskola könyvtára évtizedek óta állandó helyszíne a delegációk, egyházi vezetők, társintézmények vezetőinek, szakmai csoportok fogadásának

6.6. Fejlesztési tervek

Könyvtárunk falát egy csodálatos Sveti Sava ikon díszíti. Szent Száva kultusza mély gyökereket eresztett a szerb nép életében. Nevéhez számos legenda, hiedelem, népköltészeti alkotás kapcsolódik. A szerb kultúra, művelődés és oktatásügy védelmezőszentjének méltó helye ez, s munkánkat ennek fényében igyekszünk kiteljesíteni.

6.6.1. Időszaki és állandó kiállítások

2024/2025. évi tanévtől kiállító térként is működik iskolánk könyvtára.

Első lépésként, állandó kiállításként a könyvtárban „népművészeti sarok” kerül kialakításra (2db szerb népviseletbe öltöztetett, méretarányos modell-baba, népművészeti installációk,

térképek), mely közvetve, állandó jelenlétével a szerb hagyományok megőrzésére, tiszteletére, átörökítésére neveli tanulóinkat.

A kiállított babák mögött az installációs háttér időszakosan változhat – ez a gyerekek bevonásával, pedagógus irányításával történhet.

Iskolánk a szerb nyelv írásos anyagainak megőrzésén, gyűjtésén kívül, nagy hangsúlyt fektet a szerb népismeret tantárgy oktatására, mely a népi hagyományokon, ünnepeken, a valláson keresztül segít a szerb identitás kialakítására, megerősítésére.

Időszaki kiállítások rendezésére is alkalmas lesz a tér – az aktuális képzőművészeti, ill. egyéb pályázatok alkotásai kerülhetnek kiállításra egyéni, ill. csoportos formában.

6.6.2. Tervezett programok

„TÉGY EGY KÖNYVET, VÉGY EGY KÖNYVET!” polc kialakítása elindul, mely kölcsönzés nélkül teszi lehetővé, hogy a tanulók otthoni, megunt könyveiket elcserélhessék. Pedagógiai, nevelési szempontból tartjuk fontosnak ennek kialakítását, mert a gyerekek a saját könyveiken keresztül a tárgyak (jelen esetben a könyvek) megbecsülését tanulják meg, egyben a környezettudatosságra, áttételesen az „újrahasznosításra” is neveljük ezzel őket.

„SCRABBLE sarok” kialakítása – „Játék a betűkkel” - ez azonos lehet a mese sarokkal

A játék több szempontból is oktatási céllal bír:

- ✓ a szerb anyanyelvű tanulók számára ez különösen jó alkalom lehet a magyar nyelv gyakorlására
- ✓ a magyar anyanyelvű diákok szókincsét gyarapítja, egyben lehetőséget ad a helyesírás gyakorlására
- ✓ az angol nyelvet mindenki gyakorolhatja vele
- ✓ toleranciára nevel.

„Élő könyvtár” szervezése, melynek célja, hogy csökkentse a társadalmi előítéleteket és sztereotípiákat azzal, hogy lehetővé teszi az emberek személyes történeteinek és tapasztalatainak közvetlen megosztását és megtapasztalását.

„ZENE A KÖNYVTÁRBAN” – zenés délután, koncert szervezése, egy órás időtartamban - csoportos és egyéni is lehet, klasszikus ill. bármilyen műfajban, kihasználva könyvtárunkban helyet kapó versenyzongorát, ill. kis színpadot.

Író – olvasó találkozó – nem csupán híres emberek kerülhetnek meghívásra, hanem az iskola tanárai, tanulói is bemutathatják alkotásaikat – a könyvtár ehhez helyszínt biztosít

FILMVETÍTÉS – **„FILM - KLUB”** - filmvetítés, a digitális tábla használatával / havi egy alkalom, pedagógus felügyeletével, irányításával. „Filmklasszikusok idősíkon haladva.”

6.7. A könyvtári állomány

6.7.1. Az állomány gyarapítása

A könyvtár vétel, és legfőképpen ajándék, ill. hagyaték útján gyarapszik. A könyvtáros állománygyarapítási munkája során figyelembe veszi a könyvtárhasználók igényeit, javaslatait. A szükséges, de a gyűjteményből hiányzó művekről a könyvtáros deziderátát (terv) készít. Az állománygyarapításra szolgáló összeget az intézményvezetés a költségvetésben elkülönítve, önálló tételként biztosítja.

Az állományba vétel formája: integrált könyvtári rendszerben történik (HunTÉKA)

6.7.2. Az állomány apasztása és ennek nyilvántartása

Az állományból a dokumentum az alábbi okok miatt törölhető:

- tervszerű állományapasztás: tartalmi avulás, fölösleges dokumentumok kivonása
- természetes elhasználódás
- hiány: elháríthatatlan esemény (elemi csapás, bűncselekmény)
- kölcsönzés közben elvesztett dokumentumok
- állományellenőrzési hiány

Az apasztás nyilvántartása:

A dokumentumok kivezetése az adatbázisból mindenkor az intézményegység vezetőjének engedélyével történik. A jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell a kivezetés okát.

6.7.3. Az állomány elhelyezése

- A könyvállomány részei: kézikönyvtár, kölcsönözhető felnőtt- és gyermekirodalom, pedagógiai szakmai kiadványok
- A teljes könyvtári állomány szabadpolcos rendszerben került elhelyezésre.
- A könyvek és folyóiratok tárolása - a tanárok, diákok számára egyaránt hozzáférhető.
- Az ismeretterjesztő és szakirodalomnál a raktározás ETO-szakrend szerint, a szépirodalmi gyűjteménynél Cutter-rendszer szerinti.
- A gyermekkönyvek elhelyezésénél tematikus rend a csoportosítás elve.

6.7.4. Az állomány védelme

- A közművelődési intézményegység-vezetője gondoskodik egyrészt arról, hogy a könyvtárhelyiség biztonságosan őrizhető legyen, másrészt arról, hogy oda csak a könyvtáros engedélyével lehessen belépni.

- A könyvek állományba vételére, ellenőrzésére és védelmére a 3./1975. (VIII.17.) MM-PM sz. rendelet és az alkalmazásához a Művelődési Közlöny 1978. 9. számában közzétett irányelvek az érvényesek
- A könyvtár köteles minden dokumentumát folyamatosan és időrendben nyilvántartásba venni.
- A dokumentumokat a megérkezéskor leltárba kell venni, könyvtári szabályok szerint - minden egyes kötetbe beütik a tulajdonbélyegzőt, ellátják raktári jelzettel. A sajtótermékeket tulajdonbélyegzővel látják el.
- Az állományt ellenőrzése folyamatos.
- A könyvtári állomány megóvásának érdekében a közművelődési intézményegység-vezetője elrendeli a szükséges tűzvédelmi- és munkavédelmi intézkedéseket.
- A könyvtárból dokumentumot csak a könyvtáros tudtával szabad kivinni.
- A behajthatatlan követelések - a kölcsönző/szülő nem tudja, vagy nem akarja az elveszett, megrongált dokumentum árát megfizetni – főigazgatói engedéllyel leselejtezhetők.

6.8. A könyvtár munkarendje

A könyvtáros feladatait a könyvtári SZMSZ-en túl a munkaköri leírása tartalmazza.

A könyvtáros a belső munkákat (katalógusszerkesztés, könyvrendelés) nyitvatartási időn kívül végzi.

Nyilvántartást vezet a csoportos (tanórai) munkákról is.

A könyvtár nyitva tartása: nyitva tartási idő: heti 40 óra

Hétfő-péntek: 8:00 – 16:00 óráig

A könyvtári SZMSZ a könyvtár gyűjtőköri, és használati szabályzatával együtt érvényes. Az ÁMK működésére vonatkozó szabályok a könyvtári tevékenységre is érvényesek.

6.9. A könyvtár használati szabályzata

A könyvtárhasználó jogosult a nyitvatartási idő alatt a könyvtár szolgáltatásainak igénybevételére.

A könyvtárhasználót ingyenesen illetik meg az alábbi alapszolgáltatások:

- könyvtárlátogatás
- a kijelölt állományrészek helyben használata (pl.: lexikonok, folyóiratok)
- információ a könyvtár és a könyvtári rendszer szolgáltatásairól.

A beiratkozott könyvtárhasználók ingyenesen kölcsönözhetik a kijelölt nyomtatott könyvtári dokumentumokat. A kölcsönzési határidő: 2 hét, kérésre meghosszabbítható, igazodva a tanrendhez. Az a könyvtárhasználó, aki a kikölcsönzött könyv(-ek)et a határidő lejártakor nem hozza vissza, tartozása rendezéséig a további könyvkölcsönzésből kizárja magát.

A könyvtár használói kötelesek:

- ✓ a könyvtári dokumentumok állagát megőrizni
- ✓ az elveszett könyvtári dokumentumok értékét megfizetni, melynek mértékét a beszerzési ár és a dokumentum állagának figyelembevételével a könyvtáros határozza meg.
- ✓ a könyvtárhasználat során az erkölcsi, etikai, jogi szabályokat betartani

A könyvtárhasználó külön szolgáltatásként fénymásolást, szkennelést kérhet.

Iskolánk tanulói automatikusan a könyvtárba is beiratkoznak. Személyes adataikat a titkárságtól kapjuk, melyet Integrált könyvtári rendszerünkbe is rögzítünk. A könyvtár a személyes adatok védelméről az erre vonatkozó jogszabályok szerint köteles gondoskodni.

A személyes adataiban bekövetkezett változásokat a könyvtárhasználó köteles bejelenteni a könyvtárnak is.

Tartós tankönyvek és segédkönyvek használatára vonatkozó speciális szabályok:

- A dokumentumok kikölcsönzésére a tanév elején, visszaadására a tanév végén kerül sor.
- Azok a könyvek, melyek tartalmuknál fogva több évig használhatók (pl.: atlaszok, összefoglaló feladatgyűjtemények) hosszabb ideig, legkésőbb a tanulói jogviszony megszűnéséig a kölcsönzőnél maradhatnak.
- A könyvek az intézmény tulajdonát képezik, ezért hibátlan állapotban adandók vissza.
- Amennyiben a könyv visszaadáskor további használatra nem alkalmas, vagy a család szeretné megtartani:
 - 1 év használat után a könyv árának 70 %-a
 - év használat után a könyv árának 50 %-a
 - év használat után a könyv árának 25 %-a befizetésével
 - év használat után térítésmentesen megtartható

A könyvtárhasználati szabályzatot nyilvánosságra kell hozni.

Aközművelődési és iskolai könyvtára gyűjtőköri szabályzata

Általános elvek

Az iskolai és közművelődési funkciókat figyelembe véve a könyvtár gyűjtőkörébe tartozik a nemzeti könyvtermésből:

- az új könyvekben referált teljes törzsanyag, főként szerb nyelvű gyermekkönyv, ifjúsági, ill. felnőtt irodalom
- általános iskolai könyvtárak részére javasolt művek
- az alapfokú és középfokú oktatás pedagógiai szakirodalma szerb, de főként magyar nyelven
- szerb, és szerb nemzetiségi szak- és szépirodalom

A könyvtár gyűjteményét a tanulók, pedagógusok, felnőtt könyvtárhasználók igényeinek figyelembevételével fejleszti.

Az állománynak tartalmaznia kell olvasnivalót, a betűt még csak alig, vagy nem ismerő kicsinyeknek, 10-12 éveseknek, serdülőknek, felnőtteknek egyaránt.

A gyűjtőkörben megjelölt példányszámot korlátozhatja az adott év beszerzési kerete.

Ha a gyűjtőkörben felsorolt kiadványok valamelyikét munkaeszközként használjuk/használtatjuk a tanulókkal, akkor egy, de legalább fél osztály létszámának megfelelő példányt kell beszerezni belőle.

A gyűjtött dokumentumféleségek:

Szak- és szépirodalmi, tudományos, oktatási, művészeti, közművelődési könyvek, (tartós) tankönyvek, (tartós) segédkönyvek, kották, időszaki- és egyéb kiadványok, az intézmény szabályzatai, pedagógiai programja.

A könyvtár gyűjtőköre:

Ismeretterjesztő és szakirodalom (magyar és szerb nyelven):

- Általános és szakirányú kézikönyvek, lexikonok, enciklopédiák, biográfiák, az egyes szakterületek legújabb eredményeit összefoglaló, ill. a tudományág bevezető művei, a tájékoztató munkát segítő bibliográfiák, évkönyvek, magyar és szerb nyelven
- Általános és szakterületi szótárak, fogalomgyűjtemények, példatárak, határozók (növény, állat) adattárak
- Tényközlő és alapfokú ismeretterjesztő művek valamennyi tárgykörben a különböző életkoroknak megfelelő színvonalon
 - Alapvető művek a természet- és társadalomtudományok témaköréből (vallások, néprajz, környezetvédelem, tantárgyakhoz kapcsolódó irodalom)
 - Fiataloknak, gyerekeknek készített szótárak, enciklopédiák, más tájékoztató művek (önismeret, nyelvi- és helyesírási önképzők, egészségügyi felvilágosító munkák, barkácsoló és játékoskönyvek, jogszabályok)
 - A tudományok és a művészetek nagy alakjairól szóló életrajzok, képes ismeretterjesztő monográfiák, összefoglalók, művészeti albumok, történelmi forrásszemelvények
 - Valamennyi tudományterület alap- és középszintű ismeretterjesztő irodalma
 - Helyismereti kiadványok
 - Térképek, atlaszok, útikönyvek, útleírások
 - Magyarország, Szerbia földrajzához, történelméhez kapcsolódó művek

Szépirodalom (magyar és főként szerb nyelven):

- Az általános és középfokú oktatás tanterveiben törzsanyagként meghatározott – magyar, szerb- és más világirodalmi - klasszikus szerzők munkái, antológiák, teljes életművek, népköltészeti irodalom, mondák, versek, drámák (kivételesen a kritikai kiadások)
- A tantervekben megjelölt házi olvasmányok, ajánlott irodalom magyar és szerb nyelven
- általános iskolai művek: 20-25 pld.
- középiskolai művek: 20-25 pld.
- Az általános - és középiskolai irodalom tanítása során részletesen tárgyalt szépirodalom, valamint egyéb érdeklődésre számot tartó szépirodalmi mű
- A nevelési program megvalósításához szükséges alkotások
- Képes mese- verseskönyvek, egyszerű történetek, mesegyűjtemények, meseregények
- A világnyelvek (elsősorban) reprezentatív alkotásai valamennyi korosztálynak - Ifjúsági szépirodalmi művek, gyermekregények, történelmi- és életrajzi regények, ifjúsági sorozatok, kalandos művek

Pedagógiai, intézményirányítással kapcsolatos dokumentumok, kéziratok:

- Pedagógiai, pszichológiai lexikonok, enciklopédiák, fogalomgyűjtemények, szótárak
- Pedagógiai, pszichológiai, szociológiai összefoglalók, dokumentumgyűjtemények
- Az ÁMK működését meghatározó szabályzatok, pedagógiai programok, tantervek
- Az intézmény irányításával, igazgatásával, gazdálkodásával, ügyvitelével, munkaüggyel, közművelődéssel kapcsolatos kézikönyvek, jogi- szabály- és statisztikai gyűjtemények, folyóiratok
- Intézménytörténeti művek
- A tehetség gondozás és a felzárkóztatás módszertani irodalma
- Az alkalmazott pedagógia, lélektan, és szociológia különféle területeihez kapcsolódó művek
- A műveltségterületek módszertani segédkönyvei, segédletei, bibliográfiai
- A tanítási órán kívüli foglalkozások dokumentumai
- Az oktatási és közművelődési intézmények tájékoztatói
- Az intézmény pedagógiai, közművelődési dokumentációi
- Iskolai újság dokumentáció
- Tanítást, tanulást segítő kiadványok, tankönyvek magyar és szerb nyelven

Egyéb dokumentumok:

Időszaki kiadványok:

Heti lapok : 1 féle

Ismeretterjesztő folyóirat : 1 féle

Tartós tankönyvek, segédkönyvek - az iskolavezetés által meghatározott összetételben és példányban:

- Az alapfokú oktatás tananyagához tematikailag kapcsolódó szöveget, képet, adatot, hangot hordozó nem nyomtatott dokumentumok (digitális lemezek stb.)
- Mesék, (ifjúsági) regények, ismeretterjesztő kiadványok

Megjegyzés: beszerzés a mindenkori költségvetési keret függvényében.

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

Nikola Tesla Szerb Tanítási Nyelvű Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium,
Kollégium és Könyvtár

Pedagógiai és Művelődési Programját a nevelőtestület
elfogadta.



Pandurovic Anica

Véleményezési jogát gyakorolta az Iskolaszék vezetője

Azóly-Dosun Azun
az Iskolaszék elnöke

Budapest, 2025. május 15.

Jóváhagyja

dr. Lásztity Jovánka
a Szerb Országos Önkormányzat elnöke